

ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัดติพาร์ทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาวจิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

EFFECTS OF THAI LITERATURE TEACHING USING MULTI-PART STRATEGY
ON READING COMPREHENSION ABILITY, ACADEMIC ESSAY WRITING,
AND THAI LITERATURE LEARNING ACHIEVEMENT OF EIGHTH GRADE STUDENTS

Miss Jirawan Itsaraphongphaisan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education Program in Teaching Thai Language
Department of Curriculum and Instruction
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2012
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียน เรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดย	นางสาวจิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ม้าคนอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์)

จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล: ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ตที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2. (EFFECTS OF THAI LITERATURE TEACHING USING MULTI-PART STRATEGY ON READING COMPREHENSION ABILITY, ACADEMIC ESSAY WRITING, AND THAI LITERATURE LEARNING ACHIEVEMENT OF EIGHTH GRADE STUDENTS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.สร้อยสน สกลรักษ์, 243 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ต ก่อนและหลังเรียน 2) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ตกับนักเรียนที่เรียนแบบการสอนปกติ ประชากรคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในสถานศึกษาขนาดกลาง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช - พัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรภาวิวัฒน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 35 คน โดยสุ่มห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ต และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ระยะเวลาในการสอน คือ 6 สัปดาห์ แผนการจัดการเรียนรู้ รวบรวม 19 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าทดสอบค่าที (t - test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ต หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ต สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ตมีพัฒนาการความสามารถในด้านการอ่านและการเขียนดีขึ้นตามลำดับ

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน ..... ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา การสอนภาษาไทย ..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

ปีการศึกษา 2555 .....

5483316827 : MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEYWORDS : MULTI-PARTSTRATEGY / READING COMPREHENSION ABILITY /
ACADEMIC ESSAY WRITING / THAI LITERATURE LEARNING ACHIEVEMENT

JIRAWAN ITSARAPHONGPHAISAN : EFFECTS OF THAI LITERATURE TEACHING USING
MULTI-PART STRATEGY ON READING COMPREHENSION ABILITY, ACADEMIC
ESSAY WRITING, AND THAI LITERATURE LEARNING ACHIEVEMENT OF EIGHTH
GRADE STUDENTS. ADVISOR: ASST.PROF.SOISON SAKOLRAK, Ph.D., 243 pp.

This research aimed to compare 1) reading comprehension ability, academic essay writing ability and Thai literature learning achievement before and after learning using the Multi-Part strategy, 2) reading comprehension ability, academic essay writing ability and Thai literature learning achievement of eighth grade students between groups using the Multi-Part strategy and those with classroom conventional instruction. Population in this research were eighth grade students in The Secondary Educational Service Area Office 12 (Nakhonsithammarat - Phatthalung) under the office of Basic Education Commission of Ministry of Education. The subjects were two classes of lower secondary school students at Ronphibunkeatwasuntaraphiwat in the academic year 2012, gained using purposive sampling strategy, one class was an experimental group with 35 students taught by using the Multi-Part strategy, and the other class was a control group with 35 students taught by using conventional instruction. The instruction duration was 6 weeks which was composed of 19 lesson plans. The research instruments were reading comprehension test, academic essay writing test and Thai literature learning achievement test. The data were analyzed by using arithmetic mean ($\bar{x}$), standard deviation (S) and t – test.

The research results revealed that : 1) The abilities of reading comprehension, academic essay writing and Thai literature learning achievement of eighth grade students taught using the Multi-Part strategy were significantly higher than before receiving the Multi-Part strategy instruction at a .05 level of significance. 2) The abilities of reading comprehension, academic essay writing and Thai literature learning achievement of eighth grade students taught using the Multi-Part strategy were significantly higher than for those taught using conventional instruction at a .05 level of significance. 3) The students taught by using the Multi-Part strategy had an abilities to progress in reading and writing respectively.

Department : Curriculum and Instruction..... Student's Signature .....

Field of Study : Teaching Thai Language..... Advisor' Signature .....

Academic Year : 2012.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดีได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยเป็นอย่างดียิ่งมาตลอด และกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดในการดำเนินชีวิต และการทำงานที่มีประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อัมพร ม้าคนอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพร บัณฑิตยานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ไชศิริ ปราโมช ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบา บัวสมบุญ อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า อาจารย์ ดร. อธิมาส มากจ้อย อาจารย์ ดร. ศุภวรรณ สัจจพิบูล และอาจารย์สันติวัฒน์ จันทร์ไธ ที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย และกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำอันมีประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมกันนี้ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะครุศาสตร์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย

ขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนทุ่งสงวิทยาที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองใช้เครื่องมือ และขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรชาติวิวัฒน์ ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจและกำลังใจที่สำคัญยิ่งในการศึกษา ขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัวอิสระพงศ์ไพศาลสำหรับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่มีให้กันเป็นอย่างดี ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และบุคคลอันเป็นที่รักสำหรับความห่วงใยและกำลังใจที่มีให้กันตลอดจนจบการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
3. ขอบเขตการวิจัย.....	16
4. สมมติฐานงานวิจัย.....	17
5. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	18
6. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	21
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
1. กลวิธีมีัลติพาร์ท.....	24
1.1 ความหมายของกลวิธีมีัลติพาร์ท.....	24
1.2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมีัลติพาร์ท.....	25
1.3 การนำกลวิธีแบบมีัลติพาร์ทใช้กับวิชาภาษาไทย.....	29
1.4 การปรับกลวิธีแบบมีัลติพาร์ทเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน วรรณคดีไทย.....	31
2. การสอนวรรณคดีไทย.....	32
2.1 ความหมายของวรรณคดีไทย.....	32
2.2 องค์ประกอบของวรรณคดีไทย.....	34
2.3 คุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย.....	35
2.4 การสอนวรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา.....	37
3. การอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	40

	หน้า
3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	40
3.2 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	41
3.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	42
3.4 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	44
3.5 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	45
3.6 เกณฑ์การวัดประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	47
4. การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ.....	49
4.1 ความหมายของเรียงความเชิงวิชาการ.....	49
4.2 องค์ประกอบของเรียงความเชิงวิชาการ.....	50
4.3 ขั้นตอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ.....	52
4.4 การจัดการเรียนการสอนเขียนเรียงความ.....	53
4.5 การวัดและประเมินผลงานเขียน.....	55
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	57
5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	57
5.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	58
5.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	59
5.4 ประโยชน์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	60
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
6.1 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนวรรณคดีไทย.....	62
6.2 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	63
6.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ.....	66
6.4 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธี แบบมัลติพาร์ท.....	68
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
2. การออกแบบการวิจัย.....	72
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82

5. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	106
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
1. สรุปผลการวิจัย.....	134
2. อภิปรายผล.....	136
3. ข้อเสนอแนะ.....	146
รายการอ้างอิง.....	148
ภาคผนวก.....	156
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	157
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	160
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ.....	161
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	172
ภาคผนวก จ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	208
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	243

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจกับทักษะย่อยในการอ่าน.....	47
2	การออกแบบการวิจัย.....	72
3	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย.....	75
4	ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่าง.....	76
5	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่าง.....	77
6	ค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	78
7	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	79
8	ค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	79
9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิง วิชาการก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	80
10	ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง.....	81
11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง.....	82
12	จำนวนคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยของกลุ่มตัวอย่าง.....	83
13	การเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ทและการสอน แบบปกติ.....	84
14	การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	87
15	แนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	89

ตารางที่	หน้า	
16	การกำหนดแผนผังการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แสดงประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับการอ่านเพื่อความ เข้าใจ.....	90
17	แสดงลักษณะข้อคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน.....	90
18	ลักษณะข้อคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับ หลังเรียน.....	91
19	แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน.....	91
20	แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน.....	92
21	การปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน.....	94
22	การปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน.....	94
23	จำนวนข้อสอบของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับก่อน เรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก.....	95
24	จำนวนข้อสอบของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับหลัง เรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก.....	96
25	การปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียนและฉบับหลังเรียน.....	97
26	การกำหนดแผนผังการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย แสดงประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับการวัดผล ด้านพุทธิพิสัย.....	100
27	จำนวนข้อและร้อยละ ในการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทยจำแนกตามระดับการวัดด้านพุทธิพิสัย.....	101
28	ลักษณะข้อคำถามในแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับ ก่อนเรียน.....	101

ตารางที่	หน้า	
29	แสดงลักษณะข้อคำถามในแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน.....	102
30	การปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน.....	103
31	การปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน.....	104
32	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก.....	105
33	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก.....	106
34	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วน วิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนและ หลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ท.....	112
35	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำแนกตามระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	113
36	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วน วิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอน แบบปกติ.....	113
37	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วน วิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ท.....	114
38	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิง วิชาการ จำแนกตามองค์ประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ.....	115
39	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วน วิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอน แบบปกติ.....	116

ตารางที่	หน้า	
40	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วน วิกฤต (t - test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ก่อนและหลัง ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท.....	117
41	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จำแนกตามระดับการวัดด้านพุทธิพิสัย.....	117
42	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วน วิกฤต (t - test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่ ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอน แบบปกติ.....	118
43	พัฒนาการด้านการอ่านที่วิเคราะห์จากผลงานนักเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ...	129
44	พัฒนาการด้านการเขียนที่วิเคราะห์จากผลงานนักเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้...	130
45	ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน.....	162
46	ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน.....	163
47	ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน.....	164
48	ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน.....	168
49	เกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงวิชาการแบบวิเคราะห์แยกองค์ประกอบ.....	196

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	73

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณคดีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชาติไทย และถือเป็นศิลปะทางภาษาซึ่งแสดงถึงความเจริญของชาติ วรรณคดีไทยเป็นเครื่องมือสื่อความคิดที่มีความไพเราะงดงาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมาทุกยุคทุกสมัย ดังที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานกระแสพระราชดำริเนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ วันที่ 29 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2529 ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความตอนหนึ่งว่า “ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี”

นอกจากนี้วรรณคดีไทยยังเป็นแหล่งบันเทิงที่ประสพการณ์ สะท้อนภาพชีวิต สังคม ประเพณี วัฒนธรรมและสื่อความรู้สึกนึกคิดของมนุษยชาติ ดังที่ ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2529:11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวรรณคดีไว้ว่า “วรรณคดีเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งและยังทำหน้าที่ ถ่ายทอดวัฒนธรรมอื่นๆ อีกด้วย ดังเราจะเห็นว่าการศึกษาวรรณคดีนั้น เราได้เรียนรู้วัฒนธรรม แขนงต่างๆ และวิถีการดำเนินชีวิตของคนในชาติอย่างละเอียดลออ ยิ่งไปกว่าที่กล่าวไว้ในวิชา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมทำให้เราเข้าใจวรรณคดี และวรรณคดีทำให้เราเข้าใจมนุษย์ในวัฒนธรรม เดียวกันอย่างลึกซึ้ง” วรรณคดีเป็นผลงานที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงออก ที่เน้นทั้งด้านเสียงอันไพเราะ ความหมายกระชับใจ ความรู้ที่แทรกในเนื้อหาอย่าง ลึกซึ้ง และคติธรรม ซึ่งปัญญา บริสุทธ์ (2542:1) กล่าวไว้ว่า “วรรณคดีคือการสร้างสรรค์ทางภาษา ให้เกิดผลงานเพื่อการอ่าน การฟัง และความบันเทิงใจ ทั้งยังอาจให้ความรู้และคติธรรมเป็น ผลพลอยได้อีกด้วย”

วรรณคดีไทยจึงเป็นวิชาหนึ่งที่นักเรียนจำเป็นต้องศึกษาในโรงเรียนมาโดยตลอด โดยครู จะต้องตระหนักถึงวัตถุประสงค์ของการสอนวรรณคดีไทยเพื่อกำหนดเป้าหมายของการสอนให้

ชัดเจน ดังที่ สมพร มั่นตะสูตร (2526: 165 – 166) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนวรรณคดีไทย สรุปได้ว่าเพื่อ 1) ให้ผู้เรียนรู้จักความหมายของวรรณคดีและซาบซึ้งในคุณค่าของวรรณคดีในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันสำคัญยิ่งของชาติ 2) ศึกษาสภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสภาพทั่วไปของสังคมจากวรรณกรรม ในฐานะที่วรรณคดีสะท้อนถ่ายสภาพสังคม 3) ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆที่ปรากฏในวรรณคดี 4) ให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านวรรณคดีลักษณะต่างๆ 5) ให้ผู้เรียนมีทักษะในการพิจารณาหนังสือ 6) ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการค้นคว้าแก่ผู้เรียน 7) ให้เกิดความบันเทิงใจ 8) ให้ผู้เรียนสามารถนำคติข้อคิดจากวรรณคดีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม 9) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 10) ให้ผู้เรียนได้อ่านหนังสือวรรณคดีรูปแบบต่างๆ

การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยก็ยังคงเป็นวิชาที่สำคัญในโรงเรียนมาตลอดระยะเวลาสิบปี ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538: 229) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ทั่วไปในการเรียนการสอนวรรณคดีไทย สรุปได้ว่าเพื่อ 1) ให้ผู้เรียนได้รู้จักความหมายของคำว่าวรรณคดี 2) ให้ผู้เรียนรู้จักลักษณะหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณคดี 3) ให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยและศึกษาวรรณคดีในรูปแบบต่างๆ 4) ฝึกทักษะการอ่านออกเสียง ทำนองพูด ทำนองเสนาะให้ถูกต้อง 5) ฝึกทักษะการอ่านในใจ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน 6) ให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องการตีความ ตลอดจนคำศัพท์ต่างๆ 7) ให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเรื่องที่อ่าน 8) ให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะข้อบังคับต่างๆของคำประพันธ์ที่ใช้ในวรรณคดีแต่ละเรื่อง 9) ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดี เข้าถึงอารมณ์ของวรรณคดี สามารถจดจำคำหรือข้อความที่ไพเราะเป็นคติ ข้อคิดต่างๆ และมีมโนทัศน์ที่ถูกต้อง 10) ให้ผู้เรียนฝึกจินตนาการ และให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 11) ให้ผู้เรียนสามารถวิจารณ์วรรณคดี วิจารณ์ลักษณะนิสัย และการกระทำของตัวละครด้วยใจเป็นธรรม ปราศจากอคติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ที่มีชีวิตทัศน์ที่กว้างขวาง 12) ให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดีไทย นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 2) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ว่า “การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและความภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน”

ปัจจุบันหลักสูตรในการจัดการศึกษาของไทยได้ให้ความสำคัญกับวรรณคดีไทย เห็นได้จากแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ระบุเกี่ยวกับแนวทางการเรียนวรรณคดีไว้ว่า

วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของ สังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2)

ข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี นำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งใจและตระหนักในคุณค่าของวรรณคดีไทยได้อย่างแท้จริง

การศึกษาวรรณคดีไทยนั้น ทำให้ได้เรียนรู้ศิลปะการใช้ภาษา ถ้อยคำสำนวนต่างๆ ตลอดจนสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง และทำให้เข้าใจมนุษย์ในวัฒนธรรมเดียวกันอย่างลึกซึ้ง วรรณคดีไทยมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ตลอดระยะเวลา 20 ปียังคงเป็นเช่นเดิม ดังนั้นวรรณคดีไทยจึงเป็นวิชาหนึ่งที่นักเรียนจำเป็นต้องศึกษา ซึ่งในการเรียนวรรณคดีไทยสามารถบูรณาการกับทักษะต่างๆ ได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะทักษะการอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความซาบซึ้งและประโยชน์ที่ได้จากวรรณคดีไทย

การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะเป็นกระบวนการในการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ทำให้คนรอบรู้ มีโลกทัศน์กว้าง และทันเหตุการณ์ ดังที่ ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 4) กล่าวว่า “การอ่านมีบทบาทอย่างสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะการอ่านนอกจากจะทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสังคมได้แล้ว ยังช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อีกด้วย” ซึ่งการอ่านถือรากฐานของการเรียนรู้ของมนุษย์ เปรียบเสมือนกุญแจสำคัญใน

การศึกษาและแสวงหาความรู้ต่างๆ ซึ่งช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์และพัฒนาสติปัญญาของผู้่าน ดังที่ สนิท ดั้งทวี (2531: 25) กล่าวว่า “การอ่านเป็นกระบวนการอันสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ และเป็นเครื่องมือของนักเรียน นิสิต และนักศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนรู้วิชาการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง”

ปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดน มีความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทักษะการอ่านจึงมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของทุกคน ดังที่ สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538: 136) กล่าวไว้สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่างๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่าน ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 11) ได้อธิบายว่า “การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ การพัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสนองความอยากรู้อยากเห็น การจะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่างๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง”

การอ่านที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องฝึกฝนคือ การอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งเป็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านคือ ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านเป็นสำคัญ ดังที่ สมุทรา เชนเชาวนิช (2542: 73) ได้กล่าวว่า “ความเข้าใจถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆ เลย ก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น” การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของการอ่านทุกประเภท การที่จะมีทักษะในการอ่านที่ดีได้นั้น ผู้อ่านจะต้องสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้ในการแสวงหาทั้งความรู้และความบันเทิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ดังที่ ฌักทอ เทพพรธนะ (2541: 46) ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจย่อมสามารถแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี” ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีวิไล พลมณี (2545: 123) ที่กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “การอ่านเพื่อความเข้าใจถือเป็นเครื่องมือพัฒนาสมองและ

ทักษะการแก้ปัญหา เนื่องจากการทำความเข้าใจวิเคราะห์สารที่อ่าน จะช่วยฝึกการทำงานของสมอง ทำให้มีพลังปัญญาในการทำความเข้าใจปัญหาต่างๆ ในชีวิตได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและรู้จักแก้ปัญหาอย่างฉลาด และยังช่วยสร้างความเจริญพัฒนาให้แก่ชาติด้วย เพราะประเทศใดที่ประชากรรู้หนังสือมาก ประเทศนั้นก็พัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว”

ดังนั้นทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นทักษะพื้นฐานของการแสวงหาความรู้และยังเป็นเป้าหมายสำคัญของการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้นที่ต้องพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ไว้ว่า

“เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญ และรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

การกำหนดคุณภาพผู้เรียนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรได้เน้นความสำคัญของการสอนให้นักเรียนเรียนเกิดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะเป็นเสมือนเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต การขาดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ จึงเสมือนอุปสรรคปิดกั้นการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมของผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้ให้ความสำคัญกับการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการกำหนดคุณภาพผู้เรียนไว้ แต่จากผลการประเมินของโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ในปี 2009 ด้านการประเมินการรู้เรื่องการอ่านแสดงให้เห็นว่านักเรียนไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยเฉลี่ยมีความรู้เรื่องการอ่านอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ

โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) ริเริ่มโดยองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) ในปี 2009 ประกอบด้วยประเทศสมาชิก OECD จำนวน 34 ประเทศ และประเทศนอกกลุ่มสมาชิก OECD ซึ่งเรียกว่าประเทศร่วมโครงการ (Partner countries) จำนวน 41 ประเทศ PISA เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพในการแข่งขันของเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้โดยยึดหลักพื้นฐานว่า “คุณภาพของการศึกษาเป็นตัวชี้วัดศักยภาพของการพัฒนาทางเศรษฐกิจ” ซึ่งประเทศไทยได้เป็นประเทศร่วมโครงการนี้ด้วย โครงการนี้จัดให้มีการประเมินผลการศึกษาทุกๆ สามปี ซึ่งเป็นการสำรวจความรู้และทักษะของนักเรียนอายุ 15 ปี ในประเทศสมาชิกองค์การในการประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วย การรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical literacy) และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific literacy) โดยจะให้น้ำหนักสำคัญกับการประเมินต่างกัน การประเมินโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ในปี 2009 ซึ่งเป็นการประเมินครั้งล่าสุด โดยให้น้ำหนักสำคัญกับการรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) ซึ่ง PISA ได้ให้นิยามการรู้เรื่องการอ่านไว้ว่า “การรู้เรื่องการอ่านเป็นความเข้าใจ (understanding) การใช้ (using) การสะท้อน(reflecting) ความรักและผูกพันกับการอ่าน (engaging) ในถ้อยความที่เป็นข้อเขียน (written texts) ที่ได้อ่าน เพื่อไปบรรลุเป้าหมายของแต่ละคน เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของตน และเพื่อมีส่วนร่วมในกระบวนการของสังคม” (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 43) จากนิยามดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA ได้ให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ และมีประสบการณ์ที่จะเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น อันจะทำให้เกิดความรู้เพื่อนำไปใช้ในอนาคต

PISA (Programme for International Student Assessment) 2009 ได้แบ่งระดับการอ่านออกเป็น 6 ระดับ สรุปได้ดังนี้

การอ่านระดับ 6 คือ นักเรียนสามารถใช้การอ้างอิงได้หลายขั้นตอน เปรียบเทียบความคล้ายหรือความแตกต่างให้ถูกต้องพร้อมรายละเอียดครบถ้วน ด้านบูรณาการและตีความต้องแสดงว่าเข้าใจถ้อยความหลายถ้อยความที่ดึงเอาสาระมาบูรณาการหรืออ้างอิง

การอ่านระดับ 5 คือ นักเรียนสามารถบอกว่าสาระอยู่ที่ใดในข้อความและจัดรวบรวมสาระที่ซ่อนอยู่มารวมกันเพื่อให้ได้เนื้อหา ที่ต้องการ อ้างอิงได้ว่าสาระส่วนไหนในถ้อยความ

ที่ใช้ได้สอดคล้องหรือสนับสนุน สามารถประเมินอย่างวิจิตร วิเคราะห์หรือตั้งสมมติฐานโดยดึงเอาความรู้พิเศษเฉพาะเรื่องมาใช้ด้านบูรณาการและตีความต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องและมีรายละเอียดของถ้อยความที่ไม่คุ้นเคยครบพร้อม โดยรวมการอ่านระดับนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิดที่มักไม่ตรงหรือไม่ใกล้เคียงกับสิ่งที่คาดหวัง

การอ่านระดับ 4 คือ นักเรียนสามารถตีความภาษาที่มีความหมายใกล้เคียงกันในถ้อยความซึ่งต้องอาศัยความหมายรวมของถ้อยความทั้งหมดเป็นหลัก สามารถทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ประเมินถ้อยความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนต้องสะท้อนว่าเข้าใจถ้อยความที่ยาวและซับซ้อน ออกมาเป็นปฏิกิริยาตอบสนองหรือเป็นแนวคิดของตนโดยมีข้อเขียนที่อ่านเป็นหลัก

การอ่านระดับ 3 คือ นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านอย่างละเอียด บอกตำแหน่งหรือบอกถึงความสัมพันธ์ของสาระต่างๆ ในเรื่องที่สามารถตีความและแปลความจากข้อเขียนที่ค่อนข้างซับซ้อน เข้าใจความสัมพันธ์ของคำและวลี สามารถเชื่อมโยงเปรียบเทียบและอธิบายลักษณะใดลักษณะหนึ่งของถ้อยความ

การอ่านระดับ 2 คือ นักเรียนสามารถเข้าใจแนวคิดใหญ่ของเนื้อหาและเข้าใจความสัมพันธ์ของเรื่องที่อ่าน สามารถนำความรู้ทั่วไปจากภายนอกมาสร้างการเชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้อ่านในเรื่อง สามารถใช้การอ้างอิงได้บ้างในระดับที่ไม่สูง

การอ่านระดับ 1a คือ นักเรียนสามารถระบุสาระซึ่งเป็นสาระที่เด่นชัดอยู่ในเรื่อง ให้เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่ถูกเขียนแสดงไว้ หรือเชื่อมโยงสาระในเรื่องเข้ากับความรู้ทั่วไปในชีวิตจริง

การอ่านระดับ 1b คือ นักเรียนสามารถบอกสาระเพียงอย่างเดียว ที่ปรากฏชัดเจนในเนื้อเรื่องสั้นๆ ที่อ่าน มีประโยชน์ง่ายๆ ไม่ซับซ้อนและเป็นสิ่งที่คุ้นเคยทั้งในบริบทและรูปแบบของถ้อยความ

ผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่านในภาพรวมของนักเรียนไทย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ทางด้านคะแนนต่ำ ถ้าคิดเป็นระดับเฉลี่ยของนักเรียนไทยใน PISA ปี 2009 จะอยู่ที่ระดับ 2 กล่าวโดยสรุป คือ ความรู้และทักษะในการอ่านของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ไม่น่าพึงพอใจ เพราะจำนวนนักเรียนที่รู้เรื่องการอ่านที่ระดับต่ำมีเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่นักเรียนที่มีการอ่านระดับสูงลดต่ำลงส่วนที่ระดับพื้นฐานยังคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 61 - 64)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่านของโครงการ PISA ในปี 2009 สะท้อนให้เห็นว่าทักษะการอ่านของนักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะทักษะด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีความสอดคล้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ แต่จากการประเมินผลการอ่านของโครงการ PISA ในปี 2009 พบว่า นักเรียนมีคุณภาพในการอ่านต่ำกว่าที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยนักเรียนมีความสามารถทางการอ่านตามการแบ่งระดับของโครงการ PISA แค่ในระดับ 2 ซึ่งระบุไว้ว่า

“ผู้อ่านต้องสามารถดึงสาระหนึ่งหรือสองอย่างที่เขาจำเป็นต้องใช้ การอ้างอิง หรือต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดหลายเงื่อนไข ต้องการให้เข้าใจแนวคิดใหญ่ของเนื้อหา เข้าใจความสัมพันธ์ ความหมายของส่วนที่กำหนดให้ในเนื้อเรื่องโดยที่ความหมายนั้นๆ ไม่แสดงไว้อย่างเด่นชัด แต่ผู้อ่านต้องใช้การอ้างอิงบ้างในระดับที่ไม่สูงนัก ภารกิจอาจเกี่ยวข้องกับ การเปรียบเทียบ การบอกความแตกต่างของลักษณะเพียงอย่างเดียว การสะท้อนต้องการให้เปรียบเทียบหรือนำความรู้ทั่วไปจากภายนอกมาสร้าง การเชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้อ่านในเรื่อง”

(โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 42)

ผลการประเมินดังกล่าวแสดงให้เห็นชัดเจนว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ ดังที่ สุระปะนิย์ นาครทรรพ (2520: 5) ได้กล่าวไว้ว่า “นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันมีจำนวนมากที่อ่านหนังสือไม่เป็น คืออ่านแล้วไม่สามารถจับใจความของเรื่องได้ ไม่เข้าใจเนื้อเรื่องและวิจารณ์ไม่เป็น” นอกจากนี้ สุรินทร์ มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 46) ได้กล่าวถึงปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนว่า “ปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจจะสะสมมากขึ้นเมื่อผู้อ่านซึ่งเป็นนักเรียนอยู่ในระดับชั้นสูงขึ้นไป ซึ่งจะมีผลต่อการสร้างเจตคติทางด้านลบของผู้อ่าน อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน” จึงสรุปได้ว่าทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกำลังเป็นปัญหาควรได้รับการแก้ไข เพราะเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ของนักเรียนในด้านอื่นๆ ต่อไป

บุคคลที่จะสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะมีทักษะการอ่านที่ดีแล้ว จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเขียนที่ดีด้วย เพื่อให้ถ่ายทอดความคิดของตนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้อ่านรับรู้ ทักษะการอ่านถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่ต้องใช้ การฝึกฝน เพราะมีความซับซ้อนกว่าทักษะอื่นๆ ดังที่ นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2529: 95) ได้กล่าวว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตนเองออกมาเป็นอักษร เพื่อให้ผู้อ่านเกิดการรับรู้และเข้าใจ การเขียนถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการเป็นนักปราชญ์ เพราะการเขียนเป็นผลรวมของการพูด การอ่าน การฟัง และการคิด นอกจากนี้ทักษะการเขียนมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการศึกษา เพราะต้องอาศัยการจดบันทึกข้อมูลความรู้ต่างๆ ดังที่ กรรณิการ์ พวงเกษม (2534: 20) ได้กล่าวไว้ว่า การเขียนเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งของการศึกษา วิชาต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยการเขียนเพื่อบันทึกและรวบรวมข้อมูล นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาต่างๆ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย (2538: 34) กล่าวว่า นักเรียนจะเขียนได้ดีนั้นก็ต่อเมื่อ ได้ฟังมาก อ่านมาก มีประสบการณ์กว้างขวาง ดังนั้นการเขียนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและใช้ความรู้จากทักษะอื่นเป็นพื้นฐานมาก่อนจึงจะทำให้เขียนได้ดี ดังนั้นจึงนับได้ว่าการเขียนเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาและเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพคน และทักษะการเขียนจึงควรได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

การเขียนที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาทักษะการเขียนรายงานวิชาการคือ การเขียนเรียงความเนื่องจากเป็นประเภทของการเขียนที่ผู้เขียนแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ ตลอดจนความรู้ของผู้เขียนที่แสดงออกมาเพื่อให้ผู้อ่านรับทราบ เป็นการเขียนที่มีรูปแบบ โดยนำเอาความรู้และประสบการณ์จากทักษะทางภาษา คือ การฟัง การพูด และการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการเขียน ดังที่ สิทธา พิณีจภูวดล (2516: 67) ได้กล่าวว่า เรียงความเป็นการเขียนที่แสดงออกถึงความคิดเห็น ความเข้าใจ และความรู้ที่ต้องใช้ถ้อยคำ สำนวน การลำดับความที่ดี เพื่อให้ผู้อ่านได้รับทราบ เรียงความต้องประกอบด้วยความรู้สึก ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น จะมีเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งมิได้ สอดคล้องกับ วัฒนะ บุญจับ (2541: 145) กล่าวว่า เรียงความเป็นข้อเขียนที่แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจให้ผู้อ่านทราบ โดยการนำคำมาเรียงเป็นประโยคและเรียบเรียงเป็นเรื่องราวข้อความ ให้มีเนื้อเรื่องติดต่อกัน เรียกว่าเรื่องหนึ่ง การเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพชวนอ่านนั้นผู้เขียนจะต้องรู้จักเลือกสรร

ถ้อยคำและลำดับความให้เนื้อเรื่องชัดเจนน่าอ่าน โดยยึดองค์ประกอบสำคัญ ในเรื่องของเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ เรียงความมีส่วนประกอบสำคัญอยู่ 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

การเขียนเรียงความเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ดังที่ ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526: 3) ได้กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็นการใช้ภาษาให้ถูกต้องเป็นวิชาการสอนในหลักสูตรการศึกษาในระดับพื้นฐานไปจนกระทั่งถึงระดับมหาวิทยาลัย เพราะถือว่าเมื่อเข้าใจและมีความสามารถในการเขียนเรียงความจะรู้จักการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง จากการเขียนเรียงความแล้วก็สามารถที่จะฝึกงานเขียนประเภทอื่นๆได้ง่ายขึ้น

ความสำคัญของการเขียนเรียงความดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้มีการสอนการเขียนเรียงความขึ้นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่เน้นสาระการเขียน ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

การเขียนเรียงความเชิงวิชาการเป็นการเขียนที่แสดงความรู้ ความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้เขียนเกี่ยวกับประเด็นทางวิชาการ ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวด้วยถ้อยคำสำนวนที่เรียงเรียงอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งก่อนที่จะเขียนเป็นเรียงความเชิงวิชาการได้นั้น นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการเขียนย่อหน้า และการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความสามารถในการเขียนเหล่านี้ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดคุณภาพผู้เรียน จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุไว้ ซึ่งการเขียนเรียงความเชิงวิชาการมีการใช้ทักษะการเขียนประเภทต่างๆ รวมไว้ด้วยกัน และถือว่าเป็นหนึ่งในทักษะการเขียนขั้นสูง ดังที่

ชุตินา สัจจามันท์ (2549: 19) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความเชิงวิชาการสรุปได้ว่าการเขียนเรียงความเชิงวิชาการมีความสำคัญต่อวงการวิชาการ วิชาชีพและต่อสังคม เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยก่อให้เกิดการกระจายความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในด้านต่างๆ ต่อไป ดังนั้น การเขียนเรียงความเชิงวิชาการจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียน ในการค้นคว้าหาความรู้ จัดเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างน่าเชื่อถือ และเป็นการพัฒนาความรู้ของตนเอง

อย่างไรก็ตามแม้จะเป็นที่ตระหนักว่า การเขียนเรียงความเชิงวิชาการเป็นทักษะที่นักเรียนควรได้รับการฝึกฝน แต่ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการสอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยากและมีความซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่นๆ ดังที่ สุภาณี ชินวงศ์ (2543: 1) ได้กล่าวว่า “การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนที่สุด เนื่องจากต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเรียบเรียงความคิด ตลอดจนการถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร” นอกจากนี้ จอห์นสัน (Johnson, 2003: 375 - 376) ได้กล่าวถึงปัญหาการเขียนเรียงความเชิงวิชาการว่า “ผู้เรียนขาดความสามารถในการพิจารณาเลือกข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ และการเลือกข้อมูลที่ได้สืบค้นมาใช้ในงานเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ” จากปัญหานี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนไม่มีความสามารถในการพิจารณาเลือกข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในงานเขียนได้อย่างเหมาะสม ในด้านการจัดระบบการเขียนพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและหลักการใช้ภาษา ทำให้งานเขียนไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน ปัญหาการเขียนเรียงความเชิงวิชาการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการเขียนเรียงความเชิงวิชาการยังเป็นปัญหาสำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างมาก จึงควรได้รับการปรับปรุงให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเขียนเรียงความเชิงวิชาการซึ่งใช้ทักษะการเขียนขั้นสูง

นอกจากนี้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำอย่างเห็นได้ชัด พิจารณาจากคะแนนการทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 – 2554 ที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน ได้นำเสนอคะแนนเฉลี่ยของแต่ละปี ไว้ดังนี้

ปีการศึกษา 2551 ผู้เรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 41.09 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 11.02 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ปีการศึกษา 2552 ผู้เรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 35.35 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 11.49 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ปีการศึกษา 2553 ผู้เรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 42.80 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 14.20 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ปีการศึกษา 2554 ผู้เรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 48.11 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 13.02 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยทั้ง 4 ปี ดังกล่าว พบว่าผลคะแนนการทดสอบ
การศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐาน ไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ดังที่ วิจิตร ศรีสอาน
(2550: 22) กล่าวว่า “ภาษาไทยเป็นปัญหาในการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะระดับการศึกษา
ชั้นพื้นฐาน โดยผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาไทยของผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น
ถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ”

เมื่อพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2551 และปีการศึกษา 2552 พบว่า วิชาภาษาไทย
มาตรฐานการเรียนรู้ ท 5.1(สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม) นักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ
ซึ่งมีสอดคล้องกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยนำเสนอคะแนนเฉลี่ยของ
แต่ละปี ไว้ดังนี้

ปีการศึกษา 2551 ผู้เรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 5.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 3.06 จากคะแนนเต็ม 14.00 คะแนน

ปีการศึกษา 2552 ผู้เรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 6.96 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน เท่ากับ 2.92 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่แสดงถึงประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา
สะท้อนความสามารถด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากได้รับกระบวนการถ่ายทอด
ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งไปแล้ว ดังที่ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2549: 16) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนเป็นผลการเรียนรู้ที่แต่ละคนได้ศึกษาเล่าเรียนมาแล้วในอดีตหรือปัจจุบัน โดยจะประเมิน
ความรู้ทางด้านเนื้อหาเชิงวิชาการเป็นหลัก ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบ
การศึกษาแห่งชาติชั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) วิชาภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑ (สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ – ๒๕๕๒ ดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของผู้เรียนกำลังเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไข เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ดีขึ้น

การใช้วรรณกรรมหรือวรรณคดีเป็นแกนจัดหน่วยการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจความคิดและการเชื่อมโยงระหว่างความคิดได้ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๕: ๓๗) การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมนั้น จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการทักษะต่างๆ เพื่อให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ดังที่ มณีรัตน์ ธารพิชญ์ประเสริฐ (๒๕๔๘: ๗๓ - ๗๕) กล่าวถึงการนำวรรณกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการอ่าน ซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกเทคนิคการอ่าน เช่น การเดาความหมายจากบริบทรอบข้าง รวมถึงบางครั้งผู้สอนเลือกตัดเนื้อหาวรรณกรรมที่น่าสนใจมาให้ผู้เรียนอ่าน อาจเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจอยากอ่านงานวรรณกรรมชิ้นนั้นๆ ทั้งเรื่อง สำหรับการฝึกทักษะการพูดเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อวรรณกรรมที่อ่าน และทักษะการฟังโดยผู้เรียนฟังกลอน แล้วทำกิจกรรมเติมคำในคำกลอนที่หายไป ซึ่งกิจกรรมในลักษณะนี้ยังทำให้ผู้เรียนซาบซึ้งกับความงามทางภาษาของบทกลอนด้วย คุณประโยชน์อีกประการหนึ่งของงานวรรณกรรมคือ เป็นสื่อที่สามารถช่วยให้ความรู้ด้านการใช้ภาษาแก่ผู้เรียน เนื่องจากในงานวรรณกรรมมักได้เห็นรูปแบบการใช้ภาษาที่สละสลวย การใช้โครงสร้างประโยคแบบต่างๆ วิธีการเชื่อมโยงความคิด และแนวการใช้ภาษาสร้างสรรค์ที่หลากหลาย เมื่อนักเรียนไม่มีความสนใจในการเรียนวรรณกรรม ทำให้ขาดการเชื่อมโยงความคิดกับทักษะทางภาษาด้านอื่นๆ ด้วย เนื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรมเป็นสาระที่ต้องแทรกประสานให้สอดคล้องกับทักษะต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้วรรณคดีไทย สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของผู้เรียนได้เช่นเดียวกัน

ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนมีความเกี่ยวเนื่องกัน เนื่องจากการเรียนวรรณคดีไทยต้องอาศัยการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างกระจ่างชัด ทำให้เกิดความคิด จินตนาการ และสุนทรียภาพจากเรื่องที่อ่าน และใช้การเขียนเพื่อให้ผู้เรียนถ่ายทอดความเข้าใจนั้นออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อการเรียนวรรณคดีไทยประสบความสำเร็จ ก็ย่อมเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของผู้เรียนได้

เช่นเดียวกัน เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือในการชี้วัดความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน

วิธีสอนวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนได้ลำดับความคิด และนำเสนอเป็นงานเขียน อันนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือกลยุทธ์มัลติพาร์ท (Multi-Part strategy) ของ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance) ซึ่งมี 2 กลวิธีหลัก กลวิธีแรกพัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 มี 3 ชั้น สำหรับการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจใช้กับวิชาวิทยาศาสตร์ และกลวิธีที่ 2 พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 มี 4 ชั้น ใช้สอนคำศัพท์และการอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมต่างๆ ที่มีคำศัพท์เฉพาะที่ยากต่อการเข้าใจ ทั้ง 2 กลวิธีที่ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance) พัฒนาขึ้นนี้ใช้ชื่อเดียวกัน

เหตุที่กลยุทธ์มัลติพาร์ททั้ง 2 กลวิธีสามารถนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เพราะมีงานวิจัยของ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2005) แสดงผลการศึกษาการใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ทเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยทำการทดลองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 642 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 3 โรงเรียน และกลุ่มควบคุมจำนวน 3 โรงเรียน โดยกลุ่มทดลองจะใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์มัลติพาร์ทซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ขั้นตอนการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) และขั้นตอนการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy) ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยกลยุทธ์มัลติพาร์ทมีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ นอกจากนี้กลยุทธ์มัลติพาร์ทยังช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และการอ่านในบริบทการสอนแบบเน้นเนื้อหาด้วย

วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2011) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์ในการใช้มากขึ้น โดยเน้นเนื้อหาวิทยาศาสตร์

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ของนักเรียนและการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท เพื่อให้ให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้คำและหาความหมายศัพท์จากบริบทแวดล้อม การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ครูให้นักเรียนพิจารณาคำศัพท์จากบทเรียนโดยให้นักเรียนบอกความหมายตามความเข้าใจ ขั้นที่ 2 ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 1 ที่มีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียนมาแทนในประโยค ให้นักเรียนหาความหมายจากการชี้แนะของครู ขั้นที่ 3 ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 2 ที่มีความหมายเหมือนกับชุดที่ 1 มาแทนในประโยคเช่นเดียวกับขั้นที่ 2 โดยให้นักเรียนหาความหมายคำศัพท์จากบริบท ขั้นที่ 4 นักเรียนนำคำในบทเรียนหรือคำที่มีความหมายเหมือนในขั้นที่ 2 หรือขั้นที่ 3 มาพูดอธิบายหรือเขียน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีมัลติพาร์ทสามารถพัฒนานักเรียนด้านคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนรู้คำศัพท์ที่กว้างขึ้น

ผู้วิจัยนำกลวิธีมัลติพาร์ททั้ง 2 แบบ มาปรับใช้กับการสอนภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทแบบ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์เชื่อมโยงกับความรู้เดิม 2) การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการชี้แนะ 3) การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการสังเกตบริบท 4) การสรุปคลังคำศัพท์และความหมาย โดยครูสอนคำศัพท์ในบทเรียนก่อน แล้วจึงใช้กลวิธีมัลติพาร์ทแบบ 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การขยายบทเรียน 2) การนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด 3) การจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน โดยใช้สอนเนื้อหาสาระ เพราะนักเรียนจะต้องมีความเข้าใจคำศัพท์ก่อนที่จะสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง วิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ของเรื่อง ลำดับความคิดอย่างเป็นระบบโดยการนำเสนอผลการอ่านเป็นแผนผังความคิด และใช้แผนผังความคิดสร้างเป็นการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

เมื่อศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย พบว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่นำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจนำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

2.4 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2.5 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

2.6 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากร

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 ตัวแปรจัดกระทำ คือ

3.2.1.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

3.2.1.2 การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.2.1 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.2.2.2 ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

3.2.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

4. สมมติฐานการวิจัย

การสอนโดยใช้กลยุทธ์มัลติพาร์ท (Multi-Part strategy) ซึ่งตัวกลวิธีนี้คิดขึ้นมาเพื่อใช้ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ แต่สามารถนำมาใช้สอนวิชาภาษาไทย โดยเน้นสาระวรรณคดี / วรรณกรรม ควบคู่กับสาระการอ่าน เนื่องจากเป็นวิชาที่เน้นทั้งด้านเนื้อหาและทักษะปฏิบัติ รวมทั้งเนื้อหาสาระของวิชาภาษาไทยยังเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับบทกวี ละครบวงการ และให้ผู้เรียนนำเนื้อหาความรู้ที่ได้เรียนรู้มานั้นมาฝึกปฏิบัติจริง การนำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนำทั้ง 2 แบบมาใช้ร่วมกัน โดยกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 ใช้พัฒนาด้านคำศัพท์ก่อนที่จะทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ซึ่งจะส่งผลไปสู่การอ่านเพื่อความเข้าใจ และกลวิธีมัลติพาร์ทพัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 ใช้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆของเรื่อง การลำดับความคิดอย่างเป็นระบบโดยการนำเสนอเป็นแผนผังความคิด และสรุปความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่สมบูรณ์ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ดังที่ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2007: 85) ได้อธิบายข้อดีของกลวิธีมัลติพาร์ทว่า 1) การกระตุ้นให้นักเรียนเข้าถึงความรู้เดิมเพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และสามารถนำไปบูรณาการความรู้ใหม่กับความรู้เดิมจนกลายเป็นความเข้าใจในอนาคต 2) การนำไปใช้กระตุ้นกระบวนการทำความเข้าใจในขณะที่อ่านและทบทวนความรู้หลังจากที่อ่านแล้ว 3) ครูจะต้องชี้ให้นักเรียนได้สะท้อนผลของการอ่านเพื่อความเข้าใจออกมาหลังจากที่ได้อ่านซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ดังนี้

วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ครูให้นักเรียนพิจารณาคำศัพท์จากบทเรียนและบอกความหมายตามความเข้าใจ ขั้นที่ 2 ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 1 ที่มีความหมายเหมือนกับคำในบทเรียนมาเปลี่ยนในประโยค จากนั้นให้นักเรียนบอกความหมายโดยการชี้แนะของครู ขั้นที่ 3 ครูนำคำชุดที่ 2 ที่มีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียนมาเปลี่ยนในประโยคเช่นเดียวกับขั้นที่ 2 โดยให้นักเรียนบอกความหมายคำศัพท์จากบริบทข้อความ ขั้นที่ 4 นักเรียนนำคำศัพท์ในบทเรียนหรือคำที่มีความหมายเหมือนกับในบทเรียนในขั้นที่ 2 หรือขั้นที่ 3 มาพูดอธิบายหรือเขียน ผลการวิจัยพบว่าการสอนด้วยกลวิธีแบบมัลติพาร์ท สามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์สำหรับการนำไปใช้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2005) ได้ศึกษาผลการใช้ กลวิธีมัลติพาร์ เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 642 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 3 โรงเรียน และกลุ่มควบคุมจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วยนักเรียนวิทยาศาสตร์จำนวน 2 โรงเรียน และนักเรียนสายศิลปศาสตร์จำนวน 1 โรงเรียน โดยกลุ่มทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้ กลวิธีมัลติพาร์ที่ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) และขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy) ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ มีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ นอกจากนี้กลวิธีมัลติพาร์ยังช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ วิชาวิทยาศาสตร์และทักษะการอ่านในบริบทการสอนแบบเน้นเนื้อหาด้วย

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย สูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ

5. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ (Multi-Part strategy) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่จัดให้นักเรียนได้อ่านเนื้อหาวรรณคดีไทยร่วมกับบทอ่านเสริมที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อกระตุ้นความเข้าใจในบทเรียนอย่างลึกซึ้ง ผ่านกระบวนการทางความคิดที่เป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านและสามารถสรุปความคิดจากการอ่านได้อย่างชัดเจน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ (Vocabulary acquisition) นักเรียนศึกษาความหมายของคำศัพท์เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน และเพิ่มปริมาณคำศัพท์นอกบทเรียน ทำให้นักเรียนรู้คำศัพท์ที่กว้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 ขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์เชื่อมโยงกับความรู้เดิม ครูถามความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน ทำให้นักเรียนเชื่อมโยงกับความรู้เดิมและอธิบายความหมายของคำศัพท์ตามความเข้าใจของตนเอง

ขั้นที่ 1.2 ขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการชี้แนะ ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 1 (คำไวพจน์นอกบทเรียน) ซึ่งมีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียนมาแทนคำศัพท์ในบทเรียน จากนั้นครูอธิบาย ชี้แนะนักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ ทำให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์

ขั้นที่ 1.3 ขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการสังเกตบริบท ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 2 (คำไวพจน์นอกบทเรียน) ซึ่งมีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียนมาแทนคำศัพท์ในบทเรียนเช่นเดียวกับขั้นที่ 1.2 จากนั้นให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์โดยการสังเกตจากการถอดคำประพันธ์หรือบริบทแวดล้อมของข้อความ

ขั้นที่ 1.4 ขั้นการสรุปคลังคำศัพท์และความหมาย นักเรียนสรุปความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน และคำศัพท์นอกเหนือบทเรียนในชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ซึ่งคำศัพท์ทั้งหมดมีความหมายเหมือนกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ครูเลือกบทอ่านเสริมที่เชื่อมโยงกับบทเรียน และใช้ชุดคำถามเพื่อชี้นำนักเรียนให้ใช้ความรู้เดิมในการทำทำความเข้าใจบทอ่านเสริม

ขั้นที่ 3 ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) นักเรียนอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมสรุปแนวคิดหลัก แนวคิดรอง และเขียนแผนผังความคิดของตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy) การนำเสนอแผนผังความคิดมาร่างเป็นโครงร่างเรียงความเชิงวิชาการ จากนั้นนักเรียนเขียนเนื้อหาสาระของแต่ละประเด็นและอ้างอิงข้อมูลให้ถูกต้อง

การสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนและรายวิชา รวมทั้งใช้สื่อการเรียนรู้ การวัด

และประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด ในที่นี้จะเสนอกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอนหลัก คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนก่อนเริ่มบทเรียน โดยการเกริ่นนำในสิ่งที่กำลังจะเรียน เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ของการเรียน เตรียมความพร้อมในการเรียน และเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่เรียนรู้ในคาบปัจจุบัน

ขั้นที่ 2 ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ ประเมินค่า และนำไปใช้ และการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระ ผูกปฏิบัติ จนเกิดเจตคติที่บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยการใช้วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทวัตถุประสงค์ และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป เป็นขั้นการสรุปความคิดรวบยอดที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่องที่เรียน โดยการใช้คำถามหรือให้นักเรียนทำแบบทดสอบ โดยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้ และการปฏิบัติในขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายของคำ การตีความ การสรุปอ้างอิง และสามารถเชื่อมโยงสาระที่อ่านกับวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ที่ได้จากบทอ่านไปปรับใช้ในชีวิตรจริงได้ ประเมินความสามารถโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจชนิดอัตนัย ฉบับละ 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งพัฒนาตามแนวคิดของมิลเลอร์ (Miller, 1990: 1) แบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับการประเมินค่า และระดับสร้างสรรค์

ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลที่รวบรวมมาโดยใช้ถ้อยคำสำนวนที่เรียบเรียงอย่างชัดเจน มีอ้างอิงเหตุผลสนับสนุนข้อมูลความคิดที่น่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล สามารถสื่อความได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์การเขียน หลักการใช้ภาษาและโครงสร้างของเรียงความ รวมทั้งอ้างอิงแหล่งข้อมูลในงานเขียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการตามหัวข้อที่กำหนด ซึ่งผลคะแนนสามารถวัดได้จากเกณฑ์การประเมินเกณฑ์ความสามารถในการเขียน

เรียงความเชิงวิชาการ มีทั้งหมด 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหาและลักษณะเฉพาะงานเขียน ด้านการเรียบเรียงความคิด ด้านการใช้ถ้อยคำ ด้านกลไกการเขียนและการอ้างอิงข้อมูล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย หมายถึง ผลของการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน ที่วัดจากคะแนนการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยประกอบด้วย เนื้อหาวรรณคดีไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ฉบับละ 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของบลูม (Bloom, 1956) คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 เป็นแนวทางสำหรับครูภาษาไทยในการนำกลวิธีมัลติพาร์ท มาใช้ในการสอนการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

6.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระอื่นๆ ที่จะนำกลวิธีมัลติพาร์ท มาพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

6.3 เป็นแนวทางสำหรับครูภาษาไทยและครูในกลุ่มสาระอื่นๆ โดยนำกลวิธีมัลติพาร์ท มาใช้ในส่วนของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้นักเรียนจัดระบบความคิดซึ่งเป็นผลที่ได้จากการอ่านและนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

6.4 เป็นแนวทางแก่นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยกลวิธีมัลติพาร์ท นำเอาความรู้และทักษะที่ได้รับการฝึกไปประยุกต์ใช้ในการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ในชีวิตประจำวัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2” ผู้วิจัยได้ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. กลวิธีมัลติพาร์ท

- 1.1 ความหมายของกลวิธีมัลติพาร์ท
- 1.2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท
- 1.3 การนำกลวิธีแบบมัลติพาร์ทใช้กับวิชาภาษาไทย
- 1.4 การปรับกลวิธีแบบมัลติพาร์ทเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย

2. การสอนวรรณคดีไทย

- 2.1 ความหมายของวรรณคดีไทย
- 2.2 องค์ประกอบของวรรณคดีไทย
- 2.3 คุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย
- 2.4 การสอนวรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา

3. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

- 3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.2 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.4 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.5 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3.6 เกณฑ์การวัดประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4. การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

- 4.1 ความหมายของเรียงความเชิงวิชาการ
- 4.2 องค์ประกอบของเรียงความเชิงวิชาการ

- 4.3 ขั้นตอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
- 4.4 การจัดการเรียนการสอนเขียนเรียงความ
- 4.5 การวัดและประเมินผลงานเขียน
- 5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 5.4 ประโยชน์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนวรรณคดีไทย
  - 6.2 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ
  - 6.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
  - 6.4 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ท

1. กลวิธีมัลติพาร์ท

กลวิธีมัลติพาร์ท (Multi-Part strategy) พัฒนาขึ้นโดย วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance) ซึ่งมี 2 กลวิธีหลัก โดยกลวิธีแรกพัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 มี 3 ชั้น สำหรับการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ และกลวิธีที่ 2 พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 มี 4 ชั้น ใช้สอน คำศัพท์และการอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมต่างๆ ที่มีคำศัพท์เฉพาะที่ยาก ต่อการทำความเข้าใจ ทั้ง 2 กลวิธีที่ได้พัฒนาขึ้นโดยใช้ชื่อเดียวกัน

1.1 ความหมายของกลวิธีมัลติพาร์ท

กลวิธีมัลติพาร์ท (Multi - Part strategy) หมายถึง กลวิธีการสอนอ่านที่มุ่งพัฒนา ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน โดยกลวิธีดังกล่าวจะทำให้ให้นักเรียนเข้าถึงการอ่าน ที่สามารถกระตุ้นความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง โดยผ่านกระบวนการทางความคิดที่เป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านและสามารถเขียนสรุปความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่ สมบูรณ์

วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2007: 85) ได้กล่าวถึง เกณฑ์ในการประเมิน การอ่านเพื่อความเข้าใจซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1. พลังในการอ่าน (Power) กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพต้อง แสดงให้เห็นถึงพลังในการเรียนรู้ ภายใต้บรรยากาศการเรียนที่นำกลวิธีการอ่านนั้นไปใช้
2. การกระตุ้นการเรียนรู้ (Functionality) กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มี ประสิทธิภาพจะต้องถูกออกแบบให้เกิดการกระตุ้นและส่งเสริมกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในรูปแบบที่ผ่อนคลาย
3. ประสิทธิภาพการเรียนรู้ (Engineering efficiency) กลวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่มีประสิทธิภาพควรนำไปใช้ได้สะดวกสำหรับครูและนักเรียน โดยจะเกิดขึ้นได้เมื่อกลวิธีนั้นเป็นผล มาจากการเรียนรู้ตามธรรมชาติ ถ้าครูผู้สอนอยากจะเชี่ยวชาญจะต้องนำกลวิธีการสอนดังกล่าวไป ใช้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนากลวิธีการสอนนั้น

เมื่อนำเกณฑ์จากข้างต้น มาเชื่อมโยงกับกลวิธีแบบมัลติพาร์ทจะเกิดผล ดังนี้

1. การกระตุ้นให้นักเรียนเข้าถึงความรู้เดิมเพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และสามารถนำไปบูรณาการความรู้ใหม่กับความรู้เดิมจนกลายเป็นความเข้าใจในอนาคต
2. การนำไปใช้กระตุ้นกระบวนการทำความเข้าใจในขณะที่อ่านและทบทวนความรู้หลังจากที่อ่านแล้ว
3. ครูจะต้องชี้ให้นักเรียนได้สะท้อนผลของการอ่านเพื่อความเข้าใจออกมาหลังจากที่ได้อ่านแล้ว

1.2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

กลวิธีมัลติพาร์ท (Multi - Part strategy) พัฒนาขึ้นโดย วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2007: 86 - 90) ในปี ค.ศ. 2005 ซึ่งในช่วงเริ่มต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้บทอ่านที่มีเนื้อหาละเอียดอยู่ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ที่นักเรียนต้องเรียน มีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ขั้นตอนการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) และขั้นตอนการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy) โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการขยายบทเรียน เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมของนักเรียนกับความรู้ในบทเรียน ดำเนินการโดยแบ่งเป็นขั้นเตรียมการสอนและขั้นการสอนในชั้นเรียน

การเตรียมการสอน

1. ครูเลือกบทอ่านเสริมที่เชื่อมโยงกับบทเรียน เพื่อเตรียมการสอน
2. ครูอ่านบทอ่านเสริม แล้วบันทึกข้อความความรู้สั้นๆ (Knowledge notes) หรือทำสัญลักษณ์ไว้ตรงประเด็นที่สำคัญ (Key ideas)
3. ครูเชื่อมโยงข้อความที่ได้จากบทอ่านเสริมกับเนื้อหาในหนังสือเรียน โดยใช้กระดาษแผ่นเล็กติดไว้ทั้ง 2 แห่งให้ตรงกัน
4. ครูตั้งคำถามเชื่อมโยงความรู้ (Knowledge link) ของบทอ่านเสริมกับหนังสือเรียน ซึ่งสามารถหาคำตอบได้โดยดูจากบทอ่านเสริมหรือหนังสือเรียน

5. ผลลัพธ์ของกระบวนการวางแผนของครู ได้ชุดคำถามที่มีความหมายต่อการเรียนรู้ สำหรับชี้ให้นักเรียนให้ใช้ความรู้เดิมในการทำความเข้าใจบทเรียน นอกจากนี้คำถามยังมาจากความชำนาญส่วนบุคคลของครูในการอ่านบทอ่านเพื่อความเข้าใจ

การสอนในชั้นเรียน

1. การอ่านบทอ่านเบื้องต้น

- 1.1 ครูเลือกนักเรียนให้อ่านออกเสียงบทอ่านเสริมที่ครูได้เลือกไว้ที่ละประเด็น
- 1.2 ในระหว่างการอ่านครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนได้เห็นแบบอย่างของการถาม – ตอบ ข้อมูลข้อเท็จจริง , การถามเพื่อชี้แนะ , การถามเพื่อเชื่อมโยงความรู้ หรือให้เห็นประเด็นสำคัญ เพื่อการยอมรับการเชื่อมโยงความรู้ในประเด็นต่างๆ ที่สงสัยตามความเหมาะสม โดยให้นักเรียนสรุปย่อเนื้อหาที่ได้จากการตอบคำถาม
- 1.3 นักเรียนอ่านบทอ่านและสรุปใจความสำคัญเป็นข้อความสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเอง หรือทำสัญลักษณ์ไว้ในบทอ่านเพื่อระบุใจความสำคัญ

1.4 ครูให้นักเรียนคนอื่นอ่านบทอ่านประเด็นต่อไป

2. การอ่านซ้ำ

- 2.1 ครูเลือกนักเรียนให้อ่านย่อหน้าเดิมซ้ำอีกรอบ
- 2.2 ขณะอ่านให้นักเรียนตั้งรูปแบบคำถามชี้แนะ ยอมรับ และเชื่อมโยงความรู้ นักเรียนตอบคำถามนั่นเอง
- 2.3 นักเรียนสรุปความรู้ประเด็นต่างๆ
- 2.4 ดำเนินขั้นตอนนี้ไปเรื่อยๆ กับนักเรียนคนใหม่ จนกว่าบทอ่านจะถูกอ่านซ้ำจนหมด หรือจนกว่าจะสร้างการเชื่อมโยงความรู้ได้

หมายเหตุ

1. ครูทำเป็นตัวอย่าง ชี้แนะ ยอมรับ คำถามและคำตอบที่เชื่อมโยงกับความรู้ของนักเรียน เป็นเหมือนกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง (เป้าหมายเพื่อให้นักเรียนได้เชื่อมโยงความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการอ่านซ้ำทวนบทอ่านเดิม แล้วจดจำขั้นตอนไปใช้กับบทอ่านใหม่)
2. คำถามที่เกี่ยวกับความรู้ของครู จะเน้นการเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังอ่านกับสิ่งที่ได้อ่านมาแล้ว และความรู้เดิมที่มีอยู่
3. เป้าหมายของกลวิธีย่อยนี้คือเพื่อนักเรียนได้เรียนรู้ที่จะใช้ความรู้เดิมสำหรับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนลำดับความคิดหลักและเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาที่อ่าน ดำเนินการโดยแบ่งเป็นขั้นเตรียมการสอนและขั้นการสอนในชั้นเรียน

การเตรียมการสอน

1. ครูอ่านบทเรียนและระบุแนวคิดหลักหรือตัวอย่างหลักๆ และเขียนไว้บนกระดาษแผ่นเล็ก
2. ครูจัดระบบความคิดหรือตัวอย่างตามลำดับความสำคัญจากน้อยไปหามาก ให้เรียงแนวคิดใหญ่ไว้ข้างบน แนวคิดย่อยไว้ข้างล่าง ส่วนตัวอย่างไว้ท้ายสุด โดยใช้การตัดกระดาษแผ่นเล็กๆ ไว้ตามประเด็นต่างๆ
3. ครูสร้างตัวเชื่อมโยงสำหรับการเชื่อมโยงแนวความคิด ดังนั้นในแต่รูปแบบจะเชื่อมโยงกับหน่วยย่อย ในรูปแบบประโยคต่างๆ
4. ผลลัพธ์จากการวางแผนของครู ทำให้ครูสามารถเรียบเรียงโครงสร้างและนำเสนอความรู้หลักจากบทเรียน โดยโครงสร้างนี้สามารถใช้ได้หลายวิธี เช่น การวางแผนการสอน และการประเมินผล แต่เน้นการวางแผนให้เด็กนักเรียนเรียนรู้แผนผังความคิด

การสอนในชั้นเรียน

- 2.1 นักเรียนอ่านบทเรียนและสรุปแนวคิดหลัก แนวคิดรอง โดยเขียนบนกระดาษเล็กๆ โดยเรียงลำดับจากความสำคัญน้อยไปหาความสำคัญมาก
- 2.2 นักเรียนระบุความเชื่อมโยงที่จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงความคิด (concept link) และหน่วยความคิด (concept unit) เข้าไปทำให้เป็นประโยคความเดียวง่ายๆ ที่กระชับและชัดเจน
- 2.3 นักเรียนอ่านบททบทวนแผนผังความคิดของตนเอง ซึ่งมีประเด็นภายในและสอดคล้องกันเหมือนอ่านข้อเขียนที่เป็นความเรียง

หมายเหตุ

1. ครูทำเป็นตัวอย่าง ชี้นำ และยอมรับ การมีส่วนร่วมของนักเรียนอย่างเหมาะสม เพราะเป็นขั้นตอนของการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง
2. เป้าหมายของกลวิธีย่อยนี้เพื่อให้นักเรียนจัดระเบียบโครงสร้างและนำเสนอความรู้ในรูปแบบที่ชัดเจน เพื่อเพิ่มความเข้าใจและความสามารถในการเข้าถึง

ขั้นที่ 3 ขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน ขั้นนี้เป็นผลที่เกิดจากการนำขั้นที่ 2 ขั้นการนำเสนอผลการอ่านเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) มาใช้ โดยการเปลี่ยนแผนผังความคิดให้กลายเป็นรูปแบบของร้อยแก้วมาตรฐาน กลวิธีย่อยนี้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนเข้าถึงความรู้และจัดระเบียบความรู้อย่างมีความหมาย และสื่อสารออกมาโดยใช้ความเข้าใจและความสามารถทางการเขียนเพื่อประโยชน์สูงสุด

หมายเหตุ

1. เป้าหมายของกลวิธีย่อยนี้คือเพื่อนักเรียนได้เรียนรู้ที่จะพัฒนาและเข้าถึงโครงสร้างความรู้ที่เป็นระบบระบบเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

วิทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2005) ได้นำกลวิธีมัลติพาร์ทไปใช้สอนนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 วิชาวิทยาศาสตร์ เมื่อปี ค.ศ. 2005 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีแบบดั้งเดิม นอกจากนี้กลวิธีมัลติพาร์ทยังช่วยพัฒนาความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และการอ่านในบริบทการสอนแบบเน้นเนื้อหา

ต่อมาในปี ค.ศ. 2011 วิทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2011) ได้นำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคำศัพท์ของนักเรียนให้มีคลังคำศัพท์มากขึ้น โดยใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ให้นักเรียนอ่านบทอ่านทั้งหมด 6 เรื่อง โดยในแต่ละเรื่องครูจะเลือกคำศัพท์จำนวน 3 คำ และในคำศัพท์แต่ละคำครูจะสอนคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทอ่านเพิ่มเติมอีก 6 คำ โดยแบ่งเป็นคู่ที่ 1 จะสอนแบบโดยตรง (directly) คู่ที่ 2 จะสอนแบบอุปนัย (inductively) และคู่ที่ 3 จะนำไปใช้ในการทดสอบนักเรียน โดยกลวิธีมัลติพาร์ทปรับเป็น 4 ขั้นตอนย่อย ได้แก่

ขั้นที่ 1 ครูสอนความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน จำนวน 3 คำ โดยครูให้นักเรียนอ่านบทอ่าน เมื่อถึงคำศัพท์ครูให้นักเรียนหยุดอ่านและถามความหมายของคำศัพท์ โดยให้นักเรียนตอบตามความเข้าใจของตนเอง

ขั้นที่ 2 ครูสอนคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียน โดยที่คำศัพท์ในบทเรียน 1 คำ ประกอบด้วยคำศัพท์นอกบทเรียน 1 คู่ จากนั้นให้หาความหมายของคำศัพท์นอกบทเรียนโดยนำมาแทนที่ในประโยคซึ่งมีคำศัพท์ในบทเรียน นักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์นอกบทเรียนโดยการชี้แนะของครู

ขั้นที่ 3 ครูเขียนคำศัพท์นอกบทเรียนชุดใหม่บนกระดาน โดยที่คำศัพท์ในบทเรียน 1 คำ ประกอบด้วยคำศัพท์นอกบทเรียน 1 คำ เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 2 นักเรียนนำคำศัพท์นอกบทเรียน ทั้ง 2 คำมาแทนในประโยคที่มีคำศัพท์ในบทเรียน นักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์นอกบทเรียนจากบริบทของข้อความ

ขั้นที่ 4 ครูเขียนคำศัพท์ทุกคำบนกระดานทั้งคำศัพท์ในบทเรียนและนอกบทเรียน จากนั้นให้นักเรียนเลือกคำจากบนกระดานสร้างประโยคด้วยตนเอง

ผลของการใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อปี ค.ศ. 2011 ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีมัลติพาร์ทช่วยพัฒนาด้านคำศัพท์ของนักเรียน ทำให้สามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะจะต้องใช้บทอ่านในการทำความเข้าใจคำศัพท์ในบริบทของเรื่องและแนวคิดที่สำคัญของเรื่อง

เมื่อเปรียบเทียบกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 ซึ่งมุ่งเน้นการอ่านเพื่อความเข้าใจเพื่อไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์ กับกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 ซึ่งเน้นการพัฒนาด้านคำศัพท์ของนักเรียน เพื่อนำไปใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน กลวิธีมัลติพาร์ทที่มีขั้นตอนเหมือนกันในส่วนของ การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับบทอ่าน และมีการสรุปบทเรียนในตอนท้าย โดยกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 จะใช้การเขียน ส่วนในปี ค.ศ. 2011 จะใช้การพูดหรือเขียน ในส่วนที่แตกต่างกันคือ กลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 จะไม่มีการเขียนแผนผังความคิด

1.3 การนำกลวิธีมัลติพาร์ทที่ใช้กับวิชาภาษาไทย

การนำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ในการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งกลวิธีนี้คิดขึ้นมาเพื่อใช้ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สามารถทำได้เนื่องจากกลวิธีมัลติพาร์ทมีกลวิธีย่อยที่เน้นการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการพัฒนาความรู้เรื่องคำศัพท์เฉพาะของเนื้อหาวิชาที่เรียน ซึ่งมีกระบวนการเตรียมและการจัดการเรียนการสอนที่เริ่มจากง่ายไปยาก โดยมีความเชื่อมโยงกับขั้นการสอนในกลวิธีมัลติพาร์ท ดังนี้

การคัดเลือกเนื้อหาของบทอ่านที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาในหนังสือเรียนและการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก (ขั้นการขยายบทเรียน) อยู่ในส่วนแรกในการจัดการเรียนรู้ การสรุปเนื้อหา

(ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด) และการสังเคราะห์เนื้อหา (ขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน) จะอยู่ในส่วนของการนำเนื้อหาสาระที่ได้รับ การจัดลำดับไว้ไปจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยครูต้องคำนึงความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อต่างๆ ที่สอนในวิชา และบทอ่านที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ขั้นตอนของกลวิธีมัลติพาร์ท ยังเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะปฏิบัติกับความรู้ที่ได้จากบทอ่าน อย่างเชื่อมโยงกับหนังสือเรียน

ดังนั้นกลวิธีนี้สามารถนำมาใช้สอนวิชาภาษาไทยได้ โดยเน้นสาระวรรณคดี / วรรณกรรม ควบคู่กับสาระการอ่าน เนื่องจากเป็นวิชาที่เน้นทั้งด้านเนื้อหาและทักษะปฏิบัติ รวมทั้งเนื้อหาสาระของวิชาภาษาไทยยังเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับมโนทัศน์ หรือกระบวนการ และให้ผู้เรียนนำเนื้อหาความรู้ที่ได้เรียนรู้มานั้นมาฝึกปฏิบัติจริง การนำกลวิธีมัลติพาร์ท มาใช้ในการจัดการเรียนรู้นำทั้ง 2 แบบมาใช้ร่วมกัน โดยกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 ใช้พัฒนา ด้านคำศัพท์ ซึ่งจะส่งผลไปสู่การอ่านเพื่อความเข้าใจ และกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 ใช้เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน

นอกจากนี้การนำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ในการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา แต่กลวิธีนี้คิดขึ้นมาเพื่อใช้ในการสอนระดับชั้นประถมศึกษา สามารถทำได้เนื่องจากเป็นการสอนโดยใช้ภาษาแม่เหมือนกัน ซึ่งนักเรียนจะมีทักษะการอ่านที่ดี เมื่อใช้การเรียนด้วยภาษาแม่ เพราะเป็นภาษาแรกที่เด็กเรียนรู้ตั้งแต่เกิดหรือภาษาที่เด็กเข้าใจมากที่สุด

ผู้วิจัยจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 และ ค.ศ. 2005 สำหรับกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 เป็นขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ (Vocabulary acquisition) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ 1) ขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์เชื่อมโยงกับความรู้เดิม 2) ขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการชี้แนะ 3) ขั้นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการสังเกตบริบท 4) ขั้นการสรุปคลังคำศัพท์และความหมาย ซึ่งกลวิธีย่อยนี้เป็นการพัฒนาด้านคำศัพท์ของนักเรียน ส่วนกลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) และขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน

(Summarization / Writing Substrategy) เป็นการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยเน้นสาระวรรณคดี ซึ่งมีคำศัพท์ยากที่นักเรียนจะต้องทำความเข้าใจ ในส่วนนี้ผู้วิจัยเลือกใช้กลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2011 เพราะเมื่อนักเรียนมีความเข้าใจคำศัพท์ในเรื่อง ก็จะสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ และผู้วิจัยเลือกใช้กลวิธีมัลติพาร์ทที่พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 2005 เพื่อให้ นักเรียนวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ของเรื่อง ลำดับความคิดอย่างเป็นระบบโดยการนำเสนอผลการอ่านเป็นแผนผังความคิด และใช้แผนผังความคิดสร้างเป็นงานเขียนที่สมบูรณ์

1.4 การปรับกลวิธีมัลติพาร์ทเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย

การนำกลวิธีมัลติพาร์ทเพื่อให้เหมาะสมกับการสอนวรรณคดีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ปรับแต่ละขั้นตอน มีประเด็นดังนี้

1. ขั้นการเรียนรู้ความหมายคำศัพท์ (vocabulary acquisition) ซึ่งกลวิธีที่ได้คิดค้นขึ้นเป็นการสอนคำศัพท์ในบทเรียน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว หรือยังไม่เคยเรียนมาก่อน ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจคำศัพท์มากยิ่งขึ้น และนักเรียนจะมีคลังคำศัพท์ที่เพิ่มนอกเหนือจากบทเรียน ในขั้นของการสอนคำศัพท์ ผู้คิดค้นได้ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งตัวกลวิธีจะฝึกให้นักเรียนอ่านออกเสียง โดยครูจะสอนคำศัพท์ในบทเรียนครั้งละ 2 คำ และสอนคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกับในบทเรียนเพิ่มเติมอีก 4 คำ โดยคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนมีจำนวนน้อย เพราะนักเรียนในวัยนี้จะมีความสามารถในการอ่านยังไม่ดีเท่าที่ควร โดยครูจะต้องฝึกอ่านออกเสียงเพื่อเป็นการตรวจสอบการอ่านของนักเรียนว่าถูกต้องหรือไม่

ดังนั้นผู้วิจัยจึงปรับขั้นการเรียนรู้ความหมายคำศัพท์ (vocabulary acquisition) เพื่อให้เหมาะสมกับการสอนวรรณคดีไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยปรับเป็นการสอนคำไวพจน์ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในเนื้อหาวรรณคดี และสอนคำศัพท์ที่เป็นคำไวพจน์ในบทเรียนทั้งหมดในครั้งเดียว ไม่แยกออกเป็นครั้งละ 2 คำ เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความสามารถในการเรียนสูงกว่านักเรียนระดับประถมศึกษา นอกจากนี้จะให้ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำประพันธ์เฉพาะตอนที่มีคำศัพท์ที่จะสอนเท่านั้น โดยไม่ให้อ่านทั้งเรื่อง ด้วยข้อจำกัดของเวลา ความยาวของเนื้อเรื่อง และปริมาณคำศัพท์

2. **ขั้นการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy)** ผู้คิดค้นกลวิธีได้ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริม เพราะเป็นการใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา จะต้องฝึกให้นักเรียนอ่านให้ถูกต้อง ผู้วิจัยได้ปรับในขั้นตอนนี้เป็นการอ่านในใจ เพื่อเก็บความสำหรับการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะบทอ่านเสริมมีความยาว ทำให้ใช้เวลามาก และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการเรียนวรรณคดีก็มีการฝึกอ่านออกเสียงคำประพันธ์ในบทเรียนอยู่แล้ว

3. **ขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy)** ผู้วิจัยปรับเป็นการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เพราะในตัวชี้วัดชั้นปีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุให้เรียนการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นการเขียนถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ทรรศนะ ความเข้าใจ ออกมาเป็นเรื่องราว แต่เมื่อเป็นการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเป็นการเขียนที่มีการอ้างอิงเหตุผลสนับสนุนข้อมูลความคิดที่น่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล รวมทั้งอ้างอิงแหล่งข้อมูลในงานเขียน ซึ่งองค์ประกอบในการเขียนเรียงความและการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเหมือนกัน คือ มีส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป โดยการเขียนเรียงความเชิงวิชาการมีการเพิ่มส่วนอ้างอิงในตอนท้าย ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ประกอบในการเขียนเรียงความให้มีความน่าเชื่อถือ

2. การสอนวรรณคดีไทย

2.1 ความหมายของวรรณคดีไทย

คำว่า วรรณคดี เป็นคำสมาสที่ได้มาจากภาษาสันสกฤต “วรรณ” แปลว่า หนังสือ กับคำภาษาบาลี “คดี” แปลว่า ทาง การดำเนิน การไป ลักษณะ เมื่อรวมกันแล้ว วรรณคดี จึงหมายถึงทางแห่งหนังสือ (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2533: 7) วรรณคดีเป็นคำที่บัญญัติขึ้นใช้แทนคำว่า Literature ในภาษาอังกฤษ ซึ่งปรากฏเป็นครั้งแรกในพระราชกฤษฎีกาวรรณคดีสโมสร เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2457 มาตรา 7 กำหนดคุณลักษณะหนังสือวรรณคดีไว้ 5 ชนิด ได้แก่

1. กวีนิพนธ์ คือ เรื่องที่กวีเป็นผู้รจนาขึ้น เช่น ลิลิตพระลอ นิราศนรินทร์ ฯลฯ
2. บทละครไทย แต่งเป็นกลอนใช้กับการแสดงละครรำ มีกำหนดหน้าพาทย์ อันได้แก่เพลงที่บรรเลงประกอบกิริยาอาการเคลื่อนไหวของบุคคลและธรรมชาติ เช่น ตอนยกทัพใช้เพลงกราวบทโคกใช้เพลงโคก เป็นต้น

3. ละครปัจจุบัน ชื่อนี้เรียกเพื่อให้แตกต่างจากละครรำ ได้แก่ละครไทยที่เอาแบบอย่างมาจากยุโรป ตัวละครแต่งตัวตามชีวิตจริง วรรณคดีไทยที่แต่งเป็นบทละครนั้นใช้ร้อยกรอง แต่ละครปัจจุบันนั้นไม่จำกัดว่าจะใช้ร้อยกรองหรือร้อยแก้วแต่ง

4. นิทาน ในสมัยที่มีการบัญญัติคำ “นิทาน” ขึ้นนั้น เราใช้แทนคำว่า Fiction ซึ่งหมายถึงเรื่องที่คนแต่งขึ้น ไม่ใช่เรื่องจริงแท้

5. อธิบาย (Essay) บางที่เป็นรูปบทความต่างๆ (Articles) เช่น บทความในหนังสือพิมพ์ หรือเป็นหนังสือขนาดเล็กที่เราเรียกว่า Pamphlet

หนังสือ 5 ชนิดนี้ ถ้าแต่งดีก็ให้ถือว่าเป็นวรรณคดีได้ และในมาตราที่ 8 ได้ระบุคุณสมบัติของหนังสือที่จะได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดีไว้ 2 ประการคือ

1. เป็นหนังสือดี คือ สาธารณชนสามารถอ่านได้โดยไม่เสียประโยชน์ หรือชักจูงผู้อ่านไปในทางที่ไม่เป็นแก่นสารหรือชวนให้คิดวุ่นวายทางการเมือง อันเป็นเครื่องก่อความรำคาญแก่รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2. เป็นหนังสือแต่งดี ใช้วิธีเรียบเรียงอย่างใด ๆ ก็ตาม แต่ต้องเป็นภาษาไทยที่ดี ถูกต้องตามที่ใช้ในโบราณกาลหรือปัจจุบันกาลก็ได้ ไม่ใช่ภาษาซึ่งเลียนภาษาต่างประเทศ หรือใช้วิธีผูกประโยคตามภาษาต่างประเทศ (รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, 2537: 17 - 18)

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (2518: 1) ให้ความหมายของวรรณคดีไว้ว่า “บทประพันธ์ที่รัดรั้งตรึงใจผู้อ่าน ปลุกมโนคติ (imagination) ทำให้เพลิดเพลินและเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ละม้ายคล้ายคลึงกับอารมณ์ของผู้ประพันธ์”

พระยาอนุমানราชชน (2533: 3) ได้ให้ความหมายของวรรณคดีไว้ 2 ความหมายว่า วรรณคดี คือ ข้อเขียนที่แต่งขึ้นเป็นหนังสือ จะแต่งดีหรือไม่ดี เป็นเรื่องดีหรือเลวจะเป็นหนังสือชาติใดภาษาใดหรือยุคสมัยใด ก็ได้ชื่อว่าเป็นวรรณคดีทั้งสิ้น รวมทั้งเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาจะเป็นเรื่องความรู้หรือเรื่องนิยาย นิทาน แม้จะไม่ได้จัดเป็นหนังสือขึ้นไว้ก็จัดเป็นวรรณคดีเหมือนกัน ส่วนวรรณคดีในความหมายอีกนัยหนึ่งหมายถึงบทประพันธ์ ซึ่งมีลักษณะเด่นในเชิงประพันธ์มีค่าทางอารมณ์และความรู้สึกแก่ผู้อ่านคือวรรณคดีมีวรรณศิลป์

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2529: 3) ให้ความหมายของวรรณคดีไว้ สรุปได้ว่า หมายถึง หนังสือที่เรียบเรียงด้วยถ้อยคำเกี้ยวเกลาไพเราะ กระตุ้นให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ ทั้งยังเป็นหนังสือที่สอดแทรกคุณค่าต่าง ๆ และสารัตถประโยชน์ไว้อีกด้วย

วิภา กงกะนันท์ (2533: 3) กล่าวว่า วรรณคดีหมายถึง ผลงานสร้างสรรค์ประเภทหนึ่งของมนุษย์โดยผ่านภาษาและที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ด้วยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อบรรยายความรู้สึกนึกคิด ความฝัน อารมณ์ จินตนาการ หรือประสบการณ์ส่วนตัวออกมาให้ปรากฏในรูปแบบอย่างหนึ่ง

สรุปได้ว่า วรรณคดี เป็นหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าดี มีลักษณะเด่นในการประพันธ์ เลือกรูปคำได้ไพเราะ ส่งผลให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลิน มีคุณค่าทางอารมณ์ โดยผู้ประพันธ์ได้บรรยายความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จินตนาการ หรือประสบการณ์ออกมา

2.2 องค์ประกอบของวรรณคดีไทย

องค์ประกอบของวรรณคดีไทยเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ศึกษาวรรณคดีควรทราบ โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวรรณคดีไทยไว้ ดังนี้

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบุลย์ (2525: 35) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักของวรรณคดีว่าประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

1. ภาษา มีทั้งการใช้ถ้อยคำและระดับของภาษา
2. รูปแบบ ซึ่งหมายถึงวิธีการเขียนของแต่ละบุคคล ซึ่งแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ รูปแบบของลักษณะการประพันธ์และรูปแบบซึ่งเป็นขนบนิยมในการดำเนินเรื่อง
3. สารัตถะหรือแนวคิดของเรื่อง ก็คือลักษณะอันเป็นวิสัยธรรมดารรรรมชาติของโลกและมนุษย์ที่ผู้แต่งมองเห็น และมุ่งหมายจะแสดงลักษณะนั้นออกมาให้ปรากฏแก่ผู้อ่าน สารัตถะของเรื่องจึงเป็นสารที่ผู้แต่งสื่อมายังผู้อ่านแสดงให้เห็นเข้าใจว่าวิถีทางแห่งโลกก็เป็นเช่นนี้
4. กลวิธีทางศิลปะจะทำให้วรรณคดีมีชีวิตชีวา มีความถูกต้อง และมีความเป็นตัวของตัวเอง

วิภา กงกะนันท์ (2533: 8) กล่าวว่า วรรณคดีประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. ภาษา คือ ภาษาที่ใช้ในการดำเนินเรื่อง โวหารภาพพจน์

2. เนื้อหา ซึ่งประกอบด้วยเรื่องราว หรือข้อคิดและอาจจะมีคนหรือตัวละคร เวลา สถานที่ และทรรคนะ

3. รูปแบบ คือ รูปแบบของการแต่ง

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2533: 19) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวรรณคดี สรุปได้ว่า องค์ประกอบของวรรณคดีมีอยู่ 3 ส่วน คือ

1. ภาษา เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความนึกคิด อารมณ์และจินตนาการ ทำให้ผู้อ่าน วรรณคดีเกิดอารมณ์และจินตนาการคล้ายตามผู้แต่ง

2. เนื้อหา หมายถึง เรื่องราว ตัวละคร ฉากและทศนะของผู้แต่ง

3. รูปแบบ วรรณคดีแบ่งตามรูปแบบการประพันธ์ออกเป็น 3 ประเภท คือ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง และรูปแบบอื่น ซึ่งจัดเข้าประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรองไม่ได้ เช่น กลอนเปล่า วรรณรูป หรือกวีนิพนธ์แบบรูปธรรม และรูปแบบที่กวีคิดขึ้นมาใหม่

สรุปได้ว่า วรรณคดีมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของกวี ออกมา เนื้อหาเป็นสาระดีของเรื่องและผู้แต่งต้องการถ่ายทอดออกมา ได้แก่ เรื่องราว ตัวละคร ฉาก เป็นต้น รูปแบบของการประพันธ์ และความงามด้านวรรณศิลป์ที่ทำให้วรรณคดีไทยมีความไพเราะ

2.3 คุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทย

วรรณคดีไทยเป็นผลงานสร้างสรรค์ของกวี เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมาทุกยุค ทุกสมัย ซึ่งมีความสำคัญทั้งในด้านการบันเทิงเรื่องราวทางวัฒนธรรมและความไพเราะแก่ผู้อ่าน ดังที่นักวิชาการได้กล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีไทยไว้ ดังนี้

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2529: 10) กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. คุณค่าทางอารมณ์ เป็นสิ่งเร้าให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์หรือรับรู้อารมณ์ที่คล้ายกับกวี
2. คุณค่าทางปัญญา ผู้อ่านจะได้พัฒนาสติปัญญาทั้งในทางโลกและทางธรรม โดยได้ ความรู้ ข้อคิด แนวปฏิบัติ หรือการเข้าใจชีวิตและผู้คนเพิ่มขึ้น
3. คุณค่าทางศีลธรรม วรรณคดีช่วยยกระดับจิตใจ โดยมีคติหรือแง่คิดแทรกไว้ในเนื้อเรื่อง

4. คุณค่าทางวัฒนธรรม กวีย่อมจะแต่งเรื่องทีกล่าวถึงวัฒนธรรมของตน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจมนุษย์ในวัฒนธรรมเดียวกันอย่างลึกซึ้ง และในบางครั้งก็จะกล่าวถึงวัฒนธรรมของชาติอื่น ทำให้เข้าใจวัฒนธรรมอื่นกว้างขวางออกไป

5. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทำให้ผู้อ่านรู้ความเป็นไปในสมัยนั้น โดยสะท้อนภาพสังคม เศรษฐกิจ ชีวิต การเมือง การปกครอง และการสงคราม ทำให้ผู้อ่านเกิดความภูมิใจในบรรพบุรุษ

6. คุณค่าทางจินตนาการ จินตนาการเป็นบ่อเกิดของความริเริ่มสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่

7. คุณค่าทางชีวิตและประสบการณ์ วรรณคดีย่อมให้ประสบการณ์แก่ผู้อ่าน เป็นการเข้าใจชีวิตทางอ้อม ทั้งด้านพฤติกรรมที่ควรปกปิดและด้านที่ควรเปิดเผยของมนุษย์

8. คุณค่าในทางความเป็นจริง และการเข้าใจความเป็นจริง วรรณคดีบางเรื่องแสดงความขัดแย้งระหว่างความเป็นจริงกับความถูกต้อง ซึ่งเป็นสังขจรรวมที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

9. คุณค่าทางความคิดและการวิจารณ์ วรรณคดีกระตุ้นให้มนุษย์เกิดความคิดทั้งที่เห็นด้วยและขัดแย้ง

10. คุณค่าทางภาษาและการสื่อสาร วรรณคดีมีเนื้อหา และการใช้ภาษาที่ไพเราะ ทำให้ผู้อ่านพัฒนาความสามารถได้เป็นอย่างดี

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2533: 26) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดี ว่ามีอยู่ 2 ประการด้วยกันคือ

1. คุณค่าภายในของวรรณคดี หมายถึงคุณค่าที่มีอยู่ภายในตัวของวรรณคดีเอง ได้แก่ คุณค่าทางอารมณ์ คุณค่าทางจินตนาการ คุณค่าทางความรู้ คุณค่าทางคติธรรม คุณค่าทางปัญญาหรือความคิด คุณค่าทางประสบการณ์ และคุณค่าทางวรรณศิลป์ คุณค่าต่างๆ มีปรากฏในวรรณคดีทุกเรื่อง แต่วรรณคดีเรื่องหนึ่งๆ จะปรากฏคุณค่าด้านใดและมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้และความสามารถในการประพันธ์ของผู้แต่งเป็นสำคัญ

2. คุณค่าภายนอกของวรรณคดี หมายถึงคุณค่าของวรรณคดีที่บุคคลภายนอกเป็นผู้กำหนดขึ้น อาจกำหนดโดยความรู้สึกส่วนตัวหรือไม่ก็ได้ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

2.1 ความนิยมของผู้อ่าน ควรจะต้องมีจำนวนมากและทุกระดับบุคคล

2.2 เวลา แม้ว่าเวลาจะผ่านไป แต่ความนิยมในวรรณคดียังคงมีอยู่เป็นอันมาก

ดวงใจ ไทยอุบล (2540: 190 - 201) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวรรณคดีไทย ไว้ดังนี้

1. คุณค่าทางอารมณ์ เกิดขึ้นจากการที่กวีถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกมาในรูปลักษณะของหนังสือ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมและเข้าถึงซึ่งอรรถรสของวรรณคดี
2. คุณค่าทางปัญญา วรรณคดีหลายๆ เรื่อง มุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านรู้จักคิด เข้าใจ และรู้จักการใช้ชีวิตอย่างถูกต้อง
3. คุณค่าทางศีลธรรม โดยใช้หลักคำสอนทางพุทธศาสนา มาเป็นองค์ประกอบในการแต่ง
4. คุณค่าทางวัฒนธรรม วรรณคดีเป็นแหล่งที่ช่วยให้วัฒนธรรมได้รับการเผยแพร่
5. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทำให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของชาติหรือเหตุการณ์ที่เป็นจริงในสมัยนั้นๆ
6. คุณค่าทางจินตนาการ วรรณคดีทำให้ผู้อ่านเกิดความสุขสนานเพลิดเพลินเกิดภาพพจน์และจินตนาการไปกับผู้แต่ง

สรุปได้ว่า วรรณคดีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงวิถีชีวิตในแต่ละยุคสมัย การอ่านวรรณคดีไทยให้คุณค่าหลายด้านแก่ผู้อ่าน ได้แก่ คุณค่าทางอารมณ์ สติปัญญา สังคม ศีลธรรม และภาษา วรรณคดีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมมีลักษณะเด่นในด้านความงามวรรณศิลป์และบันเทิงเรื่องราวความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ โดยถ่ายทอดออกมาทางภาษาที่ไพเราะและกระทบต่ออารมณ์ของผู้อ่าน

2.4 การสอนวรรณคดีไทยในระดับมัธยมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยต้องให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและคุณค่าของวรรณคดีไทย มีนักวิชาการได้เสนอเกี่ยวกับการสอนวรรณคดีไทยไว้ ดังนี้

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538: 229 -230) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนวรรณคดีไทย สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักความหมายของคำว่าวรรณคดี
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักลักษณะของหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณคดี
3. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยและศึกษาวรรณคดีในรูปแบบต่างๆ
4. เพื่อฝึกทักษะการอ่านออกเสียง ทำนองพูด ทำนองเสนาะ ให้ถูกต้อง
5. เพื่อฝึกทักษะการอ่านในใจ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
6. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อเรื่อง การตีความหมาย ตลอดจนคุณค่าศัพท์ต่างๆ

7. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเรื่องที่อ่าน
8. เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะข้อบังคับต่างๆของคำประพันธ์ที่ใช้ในวรรณคดีแต่ละเรื่อง
9. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวรรณคดี เข้าถึงอรรถรสของวรรณคดี สามารถจดจำคำหรือข้อความที่ไพเราะ เป็นคติ ข้อคิดต่างๆ และมีมโนทัศน์ที่ถูกต้อง
10. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกจินตนาการ และให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิจารณ์วรรณคดี วิเคราะห์ลักษณะนิสัย และการกระทำของตัวละครด้วยใจเป็นธรรม ปราศจากอคติ เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้ที่มีชีวิตทัศน์ที่กว้างขวาง
12. เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดีไทย
13. เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย

อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนวรรณคดีไทยก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเกิดจากปัญหาต่างๆ ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงสาเหตุไว้ดังนี้

ประภาศรี สีหอำไพ (2524: 350) ได้กล่าวถึงปัญหาในการจัดการเรียนรู้อวรรณคดีไทย สรุปได้ว่า

1. ผู้สอนมักเป็นผู้นำ และมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน จนบางครั้งจำกัดขอบเขตหรือปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้วิจารณ์ญาณ
2. ผู้สอนมักจะมุ่งสอน “อ่านเอาเรื่อง” เพื่อให้นักเรียนเรียนด้วยวิธีท่องจำ เพื่อสอนให้ได้เนื้อหาตามหลักสูตรเท่านั้น
3. ผลเสียของการอ่านเอาเรื่องก็คือ นักเรียนเห็นเป็นเรื่องไร้สาระและล้าสมัย เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการศึกษาวรรณคดี
4. ความดีของคนดี จากการแสดงออกของตัวละครต่างๆ ในวรรณคดี ครูและนักเรียนมีทัศนคติและค่านิยมแตกต่างกัน
5. วิธีสอนของครู ไม่เข้าใจ ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน
6. ผู้สอนไม่ได้วิเคราะห์หนังสือแบบเรียนอย่างละเอียดพอที่จะนำมาโน้มน้ามนักเรียนแต่ละเรื่องมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนในชีวิตประจำวัน

สร้อยสน สกลรักษ์ (2541: 40) กล่าวว่าครูส่วนใหญ่มักทำให้เด็กรู้สึกเครียดและคิดว่าการอ่านวรรณคดีเป็นงานยากไปโดยไม่รู้ตัว เพราะครูมักสอนให้นักเรียนท่องศัพท์ยากที่พวกเขาไม่เคยพบและใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงมากกว่าจะให้พวกเขาแสดงความคิดเห็น

และความรู้สึก ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์จากวรรณคดีตอนที่ตัดมาให้เรียนในหนังสือเรียน โดยไม่เล่าเรื่องย่อให้พวกเขาู้ความเป็นมาและตอนต่อไปของบทที่ตัดมาเรียน จนเขาตามเรื่องไม่ทัน และต่อเรื่องไม่ติด และมักชี้ถูกชี้ผิดจนทำให้เด็กเข้าใจว่าการตีความวรรณคดีที่ถูกต้องคือการตีความของครูเท่านั้น นักเรียนจึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวเสียคะแนน พยายามท่องจำคำศัพท์และเนื้อหาส่วนที่ต้องเรียนเพื่อนำไปตอบข้อสอบ จนหมดสนุกที่จะทำความเข้าใจและตีความเรื่องตามมุมมองของตนเอง

นักวิชาการได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยไว้ ดังนี้

อัชจิม่า เกิดผล (2536 : 92) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนวรรณคดีไว้ว่า ครูควรเข้าใจเนื้อหาที่แท้จริงของวรรณคดีที่จะนำมาสอน จัดทำกิจกรรมเกมประกอบการสอน หาเทคนิคใหม่ๆ ที่ทำให้การเรียนการสอนไม่น่าเบื่อ ควรยกตัวอย่างในปัจจุบันที่นักเรียนสามารถเห็นได้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ไม่บังคับให้นักเรียนท่องบทประพันธ์ต่าง ๆ แต่ควรชี้ให้เห็นลีลาและความไพเราะของบทประพันธ์ แล้วให้นักเรียนเลือกท่องบทที่นักเรียนประทับใจแทน รวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นรู้จักวิจารณ์ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

มณีรัตน์ ธารพิชญ์ประเสริฐ (2548: 83) ได้กล่าวถึงแนวทางการนำงานวรรณคดีเข้ามาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนสรุปได้ว่า ครูผู้สอนต้องมีหน้าที่เป็นผู้ชักนำงานเขียนอันทรงคุณค่าเข้ามาในบทเรียนของตนให้เหมาะสมทั้งกับ เพศ วัย ความสนใจและความสามารถทางภาษาของนักเรียน รวมถึงช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความรักในการอ่าน โดยอาจผ่านการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่างๆ ประกอบการอ่าน

ดวงมน จิตรจำนงค์ (2553) ได้เสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีสรุปได้ว่า สิ่งที่ต้องเติมลงไปในการรับรสความรื่นรมย์ของวรรณคดีก็คือ กิจกรรมการวิเคราะห์วิจารณ์ซึ่งจะต้องอาศัยการตีความ ครูผู้สอนต้องมีความสามารถด้านนี้จึงจะสามารถชี้แนะและสร้างสมรรถนะแก่นักเรียนได้ กระบวนการเรียนการสอนก็ต้องเปลี่ยนจากการให้คำตอบสำเร็จรูปเพื่อจดจำ แม้มีค่านิยมบางอย่างอยู่ในแบบเรียน หากใช้วิธีเรียนอย่างตั้งคำถาม ก็สามารถกระตุ้นความคิดให้ขบถได้เหมือนกัน

การสอนวรรณคดีไทยมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ทำได้หลากหลาย การสอนควรสร้างบรรยากาศให้สนุกสนาน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาส่วนต่างๆ จากเรื่องที่ได้เรียน ซึ่งจะต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนวรรณคดีไทยนอกจากนักเรียนจะได้เนื้อหาสาระของตัวบทวรรณคดีหรือวรรณกรรมแล้ว ยังเป็นการพัฒนาด้านการอ่านในระดับต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจวรรณคดีหรือวรรณกรรมได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นในการสอนวรรณคดีและวรรณกรรม สิ่งที่ต้องพัฒนาไปพร้อมกันคือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ

3. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการอ่านคือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเป็นสำคัญ การอ่านอย่างเข้าใจจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล นักวิชาการได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 154) การอ่านเพื่อความเข้าใจ คือการแปลความคิดจากตัวอักษรที่อ่าน โดยที่ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวคิดต่างๆ ที่บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรได้อย่างถูกต้อง ถ้าหากผู้อ่านมีความเข้าใจในความสัมพันธ์ด้านต่างๆ เหล่านี้แล้ว ก็จะสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 88) การอ่านเพื่อความเข้าใจคือ กระบวนการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่ปรากฏในสาร โดยผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยค สามารถจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียนได้ และนำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อสรุปเป็นความหมายเกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 108-110) กล่าวถึงความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ สรุปได้ว่า คือการรับเอาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้ โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับ เนื้อเรื่องที่อ่าน

รัคเดล (Ruddell, 2002: 105) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการทางสมองอันซับซ้อน ซึ่งเกิดขึ้นขณะผู้อ่านสร้าง ความหมายจากสิ่งที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์ และความรู้เดิมของตน ผสมกับข้อมูลในบทอ่าน”

สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การอ่านซึ่งเกิดจากกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและบริบทการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องทำ ความเข้าใจความหมายของคำ การตีความ การสรุปอ้างอิง และสามารถเชื่อมโยงสาระที่อ่านกับ วัตถุประสงค์ วิเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ที่ได้จากบทอ่านไปปรับใช้ใน ชีวิตจริงได้

3.2 ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะสำคัญในการที่ผู้อ่านพยายามเข้าถึงสาระสำคัญของ เรื่องที่อ่านในแง่มุมต่างๆ ซึ่งมีประโยชน์เป็นอย่างมากในชีวิตประจำวัน นักวิชาการได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2536: 104 -105) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า “ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ อ่านได้รวดเร็ว และสามารถจับใจความสำคัญจาก ข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้นั้น ย่อมให้คุณประโยชน์อย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ในเวลาอัน จำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนที่จำเป็นต้องเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ หลาย สาขาด้วยกันนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ”

จีเบนเนดิโอ (Gbenedio, 1986: 46-47) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ ของการอ่านเพื่อความเข้าใจ สรุปได้ว่า การอ่านอย่างเข้าใจมีความสำคัญอย่างมากเพราะจะช่วย ให้เราสามารถนำ ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้ ทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้าความรู้ การพัฒนาและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่างๆให้กับชีวิต นอกจากนี้ ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจยังเป็น เครื่องมือสำคัญที่จะทำให้บุคคลก้าวทันต่อเหตุการณ์และความเจริญก้าวหน้าของโลก

วอลเลซ (Wallace, 1992: 4-5) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจสรุปได้ว่า การอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของชุมชนของผู้ที่อ่านออกเขียนได้ การอ่านสนองต่อความต้องการในยามจำเป็น เช่น การอ่านป้ายเตือนต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้การอ่านอย่างเข้าใจจะทำให้ได้รับความรู้และให้ความเพลิดเพลินอีกด้วย

ซานาคอร์ (Sanacore, 2000: 158-160) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนสามารถใช้ในการเรียน การดำรงชีวิตในสังคม ตลอดจนการทำงานในอนาคต

สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทั้งในด้านการศึกษา การติดต่อสื่อสาร และการประกอบอาชีพ เพราะถือเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

3.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ นักวิชาการได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

วาสนา บุญสม (2541: 22) ได้จำแนกองค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

1. ผู้อ่าน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการอ่าน
2. ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่อง
3. ตัวอักษรและความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเข้าใจความหมายของตัวอักษร จึงจะเรียกได้ว่าเกิดความเข้าใจในการอ่าน
4. การเลือกความหมาย ผู้อ่านต้องสามารถเลือกความหมายที่ปรากฏอยู่ใน หลาย ๆ บริบทได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยการพินิจพิจารณา จึงจะถือว่ามีความเข้าใจในการอ่าน
5. การนำไปใช้ ผู้อ่านต้องสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 2) ได้สรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ ออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านตัวผู้อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ความสนใจในการอ่าน จุดประสงค์ในการอ่าน และความสามารถในการสะกดคำ
2. ด้านสิ่งที่อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความยากของคำที่ใช้ ลำดับคำหรือประโยคที่ใช้ ความยาวของบทอ่าน และรูปแบบของบทอ่าน

บัคแมน และคณะ (Bachman and others, 1995: 89-93) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

1. สถิติปัญญา ความหลากหลายในความสามารถของนักเรียนที่เรียนรู้จากบทอ่าน สามารถบ่งชี้ได้จากแบบสอบถามมาตรฐาน ดังจะเห็นได้ว่า นักเรียนในแต่ละระดับจะมีประสิทธิภาพการอ่านต่างกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีอายุสมองแตกต่างกันจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้แตกต่างกัน
2. คำศัพท์ จะแสดงถึงความหมายที่แต่ละคนเก็บไว้ในสมอง ความสามารถทางคำศัพท์เป็นดัชนีชี้ให้เห็นความสามารถที่จะเข้าใจบทอ่านได้ และคำศัพท์เป็นตัวแสดงโครงสร้างความรู้ที่แต่ละคนใช้ในการตอบสนองบทอ่าน
3. ความสามารถด้านหน่วยคำ ถ้าแต่ละคนไม่รู้ความหมายคำศัพท์อาจใช้ความสามารถในการวิเคราะห์รากคำ (Roots) และวิภัติปัจจัย (Affixes)
4. ความจำคำศัพท์ ถือเป็นหลักของการเริ่มต้นอ่านซึ่งมีแนวโน้มว่าแต่ละคนจะพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ไปตามระดับชั้น เช่น ผู้ที่เรียนในชั้นสูงกว่าจะมีจำนวนคำศัพท์ที่จำได้มากกว่า
5. ทักษะคติต่อการอ่านและการเรียนการสอนจากบทอ่าน มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการอ่านเป็นความปรารถนาที่จะรู้และเข้าใจของผู้อ่านเอง และเป็นตัวพยากรณ์ความสามารถในการอ่าน
6. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน มีผลอย่างมาก โดยเฉพาะในระดับเริ่มเรียนการอ่าน นักเรียนที่เรียนรู้ในการอ่านจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่าน จะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าคนอื่น

โอ ดอนเนล ไมเคิล และ วูด (O' Donnell, Michael and Wood, 2004: 149-150) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

1. ความรู้เดิม ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่องมีผลอย่างมากต่อความเข้าใจในการอ่าน
2. การเชื่อมโยงความรู้ใหม่ การที่ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ได้ จะส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การจัดระบบความรู้ใหม่ การที่ผู้อ่านสามารถจัดระบบความรู้ที่มีอยู่เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับ ซึ่งจะส่งผลผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริง และสามารถจดจำข้อมูลความรู้ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และยาวนาน

สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถด้านภาษา ไวยากรณ์ ความรู้และประสบการณ์เดิม ความสามารถในการเชื่อมโยง และจัดระบบความรู้ใหม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญสำหรับผู้อ่านในการทำความเข้าใจบทอ่าน

3.4 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจต้องอาศัยทักษะหลายอย่าง เพื่อที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ดังที่นักวิชาการได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ไว้ดังนี้

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2532: 54-57) กล่าวว่า “ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นความสามารถในการอ่านที่ต้องใช้ทักษะในการอ่านตามตัวอักษร การอ่านตีความ และการอ่านโดยใช้วิจารณญาณ โดยผู้อ่านต้องสามารถบอกรัตนประสงค์ของผู้แต่ง เข้าใจสำนวนภาษาที่ใช้ในเรื่อง จับใจความสำคัญของเรื่อง และสามารถพิจารณาความเหมาะสม และคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้”

ศรีวิไล พลมณี (2545: 135-136) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่าเป็นความสามารถในการเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่ประสมกันเป็นกลุ่มคำ ประโยคหรือข้อความ โดยต้องอาศัยการตีความโดยมีความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนการใช้

ความหมายบริบทเข้าช่วยในการตีความให้ใกล้เคียงกับเจตนา อารมณ์ ความคิด และจุดประสงค์ของผู้เขียน

โร สตูดท์ และเบิร์น (Roe, Stoodt. And Burn, 2001: 9) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการสร้างความหมาย กล่าวคือ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของผู้อ่าน ข้อมูลในบทอ่าน และบริบทการอ่าน เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นความสามารถในการอ่านที่ผู้อ่านสามารถรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องได้ โดยอาศัยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของผู้อ่าน ข้อมูลบทอ่าน และบริบทการอ่าน และสามารถใช้ความรู้ทางด้านภาษาตั้งแต่ระดับคำ โครงสร้าง และระดับความหมายรวมทั้งคำชี้แนะที่อยู่ในบริบทที่อ่าน มาใช้ในการสร้างความหมายและทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

3.5 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับของการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่า ผู้อ่านมีความสามารถในการเข้าใจบทอ่านอยู่ในระดับใด นักวิชาการได้จำแนกลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านไว้เป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller, 1990: 1) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านไว้ 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

- 1.1 บอกใจความสำคัญในแต่ละอนุเขตได้
- 1.2 บอกรายละเอียดที่สำคัญและที่ไม่สำคัญในแต่ละอนุเขตได้
- 1.3 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้
- 1.4 ปฏิบัติตามคำแนะนำได้

2. ระดับความเข้าใจแบบตีความหรือสรุปลงความเห็น ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

- 2.1 ตอบคำถามโดยการตีความ

- 2.2 อ้างอิงหรือสรุปความได้
- 2.3 สามารถทำนายความได้
- 2.4 เข้าใจอารมณ์และจุดประสงค์ของผู้เขียน
- 2.5 ย่อความจากสิ่งที่อ่านได้
- 2.6 เข้าใจความที่เป็นเหตุเป็นผล
- 2.7 สรุปใจความสำคัญได้

3. ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการประเมินหรือตัดสินสิ่งที่อ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

- 3.1 สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นได้
- 3.2 สามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้
- 3.3 สามารถเปรียบเทียบสิ่งที่อ่านได้
- 3.4 สามารถแปลความหมายของเรื่องได้
- 3.5 สามารถบอกถึงความโน้มเอียงของผู้เขียนได้
- 3.6 สามารถบอกเทคนิคที่ผู้เขียนใช้ในงานเขียนได้

4. ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์หรือการนำไปใช้ เป็นการที่สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การอ่านประยุกต์หรือการอ่านอย่างบูรณาการ ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังต่อไปนี้

- 4.1 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาใช้ในการแก้ปัญหาได้
- 4.2 สามารถนำกิจกรรมที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้
- 4.3 สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้

เมื่อพิจารณาระดับการแบ่งการอ่านของมิลเลอร์ (Miller, 1990: 1) ผู้วิจัยได้แบ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับการประเมินค่า และระดับสร้างสรรค์ มากำหนดเป็นทักษะย่อยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจในกับทักษะย่อยในการอ่าน

ระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ	ทักษะย่อย
1. ระดับข้อเท็จจริง	<ul style="list-style-type: none"> - การรู้ความหมายของคำ - การจับใจความสำคัญ - การหาความจริงของเรื่อง
2. ระดับตีความ	<ul style="list-style-type: none"> - การสรุปเรื่องราวที่อ่านเป็นคติหรือสำนวนสุภาษิต - การเข้าใจอารมณ์ของผู้เขียน - การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า - การชี้อุปนิสัยของตัวละครในเรื่อง - การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง
3. ระดับการประเมินค่า	<ul style="list-style-type: none"> - การพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ - การพิจารณาความเหมาะสม คุณค่าและการยอมรับสิ่งที่อ่าน
4. ระดับสร้างสรรค์	<ul style="list-style-type: none"> - การนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาได้ - การนำกิจกรรมจากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้

การจัดแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จะประกอบด้วยความเข้าใจในการอ่านตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกในระดับพื้นฐานก่อนจะไปในการอ่านในระดับที่สูงขึ้น โดยผู้วิจัยแบ่งระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจได้เป็น 4 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับการประเมินค่า และระดับสร้างสรรค์

3.6 เกณฑ์การวัดประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การวัดความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญจะช่วยให้ทราบระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ชัดเจนและถูกต้อง นักวิชาการจึงได้เสนอแนวทางการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2539: 154-155) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านว่า พิจารณาได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อยและ เกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถรวม ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบย่อย ได้แก่

1.1 ความรู้ทางด้านคำ ศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ และสำนวนต่างๆ

1.2 ความรู้ด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำ สรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้ คำสันธาน คำบุพบท การกำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญหรืออนุญาต เป็นต้น

2. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการทำ ความเข้าใจบทความ และสามารถตอบคำถามโดยเรียบเรียงถ้อยคำ ใหม่ให้ได้ใจความเดิมหรือ สามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงลำดับข้อความได้โดยใช้ความรู้ในด้านคำศัพท์ และความรู้ในด้านไวยากรณ์

2.2 ความสามารถในการอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเข้ากับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็น รายละเอียดสนับสนุนหรือเป็นรายละเอียดที่ให้ข้อมูลขัดแย้งกัน และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง รายละเอียดต่างๆ

2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความสำคัญของเนื้อความและ สุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปบทความได้ว่า เป็นสารประเภทใด ใช้ลีลาภาษาแบบทางการหรือไม่เป็นทางการ เข้าใจ เจตนา ทศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ วิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจนสามารถ ประเมินบทความได้ว่ามีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไรไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้กระชับหรือไม่

สรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีเทคนิคต่างๆ ดังนั้น ผู้วัด จะต้องเลือกลักษณะของแบบวัดให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน จุดประสงค์การจั ดการเรียนรู้เพื่อให้ประเมินได้เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การอ่านวรรณคดีไทยจะต้องอาศัยการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่อง ซึ่งในการวัดและประเมินผลการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ จำเป็นต้องใช้การเขียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียนวรรณคดีไทย ว่านักเรียนมีความเข้าใจและเกิดการพัฒนาหรือไม่ ดังกลวิธีมีลติพาร์ท ที่ครูให้นักเรียนอ่านทำความเข้าใจบทอ่านและหนังสือเรียน และสามารถพัฒนาเป็นงานเขียนของตนเองได้

4. การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

4.1 ความหมายของเรียงความเชิงวิชาการ

เรียงความเชิงวิชาการ เป็นงานเขียนร้อยแก้วชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนมุ่งถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด และทัศนคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีนักวิชาการได้ให้นิยามของการเขียนเรียงความเชิงวิชาการไว้ ดังต่อไปนี้

ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2553: 22) กล่าวว่า เรียงความเชิงวิชาการ คือ งานเขียนที่แสดงความรู้ ความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้เขียนเกี่ยวกับประเด็นทางวิชาการ ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวด้วยถ้อยคำสำนวนที่เรียบเรียงอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอได้ตรงตามวัตถุประสงค์

สิทธิ์ ธีรธรรม (2554: 32) ได้ให้ความหมายของเรียงความเชิงวิชาการ ไว้ว่า งานเขียนที่แสดงจุดยืนของผู้เขียนในเรื่องนั้นบนพื้นฐานของหลักฐานจากทฤษฎีและงานวิจัยที่ค้นคว้ามาเพื่อประกอบการเขียน

ดักฟิน (Diffin, 1998) ได้ให้ความหมายของเรียงความเชิงวิชาการ ไว้ว่า งานเขียนที่แสดงความคิดเห็น โดยการใช้ข้อมูลในเชิงลึก เช่น เอกสาร ตำรา เพื่อนำมาสนับสนุนให้มีความน่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความวิชาการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูล ถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวด้วยถ้อยคำสำนวนที่เรียบเรียงอย่างชัดเจน มีอ้างอิงเหตุผลสนับสนุนข้อมูล

ความคิดที่น่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล สามารถสื่อความได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์การเขียน หลักการใช้ภาษาและโครงสร้างของเรียงความ รวมทั้งอ้างอิงแหล่งข้อมูลในงานเขียนได้อย่างถูกต้อง

4.2 องค์ประกอบของเรียงความเชิงวิชาการ

การเขียนเรียงความเชิงวิชาการให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบ ซึ่งถือได้ว่าเป็นรูปแบบของการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบ การเขียนเรียงความไว้ ดังนี้

สิทธิ์ ธีรธรรม (2554: 37 - 43) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความเชิงวิชาการ ว่าประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนต้น ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย โดยในแต่ละส่วนจะมีองค์ประกอบย่อยต่างๆ ดังนี้

1. ส่วนต้น จะประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน ข้อมูลผู้เขียน และบทคัดย่อ
2. ส่วนเนื้อหา จะมีส่วนประกอบ ดังนี้

2.1 ส่วนความนำ ในเรียงความบทหนึ่งๆ ความนำอาจมีความยาวมากกว่าหนึ่งย่อหน้าเพื่อเกริ่นนำเนื้อหาที่ตามมาในเรียงความ โดยมีการกล่าวนำแบบต่างๆ ได้แก่

2.1.1 กล่าวนำแบบกว้างๆ ในส่วนความนำ ผู้เขียนจะเริ่มมีการกล่าว แนะนำหัวข้อที่กำลังจะเขียนแบบกว้างๆ ประโยคแรกๆ ในความนำควรทำให้ผู้อ่านสนใจ อ่านแล้ว เห็นว่าเป็นหัวข้อสำคัญและอยากติดตาม หรือสนใจใคร่หาความกระจ่างในเรื่องนั้น

2.1.2 แนะนำประเด็นสำคัญ ผู้เขียนต้องทำให้ผู้อ่านเห็นด้วยกับ ความคิดที่ผู้เขียนแสดงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง กล่าวคือ เมื่อผู้อ่านอ่านแล้ว ควรเข้าใจว่า ทำไม ผู้เขียนจึงคิดเช่นนั้น

2.1.3 นิยามศัพท์ ผู้เขียนควรนิยามศัพท์เพื่อจะทำให้ผู้อ่าน เข้าใจความคิดที่ผู้เขียนเสนอ ศัพท์ที่เลือกนิยามไม่ควรมีมากเกินไป ควรนิยามเฉพาะศัพท์เฉพาะ หรือศัพท์ที่เป็นแนวคิดหลักของเรื่อง หรือชื่อทฤษฎีโดยบอกความหมาย

2.1.4 เสนอข้อความแนวคิดหลัก หลังจากที่คุณเขียนระบุประเด็นและ นิยามศัพท์สำคัญแล้ว ก็ต้องนำเสนอข้อความแนวคิดหลัก หรือ คำกล่าวอ้างหลัก ซึ่งควรมีลักษณะ ที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นโครงร่างเนื้อหาของเรียงความด้วย

2.1.5 ชวนให้สงสัย ในการเขียนเรียงความ ผู้เขียนคาดหวังว่า เมื่อคนที่เห็นไม่ตรงกับเราได้อ่านสิ่งที่เราเขียนแล้ว จะเปลี่ยนใจมาเห็นด้วย ผู้เขียนต้องหาเหตุผลมาสนับสนุนแนวคิดหลักที่เสนอ

3. ส่วนเนื้อเรื่อง ผู้เขียนจะกล่าวถึงทฤษฎี ให้ข้อมูล บอกขั้นตอน และนำเสนอข้อวิพากษ์ต่างๆ ไม่ว่าจะส่วนเนื้อเรื่องจะมีที่ย่อหน้า แต่ย่อหน้าต้องมีประโยคใจความสำคัญที่เสนอความคิดหลักของย่อหน้านั้น ประโยคอื่นๆ ในย่อหน้าเดียวกันถือเป็นประโยคสนับสนุน ที่ทำหน้าที่อธิบายหรือขยายความคิดหลักนั้น

4. ส่วนสรุป เป็นย่อหน้าสุดท้ายของเรียงความ ทำหน้าที่สรุปประเด็นสำคัญของส่วนเนื้อเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดหลักของเรียงความบทนั้น เนื้อความในบทสรุปต้องต่อเนื่องมาจากส่วนเนื้อเรื่องอย่างมีเหตุมีผล

5. เอกสารอ้างอิง หลักฐานจากเอกสาร ตำรา ที่นำมาสนับสนุนความคิดของผู้เขียนให้มีความน่าเชื่อถือ

หลัง (Ling, 2009) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความเชิงวิชาการ ไว้ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง ทำหน้าที่เป็นความคิดรวบยอดของเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบสาระสำคัญของงานเขียน

2. บทนำ ผู้เขียนนำเสนอให้ผู้อ่านทราบประเด็นหลักและประเด็นย่อยของเรื่อง เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเข้าสู่เนื้อเรื่อง โดยทำได้หลายวิธี ได้แก่ กล่าวถึงความเป็นมาของหัวข้อ การให้คำนิยาม ยกประเด็นสำคัญขึ้นมากล่าวและเชื่อมโยงไปสู่เนื้อเรื่อง

3. เนื้อเรื่อง ส่วนที่นำเสนอความรู้ ความเข้าใจของผู้เขียนที่ถ่ายทอดไปยังผู้อ่าน โดยในแต่ละย่อหน้าจะนำเสนอใจความสำคัญและมีรายละเอียดมาสนับสนุน โดยใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำมาโต้แย้งหรือสนับสนุนความคิดของผู้เขียน

4. ส่วนสรุป เป็นความคิดทั้งหมดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอในเรียงความเชิงวิชาการ

5. ส่วนอ้างอิง ที่มาของข้อมูลประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการประกอบด้วย 5 ส่วนสำคัญ คือ ชื่อเรื่อง บทนำ เนื้อเรื่อง สรุป และการอ้างอิง ซึ่งในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการนั้นไม่สามารถขาดส่วนใดส่วนหนึ่งได้

4.3 ขั้นตอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

การเขียนเรียงความเชิงวิชาการมีขั้นตอนการเขียนที่เป็นกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเขียน ตลอดจนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับสมบูรณ์ ซึ่งนักวิชาการได้เสนอขั้นตอนในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการไว้ ดังนี้

เกลโลเวย์ (Galloway, 2008) ได้อธิบายขั้นตอนในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการไว้ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้น ผู้เขียนจะต้องทราบวัตถุประสงค์ในการเขียน เพื่อจะได้กำหนดหัวข้อในการเขียนได้อย่างถูกต้อง
2. ขั้นสำรวจตนเอง ผู้เขียนจะต้องสำรวจตนเองว่ามีความรู้ในหัวข้อที่จะเขียนมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้หาแหล่งความรู้เพิ่มเติมมาประกอบ
3. ขั้นการรวบรวมข้อมูล รวบรวมเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน
4. ขั้นการคัดเลือกข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ตำราวิชาการต่างๆ มาจัดระบบ โดยคัดลอกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานเขียนและเขียนรายการอ้างอิงกำกับไว้ เพื่อจะได้สะดวกในการนำมาประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการต่อไป
5. ขั้นการคัดเลือกข้อมูลครั้งที่ 2 นำข้อมูลที่ได้คัดเลือกไว้มาพิจารณาอีกครั้ง โดยคัดเลือกแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ
6. ขั้นการเขียนโครงร่าง ผู้เขียนจะต้องเรียงลำดับเนื้อหาในการนำเสนอประเด็นต่างๆ ในแต่ละย่อหน้า
7. ขั้นการเขียนตามโครงร่าง โดยเขียนเนื้อหาสาระในแต่ละประเด็น พร้อมทั้งยกเหตุผล ข้อมูลมาประกอบให้มีความน่าเชื่อถือ และถูกต้องตามรูปแบบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
8. ขั้นตรวจสอบภาษา ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบการสะกดคำ การแบ่งวรรคตอน และเครื่องหมายต่างๆ ให้ถูกต้อง
9. ขั้นการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ผู้เขียนนำเสนอเรียงความเชิงวิชาการฉบับสมบูรณ์

คริสซิส และคณะ (Crisis and other, 2012) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการไว้ ดังนี้

1. การกำหนดหัวข้อ โดยจะต้องเป็นหัวข้อที่ผู้เขียนมีความรู้และสามารถหาข้อมูลมาสนับสนุนได้อย่างเพียงพอ

2. การกำหนดโครงร่าง ผู้เขียนจะกำหนดทิศทางของงานเขียนและเรียงลำดับในการนำเสนอเนื้อหาประเด็นต่างๆ เพื่อจัดระบบความคิดก่อนที่จะลงมือเขียนจริง
3. การเขียนร่างในครั้งแรก โดยจะเขียนรายละเอียดในแต่ละประเด็น ตามที่ได้กำหนดโครงร่างเรียงความเชิงวิชาการไว้
4. การจัดแบ่งเนื้อหาตามย่อหน้า นำเสนอประเด็นสำคัญโดยแยกเป็นประเด็นละหนึ่งย่อหน้า ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีอย่างน้อย 3 ประโยค
5. การอ้างอิง ในแต่ละประเด็นที่นำเสนอจะต้องมีการอ้างอิงข้อมูลหรือคำพูด เพื่อให้งานเขียนมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น
6. การเขียนร่างในครั้งที่สอง เพิ่มเติมในแต่ละย่อหน้าที่ยังไม่สมบูรณ์
7. ความเชื่อมโยงระหว่างย่อหน้า ผู้เขียนจะต้องเขียนให้เนื้อหาที่มีความเชื่อมโยงกันในแต่ละย่อหน้า ซึ่งอาจจะใช้วลีเป็นคำเชื่อมได้
8. การเขียนร่างในขั้นสุดท้าย ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบรูปแบบการเขียน การสะกดคำและไวยากรณ์ โดยการอ่านทบทวนอีกครั้งก่อนจะลงมือเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับสมบูรณ์

สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเชิงวิชาการมีขั้นตอนในการเขียนเริ่มต้นจากการกำหนดหัวข้อ จากนั้นผู้เขียนสำรวจตัวเองว่ามีความรู้ในเรื่องที่เขียนมากน้อยเพียงใด และค้นหาเอกสารตำราต่างๆ เพื่อนำมาประกอบงานเขียนให้มีความน่าเชื่อถือ ผู้เขียนจึงลงมือเขียนเรียงความเชิงวิชาการตามรูปแบบ จากนั้นทบทวนงานเขียนอีกครั้งเกี่ยวกับการสะกดคำ ไวยากรณ์ และการเชื่อมโยงกันระหว่างย่อหน้า จึงสามารถเขียนออกมาเป็นเรียงความเชิงวิชาการฉบับสมบูรณ์ได้

4.4 การจัดการเรียนการสอนเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเชิงวิชาการเป็นทักษะที่จำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นทักษะที่ค่อนข้างซับซ้อนกว่าทักษะอื่น และมีองค์ประกอบในการเขียน เช่นเดียวกับการเขียนเรียงความ คือ ส่วนนำ เนื้อเรื่อง และส่วนสรุป แต่มีการเพิ่มส่วนอ้างอิงตอนท้าย เนื่องจากการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเป็นการเขียนที่มีการอ้างอิงเหตุผลสนับสนุนความคิดให้มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งอ้างอิงแหล่งข้อมูลในงานเขียน ดังนั้นในการสอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการครูจึงสอนเช่นเดียวกับการสอนเขียนเรียงความ โดยจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนให้มีลักษณะที่น่าสนใจ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน นักวิชาการได้เสนอแนะแนวทางการสอนเขียนเรียงความไว้ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร (2526: 150-152) ได้กล่าวถึงแนวการสอนการเขียนเรียงความสรุปได้ดังนี้

1. ให้นักเรียนเลือกเรื่องที่จะเขียนด้วยตนเอง ครูอาจชี้แนะเรื่องที่เหมาะสมกับวัยนักเรียน
2. ยั่วยุให้นักเรียนเกิดความอยากที่จะแสดงออกทางความคิดผ่านการเขียนด้วยการซักชวน สนทนาถึงสิ่งที่น่าสนใจที่อยู่รอบตัว อาจเป็นสิ่งแวดล้อม เหตุการณ์ เหตุการณ์ หรือข่าวประจำวัน
3. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม เช่น หุ่นรูปสัตว์ต่าง ๆ ภาพหุ่นจำลองของจริง เพื่อฝึกให้เขียนบรรยายอาหาร พรรณนาอาหาร หรือเขียนเรียงความตลอดเรื่อง
4. นำตัวอย่างการเขียนย่อความที่ดี มาให้นักเรียนอ่านมาก ๆ
5. ให้นักเรียนผูกเรื่องจากคำศัพท์ที่ครูให้ หรือนักเรียนรวบรวมคำแปลกๆจากหนังสือพิมพ์ แล้วนำมาผูกเรื่องใหม่เป็นการส่งเสริมจินตนาการ
6. ครูและนักเรียนช่วยกันวางโครงเรื่องที่น่าสนใจ แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องตามโครงเรื่องที่ได้วางไว้
7. การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ครูต้องแนะนำแหล่งข้อมูลที่จะศึกษาและวิธีเขียนเรียงความเชิงวิชาการให้ก่อน
8. เมื่อพบข้อบกพร่องไม่ว่าจะเป็นการจัดลำดับเรื่องราว การใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร การผูกประโยค ครูต้องแก้ไขเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักเรียนทุกคน และนำข้อบกพร่องที่เสนอหน้าชั้นพร้อมทั้งแก้ไขให้ดูเป็นแบบอย่าง
9. คัดเลือกผลงานเรียงความที่ดีของนักเรียนในชั้นมาอ่านให้นักเรียนฟังเพื่อส่งเสริมด้านกำลังใจที่จะเขียนให้ดีขึ้น
10. ให้นักเรียนเขียนแสดงอารมณ์และพฤติกรรมที่นักเรียนคิดว่าตนเองจะทำเมื่อเกิดอารมณ์ต่างๆ เช่น อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ อารมณ์เกลียด เป็นต้น
11. ให้ถอดคำประพันธ์หรือสุภาษิต แล้วเขียนเรียงความที่ดี สละสลวย

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพพริย (2538: 176) ยังได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในการเรียนการสอนเขียนเรียงความไว้ว่า การสอนนั้นบรรยากาศที่จะเอื้ออำนวยในด้านการเขียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเขียนเรียงความได้คล่อง มีความรู้สึกรักอยากเขียน ครูสร้างสรรคบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้น เช่น ตัวครูเองมีบุคลิกภาพที่ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเองมีความเห็นอกเห็นใจ พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำ และชื่นชมกับผลงานที่นักเรียนได้สร้างสรรคขึ้น นอกจากนี้การให้นักเรียนได้มีโอกาสช่วยกันเขียนร่วมกันทั้งชั้นบ้าง เป็นกลุ่มย่อยบ้างเป็นรายบุคคลบ้าง ก็จะทำให้บรรยากาศไม่ซ้ำซาก

สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความมีวิธีการสอนที่หลากหลายที่ครูสามารถเลือกวิธีการปรับใช้ให้เหมาะกับนักเรียนเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียน กระตุ้นให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

4.5 การวัดและประเมินผลงานเขียน

การประเมินผลงานเขียนเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนรับรู้ศักยภาพ และพัฒนาความสามารถทางการเขียนของตนไปในทิศทางที่เหมาะสม ดังนั้น การประเมินผลการเขียนจึงจำเป็นต้องมีเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการตรวจผลงานได้อย่างถูกต้อง เทียบตรง ซึ่งนักวิชาการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์ในการตรวจประเมินผลการเขียนไว้ดังต่อไปนี้

ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2553: 17) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินงานเขียนวิชาการตามระดับความสามารถของผู้เรียนในแต่ละด้าน ด้านละ 4 ระดับ รวม 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการนำเสนอเนื้อหา พิจารณาจากการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างชัดเจนตรงประเด็น มีความเป็นเอกภาพ เลือกใช้กลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์งานเขียน และเขียนได้อย่างถูกต้องตามรูปแบบงานเขียนเชิงวิชาการแต่ละประเภท
2. ด้านการเรียบเรียงความคิด พิจารณาจากการลำดับความคิดได้อย่างเป็นระบบสมเหตุสมผล เชื่อมโยงความคิดทั้งในและระหว่างย่อหน้าได้อย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ขยายความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน รอบด้านและแสดงเหตุผลประกอบความคิดที่สอดคล้องกับประเด็นหลักและหัวข้อเรื่อง

3. ด้านหลักการใช้ภาษา พิจารณาจากการเลือกใช้คำศัพท์วิชาการและใช้รูปประโยคได้อย่างถูกต้อง ใช้ภาษาได้หลากหลาย เลือกใช้ระดับภาษาที่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ รวมทั้งสะกดคำ เว้นวรรคตอนและใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง

4. ด้านการใช้แหล่งข้อมูล พิจารณาจากการคัดเลือกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน อ้างอิงและเขียนรายการอ้างอิงข้อมูลได้อย่างครบถ้วน สม่่าเสมอ และถูกต้องตามหลักการเขียนงานเชิงวิชาการ

กัณนิง (Gunning, 2002: 133) ได้ให้แนวทางไว้ กล่าวคือ มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนผลงานการเขียน โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubrics) ตามระดับความสามารถของผู้เรียนในแต่ละด้าน ด้านละ 4 ระดับ รวม 5 ด้าน ดังนี้

1. เนื้อหา พิจารณาจากความสมบูรณ์และความชัดเจนของหัวข้อเรื่องที่เขียน พร้อมทั้งการขยายใจความสำคัญ ที่ประกอบด้วยตัวอย่างที่น่าสนใจ

2. การเรียบเรียงเรื่องราว พิจารณาจากการแสดงรูปแบบการเรียบเรียงเรื่องราวที่ชัดเจน ส่วนประกอบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคใจความสำคัญ และอยู่ในลำดับที่เหมาะสม การใช้สัญลักษณ์แทนหรือใช้กลวิธีต่างๆ ที่สัมพันธ์กับความคิด

3. โครงสร้างประโยค พิจารณาจากการใช้โครงสร้างประโยค ที่มีความหลากหลาย และใช้ประโยคได้ถูกต้องตามไวยากรณ์

4. การเลือกใช้คำ พิจารณาจากการเลือกใช้คำได้อย่างเหมาะสมและหลากหลาย และใช้คำที่มีความหมายชัดเจน

5. กลไกทางภาษา พิจารณาจากจำนวนข้อผิดพลาดในการใช้กลไกทางภาษาในระดับพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การประเมินงานการเขียนเรียงความเชิงวิชาการควรพิจารณาความสามารถในด้านกระบวนการคิด ซึ่งประกอบด้วย การนำเสนอเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด และการใช้แหล่งข้อมูล และด้านความรู้เกี่ยวกับหลักการใช้ภาษา ประกอบด้วย การเลือกใช้คำ ประโยคระดับภาษา และกลไกภาษา ในการกำหนดเกณฑ์การประเมินงานเขียนควรมีความชัดเจนและครอบคลุมความสามารถทางการเขียนในทุกๆ ด้าน เพื่อให้การประเมินผลการเขียนมีประสิทธิภาพ

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน นักวิชาการได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2541: 18) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถทางเรียนหลังจากได้เรียนเนื้อหาของวิชาใดวิชาหนึ่งแล้ว

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2549: 16) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ผลการเรียนรู้ที่แต่ละคนได้ศึกษาเล่าเรียนมาแล้วในอดีตหรือปัจจุบัน โดยจะประเมินความรู้ทางด้านเนื้อหาเชิงวิชาการเป็นหลัก

ฮาลาดีนนา (Haladyna, 2002: 85-86) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางเชาว์ปัญญาทุกประเภทที่เกิดจากการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมด้านความรู้ เช่น ความจำ ความเข้าใจ มโนทัศน์และหลักการ และพฤติกรรมด้านทักษะอันได้แก่พฤติกรรมกาปฏิบัติที่สังเกตได้ เช่น ทักษะการอ่าน เป็นต้น ตลอดจนหมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ความรู้และทักษะ ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในวิธีการที่ซับซ้อนขึ้น เช่น การแสดงความสามารถในการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

เรย์นอลด์ส ลิฟวิงตัน และ วิลลิสัน (Raynolds, Livingston and Willison, 2006: 5) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่ได้จากการประเมินความรู้และทักษะในด้านเนื้อหาทางวิชาการซึ่งปัจเจกบุคคลได้รับจากการจัดการเรียนรู้ของครู

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่แสดงถึงความสามารถด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ของนักเรียนในเนื้อหาสาระที่ศึกษาหรือหลังจากได้รับกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากสาระการเรียนรู้หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปแล้ว

5.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือในการชี้วัดความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นครูจึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 4-5) กล่าวถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมทางภาษาไทยที่ผู้เรียนแสดงออกด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน รวมถึงพฤติกรรมด้านจิตพิสัยของผู้เรียนด้วย

2. พฤติกรรมเฉพาะทางภาษาไทย คือการวิเคราะห์ส่วนย่อยของพฤติกรรมทางภาษา คือ ความจำ ความเข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า พฤติกรรมนี้จะเน้นแตกต่างกันไปสำหรับผู้เรียนที่มีวัย เพศ และอายุ แตกต่างกัน

3. ความต้องการและความสนใจเฉพาะของผู้เรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ เพศ วัย อายุ และสภาพแวดล้อมตลอดจนการเลี้ยงดูอบรมจากที่บ้าน

4. วัตถุประสงค์การสอนภาษาไทย ที่ครูผู้สอนตั้งขึ้นและต้องการให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ดังกล่าว

5. โปรแกรมการสอนที่กำหนดไว้ในระยะยาว รวมถึงกิจกรรมที่จัดในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน

6. การวัดและประเมินผล ควรมีการวัดผลหลายวิธี

7. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นเครื่องชี้ว่าผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดตามวัตถุประสงค์มากหรือน้อย

บลูม (Bloom, 1971: 167-176) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. พฤติกรรมทางด้านความรู้ หมายถึง ความสามารถด้านต่างๆของนักเรียน ประกอบด้วยความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน

2. ด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจ เจตคติต่อการเรียนรู้ การยอมรับ ความสามารถของตน ลักษณะเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงหรือคงอยู่ได้

3. คุณภาพการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ประสิทธิภาพซึ่งนักเรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ได้แก่ การได้รับความแนะนำ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และการรู้ผลสะท้อนของการกระทำ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ ด้านตัวของนักเรียนเองและสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เช่น การจัดการเรียนรู้ของครูในชั้นเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลในการที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงความสามารถของตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองได้ นอกจากนี้ยังช่วยครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 95-96) กล่าวถึง เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย โดยการอ้างหลักเกณฑ์ของบลูม (Bloom) มาประยุกต์ใช้มีทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ดังนี้

1. วัดความรู้ – ความจำ คือ ความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่างๆที่เคยมีประสบการณ์มาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

2. วัดความเข้าใจ คือ ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความได้ คำถามประเภทนี้ควรเป็นข้อความใหม่ที่ครูกำหนดสถานการณ์ขึ้น

3. วัดการนำไปใช้ คือ ความสามารถที่จะนำเอาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียนรู้ มาไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่

4. วัดการวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการบอกความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลการลำดับ เหตุการณ์ในเรื่อง การวิเคราะห์โวหารในการเขียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน

5. วัดการสังเคราะห์ คือ ความสามารถในการสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นๆ เป็นมโนทัศน์ คติ สำนวนสุภาษิต ตลอดจนคาดคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาจากเหตุการณ์ หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่

6. วัดการประเมินค่า คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้านข้อคิดคุณค่า ทรรศนะของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ การกระทำของบุคคล หรือตัวละคร ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นนั้นๆ

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538: 346) ให้ข้อเสนอแนะในการวัดผลประเมินผลการเรียนภาษาไทยไว้ดังนี้ เพื่อให้การวัดผลครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรได้อย่างทั่วถึง ควรจะได้ออกข้อสอบเป็นแบบปรนัย (objective) และเป็นแบบเลือกตอบ (multiple choices) ซึ่งถ้าจะให้ดีควรเป็นแบบ 5 ตัวเลือก หรืออย่างน้อยก็เป็น 4 ตัวเลือก ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ครูถามได้มากขึ้น และการตรวจให้คะแนนก็ดำเนินไปได้โดยง่าย

สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีต้องมีความตรงตามจุดประสงค์ และต้องผ่านการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติว่าสามารถเชื่อถือได้ เนื้อหาในการออกข้อสอบควรครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยทั้งหมด

5.4 ประโยชน์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวชี้วัดการพัฒนาของนักเรียน และประสิทธิภาพการสอนของครู เมื่อนักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ จึงถือว่าการเรียนการสอนของครูประสบความสำเร็จ นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สุจิต เพียรชอบและสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538: 341-343) กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้ทราบสถานภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
2. เป็นเครื่องช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น เพราะนักเรียนจะตื่นตัวอยู่เสมอ และได้ทราบความก้าวหน้าของตน
3. ช่วยให้ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆตามความสามารถได้เหมาะสม เพราะถ้าจัดนักเรียนในกลุ่มเดียวกันให้มีความสามารถทางการเรียนรู้อยู่ในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

การจัดการเรียนรู้ก็จะสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ครูยังสามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาให้เป็นพิเศษในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง และสามารถเรียนรู้ได้ทันนักเรียนกลุ่มอื่น

4. เป็นการประเมินผลการสอนของครูว่ามีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด และควรปรับปรุงด้านใดบ้าง

5. ช่วยในการวินิจฉัย และทำนายผลการจัดการเรียนรู้ และยังเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการที่จะตัดสินใจการดำเนินการจัดการเรียนรู้ว่าสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด

6. เป็นวิธีการหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ คือ เป็นการสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้ทดลองความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้

7. ช่วยให้คุณครูสามารถให้คะแนนนักเรียนได้ถูกต้อง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544: 16-17) กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสรุปได้ดังนี้

1. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจกกิจกรรมการเรียนรู้ของครู
2. นำผลการประเมินเสนอผู้ปกครอง เพื่อจะได้รู้ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งจะได้หาทางส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้สูงขึ้น
3. นำผลการประเมินไปปรับปรุงสื่อการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน
4. ผู้บริหารสามารถใช้ผลการประเมินเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางการเรียนรู้ของนักเรียน
5. นำผลการประเมินไปใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่คุณครูทำการสอนแล้ว นำปัญหานั้นมาศึกษาทดลองเพื่อหาคำตอบผลของคำตอบจะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนต่อไป

ศิริเดช สุชีวะ (2546: 60-61) ได้กล่าวถึงการนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปใช้ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ของนักเรียน
2. ให้นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนให้ประสบความสำเร็จ สูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3. ให้นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเรียนกำหนดแนวทางการศึกษาและการเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

4. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการออกเอกสารหลักฐานการศึกษาและรับรองผลการศึกษา

สรุปได้ว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประโยชน์ต่อนักเรียนและครูผู้สอน กล่าวคือ นักเรียนจะได้ทราบถึงระดับความสามารถของตนเอง รวมทั้งจุดเด่นและจุดด้อยเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมให้เชี่ยวชาญยิ่งขึ้น และครูผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของตนเองว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตน และนำผลการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนวรรณคดีไทย

ฉัตรรัตน์ วิเชียรมงคลกุล (2548) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักร 4 MAT ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักร 4MAT จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักร 4 MAT มีเจตคติต่อวรรณคดีไทยและมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิรรา จุฑารัตน์ (2549) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบตกผลึกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิชาวรรณคดีไทยและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 47 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบตกผลึก และกลุ่มควบคุมซึ่งจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างกันกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้

รูปแบบตกผลึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถทางการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณสูงกว่่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

ขวัญชนก นัยจรัญ (2551) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วย
 วิธีวิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย และความสามารถในการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 กระทรวงวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 38 คน
 และ 39 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัย และกลุ่ม
 ควบคุมสอนโดยการสอนปกติ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียน
 การสอนด้วยวิธีวิจัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถทางการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณสูงกว่่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวรรณคดีไทยข้างต้น สรุปได้ว่า การสอน
 วรรณคดีไทยสามารถจัดการเรียนการสอนนักเรียนในระดับต่างๆ โดยใช้รูปแบบและกลวิธีที่
 แตกต่างและหลากหลาย ซึ่งให้เหมาะสมกับช่วงวัย และระดับความสามารถของนักเรียน

6.2 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

งานวิจัยในประเทศ

พรรณนา เพิ่มพูล (2549) ได้ทำการศึกษาผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่าน
 แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา
 ตอนต้น กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน ผลการวิจัย
 ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อ
 ความเข้าใจสูงกว่่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการ
 การอ่านอยู่ในระดับดี และนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อ
 ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปาริชาติ ตามวงศ์ (2550) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาสูงกว่าก่อนการทดลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรมล้านนาสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

อภิพันธุ์ ศรีปานเงิน (2551) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดการเรียนแบบทีมที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยแนวคิดการเรียนแบบทีมได้คะแนนการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษในระดับสูง กลาง และต่ำ ที่เรียนด้วยวิธีการสอนในโปรแกรมนี้นี้ได้คะแนนการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวิรัตน์ อักษรกาญจน์ (2553) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและมีแรงจูงใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและมีแรงจูงใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนการอ่านแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

อีเลอร์ (Eilers, 2006) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา (Metacognitive Strategy) ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยกลยุทธ์อภิปัญญาช่วยในการเชื่อมโยงความรู้ การคาดการณ์ และการประเมินสิ่งที่อ่านเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แบบวัดความตระหนักรู้ในการอ่าน และแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความตระหนักรู้ในกลยุทธ์การอ่าน และมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมธัมมาตี และ กอช (Madhumathi and Ghosh, 2012) ได้ศึกษาผลการของการใช้กลยุทธ์ SORS และ RCT เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนอินเดียที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจถือว่าเป็นปัญหาของนักเรียนทุกระดับชั้น ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ SORS และ RCT สามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงและความสามารถต่ำ และทั้ง 2 กลยุทธ์มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง นอกจากนี้นักเรียนหญิงจะมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนชาย

เจียง (Jiang, 2012) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบโครงสร้างแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยทดลองกับนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ประเทศจีน จำนวน 340 คน โดยเป็นนักศึกษาที่ไม่ได้เรียนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนทดสอบ TOEFL (Test of English as a Foreign Language) ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบโครงสร้างแผนผังความคิดมีคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่เพิ่มขึ้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปมากกว่า 7 สัปดาห์หลังการจัดการเรียนการสอน ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาก็จะคงเดิม

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งในและต่างประเทศข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถจัดการเรียนการสอนในระดับต่างๆ โดยใช้รูปแบบและกลยุทธ์ที่หลากหลาย ทั้งนี้ครูต่างเลือกใช้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วงวัย และระดับความสามารถของนักเรียน

6.3 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

งานวิจัยในประเทศ

สุภาณี ชินวงศ์ (2543) ได้ศึกษาความสามารถในการเขียนงานเชิงวิชาการของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 380 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับความสามารถทางภาษา ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถของนิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตกลุ่มเก่งมีความสามารถในการเขียนในทูลองค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการใช้ภาษา การเรียบเรียงเนื้อความ และด้านความรู้เนื้อหา ซึ่งอยู่ในระดับสูง นิสิตกลุ่มปานกลางมีความสามารถในระดับปานกลาง และนิสิตกลุ่มอ่อนมีความสามารถในระดับปานกลางไปจนถึงค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตมีความสามารถในการเขียนแบบบรรยายได้ดีกว่าการเขียนอภิปราย ซึ่งใช้กระบวนการคิดที่ซับซ้อน และยังพบอีกว่าความสามารถในการเขียนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ความสามารถทางภาษา ความรู้ภูมิหลัง และประเภทของงานเขียน และพบว่าระดับความสามารถทางภาษามีผลต่อชนิดและปริมาณของข้อผิดพลาดในงานเขียน

อภิรักษ์ อนุชาน (2546) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาการระดับอุดมศึกษา สำหรับบูรณาการในรายวิชาต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ทักษะทางภาษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการวิจัยได้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนแบบเน้นประเภทการเขียนซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ประการ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ ลักษณะเฉพาะ เงื่อนไขและขอบเขต กระบวนการบูรณาการการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีขั้นตอนการสอนที่บูรณาการ 3 ชั้น คือ ชั้นการเรียนรู้จากตัวแบบ ชั้นฝึกเขียนเป็นกลุ่มและชั้นฝึกเขียนรายบุคคล ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบบูรณาการการสอนการเขียนที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วสูงกว่าร้อยละ 70 และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีคะแนนทักษะทางภาษาต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนที่ได้พัฒนาขึ้นมีทักษะทางภาษาสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60

ที่กำหนดไว้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างสาขาวิทยาศาสตร์มีทักษะทางภาษาไม่สูงกว่ากลุ่มปกติ และมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 50 ที่กำหนด

กมล โพธิ์เย็น (2547) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎี ไตรอาร์ชิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 90 คน แบ่งแบบสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการนำคะแนนความสามารถพื้นฐานทางการเขียนเป็นตัวควบคุม โดยแต่ละกลุ่มจะมีตัวอย่าง 30 คน รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนมี 6 ขั้น ได้แก่ 1) สร้างความน่าสนใจและให้เสรีในการฝึก 2) ใช้ประสบการณ์และปรับบริบทในการเรียนรู้ 3) สร้างความชัดเจนทางความคิด 4) ตรวจสอบทบทวนความคิด 5) ลงมือปฏิบัติงานตามผังโครงร่างความคิด 6) ตรวจสอบประเมินผลงานเพื่อปรับปรุง ผลการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นพบว่า คะแนนความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทยและความสามารถด้านการคิดอย่างเป็นระบบของกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 หลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม แสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบและพัฒนาความสามารถด้านทักษะการเขียนความเรียงภาษาไทย อันเป็นผลจากการที่ผู้เรียนได้สร้างแผนผังโครงร่างความคิดก่อนลงมือเขียน ได้มีปฏิสัมพันธ์ ทำงานร่วมกันและช่วยเหลือการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เนื้อหาและประเภทงานเขียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ การวางแผนการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดประเด็นการเขียนงานจากสถานการณ์จริง 2) คัดสรรข้อมูล 3) ปรับแต่งประเด็นงานเขียน 4) พัฒนาโครงร่างงานเขียน 5) พัฒนางานเขียนฉบับสมบูรณ์ ผลการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการในภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถใน

การเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในทุกองค์ประกอบ

งานวิจัยต่างประเทศ

ไวโดโด (Widodo: 2008) ได้ศึกษาแนวทางการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการไปใช้สอนเขียนเรียงความเชิงวิชาการในบริบทการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ให้แก่นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ประเทศอินโดนีเซีย โดยนำเสนอขั้นตอนการเรียนการสอน 6 ขั้น ได้แก่ ขั้นก่อนเขียน ขั้นร่างงานเขียน ขั้นตอบสนอง ขั้นทบทวน ขั้นปรับแก้ และขั้นหลังเขียน ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนของการสอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการทำให้นักศึกษานำเสนอความคิดได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็นในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และรับผิดชอบในงานเขียนของตนเอง

อินเดอราวาตี และ ฮายาตี (Inderawati and Hayati, 2011) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบในการฝึกอบรมครูระยะสั้นเกี่ยวกับการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะในการเขียนและสร้างแรงจูงใจให้กับครู กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนมัธยมจำนวน 33 คน จากเกาะสุมาตรา ใช้เวลาในฝึกอบรม 6 ชั่วโมง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูมีความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเพิ่มขึ้น และสามารถเสริมสร้างแรงจูงใจในการเขียนให้กับครูอีกด้วย

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบและกลวิธีที่หลากหลาย ทั้งต้องคำนึงถึงเนื้อหา ระดับความสามารถ และวัยของผู้เรียน

6.4 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

วิทาล และ โรมานซ์ (Vitale and Romance, 2005) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีมัลติพาร์ทเพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 642 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 3 โรงเรียน และกลุ่มควบคุมจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วยนักเรียนวิทยาศาสตร์จำนวน 2 โรงเรียน และนักเรียนสายศิลปศาสตร์จำนวน 1 โรงเรียน โดยกลุ่มทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทซึ่ง

ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) และขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy) ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท มีความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ นอกจากนี้กลวิธีมัลติพาร์ทยังช่วยพัฒนาความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และทักษะการอ่านในบริบทการสอนแบบเน้นเนื้อหาอีกด้วย

วิทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2009) ได้ศึกษาผลของการใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยศึกษาจากความคิดเห็นของครูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยนำกลวิธีมัลติพาร์ทไปใช้จัดการเรียนการสอนนักเรียนสายวิทยาศาสตร์และสายศิลปศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งในการทำวิจัยใช้เวลายาวนาน เพื่อดูว่าความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่เมื่อนักเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยศึกษาจากความคิดเห็นของครูที่สอนในแต่ละระดับชั้น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) และขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์ดีขึ้น และยังพบอีกว่าความสามารถนี้จะส่งผลต่อไปยังนักเรียนเมื่ออยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2011) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา ด้านคำศัพท์ของนักเรียนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ซึ่งเน้นเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ในนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้คำศัพท์และเรียนรู้ความหมายจากบริบทข้อความ การสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ครูให้นักเรียนพิจารณาคำศัพท์จากบทเรียน จากนั้นให้อธิบายความหมายโดยใช้ความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 1ที่มีความหมายเหมือนกับ

คำศัพท์ในบทเรียนมาแทนในประโยค ให้นักเรียนหาความหมายจากการชี้แนะของครู ชั้นที่ 3 ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 2 ที่มีความหมายเหมือนกับชุดที่ 1 มาแทนในประโยคเช่นเดียวกับชั้นที่ 2 โดยให้นักเรียนหาความหมายคำศัพท์จากบริบท ชั้นที่ 4 นักเรียนนำคำในบทเรียนหรือคำที่มีความหมายเหมือนในชั้นที่ 2 หรือชั้นที่ 3 มาพูดอธิบายหรือเขียน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีมัลติพาร์ทสามารถพัฒนานักเรียนเกี่ยวกับการเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับข้อความหรือประโยคได้

วิทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ชั้นที่ 1 ครูให้นักเรียนพิจารณาคำศัพท์จากบทเรียนและบอกความหมายตามความเข้าใจ ชั้นที่ 2 ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 1 ที่มีความหมายเหมือนกับคำในบทเรียนมาเปลี่ยนในประโยค จากนั้นให้นักเรียนบอกความหมายโดยการชี้แนะของครู ชั้นที่ 3 ครูนำคำชุดที่ 2 ที่มีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียนมาเปลี่ยนในประโยคเช่นเดียวกับชั้นที่ 2 โดยให้นักเรียนบอกความหมายคำศัพท์จากบริบทข้อความ ชั้นที่ 4 นักเรียนนำคำศัพท์ในบทเรียนหรือคำที่มีความหมายเหมือนกับในบทเรียนในชั้นที่ 2 หรือชั้นที่ 3 มาพูดอธิบายหรือเขียน ผลการวิจัยพบว่าการสอนด้วยกลวิธีแบบมัลติพาร์ท สามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทมีเฉพาะงานวิจัยในต่างประเทศ ซึ่งมีการทำวิจัยไว้อย่างต่อเนื่อง กับนักเรียนในระดับชั้นต่างๆ และผลการวิจัยสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2” ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การออกแบบการวิจัย
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาตำรา วารสาร เอกสาร บทความ งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีแบบมัลติพาร์ท และศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนรายงานวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และหนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน

1.3 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับหลักและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนรายงานวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

2. การออกแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental design) มีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ท และกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ การออกแบบการวิจัยแสดงในตารางที่ 2

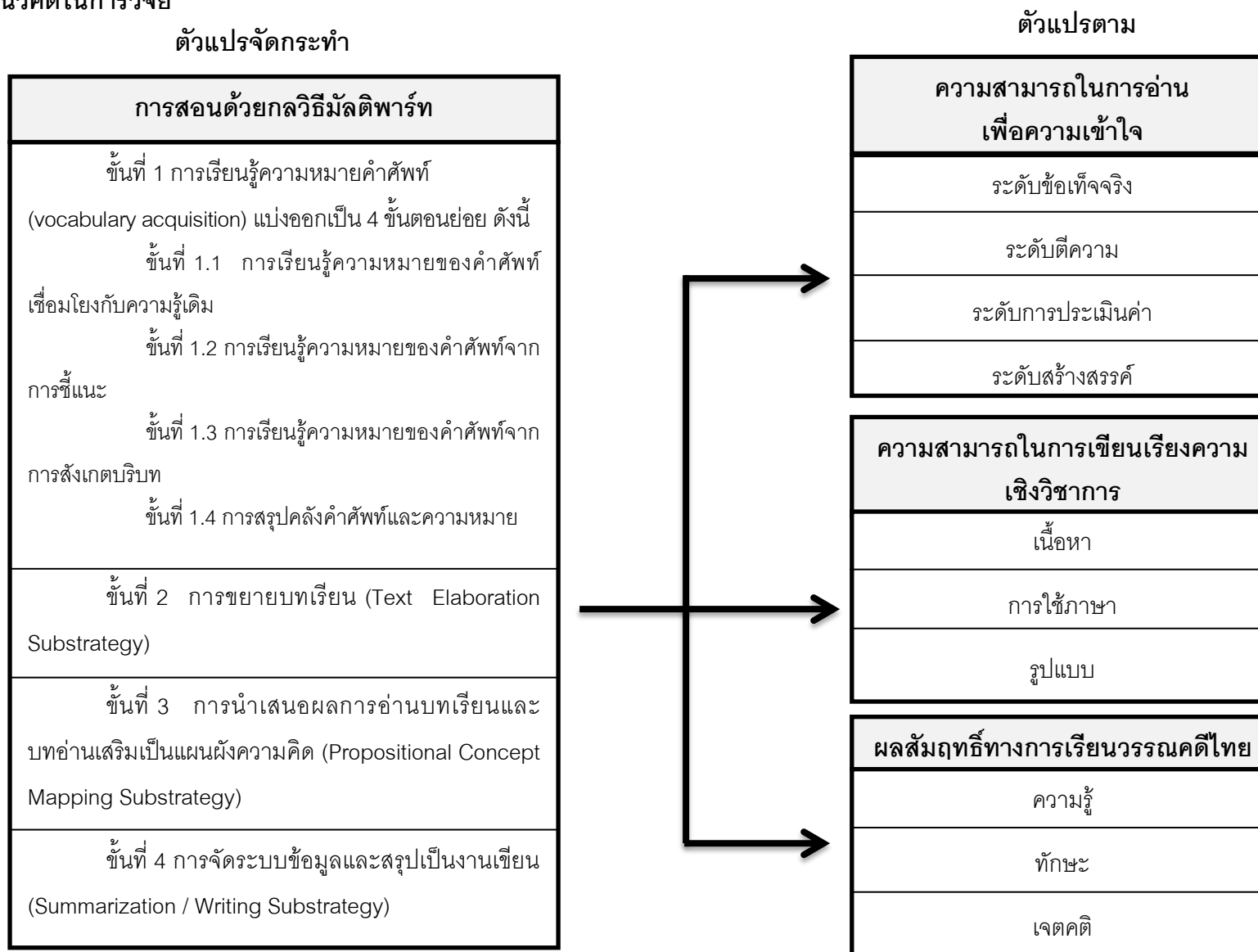
ตารางที่ 2 การออกแบบการวิจัย

กลุ่ม	การวัดก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การวัดหลังการทดลอง
E	A ₁ , B ₁ , D ₁	X1	A ₂ , B ₂ , D ₂
C	A ₁ , B ₁ , D ₁	X2	A ₂ , B ₂ , D ₂

E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
X 1	แทน	การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ท
X 2	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
A ₁	แทน	การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลอง
A ₂	แทน	การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลอง
B ₁	แทน	การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนการทดลอง
B ₂	แทน	การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังการทดลอง
D ₁	แทน	การวัดความสามารถในการเขียนรายงานวิชาการก่อนการทดลอง
D ₂	แทน	การวัดความสามารถในการเขียนรายงานวิชาการหลังการทดลอง

รูปแบบการวิจัยแบบ Two – group pretest – posttest design

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยใกล้เคียงกัน โดยพิจารณาจากคะแนนการทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test หรือ O-NET) ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 – 2553 ที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน ได้นำเสนอคะแนนเฉลี่ยของแต่ละปี ไว้ดังนี้

ปีการศึกษา 2552 จังหวัดนครศรีธรรมราช นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 35.72 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 11.50 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ปีการศึกษา 2552 จังหวัดพัทลุง นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 36.06 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 11.04 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ปีการศึกษา 2553 จังหวัดนครศรีธรรมราช นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 43.09 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 13.88 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

ปีการศึกษา 2553 จังหวัดพัทลุง นักเรียนสอบได้คะแนนเฉลี่ย 43.19 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 13.87 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน

3.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์ จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 70 คน โดยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามลำดับชั้นตอน ดังนี้

3.2.1 สถานศึกษาแห่งนี้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ประเภทสหศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง ซึ่งเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการจัดห้องเรียนแบบลดความสามารถของนักเรียน

3.2.2 สถานศึกษามีนโยบายที่มุ่งพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นมุ่งนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในสังคม

3.2.3 ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการวิจัย โดยให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือเป็นอย่างดีในระหว่างการศึกษาเก็บข้อมูล

3.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 9 ห้องเรียน จากนั้นจึงทำการเลือกนักเรียนจำนวน 2 ห้องเรียน เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนจำนวน 9 ห้อง มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

ห้องเรียน	($\bar{X}$)	S
ม. 2/1	76.80	8.48
ม. 2/2	76.20	8.38
ม. 2/3	75.94	6.13
ม. 2/4	76.91	4.74
ม. 2/5	61.69	6.30

ตารางที่ 3 (ต่อ) ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

ห้องเรียน	($\bar{X}$)	S
ม. 2/6	65.09	6.75
ม. 2/7	50.57	6.03
ม. 2/8	58.42	7.59
ม. 2/9	54.33	9.69

3.3.2 ผู้วิจัยเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ใกล้เคียงกันมากที่สุดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ซึ่งมีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) เท่ากับ 76.80 และ 76.20 ตามลำดับ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เท่ากับ 8.48 และ 8.38 ตามลำดับ แล้วนำมาทดสอบหาค่าความแปรปรวน (F-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง

ห้องเรียน	n	($\bar{X}$)	S	F - test	sig
ม. 2/1	35	76.80	8.48	.029	.865
ม. 2/2	35	76.20	8.38		

* p < 0.05

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีค่า F - test เท่ากับ .029 และมีค่า sig เท่ากับ .865 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ทั้ง 2 ห้องสามารถใช้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้

3.3.3 นำค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย โดยการทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t – test independent) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง

ห้องเรียน	n	($\bar{X}$)	S	t - test	sig
ม. 2/1	35	76.80	8.48	.298	.767
ม. 2/2	35	76.20	8.38		

* p < 0.05

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีค่า t – test เท่ากับ .298 และค่า sig เท่ากับ .767 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ทั้ง 2 ห้องสามารถใช้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้

3.3.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 2 ห้อง ทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของทั้ง 2 ห้อง มาทดสอบหาค่าความแปรปรวน (F-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{X}$)	S	F - test	sig
ม. 2/1	35	11.71	3.91	.607	.438
ม. 2/2	35	10.60	3.77		

* p < 0.05

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีค่า F – test เท่ากับ .607 และมีค่า sig เท่ากับ .438 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ทั้ง 2 ห้องเป็นประชากรกลุ่มเดียวกัน สามารถใช้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้

3.3.5 นำค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของทั้ง 2 ห้อง มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยการทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test independent) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน
ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{x}$)	S	t - test	sig
ม. 2/1	35	11.71	3.91	1.215	.229
ม. 2/2	35	10.60	3.77		

* p < 0.05

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีค่า t - test เท่ากับ 1.215 และค่า sig เท่ากับ .229 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.6 ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 2 ห้อง ทำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน ความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษเอ 4 แล้วนำค่ามัธมิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของทั้ง 2 ห้อง มาทดสอบหาค่าความแปรปรวน (F-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
ก่อนเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{x}$)	S	F - test	sig
ม. 2/1	35	57.43	11.73	2.021	.160
ม. 2/2	35	56.49	9.62		

* p < 0.05

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีค่า F – test เท่ากับ 2.021 และมีค่า sig เท่ากับ .160 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ทั้ง 2 ห้องเป็นประชากรกลุ่มเดียวกัน สามารถใช้ เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้

3.3.7 นำค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของทั้ง 2 ห้อง มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ โดยการทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test independent) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{X}$)	S	t - test	sig
ม. 2/1	35	57.43	11.73	.368	.714
ม. 2/2	35	56.49	9.62		

* p < 0.05

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่า t – test เท่ากับ .368 และค่า sig เท่ากับ .714 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.8 ผู้วิจัยให้นักเรียนทั้ง 2 ห้อง ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของทั้ง 2 ห้อง มาทดสอบหาค่าความแปรปรวน (F-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{x}$)	S	F - test	sig
ม. 2/1	35	18.80	3.71	.028	.867
ม. 2/2	35	19.57	3.62		

* p < 0.05

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 มีค่า F – test เท่ากับ .028 และมีค่า sig เท่ากับ .867 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของกลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า ทั้ง 2 ห้องเป็นประชากรกลุ่มเดียวกัน สามารถใช้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้

3.3.9 นำค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของทั้ง 2 ห้อง มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย โดยการทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test independent) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียน
ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	($\bar{x}$)	S	t - test	sig
ม. 2/1	35	18.80	3.71		
ม. 2/2	35	19.57	3.62	-.881	.381

* p < 0.05

ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่า t – test เท่ากับ -.881 และค่า Sig เท่ากับ .381 ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.10 กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 35 คน ได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท และกลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 35 คน ได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยแบบปกติ

4. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลอง แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ก่อนและหลังการทดลอง แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ก่อนและหลังการทดลอง

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วย กลวิธีมัลติพาร์ท และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตาม ขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.1.2 ศึกษาเนื้อหาวรรณคดีไทยในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรภาวิวัฒน์ ซึ่งเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เพื่อจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้และกำหนดจำนวนคาบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย รายละเอียดแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยของกลุ่มตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย	จำนวนคาบเรียน
บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนก	7
กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง	4
กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า	4
โคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	4
รวม	19

4.1.3 ศึกษาเอกสารและตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอนวรรณคดีไทย เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ

4.1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ จำนวน 38 แผน ตามเนื้อหาของ วรรณคดีไทยในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้

ด้วยกลวิธีแบบมัลติพาร์ท สำหรับกลุ่มทดลองจำนวน 19 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สำหรับกลุ่มควบคุมจำนวน 19 แผน แต่ละแผนใช้เวลาในการสอน 1 คาบ (50 นาที) โดยสอนแต่ละกลุ่ม สัปดาห์ละ 3 คาบ รายละเอียดของขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทและการสอนแบบปกติ

การสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ (Vocabulary acquisition)</p> <p>ขั้นที่ 1.1 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์เชื่อมโยงกับความรู้เดิม</p> <p>ครูถามความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน ให้นักเรียนเชื่อมโยงกับความรู้เดิมและอธิบายความหมายของคำศัพท์ตามความเข้าใจของตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 1.2 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการชี้แนะ</p> <p>ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 1 (คำไวพจน์นอกบทเรียน) ซึ่งมีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียนมาแทนคำศัพท์ในบทเรียน จากนั้นครูอธิบาย ชี้แนะนักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ เพื่อให้ นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์</p>	<p>ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ก่อนเริ่มบทเรียน โดยการเกริ่นนำในสิ่งที่กำลังจะเรียน เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ของการเรียน เตรียมความพร้อมในการเรียน และเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่เรียนรู้ในปัจจุบัน</p> <p>ครูสนทนานำเข้าสู่บทเรียน โดยการใช้ภาพ เพลง หรือเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีไทยที่เรียน เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน</p> <p>ครูสนทนานำเข้าสู่บทเรียน โดยการถามความรู้เดิมเกี่ยวกับองค์ประกอบ การเขียนเรียงความ ให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างเรียงความที่ดีและเรียงความที่มีข้อบกพร่อง ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำตอบเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ) การเปรียบเทียบขั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ทและการสอนแบบปกติ

การสอนโดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ท	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นที่ 1.3 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการสังเกตบริบท</p> <p>ครูนำคำศัพท์ชุดที่ 2 (คำไวพจน์นอกบทเรียน) ซึ่งมีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียนมาแทนคำศัพท์ในบทเรียนเช่นเดียวกับขั้นที่ 1.2 จากนั้นให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์โดยการสังเกตจากการถอดคำประพันธ์หรือบริบทแวดล้อมของข้อความ</p> <p>ขั้นที่ 1.4 การสรุปคลังคำศัพท์และความหมาย</p> <p>นักเรียนสรุปความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน และคำศัพท์นอกเหนือบทเรียนในชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ซึ่งคำศัพท์ทั้งหมดมีความหมายเหมือนกัน</p> <p>ขั้นที่ 2 การขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy)</p> <p>ครูเลือกบทอ่านเสริมที่เชื่อมโยงกับบทเรียน และใช้ชุดคำถามเพื่อชี้ให้นักเรียนให้ใช้ความรู้เดิมในการทำความเข้าใจบทอ่านเสริม</p>	<p>ขั้นที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 2.1 ครูสอนหลักการอ่านจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการนำความรู้ที่ได้รับจากวรรณคดีไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อนักเรียนจะได้นำความรู้ไปใช้ในการเรียนวรรณคดีไทย</p> <p>ขั้นที่ 2.2 ครูสอนเนื้อหาวรรณคดีไทย โดยจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับที่มา ประวัติ ผู้แต่ง คำศัพท์ เนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ และคุณค่าด้านเนื้อหา ครูใช้วิธีการบรรยาย เล่นเกม และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง</p> <p>ขั้นที่ 2.3 ครูสอนเกี่ยวกับความหมายองค์ประกอบ ขั้นตอนการเขียนเรียงความ และการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม จากนั้นนักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>ขั้นที่ 2.4 ครูสอนเนื้อหาวรรณคดีไทย และการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระ ฝึกปฏิบัติจนเกิดเจตคติที่บรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยการใช้วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบท วัตถุประสงค์ และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยมีครูสนับสนุนการจัดกิจกรรม</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ) การเปรียบเทียบขั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทและการสอนแบบปกติ

การสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท	การสอนแบบปกติ
<p>ขั้นที่ 3 การนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy)</p> <p>นักเรียนอ่านบทอ่านเสริม และเชื่อมโยงความรู้กับบทเรียน จากนั้นสรุปแนวคิดหลัก แนวคิดรอง และเขียนแผนผังความคิดของตนเอง</p> <p>ขั้นที่ 4 การจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy)</p> <p>นักเรียนนำแผนผังความคิดมาร่างเป็นเรียงความเชิงวิชาการ จากนั้นนักเรียนเขียนเนื้อหาสาระของแต่ละประเด็นและอ้างอิงข้อมูลให้ถูกต้อง</p>	<p>ขั้นที่ 3 สรุป</p> <p>ครูให้นักเรียนสรุปความคิดรวบยอดที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่องที่เรียน โดยการใช้คำถามหรือให้นักเรียนทำแบบทดสอบ โดยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้ และการปฏิบัติในชั้นกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนที่ได้เรียนจากการเรียนวรรณคดีไทยและการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ</p>

4.1.5 การสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทมี 4 ขั้นตอน ใช้จัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย 1 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหลายคาบเรียน ตามเนื้อหาและทักษะที่ฝึกปฏิบัติ โดยครูจะต้องออกแบบการสอนในแต่ละคาบเรียนให้นักเรียนสรุปความคิดรวบยอดของประเด็นที่เรียนและเชื่อมโยงการเรียนรู้แต่ละคาบอย่างเป็นระบบตามขั้นการสอน

4.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำ เพื่อพิจารณาความตรงตามเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และความเหมาะสมกับเวลา ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

4.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบทั้ง 38 แผน ดังนี้

ตารางที่ 14 การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ลำดับที่	ประเด็นการแก้ไข
1	การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านเจตคติ (A) ของการเขียนแผนผังความคิด และการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
2	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรอธิบายในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3	การจัดรูปแบบการพิมพ์ ควรจัดสื่อการเรียนรู้ให้เป็นหมวดหมู่

4.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง (ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในภาคผนวก จ)

4.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ รวม 7 แผน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งสงวิทยา จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง จำนวน 36 คน ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทพบว่า นักเรียนใช้เวลาในการเข้ากลุ่มตามประเด็นที่ครูมอบหมายใช้เวลามากเกินไป ทำให้เหลือเวลาในการทำกิจกรรมน้อยลง นอกจากนี้นักเรียนยังใช้เวลาในการอ่านทำความเข้าใจบทอ่านเสริมนานเกินไป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

4.1.10 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการแก้ปัญหา คือ ครูควรกำหนดกลุ่มให้นักเรียนในการทำกิจกรรมโดยเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถ และให้

นักเรียนใช้กลุ่มที่ครูกำหนดในการทำกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้นั้นจนครบหน่วยการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูควรกำหนดเวลาในการอ่านบทอ่านเสริมของนักเรียนให้ชัดเจน เพื่อนักเรียนจะได้จัดสรรเวลาได้ถูกต้อง

4.1.11 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 38 แผน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนในแต่ละคาบ เพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัย

4.2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจำนวน 3 ฉบับ คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือแต่ละฉบับมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบวัด

4.2.1.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบวัดอัตนัยนัยจากหนังสือ และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

4.2.1.3 สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบวัดก่อนเรียน (Pre - test) และแบบวัดหลังเรียน (Post - test) โดยทั้ง 2 ฉบับเป็นแบบวัดคู่ขนาน ซึ่งเป็นแบบวัดชนิดอัตนัย ฉบับละ 30 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยนำแนวคิดของมิลเลอร์ (Miller, 1990: 1) เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะสามารถวัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้อย่างครบถ้วน และมีความชัดเจนในการให้คำจำกัดความและการระบุทักษะย่อยที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การนำแนวคิดของมิลเลอร์ (Miller, 1990: 1) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับ

ประเมินค่า และระดับสร้างสรรค์ ซึ่งเนื้อหาของแบบวัดประกอบด้วยบทอ่านร้อยแก้วและร้อยกรองที่ตัดตอนมาให้ให้นักเรียนอ่านคัดเลือกมาจากหนังสือ วารสารวิชาการ และอินเทอร์เน็ต เนื้อเรื่องเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

4.2.1.4 ผู้วิจัยกำหนดอัตราร้อยละของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งแบ่งระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 4 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ ระดับประเมินค่า และระดับสร้างสรรค์ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ขั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจ	ทักษะย่อย	จำนวนข้อ	ร้อยละ
ระดับข้อเท็จจริง	- การหาความจริงของเรื่อง - การรู้ความหมายของคำ - การจับใจความสำคัญ	5	15
ระดับตีความ	- การเข้าใจอารมณ์ของผู้เขียน - การชี้อุปนิสัยของตัวละครในเรื่อง - การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง - การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า	12	40
ระดับประเมินค่า	- การพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ - การพิจารณาความเหมาะสม คุณค่า และการยอมรับสิ่งที่อ่าน	6	20
ระดับสร้างสรรค์	- การนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาได้ - การนำกิจกรรมจากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้	7	25
รวม		30	100

4.2.1.5 การกำหนดอัตราร้อยละของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ในสาระที่ 1 การอ่าน

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เน้นการอ่านวิเคราะห์และสังเคราะห์ ดังนั้นผู้วิจัยกำหนดอัตรา ร้อยละของระดับตีความมากที่สุด ร้อยละ 40 (12 ข้อ) รองลงมา คือ ระดับสร้างสรรค์ ร้อยละ 25 (7 ข้อ) ระดับประเมินค่า ร้อยละ 20 (6 ข้อ) และระดับข้อเท็จจริงน้อยสุด ร้อยละ 15 (5 ข้อ)

ตารางที่ 16 การกำหนดแผนผังการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แสดงประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ	ร้อยละ	ร้อยละ		รวม
		บทความ	นิทาน	
ระดับข้อเท็จจริง	3	2	-	5
ระดับตีความ	7	4	1	12
ระดับประเมินค่า	3	2	1	6
ระดับสร้างสรรค์	2	3	2	7
รวม	15	11	4	30

ตารางที่ 17 ลักษณะข้อคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน

ลักษณะของข้อคำถาม	ลำดับข้อสอบ	รวมจำนวนข้อ
ระดับข้อเท็จจริง	7, 11, 14, 20, 22	5
ระดับตีความ	1, 2, 4, 5, 8, 9, 13, 18, 19, 23, 25, 28	12
ระดับประเมินค่า	3, 10, 15, 16, 21, 27	6
ระดับสร้างสรรค์	6, 12, 17, 24, 26, 29, 30	7
รวม		30

ตารางที่ 18 ลักษณะข้อคำถามในแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ฉบับหลังเรียน

ลักษณะของข้อคำถาม	ลำดับข้อสอบ	รวมจำนวนข้อ
ระดับข้อเท็จจริง	4, 7, 12, 17, 19	5
ระดับตีความ	1, 2, 6, 9, 11, 14, 16, 20, 22, 24, 27, 28	12
ระดับประเมินค่า	3, 5, 15, 21, 25, 29	6
ระดับสร้างสรรค์	8, 10, 13, 18, 23, 26, 30	7
รวม		30

ตารางที่ 19 แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ฉบับก่อนเรียน

ลำดับ	ประเภทของ บทอ่าน	แหล่งที่มา
1	ร้อยกรอง	ธัญญา ธัญญามาศ. 2539. ภาพชีวิต . กรุงเทพมหานคร: เพลงวรรณ.
2	ร้อยกรอง	นายทิวา (นามแฝง). 2553. ในความโหวนนิ่งฉัน : รวมบทกวีบันเทิง ปัจจุบันสมัย . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ออน อาร์ต ครีเอชั่น.
3	ร้อยกรอง	เพ็ญ ภาคตะ. 2543. เหนือฝั่งมหานที : วรรณนิพนธ์คัดสรร สอง ทศวรรษของกวีณี . กรุงเทพมหานคร: มติชน.
4	ร้อยกรอง	แสงเทียน ศรัทธาไทย. 2549. คำพระสอน ตอน วาฑะธรรมท่าน พุทธทาส . กรุงเทพมหานคร: ร่มฟ้าสยาม.
5	ร้อยกรอง	เดือนจิต นวตรงค์ ชินธเนศ. 2551. เราอยู่คนละฟากของภูผา . กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
6	บทความ	ปรีชา ช้างขวัญยืน. 2522. การใช้เหตุผล . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
7	บทความ	บุญเดือน ศรีวรรณ. 2554. ค้นร่องส่องวรรณคดี . กรุงเทพมหานคร: ทิปส์ พับลิเคชั่น.

ตารางที่ 19 (ต่อ) แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ฉบับก่อนเรียน

ลำดับ	ประเภทของ บทอ่าน	แหล่งที่มา
8	บทความ	मितชูโอะ คเวสโก. 2555. จิตใต้สำนึก . [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://คำสอน.blogspot.com . [2555, ตุลาคม 3]
9	บทความ	ธีรภาพ โลหิตกุล. 2544. คือคนดลใจ . กรุงเทพมหานคร: มติชน.
10	นิทาน	กรมการศาสนา. 2528. บทความธรรมะ . กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

ตารางที่ 20 แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ฉบับหลังเรียน

ลำดับ	ประเภทของ บทอ่าน	แหล่งที่มา
1	ร้อยกรอง	เดือนแรม ปรากฏเรื่อง. 2543. แดดบ่ายระบายนั่ง . กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน.
2	ร้อยกรอง	ไพรวรินทร์ ขาวงาม. 2547. กลอนกล่อมโลก . กรุงเทพมหานคร: แพรวสำนักพิมพ์.
3	ร้อยกรอง	พุทธทาสภิกขุ. 2542. พุทธทาสลิขิตธรรมพร . กรุงเทพมหานคร. ม.ป.ท. (อัดสำเนา)
4	ร้อยกรอง	พระมหาจุฬาลงกรณ. 2555. มีอาชีวะ . โครงการเผยแพร่ธรรมะออนไลน์ [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://www.namjaidham.net/forum/index.php?action=search2 [2555, ตุลาคม 5]
5	ร้อยกรอง	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. 2552. ราษฎร์เดินนำ ราชดำเนิน . กรุงเทพมหานคร: เกี้ยว-เกล้า พิมพ์การ.
6	บทความ	จิวไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ, บรรณาธิการ. 2548. ภาษากับการสื่อสาร . กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและหนังสือ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ตารางที่ 20 (ต่อ) แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน

ลำดับ	ประเภทของบทอ่าน	แหล่งที่มา
7	บทความ	สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2538. สุนทรภู่ ครูเสภา และทะเลอันดามัน . กรุงเทพมหานคร: มติชน.
8	บทความ	ปรีชา ช้างขวัญยืน. 2531. การใช้เหตุผล : ตรรกวิทยาเชิงปฏิบัติ . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
9	บทความ	Kanchit. 2553. พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์ในพิธีตรวจพลสวนสนาม ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันพุธ ที่ 3 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2512 [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://kanchit004.wordpress.com [2555, ตุลาคม 5]
10	นิทาน	Joomla and Siteslike. 2555. นิทานชาดก กระต่ายตื่นตูม [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://www.nithan.in.th [2555, ตุลาคม 7]

4.2.1.6 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้ง 2 ฉบับ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.2.1.7 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 2 ฉบับ ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตาม เนื้อหา (content validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ จุดประสงค์ที่ต้องการวัด (item objective congruence, IOC) รวมถึงลักษณะการใช้คำถาม และ ความถูกต้องของภาษา โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพควรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป จากนั้นปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเสนอให้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน

ลำดับที่	ประเด็นการแก้ไข
1.	ปรับภาษาในการเขียนข้อคำถามให้ชัดเจน จำนวน 2 ข้อ เช่น คำถามข้อ 3 คำประพันธ์มีคุณค่าด้านเนื้อหาโดดเด่นชัด <i>ปรับเป็น</i> คำถามข้อ 3 คำประพันธ์ให้คุณค่าด้านเนื้อหาประเด็นโดดเด่นชัด

ตารางที่ 22 การปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน

ลำดับที่	ประเด็นการแก้ไข
1.	ปรับภาษาในการเขียนข้อคำถามให้ชัดเจน จำนวน 3 ข้อ เช่น คำถามข้อ 23 จงยกตัวอย่างเหตุการณ์ในปัจจุบันที่สามารถนำคำกล่าวข้างต้นไปใช้ประโยชน์ได้ <i>ปรับเป็น</i> คำถามข้อ 23 นักเรียนสามารถนำคำกล่าวข้างต้นไปใช้ประโยชน์อย่างไรในสังคมไทยปัจจุบัน
2	ปรับคำถามให้แบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับหลังเรียน คู่ขนานกับฉบับก่อนเรียน จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ คำถามข้อ 4 คำประพันธ์นี้แต่งด้วยฉันทลักษณ์ใด พร้อมบอกคู่สัมผัส <i>ปรับเป็น</i> คำถามข้อ 4 คำประพันธ์นี้แต่งด้วยฉันทลักษณ์ใด พร้อมเขียนแผนผัง

4.2.1.8 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง จากนั้นนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งสงวิทยา จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง จำนวน 36 คน เนื่องจากสถานศึกษาแห่งนี้มีจำนวนนักเรียนและนักเรียนมีความสามารถในวิชาภาษาไทยใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่านักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 2 ฉบับ เป็นไปตามเวลาที่กำหนด และเข้าใจข้อคำถามได้เป็นอย่างดี

4.2.1.9 นำแบบแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้ง 2 ฉบับที่ผ่านการทดลองใช้ในข้อ 2.1.8 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน ในข้อที่ตอบผิด หรือไม่ตอบ จากนั้นนำผลการตรวจมาคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ค่าระดับความยากง่าย (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ของข้อสอบเป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจข้อที่มีคุณภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับกำหนดให้มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4.2.1.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน มีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ เท่ากับ .899 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .28 - .67 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .89 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค) เมื่อพิจารณาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่ามีข้อสอบมีข้อบกพร่องอยู่ 1 ข้อ คือ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .00 - .19 แสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวนข้อสอบของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับก่อนเรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

ค่าระดับความยาก	จำนวนข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	0	.81 ขึ้นไป	1
.61 - .80	9	.61 - .80	14
.41 - .60	11	.41 - .60	11
.20 - .40	10	.20 - .40	3
.00 - .19	0	.00 - .19	1
รวม	30	รวม	30

4.2.1.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน มีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ เท่ากับ .90 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .25 - .71 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .33 - .89 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค) เมื่อพิจารณาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่ามีข้อสอบมี

ข้อบกพร่องอยู่ 1 ข้อ คือ มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .00 - .19 แสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จำนวนข้อสอบของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจฉบับหลังเรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

ค่าระดับความยาก	จำนวนข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	0	.81 ขึ้นไป	2
.61 - .80	8	.61 - .80	13
.41 - .60	12	.41 - .60	10
.20 - .40	9	.20 - .40	4
.00 - .19	1	.00 - .19	1
รวม	30	รวม	30

4.2.1.12 นำแบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งฉบับก่อนเรียนและหลังเรียนมาแก้ไขให้มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

4.2.1.13 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2.2 แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบ

4.2.2.2 ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและวิธีการสร้างแบบวัดการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

4.2.2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน (pre-test) โดยให้เขียนเรียงความเชิงวิชาการเรื่อง “โคลงภาพพระราชพงศาวดาร” ความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษเอ4 ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที เพื่อทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมว่ามีความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการแตกต่างกันหรือไม่ ส่วนชุดที่ 2 เป็นแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับหลังเรียน (Post-test) ให้เขียนเรียงความเชิงวิชาการเรื่อง “โคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษ A4 ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง)

4.2.2.4 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการทั้ง 2 ฉบับ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสม จากนั้นนำแบบวัดที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียนและฉบับหลังเรียน

ลำดับที่	ประเด็นการแก้ไข
1	การเลือกบทอ่านเสริมควรเลือกจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือ โดยพิจารณาจากผู้เขียนที่มีความเชี่ยวชาญและได้รับการยอมรับ นอกจากนี้ความยาวของบทอ่านเสริมที่ใช้ในแบบวัดการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียนและฉบับหลังเรียน ควรมีความยาวที่ใกล้เคียงกัน
2	แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการควรระบุเกณฑ์การประเมินให้นักเรียนทราบ เพราะนักเรียนจะได้ทำแบบวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3	เพิ่มพื้นที่ในการเขียนให้มีความยาว 2 หน้ากระดาษ ในกรณีที่นักเรียนเขียนมากกว่า 1 หน้า และควรมีพื้นที่สำหรับเติมข้อมูลทางบรรณานุกรม

4.2.2.5 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการทั้ง 2 ฉบับ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งสงวิทยา จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง จำนวน 36 คน เพื่อดูความเหมาะสมของการใช้ภาษาและเวลา

4.2.2.6 ผู้วิจัยนำผลงานเขียนเรียงความเชิงวิชาการทั้ง 2 ฉบับที่ผ่านการทดลองใช้ในข้อ 4.2.2.5 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนงานเขียนของศุภวรรณ สัจจพิบูล (2553: 132-137) โดยตรวจแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาและลักษณะเฉพาะงานเขียน (คิดค่าน้ำหนักร้อยละ 30) คือ ความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างชัดเจนตรงประเด็น ความเป็นเอกภาพในการนำเสนอเนื้อหา เลือกใช้กลวิธีในการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเขียน และเขียนได้อย่างถูกต้องตามรูปแบบงานเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

2. ด้านการเรียบเรียงความคิด (คิดค่าน้ำหนักร้อยละ 20) หมายถึง ความสามารถในการลำดับความคิดได้อย่างเป็นระบบ สมเหตุสมผล เชื่อมโยงความคิดทั้งในระบบและระหว่างย่อหน้าได้อย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ขยายความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน รอบด้าน มีเหตุผลประกอบความคิดที่สอดคล้องกับประเด็นหลักและหัวข้อเรื่อง

3. ด้านการใช้ถ้อยคำ (คิดค่าน้ำหนักร้อยละ 30) คือ ความสามารถในการใช้ถ้อยคำและรูปประโยคได้อย่างถูกต้อง ใช้ภาษาได้อย่างหลากหลาย เลือกใช้ระดับภาษาได้อย่างถูกต้อง

4. ด้านกลไกการเขียนและการอ้างอิงข้อมูล (คิดค่าน้ำหนักร้อยละ 20) หมายถึง ความสามารถในการสะกดคำ การเว้นวรรคตอน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การคัดเลือกแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และสามารถอ้างอิงข้อมูลได้อย่างครบถ้วน (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง)

4.2.2.7 ผลการทดลองใช้แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ พบว่า นักเรียนเข้าใจคำสั่งและโจทย์การเขียนที่กำหนดให้และทำตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจึงนำผลงานเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยจำนวน 2 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจตามเกณฑ์การตรวจเรียงความเชิงวิชาการ จากนั้นหาคุณภาพของเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

นำผลการตรวจมาหาค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) โดยมีค่าความสอดคล้อง .80 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความสอดคล้องกันในระดับสูง ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .96 ซึ่งแสดงว่าการตรวจให้คะแนนมีความสอดคล้องกันในระดับสูง

4.2.2.8 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการทั้ง 2 ฉบับ ไปหาคุณภาพโดยสูตรคำนวณหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกสำหรับแบบวัดชนิดอัตนัยของ Drake (Thorndike และ Hagen, 1969: 84 – 87 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552: 244 - 246) และหาค่าความเที่ยงของแบบวัดด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน มีค่าความยากง่ายเท่ากับ .538 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .309 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .95 แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับหลังเรียน มีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.533 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .338 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .98

4.2.2.9 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการที่ผ่านการทดลองไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.2.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบ

4.2.3.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบชนิดปรนัยจากหนังสือ และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

4.2.3.3 สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) และแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน แบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ฉบับละ 40 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง เนื้อหาของแบบทดสอบประกอบด้วย วรรณคดีจากหนังสือวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 เรื่อง คือ กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน

นารายณ์ปราบนทก ภาพยี่ห่อโคลงประพาสธารทองแดง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า และ โคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

4.2.3.4 ผู้วิจัยได้นำวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของ Bloom (1956) ซึ่งมี 6 ระดับ ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ โดยกำหนดอัตราร้อยละของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้ ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เน้นการอ่านวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ที่ได้รับจากวรรณคดีไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้วิจัยกำหนดอัตราร้อยละของการวิเคราะห์และสังเคราะห์มากที่สุด ร้อยละ 40 (16 ข้อ) รองลงมาคือ การนำไปใช้ ร้อยละ 25 (10 ข้อ) การประเมินค่า ร้อยละ 20 (8 ข้อ) ความจำและความเข้าใจน้อยสุด ร้อยละ 15 (6 ข้อ) โดยละเอียดแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การกำหนดแผนผังการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย แสดงประเภทเนื้อเรื่อง และจำนวนข้อ แบ่งตามระดับการวัดผลด้านพุทธิพิสัย

เนื้อหาวรรณคดี	จำนวนข้อ	ระดับการวัดผลด้านพุทธิพิสัย					
		ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า
กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก	10	1	1	2	2	2	2
ภาพยี่ห่อโคลงประพาสธารทองแดง	10	1	1	2	2	2	2
กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า	10	0	1	3	2	2	2
โคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	10	0	1	3	2	2	2
รวม	40	2	4	10	8	8	8

ตารางที่ 27 จำนวนข้อและร้อยละ ในการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
จำแนกตามระดับการวัดด้านพุทธิพิสัย

ระดับการวัดผลด้านพุทธิพิสัยของ Bloom	จำนวนข้อ	ร้อยละ
ความจำ	2	15
ความเข้าใจ	4	
การนำไปใช้	10	25
การวิเคราะห์	8	40
การสังเคราะห์	8	
การประเมินค่า	8	20
รวม	40	100

ตารางที่ 28 ลักษณะข้อคำถามในแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ฉบับก่อนเรียน

ลักษณะของข้อคำถาม	ลำดับข้อสอบ	รวมจำนวนข้อ
ความจำ	1, 11	2
ความเข้าใจ	2, 12, 21, 31	4
การนำไปใช้	3, 4, 13, 14, 22, 23, 24, 32, 33, 34	10
การวิเคราะห์	5, 6, 15, 16, 25, 26, 35, 36	8
การสังเคราะห์	7, 8, 17, 18, 27, 28, 37, 38	8
การประเมินค่า	9, 10, 19, 20, 29, 30, 39, 40	8
รวม		40

ตารางที่ 29 ลักษณะข้อคำถามในแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน

ลักษณะของข้อคำถาม	ลำดับข้อสอบ	รวมจำนวนข้อ
ความจำ	1, 11	2
ความเข้าใจ	2, 12, 21, 31	4
การนำไปใช้	3, 4, 13, 14, 22, 23, 24, 32, 34, 38	10
การวิเคราะห์	5, 6, 15, 16, 25, 26, 33, 35	8
การสังเคราะห์	7, 8, 17, 18, 27, 28, 36, 39	8
การประเมินค่า	9, 10, 19, 20, 29, 30, 37, 40	8
รวม		

4.2.3.5 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยทั้ง 2 ฉบับ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ถูกต้อง และนำแบบทดสอบมา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.2.3.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยพิจารณาจาก ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (item objective congruence, IOC) รวมถึงลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ตัวลวง และความถูกต้องของภาษา โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป จากนั้นปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง โดยรายละเอียดมีดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 การปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยฉบับก่อนเรียน

ลำดับที่	ประเด็นการแก้ไข
1	<p>การใช้ภาษาในการเขียนข้อความและตัวเลือกคำตอบให้ชัดเจน จำนวน 7 ข้อ เช่น คำถามข้อ 11 ลักษณะภาพยี่ห้อโคลง ประกอบด้วยอะไร</p> <p><i>ปรับเป็น</i></p> <p>ภาพยี่ห้อโคลงประกอบด้วยฉันทลักษณ์ชนิดใดบ้าง</p>
2	<p>ตัวเลือกมีความใกล้เคียงกันมาก จำนวน 2 ข้อ เช่น คำตอบข้อ 33</p> <p>ก. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย</p> <p>ข. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น</p> <p>ค. การทำสิ่งใดต้องมีความตั้งใจและอุทิศสละเพื่อชัยชนะ</p> <p>ง. ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคจะนำมาสู่ความสำเร็จ</p> <p><i>ปรับเป็น คำตอบข้อ 33</i></p> <p>ก. ความดีย่อมคุ้มครองผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ</p> <p>ข. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย</p> <p>ค. ความเมตตากรุณานำมาซึ่งความสงบสุขในโลก</p> <p>ง. ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคจะนำมาสู่ความสำเร็จ</p>
3	<p>ตัวเลือกเน้นวิชาสังคมศึกษา ควรอธิบายความหมายประกอบ จำนวน 2 ข้อ เช่น คำตอบข้อ 1</p> <p><i>ปรับเป็น คำตอบข้อ 1</i></p> <p>ก. จาคะ</p> <p>ข. ชันติ</p> <p>ค. สัจจะ</p> <p>ง. ทมะ</p> <p>ก. จาคะ คือ ความเสียสละ</p> <p>ข. ชันติ คือ ความอดทน อดกลั้น</p> <p>ค. สัจจะ คือ ความซื่อสัตย์ต่อกัน</p> <p>ง. ทมะ คือ การรู้จักข่มจิตของตน</p>

พบว่า นักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยทั้ง 2 ฉบับ เป็นไปตามเวลาที่กำหนด และความเข้าใจข้อคำถามเป็นอย่างดี

4.2.3.8 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยทั้ง 2 ฉบับ ที่ผ่านการทดลองใช้ในข้อ 2.3.7 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน ในข้อที่ตอบผิด หรือไม่ตอบ แล้วคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ค่าระดับความยากง่าย (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ของข้อสอบเป็นรายข้อ ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ TAP version 12.9.23 (Test Analysis Program version 12.9.23) ที่พัฒนาโดย Brooks, Gordon P แล้วคัดเลือกแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยข้อที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับกำหนดให้มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4.2.3.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน มีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ เท่ากับ .814 ค่าความยากง่ายทั้งฉบับเท่ากับ .461 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .79 และค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับเท่ากับ .406 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .78 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค) เมื่อพิจารณาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่ามีข้อสอบมีข้อบกพร่องอยู่ 1 ข้อ คือ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .00 - .19 แสดงในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยฉบับก่อนเรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

ค่าระดับความยาก	จำนวนข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	0	.81 ขึ้นไป	0
.61 - .80	12	.61 - .80	5
.41 - .60	10	.41 - .60	15
.20 - .40	18	.20 - .40	19
.00 - .19	0	.00 - .19	1
รวม	40	รวม	40

4.2.3.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 วรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน มีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ เท่ากับ .848 ค่าความยากง่ายทั้ง
 ฉบับเท่ากับ .480 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .79 และค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับ
 เท่ากับ .434 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .25 - .75 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ค)
 เมื่อพิจารณาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่ามีข้อสอบมี
 ข้อบกพร่องอยู่ 3 ข้อ คือ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง .00 - .19 และ .81 ขึ้นไป จำนวน 2 ข้อ และ
 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .00 - .19 จำนวน 1 ข้อ แสดงในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
 ฉบับหลังเรียน จำแนกตามระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

ค่าระดับความยาก	จำนวนข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	1	.81 ขึ้นไป	0
.61 - .80	12	.61 - .80	10
.41 - .60	12	.41 - .60	6
.20 - .40	14	.20 - .40	23
.00 - .19	1	.00 - .19	1
รวม	40	รวม	40

4.2.3.11 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยทั้งฉบับ
 ก่อนเรียนและหลังเรียน มาแก้ไขให้มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
 จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

4.2.3.12 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ที่ผ่าน
 การตรวจสอบแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์ จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง เพื่อขออนุญาตในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท และการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

5.2 ผู้วิจัยเลือกนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 9 ห้องเรียน มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แล้วเลือกนักเรียนจำนวน 2 ห้อง ที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทั้งสองห้องไปทดสอบค่าความแปรปรวน (F - test) และค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test independent)

5.3 ผู้วิจัยได้ทำการวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนการทดลอง (pre-test) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นแบบวัดชนิดอัตนัยจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทั้งสองห้องไปทดสอบค่าความแปรปรวน (F - test) และค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test independent)

5.4 ผู้วิจัยได้ทำการวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ก่อนการทดลอง (pre-test) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการเรื่อง “โคลงภาพพระราชพงศาวดาร” โดยมีความยาวอย่างน้อย 1 หน้ากระดาษเอ4 ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 ชั่วโมง 30 นาที จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทั้งสองห้องไปทดสอบค่าความแปรปรวน (F - test) และค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test independent)

5.5 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ก่อนการทดลอง (pre-test) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนทั้งสองห้องไปทดสอบค่าความแปรปรวน (F - test) และค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test independent)

5.6 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากเลือกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองเรียนวิชาภาษาไทยด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท และห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ

5.7 ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยตนเอง จำนวนกลุ่มละ 19 แผน สัปดาห์ละ 3 แผน แผนละ 1 คาบ รวมเวลาในการสอนทั้งหมด กลุ่มละ 19 คาบ

5.8 ผู้วิจัยวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (post - test) โดยใช้แบบวัดการอ่านเพื่อความเข้าใจชนิดอัตนัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 ชั่วโมง

5.9 ผู้วิจัยวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (post-test) โดยให้นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการเรื่อง “โคลงสุภาสิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ที่สร้างขึ้น โดยมีความยาวอย่างน้อย 1 หน้ากระดาษเอ 4 ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 ชั่วโมง 30 นาที

5.10 ผู้วิจัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง (post - test) โดยใช้แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง

5.11 นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นผลของคะแนนจากแบบวัดและแบบทดสอบ ประกอบด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 11.5 for windows มีรายละเอียด ดังนี้

6.1.1 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1.1.1 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จาก

การทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท แล้วนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t-test dependent)

6.1.1.2 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง แล้วนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของทั้ง 2 กลุ่ม โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t - test independent)

6.1.2 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1.2.1 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ โดยคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท แล้วนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ก่อนและหลังการทดลอง โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t - test dependent)

6.1.2.2 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ โดยคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง แล้วนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของทั้ง 2 กลุ่ม โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t - test independent)

6.1.3 วิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1.3.1 วิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย โดยคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มทดลองก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท แล้วนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ก่อนและหลังการทดลอง โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t - test dependent)

6.1.3.2 วิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย โดย คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง แล้วนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของทั้ง 2 กลุ่ม โดยทดสอบอัตราส่วนวิกฤต (t - test independent)

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้หลังหน่วยการเรียนรู้วรรณคดีไทยทั้ง 4 หน่วย ได้แก่ กลอนบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง กลอนดอกสร้อยรำพึง ในป่าช้า และโคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ของนักเรียนในกลุ่มทดลอง เพื่อนำมาใช้ในการอธิบายคุณภาพของกลวิธีมัลติพาร์ท (Multipart strategy) โดยมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

6.2.1 อ่านบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน

6.2.2 คัดลอกข้อความของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ในแต่ละหน่วย พร้อมทั้งการแสดงความคิดเห็นและการนำความรู้ไปใช้ในวิชาอื่นหรือชีวิตประจำวัน

6.2.3 พิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของนักเรียนในด้านต่างๆ แล้วนำมาสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับการใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่อง“ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
3. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท
4. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
5. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท
6. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกการเรียนรู้หลังหน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท แสดงในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

กลุ่มทดลอง	n	($\bar{X}$)	S	t - test	sig
ก่อนการทดลอง	35	10.60	3.77	- 14.965	.000*
หลังการทดลอง	35	19.77	3.45		

* p < .05

ข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลองเท่ากับ 10.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.77 หลังการทดลอง นักเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเท่ากับ 19.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.45 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ได้เท่ากับ - 14.965 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 34) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (t = 2.032) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจำแนกตามระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนที่ชัดเจนขึ้น แสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 แสดงการเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ จำแนกตามระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	ก่อนเรียน		หลังเรียน		D	D ร้อยละ
	($\bar{X}$)	S	($\bar{X}$)	S		
1. ระดับข้อเท็จจริง (5)	1.91	.98	2.94	.73	1.03	20.60
2. ระดับตีความ (12)	4.14	1.68	9.11	1.69	4.97	41.42
3. ระดับการประเมินค่า (6)	1.86	.94	3.37	1.35	1.51	25.17
4. ระดับสร้างสรรค์ (7)	2.69	1.61	4.34	1.21	1.65	23.57

ข้อมูลในตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจในระดับตีความเพิ่มขึ้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.42 รองลงมาคือ ระดับการประเมินคิดเป็นร้อยละ 25.17 ระดับสร้างสรรค์คิดเป็นร้อยละ 23.57 และระดับข้อเท็จจริงคิดเป็นร้อยละ 20.60 ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 36 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่ม	n	($\bar{X}$)	S	t - test	sig
กลุ่มทดลอง	35	19.77	3.45	-3.073	.003*
กลุ่มควบคุม	35	17.00	4.07		

* p < .05

ข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเท่ากับ 19.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.45 นักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเท่ากับ 17.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.07 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้เท่ากับ -3.073 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 68) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($t = 1.668$) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

ตารางที่ 37 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

กลุ่มทดลอง	n	($\bar{X}$)	S	t - test	sig
ก่อนการทดลอง	35	56.49	9.62		
หลังการทดลอง	35	76.43	7.37	-25.089	.000*

* p < .05

ข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการก่อนการทดลองเท่ากับ 56.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.62 หลังการทดลอง นักเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเท่ากับ 76.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.37 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ได้เท่ากับ -25.089 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 34) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

($t = 2.032$) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจำแนกตามองค์ประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เพื่อให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนที่ชัดเจนขึ้น แสดงในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ จำแนกตามองค์ประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

ความสามารถในการเขียน เรียงความเชิงวิชาการ	ก่อนเรียน		หลังเรียน		D	D ร้อยละ
	$(\bar{X})$	S	$(\bar{X})$	S		
1. การนำเสนอเนื้อหา (30)	19.15	4.03	24.29	2.85	5.14	17.13
2. การเรียบเรียงความคิด (20)	12.23	2.21	14.63	1.82	2.40	12.00
3. หลักการใช้ภาษา (30)	21.54	3.54	23.89	2.75	2.35	7.83
4. ด้านการใช้แหล่งข้อมูล (20)	3.20	1.28	13.63	1.91	10.69	53.45

ข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการในด้านการใช้แหล่งข้อมูลเพิ่มขึ้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.45 รองลงมาคือ ด้านการนำเสนอเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 17.13 ด้านการเรียบเรียงความคิด คิดเป็นร้อยละ 12.00 และด้านหลักการใช้ภาษาคิดเป็นร้อยละ 7.83 ตามลำดับ

4. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 39 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่ม	n	($\bar{X}$)	S	t - test	sig
กลุ่มทดลอง	35	76.43	7.37	-5.410	.000*
กลุ่มควบคุม	35	62.17	13.74		

* p < .05

ข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 39 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเท่ากับ 76.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.37 นักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเท่ากับ 62.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.74 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้เท่ากับ -5.410 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 68) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (t = 1.668) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

ตารางที่ 40 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S	t - test	sig
ก่อนการทดลอง	35	19.57	3.62		
หลังการทดลอง	35	28.91	3.41	-11.367	.000*

* p < .05

ข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนการทดลองเท่ากับ 19.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.62 หลังการทดลอง นักเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเท่ากับ 28.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.41 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ได้เท่ากับ - 11.367 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง (df = 34) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (t = 2.032) จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจำแนกตามระดับการวัดด้านพุทธิพิสัย เพื่อให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนที่ชัดเจนขึ้น แสดงในตารางที่ 41

ตารางที่ 41 แสดงการเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จำแนกตามระดับการวัดด้านพุทธิพิสัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย	ก่อนเรียน		หลังเรียน		D	D ร้อยละ
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ความจำ (2)	.80	.58	1.57	.70	0.77	38.50
2. ความเข้าใจ (4)	.89	.68	2.43	.85	1.60	40.00

ตารางที่ 41 (ต่อ) แสดงการเปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 วรรณคดีไทย จำแนกตามระดับการวัดด้านพุทธิพิสัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย	ก่อนเรียน		หลังเรียน		D	D ร้อยละ
	($\bar{X}$)	S	($\bar{X}$)	S		
3. การนำไปใช้ (10)	6.26	1.69	6.91	1.10	0.65	6.50
4. การวิเคราะห์ (8)	3.14	1.41	5.97	1.15	2.83	35.38
5. การสังเคราะห์ (8)	4.14	1.59	6.20	1.43	2.06	25.75
6. การประเมินค่า (8)	4.14	1.35	5.83	1.15	1.69	21.13

ข้อมูลในตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยในระดับความเข้าใจเพิ่มขึ้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือ ระดับความจำคิดเป็นร้อยละ 38.50 ระดับการวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 35.38 ระดับสังเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 25.75 การประเมินค่าคิดเป็นร้อยละ 21.13 และระดับการนำไปใช้คิดเป็นร้อยละ 6.50 ตามลำดับ

6. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 42 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และอัตราส่วนวิกฤต (t - test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่ม	n	($\bar{X}$)	S	t - test	sig
กลุ่มทดลอง	35	28.91	3.41	-3.090	.003*
กลุ่มควบคุม	35	25.94	4.56		

* p < .05

ข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเท่ากับ 28.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.41 นักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเท่ากับ 25.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.56 เมื่อคำนวณค่าอัตราส่วนวิกฤต (t -test) ของผลต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของทั้งสองกลุ่มควบคุมได้เท่ากับ -3.090 ซึ่งมากกว่าค่า t จากตาราง ($df = 68$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $.05$ ($t = 1.668$) จึงสรุปได้ว่านักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกการเรียนรู้หลังหน่วยการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการเรียนรู้หลังหน่วยการเรียนรู้วรรณคดีไทยทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า และโคลงสุภาษิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ของนักเรียนกลุ่มทดลอง เพื่อสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ททั้ง 4 ขั้นตอน จากนั้นนำมาจัดหมวดหมู่ และพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลส่วนต่างๆ เพื่อสรุปและประเมินคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง โดยแบ่งตามขั้นการสอน ดังนี้

1. การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่อยู่ในบทเรียนและคำศัพท์นอกบทเรียนที่มีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียน (คำไวพจน์) ทำให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์ที่

ได้เรียนรู้คำศัพท์ยากขึ้น และหาความหมายของคำศัพท์ จากใจ สังเกตผล
บทเรียน และเพิ่มเติมจากบทเรียน และสามารถนำความหมายของคำศัพท์ไปทำความเข้าใจเนื้อหาใน
บทเรียนได้

นักเรียนคนที่ 23

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ทำให้เข้าใจคำศัพท์มากขึ้น และทำให้เรื่องมากอีกด้วย ผีก็กลัว
คำศัพท์ และนำมากแต่งประโยค

นักเรียนคนที่ 29

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนได้เรียนรู้ตามขั้นตอนของ
กลวิธีมัลติพาร์ทในการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ โดยการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ใน
บทเรียนและเพิ่มเติมจากบทเรียน และสามารถนำความหมายของคำศัพท์ไปทำความเข้าใจเนื้อหาใน
บทเรียนได้ ในการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์นั้น นักเรียนจะได้ฝึกการเดาความหมายของศัพท์
จากความรู้เดิม การชี้แนะของครู บริบทข้อความ และฝึกแต่งประโยคจากคำศัพท์ได้อีกด้วย

2. การขยายบทเรียน เป็นการอ่านบทอ่านเสริมที่มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาในบทเรียน
เพื่อเป็นการเพิ่มความรู้นอกบทเรียน ในการอ่านบทอ่านเสริมครูจะตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนรู้จัก
คิดเชื่อมโยงบทอ่านเสริมกับเนื้อหาในบทเรียน นักเรียนจะต้องฝึกตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหา
ด้วยตนเอง และสรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็นลงในกระดาษแผ่นเล็กที่ครูแจกให้ เพื่อเป็น
การสรุปความรู้ที่ได้เรียนมา ดังที่นักเรียนให้ผลสะท้อนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

การอ่านบทอ่านเสริม เป็นสิ่งที่ดีเพราะในแต่ละเรื่องนั้น เมื่อเรียนเสร็จ
จะต่อมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถนำบทอ่านเสริมมา
ทำแผนผังความคิดได้

นักเรียนคนที่ 34

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียน ทำให้ได้รับบท
 ใหม่อีกหลายเรื่อง เช่น เรื่องที่เรไม่เคยรู้มาก่อน การอ่านบทเสริม
 ทำให้รู้จักตัวแปลใหม่มากขึ้น

นักเรียนคนที่ 26

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ได้ความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนมา มีรายละเอียดที่ละเอียดกว่าใน
 หนังสือเรียน ได้ความรู้เพิ่มเติมที่เป็นเกร็ดเล็ก ๆ น้อย

นักเรียนคนที่ 3

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

วิชาภาษาอังกฤษ ได้ความรู้เพิ่มเติมจากการเรียน
 ได้ความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนมา มีรายละเอียดที่ละเอียดกว่าใน
 หนังสือเรียน ได้ความรู้เพิ่มเติมที่เป็นเกร็ดเล็ก ๆ น้อย

นักเรียนคนที่ 33

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรียนเรื่องความเรียงวิพากษ์
 โดยไม่ได้อ่านบทเรียน

นักเรียนคนที่ 7

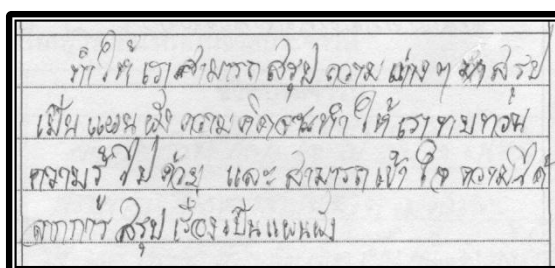
บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนได้เรียนรู้ตามขั้นตอนของ
 กลวิธีมัลติพาร์ทในการอ่านบทอ่านเสริม โดยนักเรียนจะมีความรู้ที่เพิ่มขึ้นจากบทเรียน และนำ
 เนื้อหาจากบทอ่านเสริมไปทำแผนผังความคิดและนำไปประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้

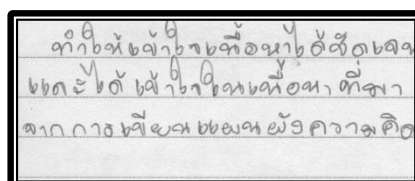
ช่วยประหยัดเวลาในการค้นหาข้อมูลที่จะนำมาใช้ในเรียงความเชิงวิชาการ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ได้

3. การนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด เป็นการนำกระดาษแผ่นเล็กที่ได้สรุปสาระสำคัญที่ได้เรียนจากกระบวนการอ่านในขั้นที่ 2 การขยายบทเรียน มาจัดระบบนำเสนอเป็นแผนผังความคิด เพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านทั้งหมด ดังที่นักเรียนให้ผลสะท้อนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

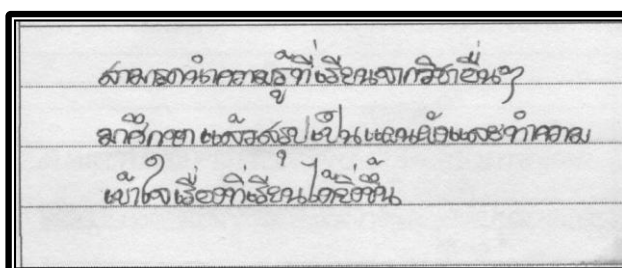
นักเรียนคนที่ 33

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

นักเรียนคนที่ 25

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

นักเรียนคนที่ 31

บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

คำวิธีการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
ไปให้เขียนกับวิชาอื่นได้

นักเรียนคนที่ 15
บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ได้มีความความระมัดระวังใจว่าเรียงความเชิงวิชาการเป็นอย่างไร สามารถฝึก
เขียนได้เพื่อไปใช้ในการศึกษาขั้นสูงต่อไปได้

นักเรียนคนที่ 10
บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

มีความน่าเชื่อถือใน เรียงความดวงจันทร์ ทำให้นักอ่านเชื่อถือใน
งานเขียน

นักเรียนคนที่ 23
บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ได้เรียบเรียงความดีที่มี
จากเรื่องนั้น ได้ฝึกเขียนจริง

นักเรียนคนที่ 26
บันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ตัวอย่างบันทึกการเรียนรู้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า นักเรียนได้เรียนรู้ตามขั้นตอนของ
กลวิธีมัลติพาร์ทในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ โดยนักเรียนได้ฝึกการลำดับความคิด เพื่อ
นำเสนอเป็นเรียงความเชิงวิชาการ ฝึกการคัดเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ประกอบงานเขียนให้มี
ความน่าเชื่อถือ และสามารถนำทักษะการเขียนเรียงความเชิงวิชาการไปใช้ในวิชาอื่นและใน
การเรียนที่ระดับสูงขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นที่ได้จากบันทึกการเรียนรู้นักเรียนเขียนแต่ละครั้ง แสดงให้เห็นว่า การสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ททำให้นักเรียนมีการเรียนรู้คำศัพท์และบทอ่านเพิ่มเติมจากบทเรียน ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้ของนักเรียนให้กว้างขึ้น แล้วนำผลของการอ่านมาจัดระบบความคิดเป็นแผนผังความคิด และสามารถเขียนออกมาเป็นเรียงความเชิงวิชาการได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า

1. สรุปผลข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. สรุปผลเชิงคุณภาพ

2.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท ผลจากการทำแผนผังความคิด ซึ่งเป็นผลจากการอ่านวรรณคดีไทยในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นักเรียนจับใจความของเรื่องได้บ้าง แต่ไม่สามารถแยกแยะระหว่างแนวคิดหลักกับแนวคิดรองได้ เมื่อเรียนถึงหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดรอง แต่ยังไม่สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในบางประเด็นได้ โดยเฉพาะคุณค่าด้านวรรณศิลป์ นักเรียนส่วนใหญ่ยังวิเคราะห์ได้ไม่ตรงประเด็น และการลำดับความคิดยังวกวน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ เข้าใจเรื่องและจัดระบบความคิดทำให้เห็นภาพรวมของเรื่องทั้งหมด

แต่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการประยุกต์ผลการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่ถูกต้อง หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วนทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดรอง มีการจัดระบบความคิดที่เป็นระบบ มีความเชื่อมโยง สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วนและตรงประเด็น นักเรียนส่วนใหญ่สามารถนำผลการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเกิดประโยชน์

2.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ท ผลจากการเขียนเรียงความเชิงวิชาการก่อนเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่คัดลอกบทอ่านเสริมโดยไม่มีการอ้างอิง และนำบทอ่านเสริมมาเขียนต่อกันโดยไม่ได้สังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นภาษาของตนเอง นอกจากนี้ยังเขียนไม่ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ หลังการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบ และมีการสังเคราะห์ข้อมูลจากบทอ่านเสริม แล้วเรียบเรียงเป็นความคิดของตนเอง แต่การลำดับความยังไม่มีความเชื่อมโยงและเขียนรายการอ้างอิงไม่ถูกต้อง การจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบและนำบทอ่านเสริมมาสนับสนุนความคิดเห็นในงานเขียนของตนเองได้ การลำดับเนื้อหาเป็นระบบมีความเชื่อมโยง แต่การเขียนรายการอ้างอิงยังไม่ถูกต้อง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นักเรียนเขียนตามรูปแบบ การจัดลำดับความคิดและการใช้ภาษาได้เหมาะสม นักเรียนส่วนใหญ่เขียนรายการอ้างอิงได้ถูกต้อง หลังจากการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบ และสามารถนำบทอ่านเสริมมาสนับสนุนงานเขียนให้น่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล การลำดับความคิดเป็นระบบ การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ และนักเรียนส่วนใหญ่เขียนอ้างอิงในเนื้อหาและรายการอ้างอิงได้ถูกต้อง

การสรุปผลเชิงคุณภาพ สรุปเฉพาะด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเท่านั้น เนื่องจากการสอนโดยใช้กลวิธีมีลติพาร์ทนักเรียนได้ฝึกการทำแผนผังความคิดซึ่งเป็นผลจากการอ่าน ในขั้นที่ 2 การนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) และนักเรียนได้ฝึกการเขียนเรียงความเชิงวิชาการในขั้นที่ 4 (Summarization / Writing Substrategy) การจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน ซึ่งเป็นผลจากการเขียน โดยทั้งแผนผังความคิดและงานเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เป็นผลงานของนักเรียนที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง ผู้วิจัยจึงนำมาผลงานนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มาวิเคราะห์ว่านักเรียนมีการพัฒนาการเป็นอย่างไร ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นผลจากที่

นักเรียนได้ฝึกการจัดระบบความคิดโดยการทำแผนผังความคิดเกี่ยวกับวรรณคดีไทยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และนำแผนผังความคิดนั้นไปเขียนเป็นเรียงความเชิงวิชาการ ผลจากการที่นักเรียนได้ฝึกการอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่องในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเพิ่มขึ้น แต่ไม่ปรากฏออกมาเป็นชิ้นงาน ผู้วิจัยจึงไม่สามารถสรุปผลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยจากผลงานนักเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้

ตารางที่ 43 พัฒนาการด้านการอ่านที่วิเคราะห์จากผลงานนักเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้

	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4
ปัญหา	นักเรียนไม่สามารถแยกใจ ความหลัก และใจความรองได้ การจัดระบบความคิดยังไม่ครอบคลุมเนื้อเรื่องทั้งหมด	นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของเรื่องไม่ครบถ้วน ยังขาดประเด็นสำคัญอยู่	นักเรียนสามารถนำผล การอ่านไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้บ้าง แต่ไม่ครอบคลุมทั้งหมด	นักเรียนบางส่วนนำความรู้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์
ผลการอ่าน	นักเรียนสามารถจับใจความของเรื่องได้บ้าง แต่ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา	นักเรียนสามารถแยกใจความสำคัญของเรื่องได้ ทั้งใจ ความหลัก และใจความรอง การจัดระบบความคิดเริ่มมีความเชื่อมโยง	นักเรียนสามารถระบุใจความหลักและใจความรองได้ จัดระบบความคิด มองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องทั้งหมด	นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วน มีการจัดระบบความคิดที่เป็นระบบ มีความเชื่อมโยง สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วน และตรงประเด็น นักเรียนส่วนใหญ่สามารถนำผล การอ่าน ไป ใช้ ในชีวิตประจำวันได้

หมายเหตุ ดูรายละเอียดตัวอย่างผลการอ่านของนักเรียนในภาคผนวก จ

ตารางที่ 44 พัฒนาการด้านการเขียนที่วิเคราะห์จากผลงานนักเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้

	ก่อนเรียน	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4
ปัญหา	นักเรียนไม่สังเคราะห์ข้อมูล ทำให้คัดลอกบทอ่านเสริม ต่อๆ กัน จนไม่มีความคิดเห็นที่เป็นของตนเอง และเขียนไม่ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ	การลำดับความคิดยังไม่เป็นระบบ มีการเขียนอ้างอิงในเนื้อหาและเขียนรายการอ้างอิงในส่วนท้ายไม่ถูกต้อง	การลำดับความคิดเป็นระบบแต่มีบ้างประเด็นที่เนื้อหาไม่ครอบคลุม	การเขียนรายการอ้างอิงยังไม่ถูกต้อง และใช้ภาษาไม่เป็นวิชาการ	นักเรียนบางคนยังใช้ภาษาไม่เป็นวิชาการ
ผลการเขียน	นักเรียนเขียนคัดลอกข้อความจากบทอ่านเสริม โดยไม่มีการอ้างอิง และไม่ได้เขียนด้วยภาษาวิชาการ	นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบ และมีการสังเคราะห์ข้อมูลจากบทอ่านเสริม แล้วเรียบเรียงเป็นความคิดของตนเอง	นักเรียนนำบทอ่านเสริมมาสนับสนุนความคิดเห็นงานเขียนของตนเอง และเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบ การลำดับเนื้อหาเป็นระบบ และมีการเขียนอ้างอิง	นักเรียนเขียนตามรูปแบบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ การจัดลำดับความคิดและการใช้ภาษาได้เหมาะสม นักเรียนส่วนใหญ่เขียนรายการอ้างอิงได้ถูกต้อง	นักเรียนนำบทอ่านเสริมมาสนับสนุนงานเขียนให้น่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล มีการใช้ภาษาได้เหมาะสม การลำดับความคิดเป็นระบบ มีการเขียนอ้างอิงในเนื้อหาและส่วนท้ายได้ถูกต้อง

หมายเหตุ ดูรายละเอียดตัวอย่างผลการเขียนของนักเรียนในภาคผนวก จ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2” มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท 2) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ 3) ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท 4) ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท 6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ประชากรของงานวิจัยนี้คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 12 จังหวัดนครศรีธรรมราช – พัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนทรภาวิวัฒน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวนห้องละ 35 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 70 คน จากนั้นทำการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนมาหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) จากนั้นนำคะแนนมาทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t - test) พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จึงกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 เป็นกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เป็นกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท จำนวน 19 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 19 แผน แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาในการสอน 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาและปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนทุ่งสงวิทยา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเวลาในแต่ละขั้นตอน ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย อย่างละ 2 ฉบับ คือ ฉบับก่อนเรียน (Pre-test) และฉบับหลังเรียน (Post-test) ซึ่งเป็นแบบสอบคู่ขนาน โดยแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นแบบวัดชนิดอัตนัย ฉบับละ 30 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ในชุดที่ 1 เป็นแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการก่อนการทดลอง (Pre-test) ให้เขียนเรียงความเชิงวิชาการเรื่อง “โคลงภาพพระราชพงศาวดาร” ส่วนชุดที่ 2 เป็นแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการหลังการทดลอง (Post-test) ให้เขียนเรียงความเชิงวิชาการเรื่อง “โคลงสุภาสิต พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” โดยแบบวัดทั้ง 2 ชุด กำหนดความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษเอ4 ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ฉบับละ 40 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง

แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .899 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .28 - .67 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .89 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .90 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .25 - .71 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .33 - .89 โดยแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยพิจารณาคุณภาพเครื่องมือที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับ กำหนดให้มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ผู้วิจัยจึงนำผลงานเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบตามเกณฑ์การตรวจเรียงความเชิงวิชาการ จากนั้นหาคุณภาพของเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ นำผลการตรวจมาหาค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .96 ซึ่งแสดงว่าการตรวจให้คะแนนมีความสอดคล้องกันในระดับสูง จากนั้นนำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการทั้ง 2 ฉบับ ไปหาคุณภาพโดยสุตรคำนวณหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกสำหรับแบบวัดชนิดอัตนัย และหาค่าความเที่ยงของแบบวัดด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน มีค่าความยากง่ายเท่ากับ .538 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .309 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .95 แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับหลังเรียน มีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.533 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .338 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 โดยพิจารณาคุณภาพเครื่องมือที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับกำหนดให้มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .814 ค่าความยากง่ายทั้งฉบับเท่ากับ .461 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .79 และค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับ เท่ากับ .406 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .78 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .848 ค่าความยากง่าย

ทั้งฉบับเท่ากับ .480 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .79 และค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับเท่ากับ .434 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .25 - .75 โดยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยพิจารณาคุณภาพเครื่องมือที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับกำหนดให้มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

ผู้วิจัยได้สอนนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ทและกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติด้วยตนเอง โดยการปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก่อนการจัดการเรียนการสอน โดยแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การดำเนินการสอน การประเมินผล ระยะเวลาที่ทดลองสอนและประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน และการดำเนินการสอนเป็นเวลา 6 สัปดาห์ จากนั้นทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนของนักเรียนมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) จากนั้นเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ท ก่อนและหลังการทดลอง โดยทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t – test dependent) และเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ท และการสอนแบบปกติ หลังการทดลอง โดยทดสอบค่าอัตราส่วนวิกฤต (t – test independent)

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สรุปผลเชิงปริมาณ

1.1.1 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ท หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1.2 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1.3 ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ท หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1.4 ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมีลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 สรุปผลเชิงคุณภาพ

1.2.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท ผลจากการทำแผนผังความคิดซึ่งเป็นผลจากการอ่านวรรณคดีไทยในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นักเรียนจับใจความของเรื่องได้บ้าง แต่ไม่สามารถแยกแยะระหว่างแนวคิดหลักกับแนวคิดรองได้ เมื่อเรียนถึงหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดรอง แต่ยังไม่สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญในบางประเด็นได้ โดยเฉพาะคุณค่าด้านวรรณศิลป์ นักเรียนส่วนใหญ่ยังวิเคราะห์ได้ไม่ตรงประเด็น และการลำดับความคิดยังวกวน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ เข้าใจเรื่องและจัดระบบความคิดทำให้เห็นภาพรวมของเรื่องทั้งหมด แต่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการประยุกต์ผลการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่ถูกต้อง หน่วย การเรียนรู้ที่ 4 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วนทั้งแนวคิดหลักและแนวคิดรอง มีการจัดระบบความคิดที่เป็นระบบ มีความเชื่อมโยง สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วนและตรงประเด็น นักเรียนส่วนใหญ่สามารถนำผลการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเกิดประโยชน์

1.2.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท ผลจากการเขียนเรียงความเชิงวิชาการก่อนเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่คัดลอกบทอ่านเสริมโดยไม่มีคำอ้างอิง และนำบทอ่านเสริมมาเขียนต่อกันโดยไม่ได้สังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นภาษาของตนเอง นอกจากนี้ยังเขียนไม่ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ หลังการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบ และมีการสังเคราะห์ข้อมูลจากบทอ่านเสริม แล้วเรียบเรียงเป็นความคิดของตนเอง แต่การลำดับความยังไม่มีความเชื่อมโยงและเขียนรายการอ้างอิงไม่ถูกต้อง การจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบและนำบทอ่านเสริมมาสนับสนุนความคิดเห็นในงานเขียนของตนเองได้ การลำดับเนื้อหาเป็นระบบมีความเชื่อมโยง แต่การเขียนรายการอ้างอิงยังไม่ถูกต้อง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นักเรียนเขียนตามรูปแบบ การจัดลำดับความคิดและการใช้ภาษาได้เหมาะสม นักเรียนส่วนใหญ่เขียนรายการอ้างอิงได้ถูกต้อง หลังจากการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นักเรียนเขียน

เรียงความเชิงวิชาการได้ถูกต้องตามรูปแบบ และสามารถนำบทอ่านเสริมมาสนับสนุนงานเขียนให้น่าเชื่อถือและสมเหตุสมผล การลำดับความคิดเป็นระบบ การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ และนักเรียนส่วนใหญ่เขียนอ้างอิงในเนื้อหาและรายการอ้างอิงได้ถูกต้อง

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2” สามารถนำมาอภิปรายได้ 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การนำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย สาระการอ่าน โดยการกำหนดบทอ่านจะต้องมีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน ทั้งด้านเนื้อหาและความยาวของบทอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัย วิเทิล และ โรแมน (Vitale and Romanc, 2011) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท มีการพัฒนาด้านคำศัพท์ ทำให้มีคำศัพท์ที่กว้างขึ้นและใช้ได้หลากหลาย นอกจากนี้ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2005) ได้ศึกษาการใช้กลวิธีแบบมัลติพาร์ท เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยทำการทดลองนักเรียนจำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 642 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 3 โรงเรียน และกลุ่มควบคุม

จำนวน 3 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท จะเน้นการอ่านเพื่อความเข้าใจใน 3 ขั้นตอนแรก คือ ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ (Vocabulary acquisition) เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียน และเพิ่มปริมาณคำศัพท์นอกบทเรียน ต้องทำให้นักเรียนรู้คำศัพท์ที่กว้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 4 ขั้นตอน โดยในขั้นตอนย่อยที่ 1 นักเรียนเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ที่เรียนกับความรู้เดิมและอธิบายความหมายของคำศัพท์ตามความเข้าใจของตนเอง เพื่อทดสอบความรู้เดิมของนักเรียนว่าเข้าใจความหมายของคำศัพท์ถูกต้องหรือไม่ ขั้นตอนย่อยที่ 2 นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ชุดที่ 1 ซึ่งมีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียน ได้สังเกตคำศัพท์ไม่ว่าจะเป็นรากศัพท์ การสร้างคำ หรือที่มาของคำศัพท์ ขั้นตอนย่อยที่ 3 นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ชุดที่ 2 ซึ่งมีความหมายเหมือนกับคำศัพท์ในบทเรียน ได้สังเกตจากบริบทของข้อความ ซึ่งเป็นการฝึกเรียนรู้จากบริบทของคำศัพท์และฝึกการถอดคำประพันธ์ด้วย ขั้นตอนย่อยที่ 4 นักเรียนสรุปความหมายของคำศัพท์ในบทเรียน และคำศัพท์ใหม่ในชุดที่ 1 และชุดที่ 2 แล้วเลือกคำศัพท์ที่ได้เรียนมาสร้างประโยคของตนเอง ในขั้นตอนสุดท้ายจะทำให้ให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์ที่เพิ่มเติมจากบทเรียนที่ได้จากขั้นตอนย่อยที่ 2 และขั้นตอนย่อยที่ 3 นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถฝึกการแต่งประโยคได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องที่นักเรียนให้ผลสะท้อนการเรียนรู้ สรุปได้ว่าการเรียนรู้คำศัพท์เชื่อมโยงกับบริบทในวรรณคดี ทำให้เห็นประโยชน์ของการเรียนเรื่องคำศัพท์และนำไปใช้ทำความเข้าใจวินิพนธ์ได้ทันที นอกจากนี้ยังเป็นการขยายความรู้เรื่องคำศัพท์นอกเหนือจากบทเรียน ทำให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์ที่มากขึ้น

เมื่อนักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์แล้ว ก็จะสามารถนำไปทำความเข้าใจเนื้อเรื่องของวรรณคดีได้ ดังที่ บัคแมน และคณะ (Bachman and other, 1995: 89-93) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า คำศัพท์จะแสดงถึงความหมายที่แต่ละคนเก็บไว้ในสมอง ความสามารถทางคำศัพท์เป็นดรชนีชี้ให้เห็นความสามารถที่จะเข้าใจบทอ่านได้ และคำศัพท์เป็นตัวแสดงโครงสร้างความรู้ที่แต่ละคนใช้ในการตอบสนองบทอ่าน ถ้าแต่ละคนไม่รู้ความหมายคำศัพท์อาจใช้ความสามารถในการวิเคราะห์รากคำ (Roots) และวิภัติปัจจัย (Affixes) โดยคนจะพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ไปตามระดับชั้น เช่น ผู้ที่เรียนในชั้นสูงกว่าจะมีจำนวน

คำศัพท์ที่จำได้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุตตา และ สัพพดุงชน (Vichuta and Sabphadungchon, 2000) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลยุทธ์เดาความหมายคำศัพท์ของนักศึกษาที่มีความสามารถในการเดาคำศัพท์ในระดับสูงและต่ำ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 141 คน โดยให้นักศึกษาทำแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์ 2 แบบ คือ การเดาความหมายโดยใช้ความรู้เดิมหรือบริบทที่อยู่ห่างคำนั้นออกไป และการเดาความหมายโดยใช้ตัวชี้แนะทางภาษาศาสตร์หรือบริบทที่อยู่ใกล้คำศัพท์นั้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มใช้กลยุทธ์การเดาความหมายคำศัพท์ทั้ง 2 แบบในระดับมาก และใช้กลยุทธ์คาดเดาความหมายคำศัพท์ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นที่ 2 ขั้นการขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy) ครูเลือกบทอ่านเสริมที่เชื่อมโยงกับบทเรียน และใช้ชุดคำถามเพื่อชี้ให้นักเรียนให้ใช้ความรู้ในการทำความเข้าใจบทเรียนและบทอ่านเสริม ครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนได้เห็นแบบอย่างของคำถามข้อเท็จจริง คำถามเพื่อชี้แนะ และคำถามเพื่อเชื่อมโยงความรู้ หรือให้เห็นประเด็นสำคัญ เพื่อการยอมรับการเชื่อมโยงความรู้ในประเด็นต่างๆ ที่สงสัยตามความเหมาะสม จากนั้นนักเรียนฝึกตั้งคำถามด้วยตนเอง ดังที่ดวงมน จิตรจางค์ (2553: 105) ได้กล่าวว่า “กระบวนการเรียนการสอนก็ต้องเปลี่ยนจากการให้คำตอบสำเร็จรูปเพื่อจดจำ แม้มีค่านิยมบางอย่างอยู่ในแบบเรียน หากใช้วิธีเรียนอย่างตั้งคำถามก็สามารถกระตุ้นความคิดให้ขงอกเงยได้เหมือนกัน”

การที่นักเรียนได้อ่านบทอ่านเสริมเป็นการขยายความรู้ของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากบทเรียน เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เมื่อนักเรียนทำความเข้าใจกับเนื้อหาในบทเรียนจะสามารถสรุปแนวคิดหลัก และแนวคิดรองได้ ในขั้นที่ 2 นักเรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ความหมายคำศัพท์ในขั้นที่ 1 มาแล้ว ทำให้นักเรียนสามารถที่จะทำความเข้าใจเนื้อเรื่องและวิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องได้ ดังที่ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2007: 85) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์มีลติพาร์ทใช้เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

- 1) การกระตุ้นให้นักเรียนเข้าถึงความรู้เดิมของการทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปบูรณาการความรู้ใหม่กับความรู้เดิมจนกลายเป็นความเข้าใจในอนาคต
- 2) การนำไปใช้กระตุ้นกระบวนการทำความเข้าใจในขณะที่อ่านและทบทวนความรู้หลังจากที่อ่านแล้ว
- 3) ครูจะต้องชี้แนะให้นักเรียนได้สะท้อนผลของการอ่านเพื่อความเข้าใจออกมาหลังจากที่ได้อ่านแล้ว ซึ่งสอดคล้องที่นักเรียนให้ผล

สะท้อนการเรียนรู้ สรุปได้ว่า บทอ่านเสริมทำให้ขยายความรู้ที่เพิ่มขึ้นจากบทเรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการทำให้งานเขียนมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy) โดยนักเรียนนำกระดาษแผ่นเล็กที่ได้สรุปแนวคิดหลักและแนวคิดรอง จากกระบวนการอ่านในขั้นที่ 2 การขยายบทเรียน มาจัดระบบนำเสนอเป็นแผนผังความคิด เพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่ย่านทั้งหมด ดังที่ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544: 129 - 130) กล่าวว่า การใช้แผนผังความคิดเป็นการฝึกนักเรียนให้ใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน ฯลฯ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนและสามารถจำได้เป็นความจำถาวร เพราะผู้เรียนใช้ความคิดในการจัดกระทำกับข้อมูล ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและช่วยให้นักเรียนจำเนื้อหาความรู้ได้นาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสกุลการ สังข์ทอง (2548) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนด้วยการใช้แผนผังความคิดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แผนผังความคิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเทิล และ โรแมนซ์ (Vitale and Romance, 2006) ที่ศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยใช้แผนผังความคิด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความคิด จัดระบบ และมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ดี ทำให้มีความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัทรา ตันติวิทย์มาศ (2554) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณด้วยแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ฝึกใช้แผนผังความคิดมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แผนผังความคิด นักเรียนให้ผลสะท้อนการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การทำแผนผังความคิดทำให้สามารถสรุปเนื้อหาที่เรียนได้เข้าใจมากขึ้น มีการจัดระบบความคิดที่เป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งมีประโยชน์ในการลำดับเนื้อหาให้มีความเชื่อมโยงในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และสามารถนำไปใช้กับวิชาอื่นๆ ทำให้เข้าใจในการเรียนมากขึ้น

เมื่อพิจารณาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจจำแนกตามระดับของการอ่านพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีการพัฒนาความสามารถในระดับตีความมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.42 รองลงมาคือ ระดับการประเมินค่า คิดเป็นร้อยละ 25.17 ระดับ

สร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 23.57 และระดับข้อเท็จจริงน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 20.60 เนื่องมาจากการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทในชั้นการสอนคำศัพท์ การอ่านบทอ่านเสริม และการทำแผนผังความคิด เป็นการฝึกให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ไม่ว่าจะเป็นการหาความหมายของคำศัพท์จากความรู้เดิม การชี้แนะของครู และบริบทของข้อความ นอกจากนี้ในการอ่านบทอ่านเสริมนักเรียนจะต้องสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาในบทเรียนได้ ในการทำเป็นผังความคิดก็จะต้องจัดระบบความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละประเด็นและทั้งเรื่องได้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนเหล่านี้ นักเรียนจะต้องคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้น จึงส่งผลให้พัฒนาการในด้านการอ่านในระดับที่ดีความดีที่สุด

ส่วนในระดับการประเมินค่าและระดับสร้างสรรค์ ซึ่งนักเรียนมีการพัฒนาความสามารถที่ใกล้เคียงกัน เมื่อนักเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลได้แล้ว ก็จะประเมินค่าในสิ่งนั้นว่าเหมาะสม ยอมรับได้หรือไม่ จึงสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางใดไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือใช้ประโยชน์ จึงส่งผลให้พัฒนาการในด้านการอ่านในระดับประเมินค่าและระดับสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นตามลำดับ และในส่วนของระดับข้อเท็จจริงซึ่งมีการพัฒนาน้อยที่สุดเนื่องจากการอ่านในระดับนี้เป็นระดับเริ่มต้นของการอ่าน ซึ่งนักเรียนได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่ระดับชั้นก่อนหน้า จึงทำให้การอ่านในระดับข้อเท็จจริงมีการพัฒนาน้อยสุด

2.2 ด้านความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

การนำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการทำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน พบว่า นักเรียนไม่สามารถเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ โดยนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สังเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายการอ้างอิงไม่ถูกต้อง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ครูจะต้องสอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการในตอนท้ายของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการเขียนเรียงความและการเขียนรายการอ้างอิง ทำให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการก่อนที่นักเรียนจะเขียนเรียงความเชิงวิชาการของหน่วยการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการในหน่วยการเรียนรู้ต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิวทูนีส (Tutunis , 2000: 44) ได้ศึกษาผลการสอนเขียนเชิงวิชาการโดยใช้เนื้อหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในมหาวิทยาลัย Kultur อิสตันบูล ประเทศตุรกี พบว่า การสอนเขียนเชิงวิชาการโดยใช้เนื้อหาเป็นฐานช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการ เนื่องจากเป็นการเขียนงานจากแหล่งข้อมูลที่ผ่านการศึกษาค้นคว้า โดยผู้เรียนจะเก็บข้อมูลและสังเคราะห์ จัดระบบผ่านการอ่านและประยุกต์ใช้ข้อมูลตามแนวทางการเขียนงานเชิงวิชาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2553) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เนื้อหาและประเภทงานเขียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการในภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 และคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กัน กลวิธีมัลติพาร์ท ในขั้นที่ 4 ขั้นการจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy) โดยการนำแผนผังความคิดมาร่างเป็นโครงร่างเรียงความเชิงวิชาการ จากนั้นนักเรียนเขียนเนื้อหาสาระของแต่ละประเด็นและอ้างอิงข้อมูลให้ถูกต้อง ในขั้นตอนที่ 4 นักเรียนได้ผ่านขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิดมาแล้ว ซึ่งช่วยให้สามารถลำดับความคิดได้อย่างเป็นระบบ และถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนเรียงความเชิงวิชาการที่สมบูรณ์ โดยนักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติซ้ำๆ ทุกหน่วยการเรียนรู้ จึงทำให้เกิดความชำนาญในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ซึ่งสอดคล้องที่นักเรียนให้ผลสะท้อนการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

มีการใช้ข้อมูลจากบทอ่านเสริมมาอ้างอิงสนับสนุนทำให้งานเขียนมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งบทอ่านเสริมมีความหลากหลายจะต้องคัดเลือกมาใช้ประกอบให้เหมาะสมกับหัวข้องานเขียน

เมื่อพิจารณาความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการจำแนกตามองค์ประกอบของการเขียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีการพัฒนาความสามารถในด้านการใช้แหล่งข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.45 รองลงมาคือ ด้านการนำเสนอเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 17.13 ด้านการเรียบเรียงความคิด คิดเป็นร้อยละ 12 และด้านหลักการใช้ภาษาน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 7.83 เนื่องจากกลวิธีมัลติพาร์ทเป็นการฝึกให้นักเรียนเขียนงานจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งบทอ่านเสริมที่ใช้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีความหลากหลายของเนื้อหาและแหล่งที่มาของข้อมูล เป็นการฝึกให้นักเรียนสังเคราะห์ข้อมูลก่อนที่จะนำมาเขียน นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในการเขียนอ้างอิงข้อมูล เนื่องจากเคยเรียนเฉพาะการเขียนเรียงความเท่านั้น แต่ในชั้นกระบวนการเขียนของกลวิธีมัลติพาร์ท จะมุ่งเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียนอ้างอิงข้อมูล ซึ่งเป็นหนึ่งในขั้นตอนสำคัญของกระบวนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการด้วย

ด้านการนำเสนอเนื้อหา นักเรียนมีคลังข้อมูลในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการเป็นจำนวนมาก ทั้งจากบทอ่านเสริมและเนื้อหาในบทเรียน แต่นักเรียนจะต้องสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประกอบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

ด้านการเรียบเรียงความคิด นักเรียนที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทจะมีการจัดระบบความคิดที่ดี เนื่องจากนักเรียนได้ทำแผนผังความคิด ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาในบทเรียนทั้งหมด เมื่อนำมาเขียนเป็นเรียงความเชิงวิชาการ จึงทำให้มีความเป็นระบบของข้อมูลและเนื้อหาแต่ละประเด็นได้อย่างครบถ้วน

ด้านการใช้ภาษา การสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทจะเน้นการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งในด้านการใช้ภาษา นักเรียนจะได้ฝึกในส่วนของการเขียนเรียงความเชิงวิชาการในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เท่านั้น โดยการที่ครูให้ข้อมูลย้อนกลับ ทำให้การพัฒนาในด้านการใช้ภาษาค่อนข้างน้อย

2.3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

การนำกลวิธีมัลติพาร์ทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรักษ์ อนุมาน (2546) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาการระดับอุดมศึกษา สำหรับบูรณาการในรายวิชาต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้ว ทักษะทางภาษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงร้อยแก้วสูงกว่าร้อยละ 70 และมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ตามที่ได้กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แซง (Shang, 2006: 1) ได้ศึกษาแนวการสอนแบบเน้นเนื้อหามาใช้ในหลักสูตรการเรียนการสอนวรรณกรรม สำหรับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยใช้การสอนแบบเน้นเนื้อหาวรรณกรรม เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า การสอนตามรูปแบบนี้ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน และนักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ดี นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดถ่ายถอดผ่านภาษาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณกรรมได้อีกด้วย

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ 2) การขยายบทเรียน 3) การนำเสนอผลการอ่านบทเรียนและบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด 4) การจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยนักเรียนจะต้องรู้คำศัพท์ในเรื่องก่อน จึงจะสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง จับใจความสำคัญ และวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้ จากนั้นจัดระบบออกมาเป็นแผนผังความคิด และสรุปออกมาเป็นงานเขียน

การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยทักษะการอ่านและทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากการเรียนวรรณคดีไทยต้องอาศัยการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างกระจ่างชัด ทำให้เกิดความคิด จินตนาการ สุนทรียภาพจากเรื่องที่อ่าน และใช้การเขียนเพื่อให้ผู้เรียนถ่ายทอดความเข้าใจนั้นออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ดังที่ มณีรัตน์ ธารพิชญ์ประเสริฐ (2548: 73) กล่าวถึงการนำวรรณกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกเทคนิคการอ่าน เช่น การเดาความหมายจากบริบทรอบข้าง รวมถึงบางครั้งผู้สอนเลือกตัดเนื้อหาวรรณกรรมที่น่าสนใจมาให้ผู้เรียนอ่าน อาจเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจอยากอ่านงานวรรณกรรมชิ้นนั้นๆ ทั้งเรื่องด้านการใช้ภาษาแก่ผู้เรียน เนื่องจากในงานวรรณกรรมมักได้เห็นรูปแบบการใช้ภาษาที่สละสลวย การใช้โครงสร้างประโยค วิธีการเชื่อมโยงความคิด และแนวการใช้ภาษาสร้างสรรค์รูปแบบต่างๆ ซึ่งนักเรียนให้ผลสะท้อนการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การเรียนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ททำให้มีความเข้าใจในคำศัพท์ในบทเรียน ซึ่งสามารถนำคำศัพท์เหล่านี้มาทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ นอกจากนี้ยังเพิ่มความรู้นอกบทเรียนโดยการอ่านบทอ่านเสริมและยังใช้การทำแผนผังความคิดเพื่อสรุปสาระสำคัญของวรรณคดีในแต่ละประเด็น และใช้การเขียนเรียงความเชิงวิชาการนำเสนอผลการอ่านวรรณคดีในมุมมองที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งการเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการฝึกฝนอย่างซ้ำๆ ทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหาวรรณคดีเพิ่มมากขึ้น

เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย จำแนกตามระดับการวัดด้านพุทธิพิสัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ทมีการพัฒนาความสามารถในระดับความเข้าใจและความจำใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 40 และ 38.50 ตามลำดับ รองลงมาคือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า คิดเป็นร้อยละ 35.38, 25.75 และ 21.13 ตามลำดับ และระดับการนำไปใช้น้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 6.50

เนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ในวรรณคดีในบทเรียนค่อนข้างน้อย แต่เมื่อนักเรียนได้เรียนเนื้อหาของวรรณคดีแล้วจึงทำให้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในระดับความเข้าใจและความจำพัฒนามากที่สุด และในการเรียนวรรณคดีไทยตามขั้นการสอนในกลวิธีมัลติพาร์ทไม่ว่าจะเป็นการหาความหมายของคำศัพท์จากความรู้เดิม การชี้แนะของครู และบริบทของข้อความ นอกจากนี้ในการอ่านบทอ่านเสริมนักเรียนจะต้องสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาในบทเรียนได้ และทำแผนผังความคิดที่จัดระบบความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละประเด็นและทั้งเรื่อง ซึ่งนักเรียน

จะต้องทบทวนเนื้อหาอีกครั้งเพื่อจะนำมาร่างเป็นเรียงความเชิงวิชาการ และตัดสินใจเลือกบทอ่านเสริมที่เหมาะสมกับงานเขียนของตนเอง จึงจะสามารถเขียนเป็นเรียงความเชิงวิชาการฉบับสมบูรณ์ได้

กระบวนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ททำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยพัฒนาขึ้นในด้านการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ เนื่องจากกระบวนการสอนทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ การเรียนรู้ความหมายคำศัพท์ ซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกจากขั้นตอนย่อย ฝึกการวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากการชี้แนะของครู และบริบทของข้อความ จากนั้นนำคำศัพท์มาสังเคราะห์เป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักการแต่งประโยค ขั้นการอ่านบทอ่านเสริมนักเรียนจะต้องสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาในบทเรียน และจะต้องใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเป็นการจับประเด็นสำคัญ ขั้นการทำแผนผังความคิด จะต้องใช้การวิเคราะห์ในการสรุปแนวคิดหลักและแนวคิดรองจากเนื้อหาวรรณคดีในแต่ละประเด็น และสังเคราะห์ออกมาเป็นแผนผังความคิดที่จัดระบบความสัมพันธ์ของเนื้อหา และในขั้นการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ นักเรียนจะต้องนำเนื้อหาที่ได้จากบทเรียนและบทอ่านเสริม โดยที่มีการจัดระบบความคิดไว้แล้วในขั้นการทำแผนผังความคิด และสังเคราะห์ออกมาเป็นเรียงความเชิงวิชาการที่สมบูรณ์ จะเห็นได้ว่า ในขั้นตอนของกลวิธีมัลติพาร์ทจะต้องใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกัน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

การประเมินค่าเป็นการตัดสินใจบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ โดยนักเรียนจะต้องสามารถบอกข้อดี ข้อบกพร่อง ในแง่มุมต่างๆ ได้ ซึ่งขั้นตอนของกลวิธีมัลติพาร์ทนักเรียนสามารถฝึกได้ในขั้นตอนการอ่านบทอ่านเสริม ซึ่งจะมีประเด็นการวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดี ซึ่งนักเรียนต้องสามารถบอกคุณค่าของวรรณคดีเรื่องนั้นๆ ได้ และในขั้นการทำแผนผังความคิด ซึ่งนักเรียนจะต้องสรุปคุณค่าของวรรณคดีออกมาเป็นหัวข้อคุณค่าของเรื่อง ทั้งคุณค่าด้านเนื้อหา และคุณค่าด้านวรรณศิลป์ นอกจากนี้ในขั้นการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ นักเรียนจะต้องคัดเลือกบทอ่านเสริมที่จะนำมาเขียนอ้างอิงในเรียงความเชิงวิชาการ ซึ่งจะต้องมีการเลือกบทอ่านเสริมที่สอดคล้องกับเนื้อหา โดยนักเรียนจะต้องใช้วิจารณญาณในการคัดเลือกเพื่อให้มีความเหมาะสมกับงานเขียนของตนเอง

การนำไปใช้ โดยนักเรียนจะนำสิ่งที่ได้เรียนในวรรณคดีไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาหรือการนำไปใช้ประโยชน์ ถ้านักเรียนทำได้ถึงขั้นนี้จะทำให้การเรียนวรรณคดีประสบความสำเร็จสูงสุด ซึ่งในขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นสูงสุดของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวรรณคดีไทย

ซึ่งนักเรียนจะต้องผ่านด้านความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า จึงทำให้นักเรียนพัฒนาในด้านนี้น้อยกว่าในด้านอื่นๆ

วรรณคดีไทยเป็นสาระที่ต้องแทรกประสานให้สอดคล้องกับทักษะต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านและการเขียนโดยใช้วรรณคดีไทย สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนได้ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือในการชี้วัดความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ ศิริเดช สุชีวะ (2546: 60-61) ได้กล่าวว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ผลการอภิปรายในข้อ 2.1 – 2.3 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ทั้ง 4 ขั้นตอน ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในบทเรียนและนอกบทเรียน ทำให้สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาและขยายความรู้ที่นอกเหนือจากบทเรียนยังกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่าน ฝึกการจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พร้อมทั้งจัดระบบข้อมูลโดยนำเสนอเป็นแผนผังความคิด สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น นำเสนอสิ่งที่ได้อ่านผ่านรูปแบบการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ซึ่งในกระบวนการทั้งหมดนี้เป็นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยให้นักเรียน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

3.1.1 ครูควรมีการเตรียมตัวก่อนที่จะจัดการเรียนการสอน โดยความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนและสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาจากบทเรียนกับบทอ่านเสริมได้ และมีชุดคำถามที่สามารถเชื่อมโยงให้นักเรียนฝึกคิดและหาคำตอบ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความรู้ที่กว้างมากขึ้น

3.1.2 ครูควรมีการปฐมนิเทศการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทก่อนเพื่อให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ การดำเนินการเรียนการสอน การประเมินผล และการจัดการเรียนการสอนใน ชั้นที่ 4 การจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization /

Writing Substrategy) ครูควรสอนเรื่อง การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ในตอนท้ายของหน่วยที่ 1 เพื่อนักเรียนจะได้นำความรู้ไปใช้ในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการในหน่วยอื่นๆ ต่อไป

3.1.3 ครูควรจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนจากง่ายไปยาก ตั้งแต่การเรียนรู้ คำศัพท์ไปจนถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยครูต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทั้ง ด้านการอ่านและการเขียน เพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงการพัฒนาของตนเองและแก้ไขข้อบกพร่อง โดยในแต่ละขั้นตอนของกลวิธีมัลติพาร์ทนักเรียนต้องรู้ว่าเรียนเนื้อหาสาระใด และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในขั้นตอนต่อไปได้อย่างไร

3.1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนกันภายในห้องเรียน ครูควรเลือกบทอ่านเสริมให้มีความหลากหลาย และคัดเลือกจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากที่จะเรียนรู้ และฝึกการคัดเลือกข้อมูลใช้ในการเขียนอ้างอิง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือบทเรียนและสามารถนำบทอ่านมาประกอบการเขียนได้อย่างเหมาะสมและมีความน่าเชื่อถือ

3.1.5 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ทจะต้องใช้เวลามากกว่า 1 คาบเรียน เพื่อให้จบเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ครูควรบริหารเวลาในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท สามารถนำไปใช้ในรายวิชาภาษาไทย ในตัวแปรการเขียนอื่นๆ เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนสรุปความ เพราะนักเรียนสามารถจัดระบบความคิดซึ่งเป็นผลที่ได้จากการอ่านและนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยการเขียน

3.2.2 กลวิธีมัลติพาร์ทสามารถนำไปใช้กับรายวิชาอื่นๆ ที่เน้นเนื้อหาสาระ เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

3.2.3 ควรศึกษาในนักเรียนระดับอื่นๆ เพราะทักษะการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับนักเรียนในทุกๆ ระดับชั้น ซึ่งกลวิธีมัลติพาร์ทสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กวรรณิการ์ พวงเกษม. 2534. การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางการสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

กลม โปธิเย็น. 2547. รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์ชิกและวิธีการแบบสแกฟโฟลด์. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขวัญชนก นัยจรัญ. 2551. ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2554. ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: บุรพาสาน์.

ชัยนันท์ นันทพันธ์. 2526. ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน. กรุงเทพมหานคร: นันทพันธ์.

ชุติมา สัจจานันท์. 2549. การเขียนบทความทางวิชาการ. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิคการเขียนบทความทางวิชาการ. สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2520. ปัญหาภาษาไทยในสังคมปัจจุบัน. ใน เอกสารประกอบการบรรยาย แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณภัทร เทพวรรณะ. 2541. เอกสารประกอบการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

ดวงใจ ไทยอุบล. 2540. คุณค่าของวรรณคดีไทย. ใน กวีสรา รัตนกร และ ดวงใจ ไทยอุบล (บรรณาธิการ), ภาษาไทย 1. หน้า 80 - 91. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดวงมน จิตรจำนงค์. 2553. มโนทัศน์สำคัญในวรรณคดีวิจารณ์และวรรณคดีศึกษา: จากการศึกษา
ขั้นพื้นฐานจนถึงอุดมศึกษา. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
6(กรกฎาคม – ธันวาคม 2553): 95 - 108.
- ธิดีรัตน์ วิเชียรมงคลกุล. 2548. ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบวัฏจักร 4 MAT ที่มี
ต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วรรณคดีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นราวัลย์ พูลพิพัฒน์. 2529. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประเทิน มหาจันทร์. 2530. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ประกาศี สีสหำไพ. 2524. วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ปัญญา บริสุทธิ์. 2542. การศึกษาสภาพสังคมไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า
เจ้าอยู่หัว จากเอกสารสำคัญทางวรรณคดีในสมัยนั้น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทย
คดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปาริชาติ ตามวงศ์. 2550. ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีตอบสนองของ
ผู้อ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวรรณกรรม
ล้านนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรธมนภา เพิ่มพูน. 2549. ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยี
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2544. นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน. ใน พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์
สุวัฒนา อุทัยรัตน์ และกมลพร บัณฑิตยานนท์ (บรรณาธิการ), แนวคิดและแนวปฏิบัติ
สำหรับครูมัธยมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, หน้า 145 - 149. กรุงเทพมหานคร: โรง
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีรัตน์ ธารพิชญ์ประเสริฐ. 2548. งานวรรณกรรมกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ. ใน
เจริญณี นิมนวล ราเชน มีศรี และจันทร์ทรงกลด คชเสนี (บรรณาธิการ), มิติเพื่อการ
พัฒนาภาษา: กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ, หน้า 71 - 84.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มณีรัตน์ สุโกโชติรัตน์. 2532. **การอ่านเพื่อความเข้าใจตามชนิดของการอ่าน**. เอกสารรายงานความก้าวหน้าทางทักษะการอ่านของโครงการศูนย์การอ่าน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2549. **การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. 2537. **ศาสตร์และศิลป์แห่งวรรณคดี**. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2541. **เทคนิคการสร้างและสอบข้อสอบความถนัดทางการเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.
- วัฒน์ บุญจับ. 2541. **ศาสตร์แห่งการใช้ภาษา**. กรุงเทพมหานคร: กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- วาสนา บุญสม. 2541. **การใช้ภาษาไทย 1**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิจิตร ศรีสอาน. 2550. "วิจิตร" รับ น.ร. มีปัญหาภาษาไทยผลสัมฤทธิ์น่าห่วง. **มติชน**: 28 กรกฎาคม, 22.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. 2518. **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิภา กงกะนันท์. 2533. **วรรณคดีศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรีวิไล ดอกจันทร์. 2529. **การสอนวรรณกรรมวรรณคดีไทย**. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีวิไล พลมณี. 2545. **ภาษาและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: เคล็ดไทย.
- ศิธา จุฑารัตน์. 2549. **ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบตกผลึกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552. **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริเดช สุชีวะ. 2546. หลักการประเมินการเรียนรู้อยู่. ใน สุวิมล ว่องวานิช (บรรณาธิการ), **การประเมินผล การเรียนรู้แนวใหม่**. หน้า 52-64. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **คู่มือการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2545. **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร: ครูสภา ลาดพร้าว.
- ศุภวรรณ สัจจพิบูล. 2553. **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เนื้อหาและประเภทงานเขียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สกุลการ สังข์ทอง. 2548. **การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเทคนิคการใช้และไม่ใช้ผังกราฟิก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- สนิท ตั้งทวี. 2531. **ศิลปะการสอนภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- สนิท ตั้งทวี. 2536. **อ่านไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สมุทร เข็นเขาวนิช. 2542. **เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 10.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพร มั่นตระกูล. 2526. **การสอนภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สร้อยสน สกลรักษ์. 2541. **แนวการสอนวรรณคดีมรดกในระดับมัธยมศึกษา. วารสารครุศาสตร์. 26(พฤศจิกายน 2540 – กุมภาพันธ์ 2541): 39 – 49.**
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. 2533. **วรรณคดีเกี่ยวกับชนบประเพณี.** กรุงเทพมหานคร. การพิมพ์พระนคร.
- สิทธา พิณีภูวดล และคณะ. 2516. **การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สิทธิ์ ธีรสรณ์. 2554. **จากงานวิจัยสู่บทความวิชาการ.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุจวิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย. 2538. **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2525. **วรรณคดีวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2544. การให้กลวิธีการอ่านเพื่อการนำไปใช้สำหรับนักเรียน.
ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 16 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2544): 45-54.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2544. **การประเมินผลภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภัทรา ตันติวิทยมาศ. 2554. **การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณด้วยแผนผังมโนทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาณี ชินวงศ์. 2543. ความสามารถในการเขียนงานวิชาการของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **ภาษาปริทัศน์** 18 (2542 - 2543): 10 – 27.
- สุรรัตน์ อักษรกาญจน์. 2553. **ผลของการเรียนการสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุমানราชธน, พระยา. 2518. **การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์**. กรุงเทพมหานคร : บรรณาการ.
- อภันตรี ศรีปานเงิน. 2551. **ผลของโปรแกรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดการ เรียนแบบทีมที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิรักษ์ อนุमान. 2546. **การบูรณาการการสอนเขียนแบบอรรถฐานในรายวิชาการระดับอุดมศึกษา: รูปแบบการเรียนการสอน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉิมา เกิดผล. 2536. **กิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในโรงเรียนมัธยม**. ใน สอวศ์ ดำเนินสวัสดิ์ (บรรณาธิการ), **จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร**, หน้า 85-92. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. 2539. **การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Bachman L.F., and others. 1995. **Teaching foreign languages**. New York: Harper and Row.
- Bloom, B.S. 1956. **Taxonomy of Educational Objective: The Classification of Education Goals**. New York: David Mckay.
- Bloom, B.S. Hastings, J.T., and Madaus, G.F. 1971. **Handbook on Formative and Summative Education of Student Learning**. McGraw-Hill, Inc. United States of America.
- Crisis, M., and Others. 2012. **How to Write an Academic Essay**. [Online]. Available from: <http://www.wikihow.com/Write-an-Academic-Essay> [2013, April 5]
- Duffin, K. 1998. **Beginning the Academic Essay**. [Online]. Available from: <http://www.fas.harvard.edu/~wricntr/documents/Overvu.html> [2013, April 5]
- Eilers, L. H. 2006. **Metaconitive strategies help students to comprehend all text**. [Online]. Available from: http://www.projectinnovation.biz/TOC_Reading_March_2006.pdf [2012, July 1]
- G.benedio, U. B. 1986. Two method of teaching reading in nigerian primary classes. **ELT Journal**. 40 (january 1986) : 46-51.
- Galloway, K. J. 2008. **Writing An Academic Paper - 12 Easy Steps To Success**. [Online]. Available from: <http://ezinearticles.com/?Writing-An-Academic-Paper--2-Easy-Steps-To-Success&id=1191873> [2013, April 5]
- Gunning, T. G. 2002. **Assessing and correcting reading and writing difficulties**. 2nd ed. Boston: Allyn & Bacon.
- Haladyna, T. H. 2002. **Essentials of standardized achievement testing validity and accountability**. Boston: Allyn and Bacon.
- Inderawati, R., and Hayati, R. 2011. Short-Term Training Model of Academic Writing to High School Teachers. **US-China Foreign Language**. 9(August 2011) : 517-523.
- Jiang, X. 2012. Effects of discourse structure graphic organizers on EFL reading comprehension. **Reading in a Foreign Language**. 24(April 2012): 84-105.
- Johnson, B. 2003. Teaching and Researching Critical Academic Writing: Scrutiny of an action Research process. University of Southampton, United Kingdom. **Educational Action Research**. 11(September 2003): 365 – 387.

- Ling, L.G. 2009. **writing an academic essay**. [Online]. Available from: [www.nus.edu.sg /celc/ research/books/.../chapter01.pdf](http://www.nus.edu.sg/celc/research/books/.../chapter01.pdf) [2013, April 5]
- Madhumathi, P., and Ghosh, A. 2012. Awareness of Reading Strategy Use of Indian ESL Students and the Relationship with Reading Comprehension Achievement. **English Language Teaching**, 5(October 2012): 131 – 140.
- Miller, W. H. 1990. **Reading Comprehension Activities Kit**. New York: The center for applied research in education.
- O' Donnell, Michael, P., and W. M. 2004. 3 rd ed. **Becoming a reader : a development approach to reading instruction**. Boston: Allyn and Bacon.
- Raynolds, C. R.; Livingston, R. B., and Willison, V. 2006. **Measurement and assessment in education**. Boston: Pearson Education.
- Roe, Betty D.; Stooode, Barbara D., and Burns, Paul C. 2001. **Secondary school reading instruction : The content areas** . Boston : Houghton Mifflin Company.
- Vitale, M. R., and Romance, N. R. 2005. **A knowledge-focused multi-part strategy for enhancing student reading comprehension proficiency in grade 5**. Paper presented at the Annual Meeting of the International Reading Association, San Antonio, TX.
- Vitale, M. R., and Romance, N. R. 2007. A knowledge-based framework for unifying content-area reading comprehension and reading comprehension strategies. In D. McNamara (Ed.), **Reading comprehension strategies: Theory, interventions, and technologies** (pp. 73-104). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Vitale, M. R., and Romance, N. R. 2009. **Transfer effects of a reading comprehension strategy on achievement and teacher judgments across grades 3-7**. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, San Diego, CA.
- Vitale, M. R., and Romance, N. R. 2011. **Enhancing Student Reading Comprehension through a Cognitive Science Based Inductive Vocabulary Model in Grades 3-5**. Paper Presented at the 2011 Annual Meeting of the National Reading Conference, Jacksonville, FL.

- Vitale, M. R., and Romance, N. R. 2011. A research-based strategy for inductively accelerating vocabulary acquisition of at-risk students in Grade 4. **International Journal of Research Studies in Language Learning**.1(June 2012): 33 - 46.
- Ruddell, Robert B. 2002. 3 rd ed. **Teaching Children to read and write : becoming an effective literacy**. Boston: Allyn and Bacon.
- Sanacore, J. 2000. **Promoting the lifetime reading habit in middle school student**. The Clearing House. 73(January-February): 157-161.
- Shang, H.F. 2006. Content – based Instruction in the EFL Literature Curriculum. **The Internet TEST Journal**. [Online]. Available From: <http://iteslj.org/Techniques/Shang-CBI.html> [2013, January 12]
- Tutunis, B.T. 2000. Content Based Academic Writing. **The Internet TESL Journal**. 6(7): 1-2.
- Wallace, C. 1992. **Reading**. Oxford University Press.
- Widodo, H.P. 2008. Process – based academic essay writing instruction in an EFL. **BAHASA DAN SENI**. 36, 1 (February): 101 – 111.
- Vichulta, B., and Sabphadungchon, P. 2000. Understanding lexical guessing in scientific contexts. **Studies in Language Teaching** . 9 (October 2000): 38 – 61.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา บัวสมบุญ
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
2. อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
3. อาจารย์สันติวัฒน์ จันทร์ไต่
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

1. อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
2. อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
3. อาจารย์ ดร. ศุภวรรณ สัจจพิบูล
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางวรรณคดีไทย

1. รองศาสตราจารย์ไชศิริ ปราโมช ณ อยุธยา
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
2. อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
3. อาจารย์สันติวัฒน์ จันทร์ไต่
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วย กลวิธีมัลติพาร์ท และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติ

1. อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
2. อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
3. อาจารย์ ดร. ศุภวรรณ สัจจพิบูล
สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

- หนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ
- หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ

- ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน
- ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน
- ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน
- ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 45 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ KR20 = 0.899)

ข้อ	p	r	ความหมาย	ข้อ	p	r	ความหมาย
1	0.39	0.78	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก	16	0.39	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
2	0.39	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	17	0.33	0.67	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก
3	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	18	0.39	0.33	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้
4	0.44	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	19	0.39	0.78	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก
5	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	20	0.50	0.56	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
6	0.44	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	21	0.33	0.44	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
7	0.28	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	22	0.67	0.22	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้
8	0.44	0.44	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี	23	0.50	0.56	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
9	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	24	0.56	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก
10	0.50	0.56	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี	25*	0.44	0.00	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกต่ำมาก
11	0.28	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	26	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก
12	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	27	0.61	0.56	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี
13	0.39	0.78	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก	28	0.61	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้
14	0.44	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	29	0.56	0.44	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
15	0.44	0.89	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	30	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก

หมายเหตุ ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 46 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ KR20 = 0.900)

ข้อ	p	r	ความหมาย	ข้อ	p	r	ความหมาย
1	0.39	0.78	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก	16	0.39	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
2	0.39	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	17	0.33	0.67	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก
3	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	18	0.39	0.33	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้
4	0.44	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	19	0.39	0.78	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก
5	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	20	0.50	0.56	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
6	0.44	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	21	0.33	0.44	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
7	0.44	0.89	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	22	0.61	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้
8	0.44	0.44	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี	23	0.50	0.56	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
9*	0.05	0.11	ยากมาก อำนาจจำแนกต่ำมาก	24	0.56	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก
10	0.50	0.56	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี	25	0.50	0.33	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้
11	0.25	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	26	0.61	0.78	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก
12	0.71	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	27	0.61	0.56	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี
13	0.39	0.78	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก	28	0.61	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้
14	0.44	0.67	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	29	0.50	0.56	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
15	0.44	0.89	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	30	0.67	0.67	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก

หมายเหตุ ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

ตารางที่ 47 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ $KR20 = 0.814$)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
1	ก	0.03	0.05	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้	6	ก	0.21	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี
	ข	0.12	0.22			ข	0.09	0.11	
	ค	0.24	0.11			ค	0.06	0.11	
	ง	0.61	0.33			ง	0.64	0.56	
2	ก	0.18	0.33	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้	7	ก	0.15	0.11	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.09	0.11			ข	0.15	0.05	
	ค	0.40	0.05			ค	0.21	0.22	
	ง	0.33	0.44			ง	0.49	0.33	
3	ก	0.09	0.05	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้	8	ก	0.27	0.11	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี
	ข	0.24	0.22			ข	0.09	0.22	
	ค	0.61	0.33			ค	0.61	0.44	
	ง	0.06	0.11			ง	0.06	0.11	
4	ก	0.06	0.22	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	9	ก	0.30	0.07	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.39	0.33			ข	0.06	0.22	
	ค	0.06	0.22			ค	0.30	0.11	
	ง	0.49	0.11			ง	0.61	0.33	
5	ก	0.73	0.11	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	10	ก	0.12	0.11	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี
	ข	0.24	0.22			ข	0.15	0.11	
	ค	0.05	0.12			ค	0.46	0.44	
	ง	0.06	0.11			ง	0.28	0.44	

- หมายเหตุ 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ตารางที่ 47 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ KR20 = 0.814)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
11	ก	0.12	0.33	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	16	ก	0.09	0.21	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี มาก
	ข	0.15	0.22			ข	0.30	0.67	
	ค	0.27	0.33			ค	0.49	0.44	
	ง	0.46	0.44			ง	0.12	0.22	
12	ก	0.15	0.08	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	17	ก	0.42	0.22	ยากง่ายปานกลาง อำนาจ จำแนกพอใช้
	ข	0.40	0.22			ข	0.39	0.22	
	ค	0.24	0.06			ค	0.18	0.28	
	ง	0.21	0.22			ง	0.07	0.32	
13	ก	0.76	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้	18	ก	0.12	0.05	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ข	0.06	0.19			ข	0.27	0.33	
	ค	0.12	0.33			ค	0.36	0.11	
	ง	0.06	0.13			ง	0.24	0.44	
14	ก	0.52	0.22	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	19	ก	0.09	0.33	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี
	ข	0.05	0.11			ข	0.30	0.11	
	ค	0.24	0.22			ค	0.12	0.22	
	ง	0.21	0.56			ง	0.76	0.44	
15	ก	0.06	0.12	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้	20	ก	0.18	0.11	ยากง่ายปานกลาง อำนาจ จำแนกดี
	ข	0.73	0.33			ข	0.12	0.11	
	ค	0.06	0.22			ค	0.18	0.33	
	ง	0.21	0.11			ง	0.52	0.56	

- หมายเหตุ** 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ตารางที่ 47 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ KR20 = 0.814)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
21	ก	0.27	0.56	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	26	ก	0.42	0.33	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.46	0.11			ข	0.27	0.11	
	ค	0.06	0.22			ค	0.24	0.22	
	ง	0.21	0.44			ง	0.06	0.11	
22	ก	0.79	0.22	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้	27	ก	0.18	0.11	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก
	ข	0.12	0.11			ข	0.15	0.44	
	ค	0.07	0.11			ค	0.58	0.67	
	ง	0.06	0.21			ง	0.09	0.11	
23	ก	0.12	0.11	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี	28	ก	0.06	0.11	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ข	0.61	0.44			ข	0.49	0.44	
	ค	0.18	0.06			ค	0.27	0.44	
24	ก	0.30	0.22	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	29	ก	0.15	0.06	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
	ข	0.18	0.22			ข	0.55	0.56	
	ค	0.12	0.33			ค	0.24	0.56	
	ง	0.39	0.33			ง	0.06	0.11	
25	ก	0.12	0.11	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้	30*	ก	0.21	0.11	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกค่อนข้างต่ำ
	ข	0.18	0.11			ข	0.06	0.18	
	ค	0.42	0.22			ค	0.76	0.11	
	ง	0.27	0.22			ง	0.06	0.22	

- หมายเหตุ** 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ตารางที่ 47 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ KR20 = 0.814)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
31	ก	0.21	0.33	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	36	ก	0.24	0.11	
	ข	0.30	0.44			ข	0.27	0.22	
	ค	0.15	0.11			ค	0.18	0.33	
	ง	0.33	0.22			ง	0.30	0.56	
32	ก	0.12	0.06	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้	37	ก	0.36	0.44	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ข	0.70	0.22			ข	0.18	0.22	
	ค	0.06	0.11			ค	0.24	0.05	
	ง	0.12	0.11			ง	0.21	0.22	
33	ก	0.12	0.44	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดีมาก	38	ก	0.09	0.05	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
	ข	0.36	0.22			ข	0.18	0.07	
	ค	0.07	0.11			ค	0.24	0.44	
34	ก	0.09	0.22	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	39	ก	0.12	0.07	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.09	0.22			ข	0.21	0.22	
	ค	0.42	0.11			ค	0.39	0.22	
	ง	0.39	0.33			ง	0.27	0.05	
35	ก	0.21	0.33	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	40	ก	0.55	0.44	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี
	ข	0.06	0.22			ข	0.06	0.05	
	ค	0.49	0.44			ค	0.21	0.33	
	ง	0.24	0.33			ง	0.18	0.11	

- หมายเหตุ** 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย

ตารางที่ 48 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR20 = 0.848)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
1	ก	0.32	0.63	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี มาก	6	ก	0.11	0.38	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี
	ข	0.07	0.25			ข	0.07	0.25	
	ค	0.36	0.38			ค	0.79	0.44	
	ง	0.25	0.05			ง	0.05	0.13	
2	ก	0.46	0.75	ยากง่ายปานกลาง อำนาจ จำแนกดีมาก	7	ก	0.25	0.25	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนก พอใช้
	ข	0.07	0.05			ข	0.18	0.07	
	ค	0.14	0.25			ค	0.18	0.50	
	ง	0.32	0.50			ง	0.39	0.25	
3	ก	0.07	0.16	ยากง่ายปานกลาง อำนาจ จำแนกพอใช้	8	ก	0.07	0.11	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ข	0.36	0.25			ข	0.36	0.50	
	ค	0.06	0.11			ค	0.21	0.07	
	ง	0.54	0.38		ง	0.43	0.50		
4	ก	0.14	0.13	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนก พอใช้	9*	ก	0.18	0.25	ยากมาก อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.68	0.38			ข	0.32	0.25	
	ค	0.11	0.25			ค	0.18	0.38	
	ง	0.07	0.25			ง	0.32	0.38	
5*	ก	0.50	0.13	ยากง่ายปานกลาง อำนาจ จำแนกค่อนข้างต่ำ	10	ก	0.11	0.25	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนก พอใช้
	ข	0.18	0.07			ข	0.71	0.38	
	ค	0.21	0.13			ค	0.07	0.11	
	ง	0.11	0.25			ง	0.18	0.13	

- หมายเหตุ 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ตารางที่ 48 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ KR20 = 0.848)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
11	ก	0.18	0.25	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนก ดีมาก	16	☐ ก	0.43	0.38	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนก พอใช้
	☐ ข	0.36	0.75			ข	0.25	0.50	
	ค	0.18	0.25			ค	0.25	0.05	
	ง	0.29	0.25			ง	0.07	0.13	
12	ก	0.36	0.13	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนก พอใช้	17	☐ ก	0.68	0.25	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้
	☐ ข	0.36	0.38			ข	0.11	0.25	
	ค	0.25	0.25			ค	0.07	0.25	
	ง	0.06	0.11			ง	0.14	0.11	
13	ก	0.18	0.13	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนก พอใช้	18	ก	0.18	0.38	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.36	0.25			☐ ข	0.25	0.38	
	☐ ค	0.36	0.25			ค	0.50	0.13	
	ง	0.21	0.38			ง	0.07	0.11	
14	ก	0.07	0.11	ยากง่ายปานกลาง อำนาจ จำแนกพอใช้	19	ก	0.43	0.50	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนก พอใช้
	ข	0.29	0.05			☐ ข	0.43	0.38	
	☐ ค	0.57	0.25			ค	0.07	0.25	
	ง	0.07	0.25			ง	0.07	0.13	
15	☐ ก	0.75	0.38	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนก พอใช้	20	☐ ก	0.61	0.25	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.07	0.11			ข	0.14	0.13	
	ค	0.11	0.13			ค	0.18	0.13	
	ง	0.07	0.25			ง	0.07	0.22	

- หมายเหตุ** 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ตารางที่ 48 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ KR20 = 0.848)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
21	ก	0.43	0.25	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้	26	ก	0.11	0.13	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.07	0.13			ข	0.57	0.25	
	ค	0.39	0.07			ค	0.25	0.50	
	ง	0.11	0.13			ง	0.14	0.38	
22	ก	0.14	0.07	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้	27	ก	0.36	0.38	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ข	0.21	0.13			ข	0.25	0.13	
	ค	0.14	0.25			ค	0.18	0.13	
23	ง	0.50	0.38	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้	28	ง	0.21	0.63	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ก	0.11	0.25			ก	0.21	0.25	
	ข	0.61	0.50			ข	0.11	0.06	
	ค	0.14	0.13			ค	0.32	0.50	
24	ง	0.14	0.38	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี	29	ง	0.36	0.25	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ก	0.25	0.06			ก	0.25	0.13	
	ข	0.43	0.38			ข	0.11	0.13	
25	ค	0.14	0.25	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้	30	ค	0.40	0.50	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี
	ง	0.18	0.13			ง	0.25	0.75	
	ก	0.07	0.25			ก	0.43	0.13	
25	ข	0.14	0.13	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดี	30	ข	0.21	0.38	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้
	ค	0.16	0.13			ค	0.21	0.06	
	ง	0.75	0.50			ง	0.14	0.50	
	ก	0.07	0.25			ก	0.43	0.13	

- หมายเหตุ** 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
ตารางที่ 48 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ (ค่าความเที่ยงของ
แบบทดสอบทั้งฉบับ KR20 = 0.848)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
31	ก	0.18	0.38	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกดี	36	☐ ก	0.36	0.63	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดีมาก
	ข	0.18	0.13			☐ ข	0.36	0.63	
	ค	0.21	0.25			☐ ค	0.25	0.38	
	☒ ง	0.43	0.50			☐ ง	0.07	0.13	
32	ก	0.64	0.50	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกดี	37*	ก	0.05	0.11	ง่ายมาก อำนาจจำแนกดีมาก
	ข	0.14	0.05			ข	0.11	0.38	
	ค	0.11	0.07			☒ ค	0.82	0.63	
	☒ ง	0.21	0.50			ง	0.07	0.25	
33	ก	0.14	0.05	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกพอใช้	38	ก	0.14	0.50	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก
	☒ ข	0.29	0.25			☒ ข	0.61	0.63	
	ค	0.14	0.25			ค	0.11	0.05	
	ง	0.43	0.05			ง	0.14	0.13	
34	ก	0.14	0.13	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก	39	☒ ก	0.71	0.75	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกดีมาก
	ข	0.07	0.11			ข	0.05	0.13	
	ค	0.14	0.13			ค	0.11	0.25	
	☒ ง	0.64	0.25			ง	0.14	0.38	
35	☒ ก	0.79	0.25	ค่อนข้างง่าย อำนาจจำแนกพอใช้	40	ก	0.07	0.13	ยากง่ายปานกลาง อำนาจจำแนกพอใช้
	ข	0.18	0.13			☒ ข	0.50	0.38	
	ค	0.11	0.05			ค	0.11	0.05	
	ง	0.14	0.13			ง	0.32	0.25	

- หมายเหตุ** 1. ตัวเลือกที่มี หมายถึงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
2. ข้อสอบที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน
- แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน
- แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน
- แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับหลังเรียน
- แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน
- แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน

แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับก่อนเรียน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 3

น้ำตาแผ่นดิน	
คนบนแผ่นดินได้ยินไหม	แผ่นดินร่ำไห้เสมอเสมอ
แผ่นดินของเราเขาปรนเปรอ	ตัดแบ่งสนองเสนอสุนิโทใจ
ไช้แผ่นดินเรามีไช้หรือ	ไฉนยุคยื้อแย่งชิงไฉน
คนบนแผ่นดินทำอะไร	แยกแผ่นดินไปทำไมกัน
แผ่นดินเปื้อนสีสกปรก	เหนือได้ออกตกนรกสวรรค์
แผ่นดินร่ำไห้คนเงียบงัน	แบ่งแผ่นดินฉันแผ่นดินเธอ!
(นายทิวา)	

1. “ไช้แผ่นดินเรามีไช้หรือ ไฉนยุคยื้อแย่งชิงไฉน” จากคำประพันธ์เป็นภาพพจน์ชนิดใด
(ระดับตีความ)
- .....

2. นักเรียนคิดว่าสาเหตุของคำประพันธ์ข้างต้น เนื่องมาจากคนในชาติขาดคุณธรรมใด
(ระดับตีความ)
- .....

3. จงแต่งคำประพันธ์ต่อจากคำประพันธ์ข้างต้น จำนวน 4 วรรค ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และ
เนื้อหาสอดคล้องกัน (ระดับสร้างสรรค์)
- .....
- .....

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4 – 6

แสงตะเกียงในเพิงพัก	
อัฐบริขารน้อยชิ้นวางรับไช้	พอกายได้ยังสังขารต่อ
ลมหายใจออกเข้ายาวนานพอ	ต่อ – ชีวิตให้ได้คั่นธรรม
รู้ว่าเรียบล้วนค่าสารัตถะ	รู้ว่าเจียบล้วนนัยยะลุ่มลึกล้ำ
รู้ว่าง่ายล้วนนิยามงามเก็บงำ	เรียบ – เจียบ – ง่าย – ล้วนปฐมธรรมทางพุทธองค์
(พาหุยุทธ์)	

4. คำประพันธ์ข้างต้น ผู้แต่งหมายถึงใคร (ระดับตีความ)
- .....
5. คำว่า “อัฐบริวาร” หมายถึงอะไร (ระดับข้อเท็จจริง)
- .....
6. นักเรียนคิดว่าผู้ที่ปฏิบัติตนดังในคำประพันธ์ยังมีอยู่ในสังคมหรือไม่ เพราะเหตุใด (ระดับประเมินค่า)
- .....
- .....

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7 – 9

วิทยาการสมัยใหม่ในรามเกียรติ์

เคยได้ยินท่านผู้รู้กล่าวกันว่า เรื่องพระอภัยมณี ของสุนทรภู่ เป็นผลงานกวีนิพนธ์ที่แสดงจินตนาการอันกว้างไกล จินตนาการหลายอย่างกลับเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาในภายหลัง เช่น พราหมณวิเชียรซึ่งยิงธนูออกไปคราวละ 7 ดอกนั้น เทียบได้กับปืนกลเรือขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถปลูกต้นหมากรากไม้บนเรือได้ก็เกิดขึ้นแล้ว ดังนี้ เป็นต้น แต่หากนำเรื่องนี้ไปเทียบกับรามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 1 แล้ว ต้องแพ้หลุดลุ่ยเลยทีเดียว ไม่ต้องอะไรมาก เพียงหนุมานผู้เดียวก็ฤทธิ์เดชเหลือที่จะบรรยาย เดินทางรอบจักรวาลใช้เวลาเพียงลัดนิ้วมือเดียว จะเปรียบกับปัจจุบันก็คงได้แก่แสงเลเซอร์ ศรของพระรามนั้นจะแผลงให้เป็นอะไรได้สารพัด ทั้งดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ หรือเป็นไฟ ยิ่งกว่าระเบิดนิวเคลียร์เสียอีก บางครั้งแผลงเป็นฝนตก เปรียบเทียบกับปัจจุบันก็คือการยิงจรวดทำฝนเทียมนั่นเอง อย่างไรก็ตามแต่พระอภัยมณีของสุนทรภู่เพียงเรื่องเดียวเลย ต่อให้อาวรรณคดีไทยทั้งหมดมารวมกัน เทียบอภินิหารกับรามเกียรติ์ก็ยังมีอยู่ผู้รามเกียรติ์ไม่ได้

(บุญเดือน ศรีวรรณ)

7. จงอธิบาย “ฤทธิ์เดชของหนุมาน” ว่ามีอะไรบ้าง และความสามารถเหล่านั้นช่วยพระรามในการรบกับทศกัณฐ์ได้อย่างไร (ระดับตีความ)
- .....
8. “เพียงหนุมานผู้เดียวก็ฤทธิ์เดชเหลือที่จะบรรยาย เดินทางรอบจักรวาลใช้เวลาเพียงลัดนิ้วมือเดียว จะเปรียบกับปัจจุบันก็คงได้แก่**แสงเลเซอร์**” คำที่พิมพ์ตัวหนา นักเรียนสามารถเปลี่ยนเป็นคำใด (ระดับข้อเท็จจริง)
- .....

9. คุณค่าด้านเนื้อหาของเรื่องรามเกียรติ์มีประโยชน์ต่อสังคมอย่างไรบ้าง (ระดับประเมินค่า)

.....

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10 – 11

สามัญมนุษย์มีกระแสชีวิตที่ขึ้นและลงได้เป็นธรรมดา ดังกระแสคลื่นในมหาสมุทร บางทีสิ่งที่คนรุ่นหลังควรศึกษาเรียนรู้จากลูกผู้ชายคนหนึ่งที่ชื่อว่า สอ เสถบุตร เสียยิ่งกว่าผลงานพจนานุกรมของเขา ก็คือบทเรียนของการจะดำรงชีวิตอยู่อย่างไร ให้เปี่ยมด้วยพลังใจอย่างเสมอด้านเสมอปลาย แม้ในท่ามกลางภาวะตกต่ำอย่างเลวร้ายของชีวิต เพื่อว่าพื้นที่สูงๆ ในเมืองใหญ่จะได้ไม่ต้องคอยรองรับร่างของผู้ล้มเหลวทางจิตใจอยู่เนืองๆ เช่นทุกวันนี้

(ธีรภาพ โลหิตกุล)

10. ผู้เขียนมีทัศนคติอย่างไรต่อคนในยุคปัจจุบัน (ระดับตีความ)

.....

.....

11. เมื่อนักเรียนผิดหวังในชีวิต นักเรียนควรทำอย่างไร (ระดับสร้างสรรค์)

.....

.....

.....

แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ฉบับหลังเรียน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 3

มนุษยชาติผู้พ่ายแพ้ตลอดกาล	
ไม่ว่าใครเป็นฝ่ายชนะ	สงครามมีอาจจะสงบได้
โลกทั้งโลก ลุกเป็นไฟ	มนุษยชาติมอดไหม้ตลอดมา
ไม่ว่าใครเป็นฝ่ายแพ้	สงครามก็มีแต่จะเติบโตกล้า
ละเลงโลก เลือดน้ำตา	มนุษยชาติปวดป่วนตลอดกาล
(ไพรวรินทร์ ขาวงาม)	

- คำประพันธ์นี้แต่งด้วยฉันทลักษณ์ใด พร้อมเขียนแผนผัง (ระดับข้อเท็จจริง)
- กวีนพนธ์มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ใดเด่นชัด (ระดับประเมินค่า)
- ผู้แต่งกล่าวด้วยน้ำเสียงอย่างไร (ระดับตีความ)

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4 – 5

มีอาชีพ	
อย่าหวังอย่าไหวเมื่อใครเขาด่า	อย่าเหนียวอย่าล้ำเมื่อโลกไม่เห็น
ถ้าหยุดอย่าพักถ้ารักจะเป็น	อย่าใจเสาะเดินแม้เกือบวางวาย
เราทุกคนมีศักยภาพ	ปัญญาเปล่งปลาบอย่างตะวันฉาย
อาจเหนื่อยหนักหนาแทบประดาตาย	เชื่อเถอะวันสบายจะต้องมีมา
พระโพธิสัตว์ก่อนตรัสรู้	พญามารห่มมาขัดขวางหนา
เพียงพระองค์เดียวเด็ดเดี่ยวเอกา	ก็ยังปราบดาพิชัยเอาชัย
ที่ได้มีทุกซึที่นั่นมีทาง	เมื่อเมฆหมอกจางตะวันจะใส
ขอเพียงมุ่งมั่นบากบั่นสู้ไป	แล้ววันมีชัยจะเป็นของเธอ
(พระมหาวุฒิชัย)	

4. นักเรียนสามารถนำคำประพันธ์นี้ไปใช้ให้กำลังใจเพื่อน เมื่อเพื่อนอยู่ในสถานการณ์ใด
จงยกตัวอย่าง (ระดับสร้างสรรค์)

.....

.....

.....

5. คำประพันธ์ข้างต้น ประกอบด้วยกวีบท และกวีบาท (ระดับข้อเท็จจริง)

.....

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6 – 8

ผู้ที่เป็นคนดีมีคุณแท้จริงยิ่งใหญ่ยิ่งใหญ่นั้นเป็นผู้ไม่ให้โทษไม่ให้อายแก่ผู้ใดทั้งสิ้น แต่ก็เป็นที่เชื่อที่
รู้กันว่าการทำร้ายคนดีไม่ว่าจะด้วยการคิด การพูด กระทำก็ตาม ผลร้ายย่อมเกิดแก่ตน เป็นผลที่
เกิดโดยท่านผู้เป็นคนดี มีคุณหาได้ทำไม่ เป็นเรื่องของกรรมโดยตรง ผู้ที่ทำกรรมไม่ดีต่อผู้ที่เป็นคน
ดีย่อมได้รับไม่ดียิ่งกว่าการทำกรรมไม่ดีทั่วไป ยิ่งทำกับท่านผู้มีความดีสูงสุดเพียงใด ผู้ทำได้รับ
ผลร้ายแรงสุดเพียงนั้น จึงพึงระวังอย่าประมาทว่าเป็นความเชื่อเหลวไหล เพราะเมื่อถึงเวลากรรม
ส่งผล ได้รับความทุกข์ทรมานเพราะผลร้ายแรงของกรรมนั้น แม้จะคร่ำครวญรับผิดชอบเพียงใด ก็หา
มีใครช่วยได้ไม่ เมื่อเป็นเรื่องของกรรมที่ตนทำเอง

(สมเด็จพระญาณสังวร)

6. ข้อความข้างต้น ตรงกับสำนวนสุภาษิตใด (ระดับตีความ)

.....

7. การกระทำไม่ดีต่อผู้อื่น สุดท้ายผลร้ายจะตกอยู่ที่ใคร (ระดับข้อเท็จจริง)

.....

8. นักเรียนสามารถนำบทความนี้ไปใช้ประโยชน์กับบุคคลใด จงยกตัวอย่างสถานการณ์
(ระดับสร้างสรรค์)

.....

.....

.....

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9 – 11

พระอภัยมณี มีฉากอยู่ ... ทะเลอันดามัน อ่าวเบงกอลและมหาสมุทรอินเดีย

“พระอภัยมณี” ของสุนทรภู่ไม่ใช่วรรณคดีธรรมดาๆ แต่เป็นระดับนานาชาติ เพราะใช้ฉากและตัวละครถึงค่อนโลก ที่แน่ๆ คือ มีฉากและตัวละครหลักๆ อยู่ในภูมิภาคอุษาคเนย์ ทั้งผืนแผ่นดินใหญ่ถึงหมู่เกาะและเหตุการณ์ส่วนใหญ่เกิดในทะเลเกือบทั้งหมด ฉะนั้นจึงอธิบายกันมาช้านานว่า สุนทรภู่ใช้อ่าวไทยเป็นฉากหลักในการแต่ง “นิยาย” เรื่องพระอภัยมณี เช่น บอกว่าเกาะแก้วพิสดารก็คือ เกาะเสม็ดที่จังหวัดระยอง เป็นต้น แต่ผมว่าไม่ใช่ ถ้ายึดตามตัวบทแล้ว ทะเลในเรื่องพระอภัยมณีไม่ใช่อ่าวไทยซึ่งอยู่ทางตะวันออกของประเทศไทย แต่เป็นทะเลทางฝั่งตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยทะเลอันดามัน อ่าวเบงกอล และมหาสมุทรอินเดีย ใช่หรือไม่ใช่ ใครจะไปรู้ดีกว่าสุนทรภู่ที่แสดงไว้ในตัวบทเรื่อง พระอภัยมณี เพราะฉะนั้นต้องพิจารณากันตามตัวบทเรื่องพระอภัยมณี

(สุจิตต์ วงษ์เทศ)

9. คำว่า “ภูมิภาคอุษาคเนย์” มีความหมายว่าอย่างไร

(ระดับข้อเท็จจริง)

.....

10. ผู้แต่งมีวัตถุประสงค์ใด

(ระดับตีความ)

.....

11. นักเรียนคิดว่าคำกล่าวที่ผู้เขียนยกมานั้น มีน้ำหนักเพียงพอที่จะให้เชื่อว่าเรื่องพระอภัยมณีเกิดในทะเลฝั่งตะวันตกหรือไม่ เพราะเหตุใด

(ระดับประเมินค่า)

.....

.....

แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน

- คำชี้แจง:**
- วัตถุประสงค์ของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ**
แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
  - ลักษณะของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ**
แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบอัตนัยจำนวน 1 ข้อ วัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่
    - 1) ด้านการนำเสนอเนื้อหา (30 คะแนน)
    - 2) ด้านการเรียบเรียงความคิด (20 คะแนน)
    - 3) ด้านหลักการให้ภาษา (30 คะแนน)
    - 4) ด้านการใช้แหล่งข้อมูล (20 คะแนน)
  - เวลาในการทำแบบสอบ และการตรวจให้คะแนน**
แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับนี้ ใช้เวลาในการทำทั้งหมด 90 นาที ตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงวิชาการแบบวิเคราะห์แยกองค์ประกอบ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

บทอ่านเสริมประกอบแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับก่อนเรียน

ประวัติผู้แต่ง

โคลงภาพพระราชพงศาวดารที่ตัดตอนมาให้เรียนนี้ ประกอบด้วย 2 เรื่อง คือ โคลงพระสุริโยทัย ขาดคอช้าง พระราชานิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และโคลงพันท้ายนาสิงห์ถวายชีวิต พระนิพนธ์พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี ทรงพระบรมราชสมภพเมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2539 ทรงพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ ภายหลังจากการเสด็จสวรรคตในสมเด็จพระบรมชนกนาถ ณ วันพฤหัสบดี ที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2411 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ได้เสด็จขึ้นเถลิงถวัลราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ขณะพระชนมายุเพียง 15 พรรษา

เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ จึงมีสมเด็จพระเจ้าพระยามหาคีรีสุริยวงศ์เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์จนกว่าจะทรงบรรลุนิติภาวะ ในช่วงเวลาก่อนที่จะทรงพระราชอำนาจสิทธิ์ขาดในการบริหารราชการแผ่นดินด้วยพระองค์เอง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้ทรงพยายามศึกษาความเป็นไปของบ้านเมืองและของโลก ได้เสด็จพระราชดำเนินประพาสทั้งภายในและภายนอกประเทศ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงรับการศึกษาเป็นอย่างดี ทั้งตามแบบแผนราชประเพณีและตามแบบแผนตะวันตก ดังนั้นจากพื้นฐานการศึกษาที่ได้ทรงรับอย่างรู้รอบและลุ่มลึก พระประสพการณ์ที่ทรงสั่งสมมาตลอดพระชนม์ชีพ พระราชอัธยาศัยอันอ่อนโยนประนีประนอม พระราชดำริอันก้าวหน้าทันสมัย พระปรีชาญาณและพระราชวิจรรณญาณอันสูงมคัมภีรภาพ เหล่านี้คือคุณสมบัติที่ทำให้ทรงบริหารราชการแผ่นดินให้ลุล่วงไปด้วยดี ทั้งๆ ที่ตลอดรัชสมัยต้องทรงเผชิญกับอุปสรรครอบด้าน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ได้ทรงปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ อาทิ ด้านสังคม วัฒนธรรม การศึกษา การปกครอง ฯลฯ ให้อยู่ในภาวะที่เรียกว่า “ศิวิไลซ์” ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศอีกด้วย

นอกจากพระราชภารกิจเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองและดำรงความเป็นเอกราชแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงเป็นกวีและนักเขียนที่มีพระราชนิพนธ์จำนวนมากทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งที่เป็นบันเทิงคดีและสารคดี บทพระราชนิพนธ์ที่สำคัญๆ เช่น บทละครเรื่องเงาะป่า ลิลิตนิทราชาคริต และพระบรมราชาวาทีต่างๆ ไกลบ้าน พระราชวิจารณ์จดหมายเหตุ ความทรงจำกรมหลวงนรินทรเทวี ฯลฯ

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์เป็นระยะเวลาอันยาวนานถึง 42 ปี ทรงเป็นที่จงรักภักดีและเทิดทูนของมวลพสกนิกรอย่างยิ่ง ดังจะเห็นว่าได้ทรงรับพระราชสมัญญา “สมเด็จพระปิยมหาราช” ดังนั้น การเสด็จสวรรคตในวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453 เมื่อพระชนมายุ 58 พรรษา จึงนับว่าเป็นการสูญเสียอันใหญ่หลวงของประเทศ ใน พ.ศ. 2546 องค์การเพื่อการศึกษา

วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (องค์การยูเนสโก) ได้ประกาศพระเกียรติคุณพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแผ่ไปทั่วโลกว่าเป็นบุคคลสำคัญและทรงเป็นผู้มีผลงานดีเด่นของโลกสาขาการศึกษา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ มนุษยวิทยา และการพัฒนาสังคมและการสื่อสาร

ที่มา: ชื่อหนังสือ *แนวการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม โดย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์ที่
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2546 หน้า 209 - 210*

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ มีพระนามเดิมว่า “พระองค์เจ้าวรรัตนการ” ทรงเป็นพระราชโอรสลำดับที่ 56 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่พระสุทรแต่เจ้าจอมมารดาเขียน ประสูติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2404 พระองค์เจ้าวรรัตนการ ทรงเริ่มรับราชการที่หอรัษฎากรพิพัฒน์ เป็นพนักงานการเงินที่ฝากแบงก์ต่างประเทศ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น กรมหมื่นนราธิปประพันธ์พงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2433 ดำรงตำแหน่งรองเสนาบดีกรมพระคลังมหาสมบัติ จนถึงรัชกาลที่ 6 ในปี พ.ศ. 2464 ทรงสถาปนาเป็น กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2474 .ในสมัยรัชกาลที่ 7 พระชันษา 70 ปี

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ทรงมีชื่อเสียงจากงานพระนิพนธ์หลายชิ้นที่รู้จักกันดี ได้แก่ บทละครพูดเรื่อง “สร้อยคอที่หาย” ซึ่งเคยบรรจุในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ บทละครเรื่อง “สาวเครือฟ้า” ทรงได้รับพระสมัญญานามว่า “พระบิดาแห่งการละครร้อง” ทรงก่อตั้งโรงละครร้องขึ้นในบริเวณตำหนักที่ประทับ ชื่อว่า “โรงละครปรีดาลัย” เป็นโรงละครร้องแห่งแรกในสยาม นอกจากนี้ยังทรงมีงานที่สำคัญ คือ พระนิพนธ์แปล จดหมายเหตุลาลูแบร์ โดยทรงแปลมาจากฉบับภาษาอังกฤษ “ตำนานพระแท่นมนังคศิลาอาสน์” รุบายตของของโอมาร์คียามและนวนางกุโรวาท เป็นต้น และพระองค์ยังทรงใช้นามปากกาว่า “ประติษฐ์อักษร” เพื่อทรงพระนิพนธ์เรื่องสั้นไว้จำนวนหนึ่งอีกด้วย

ที่มา: ชื่อหนังสือ *แนวการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม โดย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1
ปีที่พิมพ์ 2546 หน้า 213 - 214*

โคลงภาพพระราชพงศาวดาร: ที่มาและลักษณะ

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงอธิบายไว้ว่า หนังสือโคลงภาพพระราชพงศาวดารนี้ เกิดขึ้นโดยกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเลือกสรรเรื่องในพงศาวดาร ให้ช่างเขียนที่มีฝีมือ เขียนรูปภาพ และโปรดฯ ให้กรมหลวงสาทรศุภกิจ ทรงคิดทำกรอบกระจกสำหรับรูปทั้งปวงนั้น ให้มีโคลงบอกเรื่องพงศาวดารตรงที่เขียนรูปแบบ เขียนติดไว้ประจำทุกกรอบ 4 – 6 บท ตามขนาดใหญ่น้อย การแต่งโคลงนั้น ทรงแต่งเองบ้าง โปรดให้พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการที่สนักัดทางกลอนแต่งถวายบ้าง มีจำนวนภาพทั้งหมด 92 แผ่น โคลง 376 บท สร้างเสร็จเมื่อปีกุน พ.ศ. 2430 ได้โปรดให้นำไปประดับพระเมรุ ท้องสนามหลวง เพื่ออวดมหาชน เมื่อครั้งพระราชทานเพลิงศพสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพาหุรัตมณีมัย กับพระศพสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าตรีเพ็ชรอุทุมมธำรง เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ และพระศพพระอัครชายาเธอ พระองค์เจ้าเสาวภาคย์นารีรัตน์ และในงานพระเมรุครั้งนั้น ได้โปรดให้รวบรวมโคลงเรื่องพระราชพงศาวดารที่กล่าวมานี้ ให้พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) แต่งบานแผนกเป็นร้อยและโคลงกำกับแล้วพิมพ์เป็นเล่มสมุดพระราชทานเป็นของแจกด้วย ครั้นเสด็จงานพระเมรุแล้ว โปรดฯ ให้แบ่งรูปภาพเรื่องพระราชพงศาวดารไปประดับไว้ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยบ้าง พระที่นั่งวโรภาสพิมาน ณ พระราชวังบางปะอินบ้าง เรื่องตำนานโคลงภาพพระราชพงศาวดาร มีมาดังนี้

ลักษณะงานชิ้นนี้ ผสมกันอยู่ระหว่างการเป็นงานประวัติศาสตร์และจิตรกรรม ซึ่งโดยจารีตงานทั้งสองประเภทนี้ มีการกระทำสืบต่อกันมานานแล้วในสังคมไทย โดยงานเขียนทางประวัติศาสตร์นั้น มีทั้งตำนาน จารึกพระราชพงศาวดาร จนกระทั่งมีพัฒนาการมาเป็นศาสตร์ ที่เริ่มใช้ระเบียบวิธีที่เป็นวิชาการ และปลูกฝังให้กลายเป็นความทรงจำของชาติไปในที่สุด ส่วนจารีตการเขียนภาพจิตรกรรมนั้น ก็ปรากฏอยู่ทั่วไป ตามฝาผนังวัดวาอารามต่างๆ ตามตู้พระไตรปิฎก หรือปรากฏอยู่ในตำราสรรพศาสตร์วิชาความรู้ต่างๆ ตามตู้พระไตรปิฎก หรือปรากฏอยู่ในตำราสรรพศาสตร์วิชาความรู้ต่างๆ เช่น ตำรายา กายวิภาคศาสตร์ที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ชุดโคลงภาพรามเกียรติ์ที่ระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือสมุดภาพไตรภูมิ ที่มีการสร้างสรรค์มาตั้งแต่อยุธยาจนถึงกรุงธนบุรี ชุดภาพเหล่านี้ ดูจะเป็นที่คุ้นเคยกันอยู่แล้วในสังคมไทย

ความพิเศษของโคลงภาพพระราชพงศาวดาร มีนัยยะทั้งในด้านงานประวัติศาสตร์และงานจิตรกรรม ในด้านจิตรกรรม เป็นงานที่ผิดแปลกไปจากจารีตของภาพจิตรกรรมดั้งเดิม ที่ภาพต่างๆ เหล่านั้น มีหน้าที่ประกอบทางสถาปัตยกรรม หรือมีหน้าที่บอกสรรพความรู้ แต่ไม่ได้มีความหมายเพื่อ “อวดมหาชน” โดยตรงนี้ ทั้งโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ยังเป็นการแยกออกมาเป็นภาพที่อยู่เอกเทศ ไม่ได้เป็นส่วนประกอบการบอกเล่าความรู้ หรือองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม แต่สามารถดำรงอยู่ และทำหน้าที่ของตนได้อย่างอิสระ ซึ่งนักประวัติศาสตร์บางท่าน ยกย่องผลงานชิ้นนี้ว่าเป็นงานเขียนประวัติศาสตร์ภาพชุดที่เก่าแก่ที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับงานที่เป็นจารีตดั้งเดิมเหล่านั้น

ที่มา: ชื่อบทความ โคลงภาพพระราชพงศาวดาร: การศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์นิพนธ์

ผู้เขียน เรืออากาศตรีหญิง เอื้อมพร ศรสวรรณ ในหนังสือ สายธารแห่งอดีต

โดย สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ (บรรณารักษ์) พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จังหวัดกรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2550 หน้า 126 - 127

พระสุริโยทัย

ครั้นรุ่งขึ้น ณ วันอาทิตย์ขึ้น 6 ค่ำ เดือน 4 สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชาธิราชเจ้าจะเสด็จยกพลโยธาทวยหาญออกไปดูกำลังข้าศึก ณ พุทฺธภูเขาทอง จึงทรงเครื่องอลงการยุทธเสด็จทรงช้างต้นพลายแก้วจักรพรรดิ สูงหกศอกคืบห้านิ้วเป็นพระคชาธาร ประดับคชาลังการาภรณ์เครื่องมั้น มีกลางข้างและความพระสุริโยทัยผู้เป็นเอกอัครราชมเหสี ประดับพระองค์เป็นพระยามหาอุปราช ทรงเครื่องสำหรับราชณรงค์ เสด็จทรงช้างพลายทรงสุริยภัสร์ตรี สูงหกศอกเป็นพระคชาธารประดับคชาภรณ์เครื่องมั้นเสร็จ มีกลางข้างและความ... ครั้นได้มหาศุภวารฤกษ์ราชดฤทิ พระโหราลั่นฆ้องชัยประโคมอุโฆษแตรสังข์อินทเกรวี สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชาธิราชเจ้าก็ยกตราพระคชาธารข้ามฟากไป พระอัครมเหสีและพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์โดยเสด็จเหล่าคชพยุหตั้งกันแทรกแซงค่ายค้ำพังคาโคดแล่น มีทหารประจำที่กรุมปืนปลายขอประจำคอกทุกตัวสวรส... ประมวล พลและคชพยุหโดยกระบวนตั้งอยู่ ณ โคนพระยา

สมเด็จพระเจ้าหงสาวดีก็ยกพลโยธาทวยหาญ ออกตั้งยังท้องทุ่งตรงหน้าทัพสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ท่างกันประมาณร้อยเส้นเสด็จขึ้นพระคชาธารคอยฤกษ์ จึงตรัสให้พลม้ารำทวนซังคลองกันไปให้พลเรียงหน้าทัพ ฝ่ายพลเครื่องเล่นเต็นรำร้องเฮฮาเป็นกลาหล ฝ่ายพลดาบตั้งดาบสองมือก็รำล่อเลี้ยวกันไปมา ขณะนั้นสมเด็จพระเจ้าหงสาวดีทอดพระเนตรดูบนอากาศเห็นพระอาทิตย์แจ่มดวงหมดเมฆหมอก แล้วมีศิขมราชบินนำหน้าทัพ ครั้นเห็นศุภนิมิตราชฤกษ์ดังนั้นก็ให้ลั่นฆ้องอุโฆษแตรสังข์อินทเกรวีขึ้นพร้อมกันก็ตรัสให้ขับพลเข้าโจมตีทัพสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ฝ่ายสมเด็จพระมหาจักรพรรดิตรัสให้แยกพลเป็นปีกกา พลโยธาหาญทั้งสองฝ่ายบ้างแหให้เป็นโกลาหล เข้าปะทะประจันตีฟันแทงแย่งยุทธยิงปืนระดมศัตราวุธमारตลบไปทั้งอากาศ พลทั้งสองฝ่ายบ้างตาย บ้างล้มปากกลิ้งกลาดเกลื่อนท้องทุ่งเป็นอันมาก สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชาธิราชเจ้าก็ขับพระคชาธารเข้าชนข้างกองหน้าพระเจ้าหงสาวดี พระคชาธารเสียที่ให้หลังข้าศึกเอาไว้ไม่อยู่ พระเจ้าแปรได้ท่ายข้าศึก ดังนั้น ก็ขับพระคชาธารตามไล่ข้างพระมหาจักรพรรดิ พระสุริโยทัยเห็นพระราชสวามีเสียที่ไม่พ้นข้าศึก ทรงพระกตัญญูปากก็ขับพระคชาธารพลายทรงสุริยภัสร์ตรีสะอึกออกรับ พระคชาธารพระเจ้าแปรได้ล้างแบกถนัด พระคชาธารพระสุริโยทัยแห่งหนายเสียที่ พระเจ้าแปรจ้วงฟันด้วยพระแสงของ้าวต้องพระอังสาพระสุริโยทัยขาดกระทั้งถึงราวพระถันประเทศ พระวามะศวกกับพระมหินทราราชก็ขับพระคชาธารถลันจะเข้าแก้พระราชมารดาไม่ทันที่ พอพระชนนีสิ้นพระชนม์กับคอข้าง พระพี่น้องทั้งสองพระองค์ถอยรื้อรับข้าศึกกัน พระศพสมเด็จพระราชมารดาเข้าพระนครได้ โยธาวาพระนครแตกพ่ายข้าศึกก็พลตายเป็นอันมาก สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชาธิราชเจ้าจึงได้เชิญพระศพพระสุริโยทัยผู้เป็นอัครมเหสีมาไว้ตำบลสวนหลวง

ครั้นกองทัพสมเด็จพระเจ้าหงสาวดียกไปแล้ว สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชาธิราชเจ้า ให้แต่งการพระราชทานเพลิงพระศพพระสุริโยทัย ซึ่งขาดคอข้างเสร็จแล้ว สมเด็จพระมหาธรรมราชาก็ถวายบังคมลากลับขึ้นไปยังเมืองพระพิษณุโลก

ฝ่ายสมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชาธิราชเจ้า ให้สถาปนาที่พระราชทานเพลิงศพนั้นเป็นพระเจดีย์วิหารเสร็จแล้ว ให้นามวัดสบสวรรค์

ที่มา: ชื่อหนังสือ พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา โดย กรมศิลป์ากร

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์โอเดียนสไตร์ จังหวัดพระนคร พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2504 หน้า 88 - 90

พันท้ายนรสิงห์

ลุดักราชได้ 1066 ปีวอก ๑ศก ขณะนั้นสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินเสด็จด้วยเรือพระที่นั่งเอกไชย จะไปประพาสทรงเบ็ด ณ ปากน้ำเมืองสาครบุรี ครั้นเรือพระที่นั่งไปถึงตำบลโคกขาม และคลองที่นั่นคุดเคี้ยวนัก และพันท้ายนรสิงห์ซึ่งถือท้ายเรือพระที่นั่ง คิดแก้ไขมิทัน และศึระเรือพระที่นั่งนั้นโดนกระทบกิ่งไม้อันใหญ่เข้า ก็หักตกลงในน้ำ พันท้ายนรสิงห์เห็นดังนั้นก็ตกใจจึงโดดขึ้นเสียดจากเรือพระที่นั่ง และขึ้นอยู่บนฝั่งแล้วร้องกราบทูลพระกรรณาว่า ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าฯ พระอาญาเป็นพันเกล้าฯ ขอจงทรงพระกรรณาโปรดให้ทำศาลขึ้นที่นั่นสูงประมาณเพียงตา แล้วจงตัดเอาศึระเข้าพระพุทธรเจ้ากับศึระเรือพระที่นั่งซึ่งหักตกลงน้ำไปนั้นขึ้นบวงสรวงไว้ด้วยกันที่นี้ ตามพระราชกำหนดในบทพระอัยการเถิด จึงมีพระราชโองการตรัสว่า อ่าพันท้ายซึ่งโทษเอ็งนั้นถึงตายก็ชอบอยู่แล้ว แต่ทว่าบัดนี้ก็จะยกโทษเสียไม่เอาโทษเอ็งแล้ว เอ็งจงคืนมาเรือไปด้วยกุเกิด ซึ่งศึระเรือที่หักนั้นก็จะทำต่อเอาใหม่แล้ว เอ็งอย่าวิตกเลย พันท้ายนรสิงห์จึงกราบทูลว่า ซึ่งทรงพระกรรณาโปรดมิได้เอาโทษเข้าพระพุทธรเจ้านั้น พระเดชพระคุณหาที่สุดมิได้ แต่ทว่าจะเสียขนบธรรมเนียมในพระราชกำหนดกฎหมายไป และซึ่งสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะมาละพระราชกำหนดสำหรับแผ่นดินเสียดังนี้ ดุมิควรยั้งนัก นานไปภายหน้าเห็นว่าคุณทั้งปวงจะล่วงครหาตีเตียนดูหมิ่นได้ และพระเจ้าอยู่หัว อย่าทรงพระอาลัยแก่ข้าพระพุทธเจ้า ผู้ถึงแก่ภรรณาโทษนี้เลย จงทรงพระอาลัยแก่พระราชประเพณี อย่าให้เสียขนบธรรมเนียมไปนั้นดีกว่า อันพระราชกำหนดมีมาแต่โบราณนั้นว่า ถ้าพันท้ายผู้ใดถือท้ายเรือพระที่นั่งให้ศึระเรือพระที่นั่งนั้นหักทำนว่าพันท้ายนั้นถึงแม่ภรรณาโทษให้ตัดศึระเสีย และพระเจ้าอยู่หัวจงทรงพระกรรณาโปรดให้ตัดศึระเข้าพระพุทธรเจ้าเสียดตามโบราณราชกำหนดนั้นเถิด จึงมีพระราชดำรัสสั่งให้ฝิพายทั้งปวงปั้นมูลดินเป็นรูปพันท้ายนรสิงห์ขึ้นแล้ว ก็ให้ตัดศึระรูปดินนั้นเสียดแล้วดำรัสว่าอ้ายพันท้ายซึ่งโทษเอ็งถึงตายนั้นก็ประหารชีวิตเอ็งเสียพอเป็นเหตุแทนตัวแล้ว เอ็งอย่าตายเลย จงกลับมาลงเรือไปด้วยกุเกิด พันท้ายนรสิงห์เห็นดังนั้น ก็มีความละอายนัก ด้วยกลัวว่าจะเสียพระราชกำหนดโดยขนบธรรมเนียมโบราณไป เกรงคนทั้งปวงจะครหาตีเตียนดูหมิ่นในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแห่งตนได้ผู้เสียดชีวิตของตัวมิได้อาลัย จึงกราบทูลไปว่า ขอพระราชทานซึ่งทรงพระกรรณาโปรดเข้าพระพุทธรเจ้าทั้งนี้ พระเดชพระคุณหาที่สุดมิได้ แต่ทว่าซึ่งตัดศึระรูปดินแทนตัวข้าพเจ้าตั้งนี้ดูเป็นทำเล่นไป คนทั้งหลายจะล่วงครหาตีเตียนได้ ขอพระองค์จงทรงพระกรรณาโปรดตัดศึระเข้าพระพุทธรเจ้าเสีย โดยอันจริงเถิดอย่าให้เสียขนบธรรมเนียมในพระราชกำหนดไปเลย ข้าพระพุทธเจ้าจะขอกราบทูลฝากบุตรภรรยา แล้วก็ก็จะกราบถวายบังคมลาตายไปโดยลักษณะยกโทษอันกราบทูลไฉน สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินตรัสได้ทรงฟังดังนั้นก็ดำรัสวังวอนไปหลายครั้ง พันท้ายนรสิงห์ก็มิยอมอยู่ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระมหากรุณาภาพแก่พันท้ายนรสิงห์เป็นอันมาก จนกลั้นน้ำพระเนตรไว้มิได้ จำเป็นทำตามพระราชกำหนด จึงดำรัสสั่งให้นายเพชรฆาตให้ประหารชีวิตพันท้ายนรสิงห์เสีย แล้วให้ทำศาลขึ้นสูงเพียงตาและให้เอาศึระพันท้ายนรสิงห์กับศึระเรือพระที่นั่งซึ่งหักนั้นขึ้นพลีกรรมไว้ด้วยกันบนศาลนั้น แล้วให้ออกเรือพระที่นั่งไปประพาสทรงเบ็ด ณ ปากน้ำเมืองสาครบุรี แล้วเสด็จกลับยังพระมหานครและศาลเทพารักษ์ที่ตำบลโคกขามนั้น ก็มีปรากฏมาตราบเท่าทุกวันนี้

ที่มา: ชื่อหนังสือ พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา โดย กรมศิลปากร

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์ จังหวัดพระนคร พิมพ์ครั้งที่ 1

ปีที่พิมพ์ 2504 หน้า 535 - 536

แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับหลังเรียน

- คำชี้แจง:**
1. **วัตถุประสงค์ของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ**
แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
  2. **ลักษณะของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ**
แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบอัตนัยจำนวน 1 ข้อ วัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่
    - 1) ด้านการนำเสนอเนื้อหา (30 คะแนน)
    - 2) ด้านการเรียบเรียงความคิด (20 คะแนน)
    - 3) ด้านหลักการใช้ภาษา (30 คะแนน)
    - 4) ด้านการใช้แหล่งข้อมูล (20 คะแนน)
  3. **เวลาในการทำแบบสอบ และการตรวจให้คะแนน**
แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการฉบับนี้ ใช้เวลาในการทำทั้งหมด 90 นาที ตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงวิชาการแบบวิเคราะห์แยกองค์ประกอบ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

บทอ่านเสริมประกอบแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ฉบับหลังเรียน

ประวัติผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระราชโอรสของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับพระนางเธอพระองค์เจ้ารำเพยภินิมมย (สมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี) เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2396 ทรงได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้าต่างกรมมีพระนามว่า “กรมหมื่นพิฆเณศวรสุรสังกาศ” ทรงศึกษาเล่าเรียนวิชาการต่างๆ เช่น ภาษาไทย ภาษามคธ วิชาปี่ในใหญ่ ละครกรรม มวยปล้ำ กระบี่ กระบอง อศวกกรรม วิชารัฐประศาสน์ และราชประเพณีซึ่งทรงศึกษาจากสมเด็จพระราชบิดาโดยตรงและทรงศึกษาภาษาอังกฤษกับนางแอนนา เอช เลียวโนเวนส์ นายจันดลีย์และนายแปดเตอร์สันสืบต่อมา ในปี พ.ศ. 2411 ทรงเลื่อนเป็น “กรมขุนพินิตประชานาถ” ทรงบัญชาการกรมมหาดเล็ก

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประชวรพระโรคไข้ป่าเสด็จสวรรคต รัชกาลที่ 5 จึงได้ครองราชสมบัติแต่เนื่องจากยังทรงพระเยาว์จึงต้องมีสมเด็จพระบรมมหาสุริยวงศ์เป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน และในปี พ.ศ. 2413 พระองค์ได้เสด็จประพาสสิงคโปร์ ชวา อินเดียและทรงนำเอาแบบแผนการศึกษาและการปกครองมาดัดแปลงใช้กับเมืองไทย

เมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2416 ทรงผนวชและทรงจัดให้มีพระราชพิธีบรมราชาภิเษกอีกครั้งและได้วางราชการโดยสิทธิขาดตั้งแต่นั้นมา พระราชกรณียกิจที่สำคัญนั้นทรงเป็นผู้นำในการปรับปรุงขนบธรรมเนียมประเพณี ระบบสังคมและระบอบการปกครองของไทยให้ทันสมัยทัดเทียมอารยประเทศ เช่น ทรงยกเลิกประเพณีการเฝ้าแบบโบราณ ทรงปรับปรุงการปกครองของไทยให้ทันสมัยโดยแบ่งส่วนการบริหารราชการส่วนกลางเป็น 12 กระทรวง ดำเนินการเลิกทาส ตราพระราชบัญญัติและออกประกาศหลายฉบับไม่ให้มีทาสเหลืออยู่ในเมืองไทย ทรงเสด็จประพาสต้นไปยังหัวเมืองใหญ่น้อย เพื่อทรงทราบทุกข์สุขและทรงแก้ไขปัดเป่าทุกข์ยากให้ราษฎร ทรงสถาปนากระทรวงยุติธรรม ยกเลิกการพิจารณาโทษตามจารีตนครบาล ทรงตั้งโรงเรียนนายทหารมหาดเล็ก โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนหลวงเพื่อสามัญชนที่วัดมหรณพาราม โรงเรียนมหาดเล็กหลวง จัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภ์ภิก การโปรดเกล้าฯ การสังคายนาพระไตรปิฎกและจัดพิมพ์ขึ้นเป็นครั้งแรก จัดตั้งมหามกุฏราชวิทยาลัยขึ้น ณ วัดบวรนิเวศ และมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยขึ้นที่วัดมหาธาตุ บูรณะปฏิสังขรณ์วัดและสถาปนาวัดใหม่ เช่น วัดเบญจมบพิตร วัดราชบพิธ วัดเทพศิรินทราวาส วัดนิเวศธรรมประวัติ ทรงตั้งโรงพยาบาลแห่งใหม่ขึ้นเป็นแห่งแรกคือ ศิริราชพยาบาล จัดตั้งสภาอุณาโลมแดงหรือสภาอากาศไทยขึ้น สร้างทางรถไฟเชื่อมกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด สร้างสิ่งสาธารณูปโภค โทรเลข โทรศัพท์ การไปรษณีย์ การประปา การไฟฟ้า ฯลฯ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2453 สิริพระชนมายุได้ 58 พรรษา เสด็จดำรงสิริราชสมบัติ 42 ปี 22 วัน

ในรัชสมัยของรัชกาลที่ 5 บ้านเมืองเจริญขึ้นทุกทาง ในด้านวรรณคดีนั้นมีเหตุการณ์สำคัญที่สนับสนุนให้วรรณคดีก้าวหน้าคือ

1. การตั้งโรงเรียนตามแบบปัจจุบันในพระบรมมหาราชวังเป็นแห่งแรกในปี พ.ศ. 2414 โปรดเกล้าฯ ให้แต่งแบบเรียนภาษาไทยขึ้นใหม่ คือ มูลบทบรรพกิจ วาหนิติกร ฯลฯ

2. กำหนดหอสมุดแห่งชาติ พ.ศ. 2448 โดยที่พระองค์พร้อมด้วยพระราชโอรสและพระราชธิดาได้ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงพระราชบิดา คือ รัชกาลที่ 4 ชื่อหอสมุดวชิรญาณ ต่อมาได้กลายเป็นหอสมุดแห่งชาติ

3. ตั้งโบราณคดีสโมสร ใน พ.ศ. 2450 เพื่อส่งเสริมการประพันธ์ การศึกษาประวัติศาสตร์และโบราณคดี และได้ออกหนังสือชื่อ “หนังสือวชิรญาณ” ลงเรื่องวรรณคดีโบราณที่หาต้นฉบับได้ยาก และสารคดีที่กวีในสมัยนั้นแต่งขึ้น พิจารณาหนังสือที่มีคุณภาพทั้งเก่าและใหม่ประทับตราพระราชลัญจกรมิ่งมงคลาบแก้วของโบราณคดีสโมสร

4. กำหนดพจนานุกรมและปทานุกรม

5. เกิดบทละครพูดร้อยแก้วแบบตะวันตก

6. แปลวรรณคดีตะวันออกกลาง (อาหรับเปอร์เซีย) และพงศาวดารจีน

7. เขียนนวนิยายแบบตะวันตกเรื่องแรก คือ เรื่องสนุกนิกร

8. การพิมพ์แพร่หลาย มีหนังสือพิมพ์ถึง 53 ฉบับ

9. นิยมแต่งคำกลอนประโลมโลก โดยการนำเอาเรื่องเก่ามาแต่งคำกลอนตามแบบสุนทรภู่ เช่น จันทโครพ พระรถเมรี สุวรรณหงส์ ไชยเชษฐี

งานพระราชนิพนธ์ ได้แก่ พระราชพิธีสิบสองเดือน ไกลบ้าน พระราชวิจารณ์ บทละครเรื่องเงาะป่า ลิลิตนิทราชาคริต โคลงเรื่องรามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์สุภาษิต เช่น โคลงวชิรญาณ โคลงสุภาษิตพิพิตรธรรม โคลงสุภาษิตอัสปกรณัม โคลงสุภาษิตสอนผู้เป็นข้าราชการ โคลงว่าด้วยความสุข โคลงสุภาษิตบางปะอิน โคลงกระทู้สุภาษิต โคลงสุภาษิตโสฬสไตรยางค์ โคลงสุภาษิตนฤทมนการ โคลงพระราชปรารภความสุขทุกข์ โคลงสุภาษิตเบ็ดเตล็ด

ที่มา: ชื่อหนังสือ คติธรรมและคำสอนจากวรรณกรรมร้อยกรอง

โดย นางสาวศิวิไลย์ ภูเพ็ชร โรงพิมพ์ภาพพิมพ์

จังหวัดกรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2541 หน้า 38 - 42

สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

สำนวน คือ คำพูดที่นำมาใช้เพื่อให้มีความหมายเฉพาะถึงการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ปอด ฝอย เลีย เก็บ หมู ฯลฯ หรือคำพูดที่นำมาเรียบเรียงเข้าด้วยกันให้มีความหมายเฉพาะถึงการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น คอ เป็นเอ็น จับเป็น ตัวต่อตัว ไม่ว่างฝั่ง อ้อยเหี่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ สำนวน ยังหมายถึงโวหาร หรือการกล่าวโดยใช้ถ้อยคำที่กินความลึกซึ้ง หรือทำให้เกิดความไพเราะทางภาษาในการพูด การแต่งหนังสือ หรือการประพันธ์ใดๆ ด้วย

คำพังเพย คือ สำนวนที่กล่าวออกมาเพื่อให้เข้าใจความหมายโดยนัยว่าหมายถึงสิ่งใด เป็นสำนวนที่เข้าใจความหมายกันโดยทั่วไป คำพังเพยไม่มีลักษณะเป็นคำสอนหรือคำเตือน แต่เป็นถ้อยคำที่กล่าวออกมาเพื่อให้รู้ว่าการณ์นั้นๆ เป็นเช่นไร หรือมีสิ่งใดเกิดขึ้น หรือดำเนินไปอย่างไร ตัวอย่างคำพังเพย เช่น เกลียดตัวกินไข่เกลียดปลาไหลกินน้ำแกง ผ่าซั้วห่อทอง ผักชีโรยหน้า ดิงหลอกเจ้า หมาก่าไม่กัด ฯลฯ

สุภาษิต คือ สำนวนที่มีลักษณะเป็นคำเตือน คำสอน หรือคำสั่งสอนในด้านความประพฤติ กิริยามารยาท และเรื่องต่างๆ ไป เช่น ไม่เห็นน้ำอย่าตัดกระบอกไม่เห็นกระรอกอย่าขึ้นหน้าไม้ เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคนจะจนใจเอง นอนสูงให้นอนคว่ำนอนต่ำให้นอนหงาย ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว เป็นต้น

การเกิดสำนวนที่เป็นสุภาษิตและคำพังเพย

การเกิดสำนวนที่เป็นสุภาษิตและคำพังเพยนั้นมีมูลเหตุมาจากการเกิดสำนวนดังกล่าวมาแล้ว ประกอบกับความต้องการที่จะหาคำซึ่งมีความหมายที่เหมาะสมสำหรับยกเอามาอ้าง เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะที่แท้จริงของการณ์ที่เอ่ยถึง อันจะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (คำพังเพย) และทั้งเพื่อใช้เป็นคำเตือน คำสอน หรือคำสั่งสอน (สุภาษิต) ด้วยสาเหตุของการเกิดสำนวนที่เป็นสุภาษิตและคำพังเพยคือ เพื่อต้องการให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจการณ์ใดๆ ได้โดยไม่ต้องอธิบายให้ยืดยาว แต่ใช้วิธียกเอาเหตุการณ์ในประสบการณ์ขึ้นมาพูด เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะความเป็นไปของการณ์นั้นๆ เช่น ในการเล่นหมากรุก ผู้เล่นที่ไม่รู้จักคิดให้รอบคอบก่อนที่จะเดินหมาก มักจะเดินลงไปในตาที่เป็นตาของม้าหรือเรือ ซึ่งก็จะถูกม้าหรือเรือกิน เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความระมัดระวัง ความรอบคอบในการประกอบกิจการงานต่างๆ แทนที่จะต้องอธิบายกันยืดยาว ก็พูดแต่เพียงว่า “ก่อนจะลงมือก็ควรดูต้าม้าตาเรือให้ดีเสียก่อน” หรือจากคำพังเพยที่ว่า เจอไม้งามยามขวานบิน ก็ต้องการอธิบายให้ผู้ฟังเข้าใจถึงสถานการณ์ในขณะนี้ว่า ถึงแม้ว่าจะได้พบนางซึ่งเป็นที่พอกพอกใจมาก แต่ก็ไม่สามารถจะเอานางมาเป็นคู่ครองได้เสียแล้ว เปรียบเหมือนคนตัดไม้ที่ต้องการจะหาต้นไม้งามๆ สักต้น เขาไปใช้ทำเสาเอกของเรือน แต่เมื่อมาเจอไม้งามที่ต้องการเข้า ก็ปรากฏว่าขวานที่จะใช้ตัดต้นไม้ นั้นบินไปเสียแล้ว ไม่สามารถจะใช้ตัดไม้ได้อีกต่อไป เป็นต้น

ที่มา: ชื่อหนังสือ อธิบายสำนวน สุภาษิต และคำพังเพยไทย โดย บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร

พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์ดวงกมล จังหวัดกรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1

ปีที่พิมพ์ 2541 หน้า 10 - 12

ลักษณะของสุภาษิตที่ปรากฏในวรรณคดีไทย

สุภาษิตคำสอนที่ปรากฏในวรรณคดีของไทยมีอยู่ 3 ลักษณะ ได้แก่

1) สุภาษิตคำสอนเก่าแก่ที่เดิมมีใช้ในสังคมไทยอย่างกระจัดกระจาย แต่ต่อมามีผู้นำมาเรียบเรียงไว้ด้วยกัน เช่น “สุภาษิตพระร่วง”

2) สุภาษิตคำสอนที่ผู้แต่งวรรณคดีแต่ละเรื่องนำไปแทรกไว้ในเนื้อหาของวรรณคดีที่แต่งขึ้นตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น ในเรื่อง “ลิลิตพระลอ” มีคำสอนของพระนางบุญเหลือที่สอนพระลอผู้เป็นโอรสก่อนที่พระลอจะลานางบุญเหลือแล้วเสด็จไปหาพระเพื่อนและพระแพงที่เมืองสรอง (วรรณกรรมสมัยอยุธยา เล่ม 1, 2529: 383) ดังนี้

อย่าประมาทลืมนอน อย่าระคนคนเท็จ ริริอบเสร์จึ่งทำ ... ใต้ความเมืองจงตรง
ดำรงพิภพให้เย็น ดับเข็ญนอกเข็ญใน ... ผลาญเพรียงไพรเพรียงเมือง ...

หรือในงานของสุนทรภู่ สุนทรภู่มักจะสอดแทรกสุภาษิตคำสอนไว้ด้วยเสมอๆ ทำให้คนอ่านได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิต นอกเหนือไปจากได้รับความเพลิดเพลินจากเรื่องี่อ่าน ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างสุภาษิตคำสอนที่แทรกอยู่ในเรื่องพระอภัยมณีคำกลอนของสุนทรภู่ (พระอภัยมณีคำกลอนของสุนทรภู่ฉบับหอสมุดแห่งชาติ, 2509) เช่น สุภาษิตที่สอนเรื่องความสำคัญของวิชาความรู้ สุนทรภู่สอนว่า “มีความรู้อยู่กับตัวกลัวอะไร ชีวิตไม่ปลดปลงคงได้ดี” (เรื่องเดิม: 9) สอนเรื่องเป็นคนยอมหนีไม่พินค่านินทาโดยกล่าวว่า “ที่รักกันสรรเสริญเจริญสิ้น ที่ชังนินทาแกลงทุกแห่งหน” (เรื่องเดิม: 354) และสอนเรื่องความไม่ซื่อของใจคนว่า “ถึงเถาว์ลัยพันเกี่ยวที่เลี้ยวลด ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน” (เรื่องเดิม: 391)

3) สุภาษิตคำสอนที่ผู้แต่งตั้งใจแต่งขึ้นทั้งเรื่องเพื่อใช้สอนคนใดคนหนึ่ง คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือคนทั่วไปในลักษณะของวรรณคดีคำสอน เช่น “เพลงยาวถวายโอวาท” “สวัสดิรักษา” “สุภาษิตสอนหญิง” “สุภาษิตสอนเด็ก” ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างจากเรื่อง “สวัสดิรักษา” ที่สุนทรภู่สอนเรื่องอย่าถ่มน้ำลายตามทางขณะเดินไปไหนมาไหน และให้ทำความเคารพพระภิกษุและผู้ทรงศีล มิเช่นนั้นจะเสื่อมยศและทรัพย์สิ้น (ชีวิตและงานของสุนทรภู่: 503) ดังนี้

อนึ่งเขพะอย่าถ่มเมื่อลมพัด ไปถูกสัตว์เสื่อมมนต์ดลคาถา
อนึ่งพบปะพระสงฆ์ทรงศีลา ไม่วันทาถอดถดทั้งยศทรัพย์

ที่มา: ชื่อหนังสือ อ่านสุภาษิตพระร่วง ฉบับวิเคราะห์และถอดความ

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต

โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จังหวัดกรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2547 หน้า 9 – 11

นิทานอีสป

นิทานอีสปเป็นนิทานเก่าแก่ของโลก ผู้เล่านิทานคืออีสป ชีวิตประวัติของอีสปไม่ชัดเจน เพราะบันทึกไว้ตรงกันบ้าง ต่างกันบ้าง ที่กล่าวไว้ตรงกันคืออีสปมีชีวิตที่อาภัพและยากลำบากมาแต่เกิด เพราะเป็นทาส มีรูปร่างอัปลักษณ์ และพิการ แต่เขาเป็นคนเฉลียวฉลาด สติปัญญาดี ตำราหนึ่งกล่าวว่า ชื่อของอีสปอ้างอยู่ในเอกสารประวัติศาสตร์ที่เฮโรโดตัสเขียนไว้ว่า เขาเป็นนักเล่านิทาน เกิดในแผ่นดินฟาร์โพรของอีจีปต์ ชื่อ อมาซีส (Amasis) และเป็นทาสของชาวซาเมียนแห่งเกาะซามอส (Samos) ที่มีชื่อว่า เอียดมัน (Iadmon) อีกตำราหนึ่งกล่าวว่า เฮโรโดตัส นักประวัติศาสตร์ชาวกรีกซึ่งเขียนบันทึกประวัติศาสตร์ในศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสต์ศักราช บันทึกไว้ว่า อีสปเป็นชาวฟรีเจียน (Phrygian) มาจากเมืองฟรีเจีย (Phrygia) ต่อมาซันตุส (Xanthus) แห่งเกาะซามอสซื้อไปเป็นทาส ภายหลังจากอีสปได้เป็นไทยแก่ตัวและความเฉลียวฉลาดของเขาทำให้เขาได้เป็นที่ปรึกษาแก่กษัตริย์แห่งบาบิโลน ซึ่งเขาช่วยให้กษัตริย์แห่งบาบิโลนทำสงครามกับอีจีปต์จนได้ชัยชนะ และอีสปได้รับรางวัลอย่างงาม แต่หนังสือบางเล่มก็กล่าวว่า อีสปเป็นข้าราชการสำนักของเจ้าชายเอียดมัน เจ้าผู้ครองนครเกาะซามอส และต่อมาได้เป็นถึงที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญประจำราชสำนักของท้าวศรีซัส ผู้ครองประเทศอินเดีย

อีสปได้ชื่อว่าเป็น “หนึ่งในเจ็ดนักปราชญ์”

ประวัติของอีสปส่วนที่ตรงกัน คือ ในนั้นปลายชีวิต อีสปถูกฆาตกรรมที่เมืองเดลฟี (Delphi)

อีสปแต่งนิทานไว้จำนวนมาก และด้วยชื่อเสียงของเขา ทำให้นิทานจำนวนมากไม่น้อยถูกกล่าวอ้างว่าเป็นผลงานของอีสป นิทานอีสปเป็นนิทานสำหรับผู้ใหญ่ ไม่ใช่สำหรับเด็ก นิทานจำนวนมากมีนัยทางการเมือง อริสโตฟานเนส (Aristophanes) นักแต่งบทละครล้อเลียนชาวกรีก ที่มีอายุในราวตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 5 ได้อ้างถึงนิทานอีสปในบทละครของเขา นิทานอีสปได้รับการแปลเป็นภาษากรีกและละตินเป็นร้อยแก้วบ้าง ร้อยกรองบ้าง ต่อเนื่องมาอีกหลายศตวรรษ จนกระทั่งในศตวรรษที่ 15 มีการแปลเป็นภาษาเยอรมันและอังกฤษ ในศตวรรษที่ 17 นิทานอีสปโด่งดังอีกครั้งด้วยฝีมือแปลเป็นภาษาฝรั่งเศสของ จีน เดอ ลา ฟอนเตียน (Jean de la Fontaine)

นิทานอีสปมีลักษณะเป็นนิทานอุทาหรณ์ (fable) คือเป็นนิทานสั้นๆ ที่มีตัวละครเป็นสัตว์ พฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิดของสัตว์ในนิทานเหล่านั้นเป็นอุทาหรณ์เตือนสติและให้ปัญญาแก่ผู้ฟัง เมื่อจบเรื่องจะมีบทสรุปด้วยประโยคที่ขึ้นต้นว่า “นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า...” เพื่อเป็นการย้ำสาระความหมาย (theme) ของนิทานให้ผู้ฟังเข้าใจชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง และเป็นการโยงเนื้อหาในนิทานมาสู่โลกแห่งความเป็นจริง อย่างเช่น นิทานเรื่องหนูกับราชสีห์ แสดงให้เห็นว่า อย่าดูถูกดูหมิ่นคนที่ดูต่ำกว่า เพราะหากเราทำดีต่อเขา สักวันหนึ่ง เขาอาจช่วยเหลือเราได้ เรื่องขวานากับงูเห่า แสดงว่าวิสัยของคนพาลย่อมไม่มีความกตัญญูรู้คุณ เรื่องไก่กับพลอย แสดงว่าของที่ดีย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้รู้จักใช้

บทสรุปจากนิทานเป็นสังขรณ์ที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้วหลายยุคหลายสมัย จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นิทานอีสปเป็นวรรณกรรมอมตะที่ทันสมัยอยู่เสมอ

นิทานอีสปแพร่หลายจากกรีกออกไปยังนานาประเทศ ในลักษณะเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ มีผู้นำนิทานอีสปเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยอยุธยา ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พร้อมกับนิทานจากอินเดียเรื่องอื่นๆ มีการรวบรวมนิทานอีสปเป็นภาษาไทย เรียกว่า อีสปปกรณัม ต่อมาในสมัย

รัตนโกสินทร์ ใน ร.ศ. 130 หรือ พ.ศ. 2454 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงแนะนำ ให้มหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี ครั้งยังเป็นพระจรัสชวณะพันธ์ (สาตร์) เป็นผู้เรียบเรียงขึ้นใหม่ โดย “ให้ใช้ ภาษาง่ายๆ และประโยคสั้นๆ สำหรับเด็กในชั้นมูลศึกษาจะได้ใช้เป็นแบบสอนอ่าน ในเมื่อเรียนแบบเรียนมูล ศึกษาจบเล่มแล้ว” และสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงกรุณาตรวจแก้ ตัดเติมทุกบททุกตอนตลอดทั้ง เล่ม หนังสือเล่มนี้มีนิทานรวม 45 เรื่อง นิทานบางเรื่องยังนำมาใช้เป็นบทอ่านสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาจนถึง ปัจจุบัน นอกจากบทแต่งเรียบเรียงโดยพระยาเมธาธิบดีแล้ว ในปัจจุบันมีผู้แปลนิทานอีสปอีกหลายคน โดยแปล จากฉบับแปลภาษาอังกฤษ จำนวนต่างๆ กันไป

ในบรรดานิทานอีสปทั้งหลาย นิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า เป็นเรื่องที่มีชื่อเสียงมากเรื่องหนึ่ง นิทานอีสป เล่าว่า กระต่ายหัวเราะเยาะเต่าว่าเดินช้า เต่าจึงท้าแข่งกับกระต่าย ทั้งสองให้หมาจิ้งจอกเป็นผู้เลือกเส้นทาง และเป็นกรรมการตัดสิน เมื่อถึงวันนัดแข่ง เต่าก้มหน้าก้มตาเดินอย่างมุ่งมั่น ตัดตรงไปที่ละน้อย จนถึงจุดหมาย ปลายทาง ส่วนกระต่ายถือดีว่าวิ่งเร็วกว่าเต่า จึงนอนพักเสียด้วยความชะล่าใจ ครั้นตักใจตื่น รีบวิ่งไป ก็พบว่า เต่าถึงจุดหมายเสียก่อนแล้ว

พระยาเมธาธิบดีสรุปในตอนท้ายว่า นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า “อย่าประมาทหมิ่นผู้ที่เลวทรามกว่าตน เมื่อประมาทพลาดลงแล้วอายเขา”

นิทานอีสปเรื่องนี้จึงเตือนสติไม่ให้เราหลงหยิ่งทะนงในตนเองแล้วดูถูกผู้อื่น นอกจากนี้ยังสอนใจเรื่อง ความเพียร ถึงแม้จะเป็นผู้ที่ด้อยกว่าคนอื่น หากมีความเพียรก็สามารถประสบผลสำเร็จได้ไม่ช้าก็เร็ว

ที่มา: ชื่อหนังสือ สืบสานสร้างสรรค์วรรณศิลป์

โดย ศาสตราจารย์ ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์

จังหวัดกรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2553 หน้า 141 - 145

ตารางที่ 49 เกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงวิชาการแบบวิเคราะห์แยกองค์ประกอบ (ศุภวรรณ สัจจพิบูล, 2553: 251-254)

ระดับคะแนน เกณฑ์	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต้องปรับปรุง
<p>1. การนำเสนอเนื้อหา (Content Presentation) (30 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์งานเขียนและมีประเด็นครบถ้วนทุกประเด็น - เลือกแบบของภาษาได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเขียน และเขียนได้อย่างถูกต้องตามโครงสร้างงานเขียนของแบบของภาษานั้นๆ - นำเสนอใจความสำคัญเพียงประเด็นเดียวในแต่ละย่อหน้า และใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าสัมพันธ์กับใจความสำคัญของงานเขียน - โครงสร้างของงานเขียนครบถ้วนตามองค์ประกอบของงานเขียนแต่ละประเภทและองค์ประกอบแต่ละส่วนของงานเขียนทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้องทั้งหมด 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์งานเขียน มีประเด็นครบถ้วนทุกประเด็น แต่มีข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่บ้าง - เลือกแบบของภาษาได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเขียน แต่เขียนไม่ถูกต้องตามโครงสร้างงานเขียนของแบบของภาษา 1 - 2 ตำแหน่ง - นำเสนอใจความสำคัญเพียงประเด็นเดียวในแต่ละย่อหน้า แต่ใจความสำคัญของบางย่อหน้าไม่สัมพันธ์กับใจความสำคัญของงานเขียน - โครงสร้างของงานเขียนครบถ้วนตามองค์ประกอบของงานเขียนแต่ละประเภท แต่องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งของงานเขียนทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์งานเขียน แต่ขาดประเด็นสำคัญ 1 -2 ประเด็นและมีข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่มาก - เลือกแบบของภาษาได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเขียน แต่เขียนไม่ถูกต้องตามโครงสร้างงานเขียนของแบบของภาษา 3 - 4 ตำแหน่ง - นำเสนอใจความสำคัญเพียงประเด็นเดียวในแต่ละย่อหน้า แต่ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าไม่สัมพันธ์กับใจความสำคัญของงานเขียน - โครงสร้างของงานเขียนครบถ้วนตามองค์ประกอบของงานเขียนแต่ละประเภท แต่มีองค์ประกอบของงานเขียน 2 องค์ประกอบ ทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์การเขียน - เลือกแบบของภาษาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเขียน และเขียนไม่ถูกต้องตามโครงสร้างงานเขียนของแบบของภาษานั้นๆ - นำเสนอใจความสำคัญมากกว่า 1 ประเด็นในแต่ละย่อหน้า และใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าไม่สัมพันธ์กับใจความสำคัญของงานเขียน - โครงสร้างของงานเขียนไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบของงานเขียนแต่ละประเภท และองค์ประกอบแต่ละส่วนของงานเขียนทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง

ระดับคะแนน เกณฑ์	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต้องปรับปรุง
<p>2. การเรียบเรียงความคิด (Organization) (20 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับความคิดและเรียบเรียงเนื้อหาได้อย่างเป็นระบบและสมเหตุสมผล - ใช้คำเพื่อเรียบเรียงเรื่องราวเชื่อมประโยคและขยายความทั้งในและระหว่างย่อหน้าได้ถูกต้องทั้งหมด - ขยายความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน รอบด้านและมีเหตุผล ประกอบความคิดที่สอดคล้องกับประเด็นหลักและหัวข้อเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับความคิดและเรียบเรียงเนื้อหาได้อย่างมีระบบ แต่ไม่สมเหตุสมผล 1 – 2 ประเด็น - ใช้คำเพื่อเชื่อมโยงความคิดระหว่างย่อหน้าได้อย่างถูกต้อง แต่ใช้คำเรียบเรียงเรื่องราวเชื่อมประโยคและขยายความในย่อหน้าไม่ถูกต้อง 1 – 2 คำ แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อสื่อสาร - ขยายความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน มีเหตุผลประกอบความคิดที่สอดคล้องกับประเด็นหลักและหัวข้อเรื่อง แต่ความคิดยังไม่รอบด้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับความคิดและเรียบเรียงเนื้อหาวกวน และไม่สมเหตุสมผล 3 – 4 ประเด็น ทำให้เข้าใจความหมายที่ต้องการสื่อสารได้ยาก - ใช้คำเพื่อเชื่อมโยงความคิดระหว่างย่อหน้าได้อย่างถูกต้อง แต่ใช้คำเรียบเรียงเรื่องราว เชื่อมประโยคและขยายความในย่อหน้าไม่ถูกต้อง 3 – 4 คำ และมีผลกระทบทางลบต่อการสื่อสาร - ขยายความคิดสำคัญของเรื่องไม่ชัดเจน ความคิดไม่รอบด้านและขาดเหตุผลประกอบความคิด 1 – 2 ประเด็น 	<ul style="list-style-type: none"> - ลำดับความคิดและเรียบเรียงเนื้อหาไม่เป็นระบบและไม่สมเหตุสมผล - ใช้คำเพื่อเรียบเรียงเรื่องราวเชื่อมประโยคและขยายความทั้งในและระหว่างย่อหน้าไม่ถูกต้องมากกว่า 5 คำ ทำให้เข้าใจความหมายที่ต้องการสื่อสารได้ยาก - ขยายความคิดสำคัญของเรื่องไม่ชัดเจนและขาดการให้เหตุผลประกอบความคิด

ระดับคะแนน เกณฑ์	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต้องปรับปรุง
<p>3. ด้านหลักการใช้ ภาษา (Use of Language) (30 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำศัพท์ทั่วไปและคำศัพท์เทคนิคของแต่ละศาสตร์ได้อย่างถูกต้องตามความหมายที่ราชบัณฑิตยสถานหรือสมาคมวิชาการกำหนดไว้ทั้งหมด และใช้ภาษาได้อย่างหลากหลาย - ใช้รูปแบบประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ประโยคมีใจความสมบูรณ์ กระชับและสื่อความหมายได้ชัดเจนทั้งหมด - เลือกใช้ระดับภาษาที่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการและใช้ภาษาระดับเดียวกันตลอดงานเขียน - เขียนสะกดคำ เว้นวรรคตอน และใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้องทั้งหมด 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำศัพท์ทั่วไปและคำศัพท์เทคนิคของแต่ละศาสตร์ไม่ถูกต้อง 1 – 2 ตำแหน่ง และใช้ภาษาไม่หลากหลาย - มีประโยคที่ใจความไม่สมบูรณ์อยู่ 1 – 2 ประโยค แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อ การสื่อความหมาย - เลือกใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ 1 – 2 ตำแหน่ง แต่ไม่กระทบต่อการสื่อความหมาย - เขียนสะกดคำ เว้นวรรคตอนหรือใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้อง 2 – 3 คำ/ตำแหน่ง ส่งผลกระทบต่อ การสื่อความหมาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำศัพท์ทั่วไปและคำศัพท์เทคนิคของแต่ละศาสตร์ไม่ถูกต้อง 1 – 2 ตำแหน่ง และใช้ภาษาไม่หลากหลาย - มีประโยคที่ใจความไม่สมบูรณ์อยู่ 3 – 4 ประโยค ทำให้เข้าใจความหมายที่ต้องการสื่อสารได้ยาก - เลือกใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ 3 – 4 ตำแหน่ง และส่งผลกระทบต่อ การสื่อความหมาย - เขียนสะกดคำ เว้นวรรคตอน และใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้อง 4 – 5 คำ/ตำแหน่ง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ยาก 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำศัพท์ทั่วไปและคำศัพท์เทคนิคไม่ถูกต้องมากกว่า 5 ตำแหน่ง และใช้ภาษาได้อย่างจำกัดมาก - มีประโยคที่ใจความไม่สมบูรณ์มากกว่า 5 ประโยค จนทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร - เลือกใช้ระดับภาษาไม่เหมาะสมกับงานเขียนเชิงวิชาการ - เขียนสะกดคำ เว้นวรรคตอน และใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิน 6 คำ/ตำแหน่ง ทำให้ไม่สามารถเข้าใจความหมายของ เนื้อความที่เขียน

ระดับคะแนน เกณฑ์	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต้องปรับปรุง
<p>4. ด้านการใช้แหล่งข้อมูล (Use of Source Material) (20 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน - อ้างอิงข้อมูลและหลักฐานสนับสนุนงานเขียนได้อย่างครบถ้วน และถูกต้องตามหลักการอ้างอิงงานเขียนเชิงวิชาการทั้งหมด - ใช้ระบบการอ้างอิงข้อมูลรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งงานเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ แต่มีข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน 1 – 2 ข้อมูล - อ้างอิงข้อมูลและหลักฐานสนับสนุนงานเขียนไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามหลักการอ้างอิงงานเขียนเชิงวิชาการ 1 – 2 รายการ แต่ใช้การอ้างอิงข้อมูลระบบเดียวกันตลอดทั้งงานเขียน 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ แต่มีข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน 3 – 4 ข้อมูล - อ้างอิงข้อมูลและหลักฐานสนับสนุนงานเขียนไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้องตามหลักการอ้างอิงงานเขียนเชิงวิชาการ 3 – 4 รายการ และมีความไม่สม่ำเสมอในการอ้างอิงข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่สามารถคัดเลือกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมได้ - อ้างอิงข้อมูลและหลักฐานสนับสนุนงานเขียนไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้องตามหลักการอ้างอิงงานเขียนเชิงวิชาการมากกว่า 5 รายการ และมีความไม่สม่ำเสมอในการอ้างอิงข้อมูล

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เรื่องรามเกียรติ์มีเค้าโครงเรื่องมาจากที่ใด (ความรู้ ความจำ) (ง)
  - ก. จีน
  - ข. เขมร
  - ค. ลังกา
  - ง. อินเดีย

2. “ทั้งสุพรรณเทวานาคี ดั่งพิชชอนุณีไม่ทนได้” สุพรรณ หมายถึงอะไร (ความเข้าใจ) (ง)
  - ก. นางฟ้า
  - ข. พิศยาธร
  - ค. พญานาค
  - ง. พระยาครุฑ

3. ถ้านักเรียนถูกเพื่อนหยอกล้อให้ได้รับความอับอาย นักเรียนจะนำหลักขรมาวาสธรรม 4 ในข้อใดไปใช้ (การนำไปใช้) (ข)
  - ก. จาคะ คือ ความเสียสละ
  - ข. ขันติ คือ ความอดทน อดกลั้น
  - ค. สัจจะ คือ ความซื่อสัตย์ต่อกัน
  - ง. ทมะ คือ การรู้จักข่มจิตของตน

4. ข้อใดเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาในบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก (การวิเคราะห์) (ง)

<ol style="list-style-type: none"> ก. บัดนั้น ไม่รู้ว่านารายณ์แปลงมา ข. บัดนั้น น้อมเศียรบังคมแล้วทูลไป ค. อ้ายนี้มีขอมาช้านาน คิดแล้วก็ประสิทธิ์พรชัย ง. อยู่บันไดไกรลาสเป็นนิจ บ้างให้ตักน้ำล้างบาท 	<ol style="list-style-type: none"> นนทกผู้ใจแกล้วกล้า ก็โสมนัสสาพันทวี นนทกผู้มีอิชฌาศัย จะขอพรเจ้าไตรโลกา จำจะประทานพรให้ จงได้สำเร็จมโนรถ สุราฤทธิ์ดับหัวแล้วลูบหน้า บ้างถอนเส้นเกศาขุ่นไป
---	--

9. นักเรียนสามารถใช้คำประพันธ์ใดเพื่อแสดงถึงระดับชั้นทางสังคม (การนำไปใช้) (ง)

ก. บุปชาติชุกสีและมิกลัน	อยู่ในถิ่นที่ไกลเช่นไพรสณฑ์
ข. เข่ากัซบโคกระบือถือคันทไถ	สำราญใจตามเขตประเทศถิ่น
ค. ทิ้งทังหนูน้อยน้อยร่อยร้อยรับ	เห็นพอกลับปลื้มเปรมเกษมสันต์
ง. ไม่เหมือนอย่างบางศพญาติดบแต่่ง	เครื่องแสดงเกียรติเลิศประเสริฐศรี

10. ต้นเอยต้นไทร
และต้นโพธิ์พุ่มแจ้แผ่ฉายา
ล้วนร่างคนในเขตประเทศนี้
แห่งหลุมลึกลานสลดระทดใจ

สูงใหญ่รากย่อยหย้อยระย้า
มีเนินหญ้าใต้ต้นเกลื่อนกล่นไป
ดุษณีนอนราย ณ ภายใต้
เรายังไถลหลุมนั้นทุกวันเอย

ผู้แต่งคำประพันธ์มีความรู้สึกตรงกับข้อใด (การวิเคราะห์) (ค)

ก. ทุกข์	ข. สงสาร
ค. ปลงตก	ง. หมดความหวัง

11. ข้อใดแสดงให้เห็นสังขารมของชีวิตได้ชัดเจนที่สุด (การประเมินค่า) (ค)

ก. เข้ากอดคอขอเลาะเสนาะกรรณ	สารพัดทอดทิ้งทุกสิ่งเอย
ข. ทิ้งเพื่อนยากแม่เห้าย่าหาข้าวปลา	ทุกเวลาเข้าเียนเป็นนรินทร์
ค. แห่งหลุมลึกลานสลดระทดใจ	เรายังไถลหลุมนั้นทุกวันเอย
ง. ถึงลมเข้าชวยขึ้นรินสบาย	เตือนอกแอนลมผายแผดสำเนียง

12. ชากเอ๋ยชากศพ
เช่นชาวบ้านบางระจันขันรำบาญ
ไม่เช่นนั้นท่านกวีเช่นศรีปราชญ์
หรือผู้กู้บ้านเมืองเรื่องปัญญา

อาจเป็นชากนักรบผู้กล้าหาญ
กับหมู่มาจนมาประทุษอยู่ธยา
นอนอนาถเล่าให้ไปไร้ภาษา
อาจจะมานอนจมถมดินเอย

คำประพันธ์ข้างต้นสอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตใด (การสังเคราะห์) (ค)

ก. คนไม่ประมาท ไม่มีวันตายในกาลอันไม่ควรตาย
ข. ตายเพราะชอบธรรม ดีกว่าอยู่ไม่ชอบธรรม จะมีค่าอะไร
ค. ทุกชีวิตมีความตายเป็นที่พึง ความตายจึงเป็นธรรมดาของโลก
ง. ผู้ทำบุญแล้ว ย่อมยินดีในโลกนี้ ตายแล้ว ย่อมยินดี เชื่อว่าย่อมยินดีในโลกทั้งสอง

13. คำประพันธ์ข้อใดใช้ภาพพจน์อุปมาเพื่อสร้างจินตภาพที่ชัดเจนแก่ผู้อ่าน (การประเมินค่า) (ค)

- ก. พาทีมีสติรั้ง รอคิด
 ข. รอบคอบชอบแลผิด ก่อนพร้อง
 ค. คำพูดฟ้างลิติต เขียนร่าง เรียงแฮ
 ง. ฟังเพราะเสนาะต้อง โสคทั้งห่างภัย

14. เชื้อเร็วแรงเร็วทั้ง ชาวรินทร์ชาญ เชี่ยวแฮ
 แม้นประมาทมละการ ก็ล้ำ
 โฉดซ้ำอุตสำหรับหาญ ห่อนหยุด ยั้งเฮย
 ดังเต่ากระต่ายทำ แข่งช้าชนะเร็ว

คำประพันธ์ข้างต้น นักเรียนสามารถนำข้อคิดใดไปใช้ได้ (การนำไปใช้) (ง)

- ก. ความดีย่อมคุ้มครองผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ
 ข. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
 ค. ความเมตตากรุณานำมาซึ่งความสงบสุขในโลก
 ง. ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคจะนำมาสู่ความสำเร็จ

15. สิ่งใดในโลกล้วน เปลี่ยนแปลง
 หนึ่งชราหย่อนแรง เร่งวัน
 ความตายติดตามแสวง ทำชีพ ประลัยเฮย
 สามส่วนควรคิดค้น คดีรู้เตรียมคอย

คำประพันธ์ข้างต้น มีแนวคิดตรงกับข้อใด (การสังเคราะห์) (ง)

- ก. เมื่อนี้ก็ถึงความตายสายนัก มันทักรักรักหลงในสงสาร
 บรรเทาเม็ดโมหันต์อันธการ ทำให้หาญหายสะดุ้งไม่ยุ่งใจ
 ข. ดินจะกลบลงกายวายสังขาร ไฟจะผลาญเผาซากสิ้นสาบสูญ
 แต่ความดีมีอยู่คู่คำจุน ไว้เป็นทุนแทนซากที่จากไป
 ค. ชีพยังอยู่สู้สร้างทางวิสุทธิ์ เมื่อม้วยมุดหมายมันเขาสรรเสริญ
 ทางอบายร้ายจงอย่าหลงเดิน คนเขาเมินหมิ่นซึ่งทั้งยังเป็น
 ง. อนิจจาสังขารนั้นไม่เที่ยง เกิดเท่าไรตายเกลี้ยงไม่เหลือหลอ
 ทั้งผู้ดีเข็ญใจตายเตียนขอ แม้แต่หมอกก็ต้องตายวายชีวา

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ฉบับหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เป็นพระราชนิพนธ์ของใคร
(ความรู้ ความจำ) (ก)

ก. รัชกาลที่ 1	ข. รัชกาลที่ 2
ค. รัชกาลที่ 5	ง. รัชกาลที่ 6

2. “รับพรพระศุภีมียศ บังคมแล้วบทจรไป” พระศุภี หมายถึงใคร (ความเข้าใจ) (ข)

ก. พระอิศวร	ข. พระพรหม
ค. พระอินทร์	ง. พระนารายณ์

3. นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
เรื่องใด (การนำไปใช้) (ง)

- ก. การเสียสละ
ข. การเมตตากรุณา
ค. การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ง. การอดทนอดกลั้น

4. ข้อใดเป็น “พันธสัญญา” ที่ทำให้ทั้งพระนารายณ์และนนทกต้องมาพบกันอีกในชาติต่อมา
(การวิเคราะห์) (ค)

ก. ตัวขำมีมือแต่สองมือ	ก. ฤาจะสู้ทั้งสี่กรได้
แม้สี่มือเหมือนพระองค์ทรงชัย	ที่ไหนจะทำได้ดังนี้
ข. ครั้นแล้วนนทกมรณา	ข. พระจักราผู้มีอชฌาสัย
เหาะระเห็จเตร็ดฟ้าด้วยว่องไว	ไปยังกระเชียรวาริ
ค. ชาตินี้มีแต่สองหัตถ์	ค. จงไปอุบัติเอาชาติใหม่
ให้สิบเศียรสิบพักตร์เกรียงไกร	เหาะเหินเดินได้ในอัมพร
ง. ตัวกูก็คิดเมตตา	ง. แต่จะไว้ชีวาไม่ได้
ตรัสแล้วแกว่งตรีเกรียงไกล	แสงกระจายพรายไปตั้งไฟกาล

5. หัวลิงหมากกลางลิง   ต้นกลางลิงแลหูลิง
 ลิงใต้กระไดลิง   ลิงโลดคว่ำประสาสิง
 คำประพันธ์ข้างต้น มีพืชทั้งหมดกี่ชนิด (ความเข้าใจ) (ข)
- ก. 2 ชนิด   ข. 3 ชนิด
 ค. 4 ชนิด   ง. 5 ชนิด
6.   กระจกกระจิดหน้า   เอ็นดู
 เดินร่อยเรียงามตรู   กระจ้อย
 เหมือนกวางอย่างตาหู   ตีนกีบ
 มีเคี้ยวขวาน้อยช้อย   แขนข้างเคียงสอง
 คำประพันธ์ข้างต้น นักเรียนไม่สามารถใช้เป็นแนวทางในการแต่งคำประพันธ์ด้านใด (การนำไปใช้) (ค)
- ก. การเล่นคำสัมผัส   ข. การใช้สำนวนโวหาร
 ค. การใช้คำแสดงอารมณ์   ง. การใช้คำแสดงจินตภาพ
7.   ไก่ฟ้าหน้าก่ำกล้า   ปากแหลม
 หัวแดงแฝงเดือยแถม   เนื้อแข็ง
 ปีกหางต่างสีแกม   ลายลวด
 ตัวดำอย่างคนแก่ง   แต่งแต้มขีดเขียน
 คำประพันธ์ข้างต้น นักเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบการเขียนเรียงความเกี่ยวกับธรรมชาติของสัตว์
 เรื่องใด (การนำไปใช้) (ค)
- ก. ลักษณะนิสัย   ข. ความเป็นอยู่
 ค. ลักษณะรูปร่าง   ง. อาหารการกิน
8. ข้อใดสื่อถึงจินตภาพด้านความเคลื่อนไหวได้ดีที่สุด (การประเมินค่า) (ก)
- ก. ลิงใต้กระไดลิง   ลิงโลดคว่ำประสาสิง
 ข. เทียวเล่นเป็นเกษมสุข   แสนสิ่งสนุกปลุกใจหวัง
 ค. ไก่ฟ้าอ้าสดแสง   หัวสุกแดงแทงเดือยแถม
 ง. เลียงผาอยู่ภูเขา   หนองพรายเพราะเขาแป้ปลลาย

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การเรียนการสอนด้วยกลวิธีมัลติพาร์ท
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วย
บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก
จำนวน 7 คาบ

สาระสำคัญ

รามเกียรติ์ ฉบับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็นยอดแห่งรามเกียรติ์ เพราะเป็นฉบับที่ดำเนินความได้ละเอียด และเนื้อความครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด อีกทั้งยังเป็นรามเกียรติ์ฉบับที่ยาวที่สุดในวรรณคดีไทย โดยต้นฉบับสมุดไทยซึ่งเป็นต้นฉบับเดิมที่ ทรงพระราชนิพนธ์มีอยู่ถึง 102 เล่ม

การศึกษาเนื้อเรื่องโดยย่อของกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ทำให้ทราบความเป็นมาของตัวละครแต่ละตัวในเรื่องและการทราบเนื้อเรื่องโดยย่อ ทำให้เข้าใจโครงเรื่องและแก่นความคิดสำคัญของเรื่องโดยรวม ซึ่งนำไปสู่การทำความเข้าใจบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก การศึกษาวรรณคดีนักเรียนจำเป็นต้องรู้หลักการวิเคราะห์ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร คุณค่าด้านเนื้อหา และคุณค่าด้านวรรณศิลป์ เพื่อให้มีความรู้ สามารถแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์วรรณคดี รวมทั้งนำข้อคิดมาใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้ได้รับประโยชน์จากการอ่านมากยิ่งขึ้น

ตัวละครในวรรณคดีเป็นตัวแทนมนุษย์ที่แสดงพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึก ซึ่งสะท้อนผ่านทางการบรรยายลักษณะ กระทำและบทสนทนา การกระทำมักบอกนิสัย ความมุ่งหมาย และสะท้อนสภาพจิตใจของตัวละคร

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ไข ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.2/2 จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.2/3 เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน

ท 1.1 ม.2/4 อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ม.2/3 เขียนเรียงความ

ท 2.1 ม.2/7 เขียนวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง
ในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท 5.1 ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

ท 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน
พร้อมยกเหตุผลประกอบ

ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท 5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

- 1) บอกพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้
- 2) บอกลักษณะคำประพันธ์ได้ถูกต้อง
- 3) เล่าเรื่องย่อของบทละครเรื่องรามเกียรติ์ได้
- 4) บอกหลักการอ่านวิเคราะห์วรรณคดีได้
- 5) บอกความหมายของการเขียนแผนผังความคิดได้
- 6) บอกความหมาย ส่วนประกอบ และขั้นตอนของการเขียนรายงานวิชาการได้

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- 1) อธิบายโครงเรื่องกลอนบทละคร เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทกได้
- 2) อธิบายบุคลิก ลักษณะนิสัย และพัฒนาการของตัวละครได้
- 3) อธิบายคุณค่าด้านเนื้อหาและด้านวรรณศิลป์ได้
- 4) อภิปรายและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับการตัดสินใจและพฤติกรรม
ของตัวละคร ในแต่ละสถานการณ์ได้
- 5) เขียนแผนผังความคิดสรุปเรื่องที่อ่านได้
- 6) เขียนเรียงความเชิงวิชาการได้ตามหัวข้อที่กำหนดได้

ด้านเจตคติ (A)

- 1) บอกคุณค่าและความสำคัญของการเขียนแผนผังความคิดได้
- 2) อธิบายคุณค่าและความสำคัญของการเขียนเรียงความเชิงวิชาการได้
- 3) บอกคุณค่าและความภาคภูมิใจในกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ต่อนนารายณ์
ปราบนนทก ในฐานะวรรณคดีของชาติได้
- 4) บอกแนวทางการนำคุณค่าจากกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ต่อนนารายณ์
ปราบนนทกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 6) รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญ

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร
- 2) ความสามารถในการคิด
- 3) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

สาระการเรียนรู้

- 1) พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
- 2) ที่มาและจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องรามเกียรติ์
- 3) ลักษณะคำประพันธ์
- 4) เรื่องย่อรามเกียรติ์
- 5) โครงเรื่องรามเกียรติ์ ต่อนนารายณ์ปราบนนทก
- 6) ตัวละคร
- 7) แก่นเรื่อง
- 8) คุณค่าด้านเนื้อหา

- 9) คุณค่าด้านวรรณศิลป์
- 10) การเขียนแผนผังความคิด
- 11) ขั้นตอนการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
- 12) การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การสอนปกติ	กลวิธีมีลติพาร์ท
<p>คาบที่ 1 ขั้นนำ</p> <p>1. ครูนำภาพตัวละครในเรื่อง รามเกียรติ์ เช่น พระอิศวร พระนารายณ์ ทศกัณฐ์ แล้วให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรู้จักตัวละครในภาพหรือไม่ - ตัวละครในภาพมีชื่อว่าอะไร - ตัวละครในภาพมาจากวรรณคดีเรื่องใด - ตัวละครเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร <p>2. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยการอธิบายถึงภูมิหลังของตัวละครในภาพแต่ละตัว เพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>3. ครูจัดนักเรียนเข้ากลุ่มกลุ่มละ 4 คน ครูแจกซองกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มละ 4 ซอง ซึ่งแต่ละซองมีคำสั่งและใบความรู้ประกอบดังนี้</p>	<p>คาบที่ 1 ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ (vocabulary acquisition)</p> <p>1. ครูติดแผ่นป้ายคำประพันธ์ จากนั้นสุ่มนักเรียนอ่านคำประพันธ์จากกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก</p> <p>2. ครูถามนักเรียนว่ามีคำศัพท์คำใดบ้างจากบทประพันธ์ที่นักเรียนไม่ทราบความหมาย และเป็นปัญหาต่อการอ่านอย่างไร จากนั้นครูจึงสอนว่ามีวิธีการทำความเข้าใจคำศัพท์เพื่อให้อ่านได้เข้าใจ และทำให้นักเรียนมีคลังคำศัพท์มากขึ้น</p> <p><u>ขั้นที่ 1.1 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์เชื่อมโยงกับความรู้เดิม</u></p> <p>3. ครูคัดคำไวพจน์จากกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก โดยครูติดบัตรคำบนกระดาน จากนั้นครูถามความหมายของคำศัพท์เหล่านั้น ให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของตนเอง</p> <p><u>ขั้นที่ 1.2 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากกรอที่แนะ</u></p> <p>4. ครูติดแถบคำประพันธ์ที่มีคำไวพจน์ในบทเรียน จากนั้นให้นักเรียนอ่านออกเสียง</p>

การสอนปกติ	กลวิธีมีัลติพาร์ท
<p>- พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช</p> <p>- ที่มาและจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องรามเกียรติ์</p> <p>- ลักษณะคำประพันธ์</p> <p>- เนื้อเรื่องย่อเรื่องรามเกียรติ์</p> <p>5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ที่จะศึกษาเนื้อหาที่ตนเองสนใจคนละ 1 หัวข้อ จากนั้นนักเรียนแยกย้ายเข้ากลุ่มใหม่ที่มีความสนใจในหัวข้อเดียวกัน</p> <p>6. สมาชิกในกลุ่มใหม่ร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหา ช่วยเหลือกันทำกิจกรรมตามใบงานให้สำเร็จ จากนั้นแยกย้ายกลับเข้ากลุ่มเดิมรายงานเนื้อหาที่ได้ไปศึกษามาจากการเข้ากลุ่มที่มีความสนใจตรงกันให้สมาชิกกลุ่มเดิมเข้าใจและนักเรียนในกลุ่มเดิมร่วมอภิปรายหาข้อสรุปของกลุ่ม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ที่มาของเรื่อง จุดมุ่งหมายในการแต่ง เนื้อเรื่องย่อเรื่องรามเกียรติ์ และลักษณะคำประพันธ์ ครูสุ่มถามนักเรียน 2-3 คน เพื่อสรุปสิ่งที่ได้เรียนในคาบนี้</p>	<p>พร้อมกัน และครูติดบัตรคำชุดที่ 1 โดยเป็นคำไวพจน์ที่มีความหมายเหมือนกับคำไวพจน์ในบทเรียนบนกระดาน</p> <p>5. ครูให้นักเรียนนำคำไวพจน์จากบัตรคำแทนคำไวพจน์ในบทเรียนบนแถบคำประพันธ์ แล้วครูถามความหมายของคำไวพจน์ในบัตรคำ โดยครูอธิบายนักเรียนเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาความหมาย</p> <p><u>ขั้นที่ 1.3 การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์จากการสังเกตบริบท</u></p> <p>6. ครูติดบัตรคำชุดที่ 2 บนกระดานเพิ่มเติม</p> <p>7. ครูให้นักเรียนนำคำไวพจน์ใหม่ที่ครูคิดเพิ่ม นำมาแทนคำไวพจน์ในบทเรียนบนแถบคำประพันธ์</p> <p>8. ครูถามความหมายของคำไวพจน์ชุดที่ 2 โดยให้นักเรียนสังเกตจากการถอดคำประพันธ์</p> <p>9. นักเรียนสรุปความหมายของคำไวพจน์ลงในสมุด</p> <p><u>ขั้นที่ 1.4 การสรุปคลังคำศัพท์และความหมาย</u></p> <p>10. ครูให้นักเรียนเลือกคำจากบัตรคำชุดที่ 1 และชุดที่ 2 บนกระดานสร้างประโยคใหม่ของตนเอง แล้วบันทึกลงในสมุด</p> <p>11. นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มกลุ่มละ 3 คน เพื่อถอดคำประพันธ์ตามเนื้อหาที่ครูกำหนดให้ โดยครูแจกพจนานุกรมให้นักเรียนเพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์เพิ่มเติม จากนั้นส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>

การสอนปกติ	กลวิธีมีลติพาร์ท
<p>คาบที่ 2 ขั้นนำ</p> <p>1. ครูเปิดคลิปวิดีโอการแสดงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกให้นักเรียนดู จากนั้นครูตั้งคำถามนักเรียน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแสดงที่นักเรียนได้ดูจบไปนั้น มีตัวละครกี่ตัว ใครบ้าง - เหตุการณ์ในเรื่อง นักเรียนคิดว่าเกิดขึ้นที่ไหน - เนื้อเรื่องจากคลิปวิดีโอเป็นอย่างไร - นักเรียนคิดว่าคลิปวิดีโอที่ดูนั้น มาจากวรรณคดีเรื่องใด <p>ครูสรุปคำตอบของนักเรียน และอธิบายว่าจากคลิปวิดีโอที่นักเรียนได้ดูเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ซึ่งเป็นบทเรียนที่นักเรียนจะเรียนในวันนี้</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้อ่านเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ตามตอนที่ครูกำหนดไว้ จากหนังสือเรียนวรรณคดี วิจักษ์ พร้อมทั้งหาความหมายคำศัพท์และถอด คำประพันธ์</p> <p>3. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุป</p> <p>4. นักเรียนจับบันทึกความรู้ลงในสมุด</p>	<p>คาบที่ 2 ขั้นที่ 2 การขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy)</p> <p>1. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่อง ครุฑกับสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>2. เมื่อนักเรียนอ่านจบ ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน และเชื่อมโยงความรู้ในประเด็นต่างๆ ในบทเรียน โดยใช้คำถาม 3 ลักษณะ ได้แก่ ถามความรู้ ความจำ ถามเพื่อให้เชื่อมโยงความรู้หรือให้เห็นประเด็นสำคัญ และถามให้สรุปประเด็นสำคัญ</p> <p>3. นักเรียนสรุปประเด็นที่ได้จากการตอบคำถามลงในสมุด</p> <p>4. นักเรียนสรุปใจความสำคัญจากบทอ่านเสริมเป็นข้อความสั้นๆ จับบันทึกลงในสมุด</p> <p>5. นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านเสริม และตอบคำถามนั่นเอง โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาของบทอ่านเสริม ครูสุ่มนักเรียนให้อ่านคำถาม และเลือกให้เพื่อนตอบคำถามของตนเอง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทอ่านเสริมเรื่อง ครุฑกับสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>6. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมและเชื่อมโยงเนื้อหากับหนังสือเรียนตามประเด็น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 1 พระมหากษัตริย์เชื่อมโยงกับ สมมติเทพ (พระนารายณ์) - กลุ่มที่ 2 คำว่า “จักรี” เชื่อมโยงกับราชวงศ์จักรี

การสอนปกติ	กลวิธีมีัลติพาร์ท
<p>ขั้นสรุป</p> <p>5. ครูสุ่มนักเรียนให้เล่าเรื่องย่อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 3 ครูทเชื่อมโยงกับตราพระราชลัญจกร - กลุ่มที่ 4 เรื่องรามเกียรติ์เชื่อมโยงกับการก่อตั้งราชวงศ์จักรี - กลุ่มที่ 5 รัชกาลที่ 1 ทำสงครามกับพม่า เชื่อมโยงกับพระรามรบกับทศกัณฐ์ - กลุ่มที่ 6 การปกครองในสมัยรัชกาลที่ 1 เชื่อมโยงกับพระรามปกครองเมือง - กลุ่มที่ 7 ด้านวรรณคดีและศิลปกรรมในสมัยรัชกาลที่ 1 ที่เชื่อมโยงกับเรื่องรามเกียรติ์ <p>7. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 7 กลุ่ม โดยศึกษาประเด็นตามที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย โดยครูแจกบทอ่านเสริมเรื่อง รามเกียรติ์ให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมกับตั้งคำถามให้กลุ่มอื่นๆ ตอบ</p> <p>8. เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้ว ครูอธิบายเพิ่มเติม และนักเรียนจดประเด็นสำคัญลงในสมุด</p> <p>9. ครูให้นักเรียนระบุแนวคิดหลักและแนวคิดรอง ในประเด็นดังนี้ ประวัติผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง เรื่องย่อ จุดมุ่งหมายในการแต่ง โดยเขียนในกระดาษแผ่นเล็กเรียงตามลำดับความสำคัญมากไปน้อย</p>

การสอนปกติ	กลยุทธ์มีลิตพาร์ท
<p>คาบที่ 3 ขั้นนำ</p> <p>1. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเรียงแผ่นป้ายลำดับเหตุการณ์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก และให้นักเรียนในชั้นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>2. ครูให้นักเรียนศึกษาไปความรู้เรื่อง การแสดงโขน</p> <p>3. ครูเปิดคลิปวิดีโอการแสดงโขนเฉลิมพระเกียรติ เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกให้นักเรียนดูความยาว 10 นาที</p> <p>4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ทำ ใบงาน วิเคราะห์โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร และคุณค่าด้านเนื้อหา</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>5. ครูสุ่มนักเรียนให้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน 2- 3 กลุ่ม</p> <p>6. ครูสุ่มนักเรียนให้บอกแนวทางการนำคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างไร</p>	<p>คาบที่ 3 ขั้นที่ 2 การขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy)</p> <p>1. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเสริมเรื่องการแสดงโขน จากนั้นครูถามคำถามให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้กับบทเรียน จุดบันทึกลงสมุด และนักเรียนฝึกตั้งคำถามจากบทอ่านเสริมด้วยตนเอง ครูสุ่มนักเรียนให้อ่านคำถามและเลือกให้เพื่อนตอบคำถามของตนเอง</p> <p>2. ครูเปิดคลิปวิดีโอการแสดงโขนเฉลิมพระเกียรติ เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ให้นักเรียนดูความยาว 10 นาที</p> <p>3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 4 กลุ่ม ทำใบงาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 1 วิเคราะห์โครงเรื่อง - กลุ่มที่ 2 วิเคราะห์ตัวละคร - กลุ่มที่ 3 วิเคราะห์แก่นเรื่อง - กลุ่มที่ 4 วิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา <p>4. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่ไม่สมบูรณ์</p> <p>5. ครูสุ่มนักเรียนให้บอกแนวทางการนำคุณค่าด้านเนื้อหาที่ได้รับจากเรื่องไปใช้ในชีวิตรประจำวัน</p> <p>6. นักเรียนทุกคนระบุแนวคิดหลักและแนวคิดรองในประเด็นดังนี้ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร และข้อคิดจากเรื่อง โดยเขียนในกระดาษแผ่นเล็ก เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย</p>

การสอนปกติ	กลวิธีมีัลติพาร์ท
<p>คาบที่ 4 ขั้นนำ</p> <p>1. ครูคิดแผนป้ายตัวอย่างคำประพันธ์จากเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ที่เป็นกลอนบทละคร และแผนป้ายคำประพันธ์ในบทเดียวกันที่ถอดความเป็นร้อยแก้ว ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบความไพเราะ เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนถึงความงามด้านวรรณศิลป์ที่จะเรียนในวันนี้</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่มศึกษา ใบความรู้เรื่อง ศิลปะการประพันธ์ แล้ววิเคราะห์ความงามของกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 1 คำที่เลือกสรรใช้ - กลุ่มที่ 2 ทำนองเสนาะ/เสียงเสนาะ - กลุ่มที่ 3 ความหมายไพเราะกินใจ - กลุ่มที่ 4 การใช้กวีโวหาร - กลุ่มที่ 5 รสวรรณคดีไทย <p>3. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษานำขั้นเรียน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนในคาบนี้ พร้อมทั้งจัดบันทึกลงสมุด</p>	<p>คาบที่ 4 ขั้นที่ 2 การขยายบทเรียน (Text Elaboration Substrategy)</p> <p>1. ครูคิดแผนป้ายตัวอย่างคำประพันธ์จากเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก จากนั้นสุ่มนักเรียนให้ออกมาเขียนแผนผังกลอนบทละคร</p> <p>2. ครูให้นักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของกลอนบทละคร จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมและเชื่อมโยงเข้าสู่ความงามด้านภาษา</p> <p>3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่มเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ความงามของกลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มที่ 1 คำที่เลือกสรรใช้ - กลุ่มที่ 2 ทำนองเสนาะ/เสียงเสนาะ - กลุ่มที่ 3 ความหมายไพเราะกินใจ - กลุ่มที่ 4 การใช้กวีโวหาร - กลุ่มที่ 5 รสวรรณคดีไทย <p>โดยในแต่ละประเด็น นักเรียนจะต้องศึกษาบทอ่านเสริมประกอบการวิเคราะห์ ครูตั้งคำถามเพื่อเชื่อมโยงกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามด้วยตนเอง พร้อมทั้งสรุปคุณค่าด้านความงามทางภาษา</p> <p>4. นักเรียนในแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการศึกษานำขั้นเรียน และครูเพิ่มเติมในประเด็นที่นักเรียนยังนำเสนอไม่สมบูรณ์</p>

การสอนปกติ	กลวิธีมีลติพาร์ท
	<p>5. นักเรียนสรุปเนื้อหาในแต่ละประเด็น โดยให้ระบุแนวคิดหลักและแนวคิดรองเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความงามด้านภาษาตามประเด็นที่แต่ละกลุ่มได้นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเขียนในกระดาษแผ่นเล็กเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย</p>
<p>คาบที่ 5 ชั้นนำ</p> <p>1. ครูนำตัวอย่างการเขียนแผนผังความคิดให้นักเรียนดู จากนั้นถามนักเรียน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งที่คุณให้นักเรียนดูเรียกว่าอะไร - นักเรียนเคยเขียนสิ่งเหล่านี้หรือไม่ - การเขียนในรูปแบบนี้มีประโยชน์อย่างไร <p>ครูสรุปคำตอบของนักเรียนและเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเกี่ยวกับการเขียนแผนผังความคิด</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แบบคละความสามารถ</p> <p>3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเลือกบทความที่คุณเตรียมมาที่หน้าชั้นเรียน</p> <p>4. ครูแจกกระดาษ A4 และปากกาเมจิกให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด เพื่อสรุปบทความที่กลุ่มตัวเองได้รับ</p> <p>5. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่นั่งใกล้กัน อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนผังความคิดของกลุ่มอื่น</p>	<p>คาบที่ 5 ขั้นที่ 3 การนำเสนอผลการอ่านบทเรียน และบทอ่านเสริมเป็นแผนผังความคิด (Propositional Concept Mapping Substrategy)</p> <p>1. นักเรียนรวบรวมกระดาษแผ่นเล็กที่ได้เขียนสรุปประเด็น โดยระบุแนวคิดหลัก แนวคิดรองในแต่ละคาบเรียน นำมาจัดเรียงเป็นแผนผังความคิดเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทที่สมบูรณ์ลงในกระดาษที่คุณแจกให้ ซึ่งมีประเด็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช - ที่มาของเรื่องรามเกียรติ์ - จุดมุ่งหมายในการแต่ง - ลักษณะคำประพันธ์ - เรื่องย่อรามเกียรติ์ - โครงเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนท - ตัวละคร - แก่นเรื่อง - คุณค่าด้านเนื้อหาและด้านวรรณศิลป์

การสอนปกติ	กลวิธีมีัลติพาร์ท
<p>ขั้นสรุป</p> <p>6. นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับแก้ผลงานและเขียนแผนผังความคิดส่งครู</p> <p>7. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และประโยชน์ที่ได้เรียนวันนี้</p>	<p>2. ครูอธิบายสรุปเนื้อหาจากตอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกทั้งหมดลงบนกระดานแผนผังความคิดที่ครูได้เตรียมไว้ พร้อมกับสุ่มถามนักเรียนในประเด็นต่างๆ</p> <p>3. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการเรื่อง กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ในคาบถัดไปหลังจากการเรียนเรื่อง การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ โดยใช้ข้อมูลจากแผนผังความคิดและบทอ่านเสริม ความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษ และมีส่วนประกอบครบตามรูปแบบของเรียงความเชิงวิชาการ</p> <p>4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญและคุณค่าของการจัดระบบข้อมูลและถ่ายทอดออกมาเป็นแผนผังความคิด</p>
<p>คาบที่ 6 ขั้นนำ</p> <p>1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ โดยให้นักเรียนตอบคำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเคยเขียนเรียงความหรือไม่ - เรียงความมีองค์ประกอบอะไรบ้าง - เรียงความเชิงวิชาการกับเรียงความปกติแตกต่างกันอย่างไร <p>จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ</p>	<p>คาบที่ 6 ขั้นที่ 4 การจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงานเขียน (Summarization / Writing Substrategy)</p> <p>1. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ส่วนประกอบและขั้นตอนในการเขียนเรียงความวิชาการ</p> <p>2. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างเรียงความที่ได้รับรางวัล กับตัวอย่างเรียงความที่มีข้อบกพร่อง จากนั้นให้นักเรียนพิจารณาความแตกต่างในเรื่องเนื้อหา ภาษา และองค์ประกอบของเรียงความ โดยวิเคราะห์ลงในใบงาน</p>

การสอนปกติ	กลวิธีมีัลติพาร์ท
<p>ขั้นสอน</p> <p>2. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ส่วนประกอบและขั้นตอนในการเขียน เรียงความเชิงวิชาการ</p> <p>3. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียน เรียงความที่ดี กับตัวอย่างเรียงความที่มี ข้อบกพร่อง จากนั้นให้นักเรียนพิจารณาความ แตกต่าง ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคล โดย วิเคราะห์ลงในใบงาน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ จากการเรียน โดยการสุ่มถามนักเรียน 2 – 3 คน</p>	<p>3. นักเรียนเขียนโครงเรื่องเรียงความ กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนนทก ลงในใบงาน</p> <p>4. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอโครงเรื่อง เรียงความของตนเอง และให้นักเรียนในชั้นเรียน ช่วยการวิจารณ์และเสนอแนะ</p>
<p>คาบที่ 7 ขั้นนำ</p> <p>1. ครูทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียน เรียงความวิชาการจากคาบเรียนที่แล้ว เกี่ยวกับองค์ประกอบของเรียงความ และ ขั้นตอนในการเขียนเรียงความ โดยครูสุ่มถาม นักเรียน 2 – 3 คน</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียน อ่างอิงและบรรณานุกรม</p> <p>3. ครูแจกเอกสารต่างๆ ให้นักเรียนทุก กลุ่ม เช่น หนังสือ วารสาร นิตยสาร</p>	<p>คาบที่ 7 ขั้นที่ 4 การจัดระบบข้อมูลและสรุปเป็นงาน เขียน (Summarization / Writing Substrategy)</p> <p>1. ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียนอ้างอิงและ บรรณานุกรม</p> <p>2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบรรณานุกรม จากบทอ่านเสริมลงในสมุด จากนั้นครูสุ่ม นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน</p> <p>3. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ช่วยกันคิด ช่วยกันเรียง” โดยแต่ละกลุ่มจะได้ของบัตรคำ เกี่ยวกับรายละเอียดของบรรณานุกรมแต่ละ ชนิดแตกต่างกัน เมื่อครูเรียกบรรณานุกรม</p>

การสอนปกติ	กลวิธีมีัลติพาร์ท
<p>หนังสือพิมพ์ และเอกสารจากอินเทอร์เน็ต ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบรรณานุกรมจากเอกสารเหล่านี้ ลงในสมุด พร้อมทั้งออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน</p> <p>4. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “สนุกคิด” โดยทุกกลุ่มจะได้ซองบัตรคำเกี่ยวกับรายละเอียดของบรรณานุกรมชนิดต่างๆ ให้แต่ละกลุ่มนำบัตรคำมาจัดเรียงให้ถูกต้องตามหลักการเขียนบรรณานุกรม กลุ่มไหนเสร็จก่อนจะเป็นผู้ชนะ</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม</p> <p>6. ครูมอบหมายให้นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เรื่องที่ตนเองสนใจ 1 เรื่อง ความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษ</p>	<p>ชนิดใด ให้แต่ละกลุ่มที่ได้บรรณานุกรมชนิดนั้น นำบัตรคำมาจัดเรียงให้ถูกต้องตามหลักการเขียน บรรณานุกรม กลุ่มใดเสร็จก่อนจะได้รับ 1 คะแนน และถ้ากลุ่มใดแก้ไขกลุ่มที่ผิด ก็จะได้รับ 1 คะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ</p> <p>4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม</p> <p>5. นักเรียนเขียนเรียงความเชิงวิชาการ เรื่อง “กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก” ตามเค้าโครงเรียงความที่ได้วางไว้ และใช้ข้อมูลจากแผนผังความคิด และบทอ่านเสริม ความยาวไม่ต่ำกว่า 1 หน้ากระดาษ</p> <p>6. นักเรียนบันทึกการเรียนรู้หลังหน่วยการเรียนรู้กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เพื่อสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการอ่านวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณกรรม รวมทั้งการเขียนเรียงความเชิงวิชาการที่มีต่อการเรียนรู้วิชาอื่นๆ และชีวิตประจำวัน</p>

สื่อการเรียนรู้

- 1) บทอ่านเสริมเรื่อง ครูทักบสถำบันพระมหากษัตริย์
- 2) บทอ่านเสริมเรื่อง ที่มาของคำว่า “จักรี” และพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
- 3) บทอ่านเสริมเรื่อง ความเป็นมาของเรื่องรามเกียรติ์
- 4) บทอ่านเสริมเรื่องย่อรามเกียรติ์
- 5) บทอ่านเสริมเรื่อง อิทธิพลของเรื่องรามเกียรติ์ในสังคมไทย

- 6) บทอ่านเสริมเรื่อง คำที่เลือกสรรใช้
- 7) บทอ่านเสริมเรื่อง ทำนองเสนาะ/เสียงเสนาะ
- 8) บทอ่านเสริมเรื่อง ความหมายไพเราะกินใจ
- 9) บทอ่านเสริมเรื่อง การใช้กวีโวหาร
- 10) บทอ่านเสริมเรื่อง รสวรรณคดีไทย
- 11) บทอ่านเสริมเรื่อง การแสดงโขน
- 12) ใบความรู้เรื่อง การแสดงโขน
- 13) ใบความรู้เรื่อง ศิลปะการประพันธ์
- 14) ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
- 15) ใบความรู้เรื่อง การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม
- 16) ใบงานวิเคราะห์โครงเรื่อง แผ่นเรื่อง ตัวละคร และข้อคิดที่ได้จากเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์

ปราบนทก

- 17) ใบงานวิเคราะห์เรียงความ
- 18) ใบงานโครงเรื่องเรียงความเชิงวิชาการ
- 19) ศิลปวีดิโอการแสดงโขนเฉลิมพระเกียรติ เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก
- 20) ศิลปวีดิโอการแสดงเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก
- 21) แผ่นป้ายลำดับเหตุการณ์เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก
- 22) แผ่นป้ายตัวอย่างคำประพันธ์กลอนบทละคร เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก
- 23) แผ่นป้ายถอดคำประพันธ์เป็นร้อยแก้ว
- 24) ตัวอย่างแผนผังความคิด
- 25) ตัวอย่างเรียงความที่ได้รับรางวัล และเรียงความที่มีข้อบกพร่อง
- 26) บทความสำหรับการเขียนแผนผังความคิด
- 27) กระดานแผนผังความคิด
- 28) เกม สนุกคิด
- 29) เกม ช่วยกันคิด ช่วยกันเรียง
- 30) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 31) หนังสือ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และเอกสารจากอินเทอร์เน็ต
- 32) พจนานุกรม
- 33) ภาพตัวละครในเรื่อง รามเกียรติ์

- 34) ซองกิจกรรมและใบความรู้ประกอบเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก
- 35) บัตรคำศัพท์
- 36) แบบบันทึกการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน

- 1) ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
- 2) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 3) การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ

วิธีการ

- 1) สังเกตการตอบคำถาม
- 2) ตรวจพิจารณาใบงาน
- 3) ตรวจเรียงความเชิงวิชาการ
- 4) ตรวจแผนผังความคิด
- 5) พิจารณาการรายงานของกลุ่มที่เกิดการประมวลความรู้

เครื่องมือ

- 1) คำถาม
- 2) ใบงาน
- 3) เกณฑ์ในการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
- 4) เกณฑ์ในการเขียนแผนผังความคิด

บทอ่านเสริม ครุฑกับสถาบันพระมหากษัตริย์

คติความเชื่อในศาสนาฮินดู แฝงอยู่ในพระราชพิธีหลวงของไทยมาอย่างช้านาน ในฐานะของการยอมรับพระมหากษัตริย์เป็นดังสมมุติเทพ จึงสะท้อนให้เห็นปรากฏอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ไทยนับตั้งแต่กรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา ดังเห็นได้จากการใช้ชื่อว่า “กรุงศรีอยุธยา” เพราะคำว่า “อยุธยา” มาจาก “อโยธยา” ซึ่งเป็นเมืองของพระราม ตามความเชื่อของศาสนาฮินดูนั้น พระรามก็คือร่างอวตารของพระวิษณุหรือพระนารายณ์ที่คนไทยคุ้นเคย ดังนั้น การที่พระเจ้าอู่ทองทรงสร้างพระนครหลวงแห่งกรุงสยามเมื่อปี พ.ศ. 1893 รวมทั้งพระนามของพระองค์ที่ใช้พระนามว่า “สมเด็จพระรามาธิบดี” คำว่า รามา (Rama) ก็คือ ราม อันเป็นนามของพระรามในมหากาพย์รามายณะหรือรามเกียรติ์ดังกล่าว ทั้งหมดนี้ต่างมาจากความเชื่อเดียวกันว่า เมื่อองค์พระนารายณ์ หรือ พระวิษณุ เสด็จลงมายังโลกมนุษย์ เมื่อนั้น โลกก็จะสุขสงบไว้ทุกข์เชิญทั้งมวล นอกจากนี้แล้ว พระนามของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยอยุธยาหลายพระองค์จึงมีพระนามที่แสดงความเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์แทนองค์พระนารายณ์ อาทิเช่น “สมเด็จพระรามาธิบดี” “สมเด็จพระราเมศวร” “สมเด็จพระนารายณ์มหาราช” เป็นต้น

อาณาจักรสยามจึงเริ่มการใช้รูปครุฑแทนพระมหากษัตริย์ไทยมาตั้งแต่กรุงศรีอยุธยา มาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ในปัจจุบัน ก็ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เพราะพระรามเป็นอวตารปางหนึ่งของพระนารายณ์ และเพราะครุฑเป็นพาหนะของพระนารายณ์ สัญลักษณ์สำคัญทุกอย่างที่แทนพระมหากษัตริย์ ไม่ว่าจะเป็นดวงตราหรือพระราชลัญจกรประจำพระองค์ เครื่องใช้ประจำพระองค์ ธงมหาราช เครื่องราชอิสริยาภรณ์ คทาแห่งพระราชอาญาสิทธิ์ เหยียดตรา และตราครุฑในหนังสือราชการ ซึ่งต่างก็เป็นสัญลักษณ์แทนพระมหากษัตริย์มาจนถึงทุกวันนี้ ดังนั้น สำหรับชาวไทยแล้ว ตราครุฑจึงเป็นของสูงและสมควรอยู่ ณ ที่เด่นเป็นสง่าสมเกียรติ

ความเชื่อเรื่องครุฑในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ เนื่องจาก “พระราชลัญจกรพระครุฑพ่าห์” ในปัจจุบัน ไม่เพียงเป็นตราสำหรับฉีกพระราชสาส์นกับหนังสือสัญญากับนานาประเทศ แต่ยังเป็น “พระราชลัญจกรประจำแผ่นดิน” หรือ “ตราแผ่นดิน” ของประเทศไทย ซึ่งในอดีตนั้นเชื่อว่า ตราครุฑน่าจะมีการใช้มานานตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี สาเหตุที่เป็นดังนี้เป็นเพราะว่า ชาวไทยถือว่าองค์พระมหากษัตริย์นั้นคือสมมุติเทพ อันเป็นความเชื่อตามแบบพราหมณ์ – ฮินดู อาจเป็นเพราะในอดีตนั้น ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชของแผ่นดินสยามได้รับอิทธิพลจากความเชื่อตามแบบขอมหรืออาจมาจากคติความเชื่อแบบคนไทยเองที่มักนับถือศาสนาพุทธแบบพุทธปนพราหมณ์

การใช้ “ตราครุฑ” จึงมาจากคติความเชื่อแบบไทยที่ถือว่าพระมหากษัตริย์นั้นคือ องค์นารายณ์อวตารลงมาปกครองบ้านเมืองให้อยู่เย็นเป็นสุข เปรียบดังเช่น พระรามในรามายณะ (รามเกียรติ์) ซึ่งก็คือร่างอวตารของพระนารายณ์ ที่ทรงอวตารมายังโลกมนุษย์และปกครองกรุงอโยธยาให้พบแต่ความสงบสุข

“ตราครุฑ” จึงเป็นการนับถือในองค์ครุฑที่เป็นพาหนะของพระนารายณ์ การใช้ตราครุฑจึงเท่ากับเป็นการประทับรับรองว่าเป็นพระบรมราชโองการจากพระมหากษัตริย์เชกเช่นนั้น ด้วยเหตุนี้ในเมื่อ “พระราชลัญจกรพระครุฑพ่าห์” เป็นตราเครื่องหมายที่ใช้ประทับหนังสือราชการแผ่นดินมาแต่โบราณกาล ตราครุฑจึงกลายเป็นสัญลักษณ์แทนความหมายถึงราชการแผ่นดิน ที่ทุกวันนี้กลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติจนถึงปัจจุบัน

ที่มา: ชื่อหนังสือ *ครุฑ ผลงานสร้างสรรค์ สัญญา วงศ์อร่าม* โดย รศ. สัญญา วงศ์อร่าม
สำนักพิมพ์ข้างน้อย จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2551 หน้า 16

บทอ่านเสริม อิทธิพลของเรื่องรามเกียรติ์ในสังคมไทย

แม้ว่าเรื่องรามเกียรติ์จะไม่ได้มีความสำคัญต่อคนไทยเช่นที่มีความสำคัญต่อคนอินเดีย ในด้านที่เป็นเรื่องราวประวัติศาสตร์การสู้รบระหว่างพวกอารยันกับพวกทราวาท และในด้านที่เป็น คัมภีร์ศาสนา เป็นบทสวดสรรเสริญพระเกียรติคุณของพระนารายณ์ที่อวตารลงมาเป็นพระรามเพื่อปราบอชรรคม แต่คนไทยก็ให้ความสำคัญแก่วรรณคดีเรื่องนี้อย่างยิ่ง เรื่องรามเกียรติ์จึงมีอิทธิพลแทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตและวรรณคดีไทยตลอดมา

รามเกียรติ์เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของสังคมไทย เพราะคนไทยมิได้รู้จักเรื่องรามเกียรติ์ จากวรรณคดีเท่านั้น หากแต่ซึมซับเรื่องรามเกียรติ์ด้วยศิลปะ ภาษา และการแสดงในรูปแบบต่างๆ อีกด้วย รามเกียรติ์จึงแทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตไทยตลอดมา

ด้านนาฏศิลป์การแสดง มีการเล่นโขน หนังใหญ่ และหุ่น ซึ่งมีทั้งหุ่นหลวง หุ่นเล็ก หุ่นกระบอก (ของอาจารย์จักรพันธ์ โปษยกฤต) และหุ่นละครเล็ก (คณะใจหุ่ยส์) และการแสดงละครเรื่องรามเกียรติ์ ดังมีบทวรรณคดีการแสดงหลายสำนวนในการแสดงละคร เรื่องรามเกียรติ์จะแสดงเป็นละครในเท่านั้น ในการแสดงโขนซึ่งถือเป็นนาฏศิลป์ชั้นสูง จะแสดงเรื่องรามเกียรติ์เพียงเรื่องเดียวและจะแสดงในโอกาสสำคัญ

ด้านทัศนศิลป์ เรื่องรามเกียรติ์เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการสร้างสรรค์จิตรกรรมและประติมากรรม มีภาพวาด และภาพปั้นเกี่ยวกับเรื่องรามเกียรติ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพจิตรกรรมฝาผนังรอบอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งเขียนขึ้นตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก และได้รับบูรณปฏิสังขรณ์เมื่อฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธานในการบูรณะครั้งนี้ นอกจากนี้ยังเป็นแรงบันดาลใจแก่งานสร้างสรรค์งานประณีตศิลป์ ได้แก่ หัวโขน เครื่องแต่งกาย และงานศิลปหัตถกรรมต่างๆ อีกด้วย

ด้านคติชนวิทยา มีนิทานชาวบ้านที่เล่าขานมาพร้อมกับภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรามเกียรติ์ในท้องถิ่นชนบทของไทยหลายแห่งอย่างเช่น นิทานเรื่องทำวอกกชนาก เขาสามยอด ทะเลชุบศร ที่จังหวัดลพบุรี เขาสรรพยา ที่จังหวัดชัยนาท เขาขาด ที่อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ห้วยสุครีพ ถ้ำทรพี และถ้ำพาลี ที่จังหวัดชลบุรี ถ้ำพาลียังมีที่จังหวัดพัทลุงและนครราชสีมา อีกด้วย

ด้านสำนวนภาษา มีสำนวนไทยหลายสำนวนเกิดจากราวในเรื่องรามเกียรติ์อย่างเช่น เหาะเกินลγκα มาจากเหตุการณ์ตอนหนุมานจะไปเฝ้านางสีดาที่ลγκαแต่ไม่รู้ทาง จึงเหาะเลยเมือง ลγκαไปพบพระนารทฤๅษี สำนวนนี้หมายความว่า ทำเกินคำสั่ง

วัดรอยตีน มาจากตอนที่ทศพรพิ้วัดรอยเท้าตนกับรอยเท้าของทศพรผู้เป็นพ่อ เมื่อเห็นว่ เท้ากันแล้วก็ไปทำสู้แล้วฆ่าทศพรตาย สำนวนนี้หมายความว่า ทำตัวเท่าเทียมคนที่ใหญ่กว่า

ลูกทศพร มาจากตอนทศพร – ทศพร เช่นกัน สำนวนนี้หมายความว่า ลูกอกตัญญู

ศรศิลป์ไม่กินกัน มาจากตอนที่พระรามรบกับพระมงกุฎพระลบ ศรที่แผลงไปจะไม่ทำลาย ล้างกัน แต่จะกลายเป็นดอกไม้พวงมาลัย ฯลฯ เพราะคู่ต่อสู้เป็นพ่อลูกกัน แต่สำนวนนี้หมายความว่า ไม่ถูกชะตากัน ไม่ลงรอยกัน

ในด้านวรรณคดีพบว่า วรรณคดีท้องถิ่นก็มีรามเกียรติ์สำนวนท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ ของ ไทย เช่น พระรามชาดก และ พระลัก – พระลาม เป็นเรื่องรามเกียรติ์ของอีสาน หрман และพรหม จักร เป็นรามเกียรติ์สำนวนล้านนา หรือวรรณคดีโบราณของไทยหลายเรื่อง โดยเฉพาะวรรณคดี ประเภทนิราศก็มักอ้างถึงเรื่องรามเกียรติ์ แสดงให้เห็นว่าเรื่องรามเกียรติ์ เป็นที่รู้จักแพร่หลายอย่าง ยิ่งในสังคมไทย

ในปัจจุบันเรื่องรามเกียรติ์ถูกนำมาสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ เช่น การ์ตูน นิทานภาพ ภาพยนตร์การ์ตูน เพื่อดึงดูดความสนใจของคนรุ่นใหม่ และบางครั้งมีการตีเนื้อหาใหม่เพื่อให้ สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันอีกด้วย

ที่มา: ชื่อหนังสือ นามานุกรมรามเกียรติ์ โดย ศาสตราจารย์ ดร. รินฤทัย สัจจพันธุ์

สำนักพิมพ์ บริษัท. เอเชียเพรส (1989) จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2554 หน้า 36 - 38

บทอ่านเสริม

การแสดงโขน

โขน เป็นศิลปะโบราณอย่างหนึ่งของไทย มีมาราวพุทธศตวรรษที่ 20 โดยถือกำเนิดมาแต่การแสดงชกนาटकคัมภีร์บทหนึ่งใหญ่ และการเล่นกระบี่กระบอง แต่เดิมผู้แสดงทุกตัวสวมหัวโขนเป็นหน้ากากปิดหมดทั้งหน้า ด้วยเหตุนี้ในการเล่นโขนจึงต้องมีผู้ออกเสียงแทนผู้แสดง เรียกกัณฑ์ว่า คนพากย์และเจรจา ผู้แสดงต้องทำท่าเต้นและรำทำอิริยาบถไปตามคำพากย์คำเจรจา และบทขับร้อง ต่อมาการแสดงโขนได้วิวัฒนาการให้ผู้แสดงได้แสดงเป็นมนุษย์ชายหญิงและเทวดา นางฟ้าสวมแต่เครื่องประดับศีรษะ ไม่ใช้หน้ากากปิดหน้าอย่างผู้แสดงเป็นตัวยักษ์และลิง แต่ก็ยังนิยมให้ผู้พากย์ทำหน้าที่เป็นคนออกเสียงแทนผู้แสดงอยู่อย่างเดิม

คนไทยเรามีศิลปะแห่งการเล่นสืบมาแต่โบราณหลายอย่าง แต่ที่ปรากฏอยู่เป็นส่วนใหญ่ในปัจจุบันอยู่ในลักษณะที่นิยมเรียกรวมๆ ว่า “ระบำ รำ เต้น” จากคำ 3 คำนี้ อาจแยกประเภทของศิลปะออกได้เป็น 3 อย่าง คือ

1. ระบำ ได้แก่ศิลปะที่ผู้แสดงรำพร้อมกันเป็นหมู่ เช่น ระบำชุดเทพบุตรนางฟ้า ระบำเบิกโรงชุดเมฆalarามสูร หรือถ้าเป็นศิลปะเฉพาะท้องถิ่น เช่น การรำรำแบบไทยเหนือ ก็เรียกกันว่า ฟ้อน เช่น ฟ้อนเมือง ฟ้อนม่านม้ายี่เยงตา ฟ้อนเล็บ ฟ้อนเทียน ฟ้อนดาบ

2. รำ ได้แก่ศิลปะแห่งการรำเดี่ยว รำคู่ รำประกอบเพลงหน้าพาทย์ รำอาวูฐ รำตามบทหรือรำขับบท ในสมัยโบราณมักจะใช้ปนกับคำว่าระบำ ดังนั้น “รำ” ก็หมายถึงรำละครซึ่งแสดงเป็นเรื่องราว มีพระเอก นางเอก และตัวประกอบต่างๆ นั้นเอง

3. เต้น ได้แก่ศิลปะแห่งการยกขาขึ้นให้เข้ากับจังหวะ เช่น เต้นเชน เต้นโขน

ที่มาของโขน สันนิษฐานกันว่ามาจากการแสดงหนังใหญ่ กระบี่กระบอง และการเล่นชกนาटकคัมภีร์บทในพระราชพิธีอินทราภิเษก ดังนั้นโขนจึงเป็นที่รวมของศิลปะหลายชนิด

กำเนิดโขน

1. โขนที่มาจาก “กระบี่กระบอง”

สัญญาตญาณของการต่อสู้ย่อมมีอยู่ทุกตัวคนในโลกนี้ คนไทยเราก็เช่นกันเลือดของการต่อสู้ของคนไทยเราเข้มข้นมาแต่สมัยโบราณ และชัดเจนกับการใช้อาวุธให้คล่องแคล่วว่องไว และต่างก็ประกวดประชันกัน ในเชิงฝีมือและไหวพริบ ในการต่อสู้ว่ากระบวนกรหลักหลบลอกล่อ ยั่วคู่ต่อสู้ได้ดีกว่ากัน ดังนั้นจึงคิดประดิษฐ์ท่าต่างๆ เป็นต้นว่าท่ากราบดาบเข้าคู่ต่อสู้ การสับเท้าเพื่อหลีกหลบ ในการฝึกซ้อมหรือรอดท่าทางกันก็มีปีมีกลอง เป่าและตีให้จังหวะด้วย เช่น การเหาะเหาย่างเท้าก็จะต้องให้เข้าจังหวะของปีและกลอง การกรายมือในขณะรำอาวูฐเข้าหากันก็ต้อง

เป็นจังหวะ ดังนั้นจึงเกิดเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการศึกษาศงครามและฝึกหัดกันทั่วทุกคนที่เป็นทหารหรือชายชาติวี จนกระทั่งได้กลายมาเป็นมหรสพ เพื่อความบันเทิงใจของประชาชนในงานเทศกาลต่างๆ ผู้ขีดหนังใหญ่ในสมัยโบราณก็คงจะเอาชบวน การเดินทางเยื้องกรายร่ายรำใน เวลาต่อสู้อมาใช้ในการขีดหนังใหญ่ เลยกลายมาถึงโขนด้วย จะเป็นด้วยว่าโขนก็มีการยกทัพตรวจพล และการรบกันซึ่งเป็นกระบวนการรำของกระบี่กระบอง

2. โขนที่มาจากการแสดงหนังใหญ่

การแสดงหนังใหญ่นั้นประกอบไปด้วยการขีดหนัง และการขีดหนังนั้นก็ต้องเดินไปตามจังหวะของดนตรีปี่พาทย์ที่ตีประกอบ และยังคงมีคนพากย์เจรจาด้วย จะเห็นว่าการแสดงโขนก็เหมือนกัน คือมีการพากย์การเจรจา ขับร้อง และการเดินรำทำท่าตามบทพากย์ ดังนั้นพอจะเห็นแล้วว่า โขนได้การพากย์เจรจาและเดินมาจากหนังใหญ่

3. โขนที่มาจากการเล่นชักนาคดึกดำบรรพ์

การเล่นชักนาคดึกดำบรรพ์ มีกล่าวไว้ในกฎมณเฑียรบาลสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนพระราชพิธีอินทราภิเษกว่า ให้ตั้งภูเขาศระสุเมรุ และภูเข่อื่นๆ กลางสนามและใช้ตำรวจเล็กแต่งตัวเป็น อสูร มหาดเล็กแต่งตัวเป็นเทวดา วานร อย่างละร้อย และแต่งสุครีพ พาลี มหาชมพู อีกอย่างละตัว เข้าชบวนแห่ทำพิธีชักนาค โดยให้อสูรชักข้างหัว เทวดาและวานรชักหาง พร้อมด้วยพิธีต่างๆ ด้วย เหตุนี้โขนจึงได้เอากระบวนการแต่งตัวมาจากการเล่นชักนาคดึกดำบรรพ์

ที่มา: ชื่อหนังสือ การดูโขน โดย เรณู โกศินานนท์

สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จังหวัดกรุงเทพมหานคร

พิมพ์ครั้งที่ 1 ปีที่พิมพ์ 2528 หน้า 1 - 2

บทอ่านเสริม การใช้กวีโวหาร

การใช้กวีโวหาร กวีโวหารหรือภาพพจน์ (figure of speech) คือวิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดเป็นภาพขึ้นมา ผู้แต่งร้อยกรองปัจจุบันนิยมใช้ภาพพจน์ต่าง ๆ หลายชนิดด้วยกันเพราะมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ต้องการจะให้ภาพพจน์นั้น ๆ เป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความฝัน หรือความรู้ของผู้แต่งไปยังผู้อ่าน หรือเป็นเครื่องช่วยขยายเนื้อความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือช่วยทำให้อ่านเกิดมโนภาพคล้ายตามผู้แต่งไปด้วย การใช้ภาพพจน์นี้มักมุ่งเอาความรู้สึกด้านอารมณ์เป็นสำคัญกว่าข้อเท็จจริง

1. **อุปมา (Simile)** เป็นโวหารเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง ผู้แต่งต้องนำของสองสิ่งซึ่งเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน โดยมีคำว่า เหมือน คล้าย รวากับ ดูราว ดูจ เพียง ประหนึ่ง กลเทียบ ดัง ฯลฯ เป็นคำเชื่อม เช่น

แหวตาของสาวเจ้า	ราวรุ่งมณีแววระยับหวาน
ปอยผมนิลสนิทปาน	รร้อยรัตติกาลที่จาบัลย์
	(โฉมจะหาย : อังคาร กัลยาณพงศ์)

2. **อุปลักษณ์ (Metaphor)** เป็นโวหารเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง มักใช้คำว่า เป็น คือ เท่า ในการเปรียบเทียบ เช่น

ประทับแก้ววิวงศ์ทรงอักษร	ก็กำจรระแฉงจันทร์วรรณศิลป์
ประทับแก้วแหวตาแก่ธานี	คือสุหร่ายโรยริน ณ ถึงแล้ง
	(ประทับขวัญ : เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

3. **สัญลักษณ์ (Symbol)** เป็นวิธีการที่ผู้แต่งคิดหาคำมาใช้แทนสรรพสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม และคำที่นำมาใช้นั้นมีความแตกต่างไปจากความหมายตามตัวอักษรด้วย เช่น ใช้ “ฝน” เป็นสัญลักษณ์แทน “ความสดชื่น” ใช้ “แมลงและดอกไม้” เป็นสัญลักษณ์แทน “บุรุษและสตรี” เป็นต้น ตัวอย่างบทร้อยกรองที่ใช้สัญลักษณ์ เช่น ในบท “ฝนมาแล้ว” ศิวกานท์ ปทุมสูติ ใช้ “กระดุกซีไควงชาติ” แทนชานาวา

เศรษฐกิจปิดผันทุกวันนี้	กระดุกซีไควงชาติ อาจผู่แหง
การปรับตัวไม่ทันการเปลี่ยนแปลง	ของแจ็กแพงของไทยถูกทุกระเด็น
	(ฝนมาแล้ว : ศิวกานท์ ปทุมสูติ)

4. **ปฏิพจน์ (Rhetorical – question)** เป็นศิลปะการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบของผู้แต่ง เพราะมุ่งจะให้คำถามนั้นเป็นสื่อนำความคิดของผู้อ่านหรือเป็นเครื่องเรียกร้องความสนใจ

ของผู้อ่านมากกว่าต้องการคำตอบ แต่ถ้าจะตอบ คำตอบมักจะออกมาในรูปคำตอบปฏิเสธ นอกจากนี้บางครั้งอาจถือว่าเป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพราะรู้คำตอบกันดีอยู่แล้ว เช่น

ฝนไม่มาอีกแล้วหรือไรนะ	ลุงก็มาผลมะพาน้ำ
ให้แต่ดอกฝนชื่นหอม โขยมา	ไม่มีดอกน้ำตาสักเม็ดเดียว
	(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ : มุมมอง)

5. **ปฏิรูปพจน์ (Allusion)** เป็นการอ้างถึงบุคคล เหตุการณ์ พฤติกรรมหรือข้อความที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายดีแล้ว เปรียบเทียบกับสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงในบทกวี เพื่อช่วยโยงความคิดให้แก่ผู้อ่าน และทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ธรรมาธิเบศร์มหากวี	มีหญิงสังวาลย์เป็นมิ่งขวัญ
มอดม้วยด้วยแรงรักนั้น	ทุกชีวินพบคู่ชม
แม้แต่บุหงาลดาวัลย์	อัศจรรย์ฝั่งภู่อู่สม
ฟ้าเมตตาเมิกล้ำให้ระทม	บรมสุขทุกจุลินทรีย์
แต่ฟ้าบ้านฉันเดียว	เปล่าเปลี่ยวใจโฉนฉะนี้
หนวบกอดไ้เสียก็ดี	ควรมีฤาหฤทัย
	(ฟ้าบ้านฉันเดียว : อังคาร กัลยาณพงศ์)

6. **ปฏิภาคพจน์ (Paradox)** เป็นการกล่าวถึงข้อความที่มีความหมายขัดกัน เพื่อให้เป็นเครื่อง ถึงความสนใจของผู้อ่านอีกวิธีหนึ่ง เพราะความตรงกันข้ามดังกล่าวนี้ อาจดูเหมือนว่าไม่น่าเป็นไปได้แต่ก็เป็นไปแล้ว

ฉันคือเพื่อนของเธอ	ยิ้มกับการพบเจออันแสนหวาน
แต่แท้ลึกลึกล้นในสันดาน	ฉันอาจผิดวิญญูณแห่งเพื่อนมนุษย์
	(เพื่อน : กานติ ณ ศรีทธา)

7. **ปฏิวาทะ (Oxymoron)** เป็นวิธีการกล่าวข้อความด้วยการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้านกันมารวมกัน เพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ เช่น ความหมายที่ให้ความรู้สึกขัดแย้งหรือเพิ่ม ความเข้มให้แก่ความหมายคำแรก เช่น นักบุญใจบาป รามสูรเดินดิน

พราหมณ์อยู่ในความโลสด	ปรากฏอยู่ในการปกปิด
ห่างไกลอยู่ในความใกล้ชิด	เสียบสนิทอยู่ในการถูร้อง

8. **อติพจน์ (Hyperbole)** หรือโวหารกล่าวเกินจริง มักกล่าวเพื่อให้ได้คุณค่าทางด้านอารมณ์เป็นสำคัญ จึงไม่เพ่งเล็งข้อเท็จจริงแต่ประการใด เช่น นภาลัย (ฤกษ์ชนะ) สุวรรณธาดา กล่าวถึงความรู้สึกอาลัยอาวรณ์ของคนที่ต้อง “สูญเสียบุคคลผู้เป็นที่รัก” ด้วยโวหารเกินจริงว่า

เสียงฟ้ากรีดหวีดไหวตอนใกล้ค่ำ	เสียงคนร่ำร้องให้แข่งสายฝน
น้ำตาฟ้าท่วมโลกเพราะโศกมล	น้ำตาคนท่วมฟ้าเพราะอาลัย

(“แต่ ... มาลัย” ในดอกไม้อีกใกล้หมอน)

9. **สมพจน์หรืออนุนามนัย (Synecdoche)** เป็นโวหารที่กล่าวถึงเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของจำนวนเต็ม แต่มีความหมายคลุมหมุดทุกส่วน เช่น อังคาร กัลยาณพงศ์ กล่าวถึงชีวิตที่อดอยากแร้นแค้นของตนไว้ในลำนำภูกะดิง โดยใช้คำว่า “ไส้” ซึ่งเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกายมาใช้เป็นคำแทนตัวเองว่า

เกิดเป็นกวีที่ไซโงเซลลา	เบาปัญญาเอกาน้ำตาไหล
รักรู้ปรัชญาศึกษาไป	จนไส้แห้งรา ฐานะยากจน

(อังคาร กัลยาณพงศ์ : ลำนำภูกะดิง)

10. **การแทนคำหรือนามนัย (Metonymy)** เป็นโวหารที่เกิดจากการเรียกชื่อสิ่งหนึ่งแต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น โดยชื่อที่ใช้เรียกนี้มักเป็นคำแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในความหมายรวม ๆ เช่น ในบทร้อยกรองของ ไพโรจน์ “ใบตอง” ใช้เรียกการใช้ชีวิตที่อยู่ใกล้ชีวิตธรรมดา ในขณะที่ “พลาสติก” เป็นคำแทนชีวิตในยุคที่เจริญไปด้วยเทคโนโลยี ดังคำกลอน

ไอ้เจ้าสาวใบตองในร่องสวน	ยุคฉะนี้เขี้ยวฉวนฉิ่งฉวนหมอง
ยีนแต่เพลงพลาสติกกระริก้อง	หรือสิ้นเพลงใบตองเสียแล้วเอ๋ย

(เจ้าสาวใบตอง : ไพโรจน์ ชาวงาม)

11. **อวตพากย์ (Synesthesia)** คือโวหารที่ใช้คำเรียกผลของการสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา เพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน เช่น ตามปกติเราใช้คำว่า “รส” เรียกผลการสัมผัสจากลิ้น ใช้คำว่า “กลิ่น” เรียกผลสัมผัสจากจมูก เป็นต้น แต่การใช้โวหารแบบอวตพากย์นี้ ผู้แต่งเจตนาจะใช้ภาษาให้ดูเหมือนผิดไปจากการใช้คำตามธรรมดา เพื่อให้คำดังกล่าวนี้เป็นจุดกระแทกใจของผู้อ่านเด่นขึ้น เช่น

ให้ที่กับดวงตะวันสันติภาพ	ได้เอิบอาบให้ผู้คนได้เอิบอิม
โลกสวยสดดงามล้ำพาพรึม	คนได้ลิ้มรสหวานแห่งสันติธรรม

(แต่วันสันติภาพ : เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

12. บุคคลิษฐาน (Personification) เป็นโวหารที่มีวิธีการใช้ภาษาในลักษณะที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งทั้งหลายที่ไม่ใช่คนเป็นคน โดยให้สรรพสิ่งเหล่านั้นแสดงออกับกิริยาต่างๆ ราวกับเป็นคน เช่น พุดได้ ร้องให้ได้ รู้สึกได้ หรือกำหนดบทบาทและฐานะให้สรรพสิ่งเหล่านั้นทั้งรูปธรรมและนามธรรม จนดูประหนึ่งว่าเป็นคน เช่น

ขุนเขาจะหนาวหดหอยดตน	ผ้าห่มฝนจะห่มฟ้าด้วยฝน
ลมจะไกวเปลทะเลเห่ตะวัน	หาดทรายจับละเอียดย แต่้มจะแต่งตัว
	(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ : มุมมอง)

ที่มา: เอกสารประกอบการสอน วรรณกรรมไทยปัจจุบันสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สร้อยสน สกลรักษ์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 90 - 94

แบบบันทึกการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ .....

ชื่อ - สกุล ..... เลขที่ .....

นักเรียนสรุปความรู้และแสดงความคิดเห็นจากการเรียนรู้ในขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์

- สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์

.....

.....

.....

.....

- ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์

ข้อดี	ข้อเสีย

- อธิบายการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในการเรียนรู้วิชาอื่น หรือในชีวิตประจำวัน

วิชาอื่น	ชีวิตประจำวัน

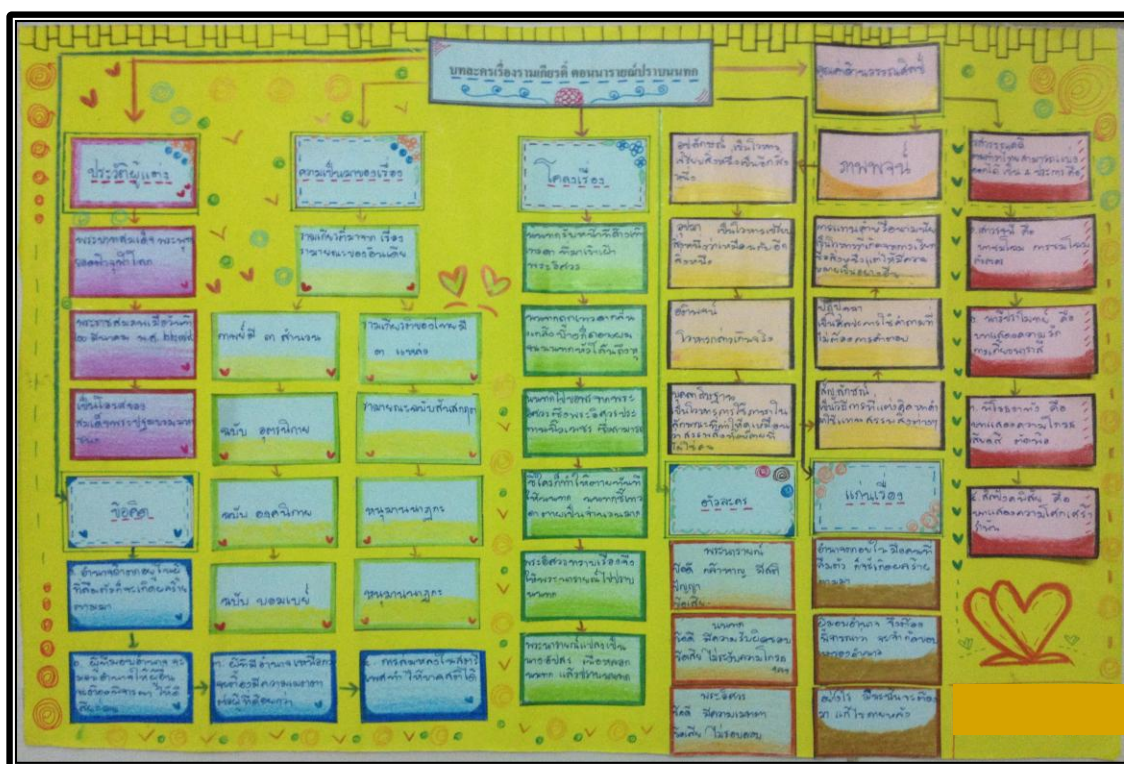
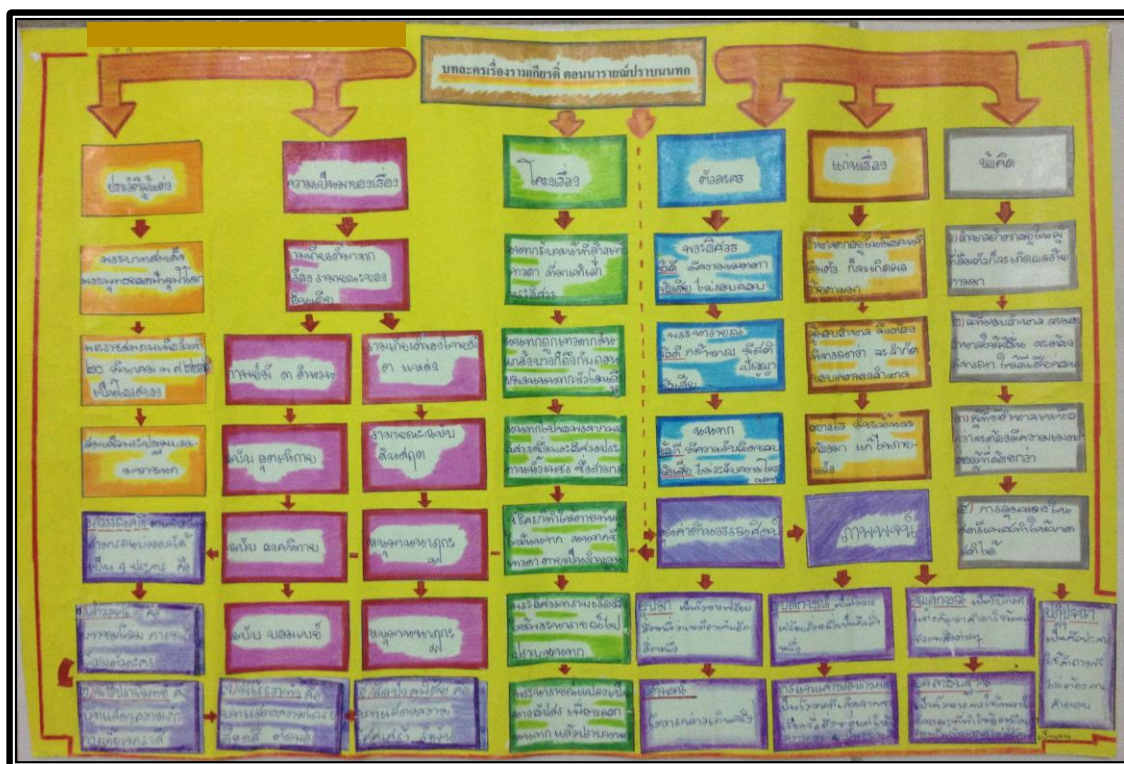

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล เกิดเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2528 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อปีการศึกษา 2552 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554